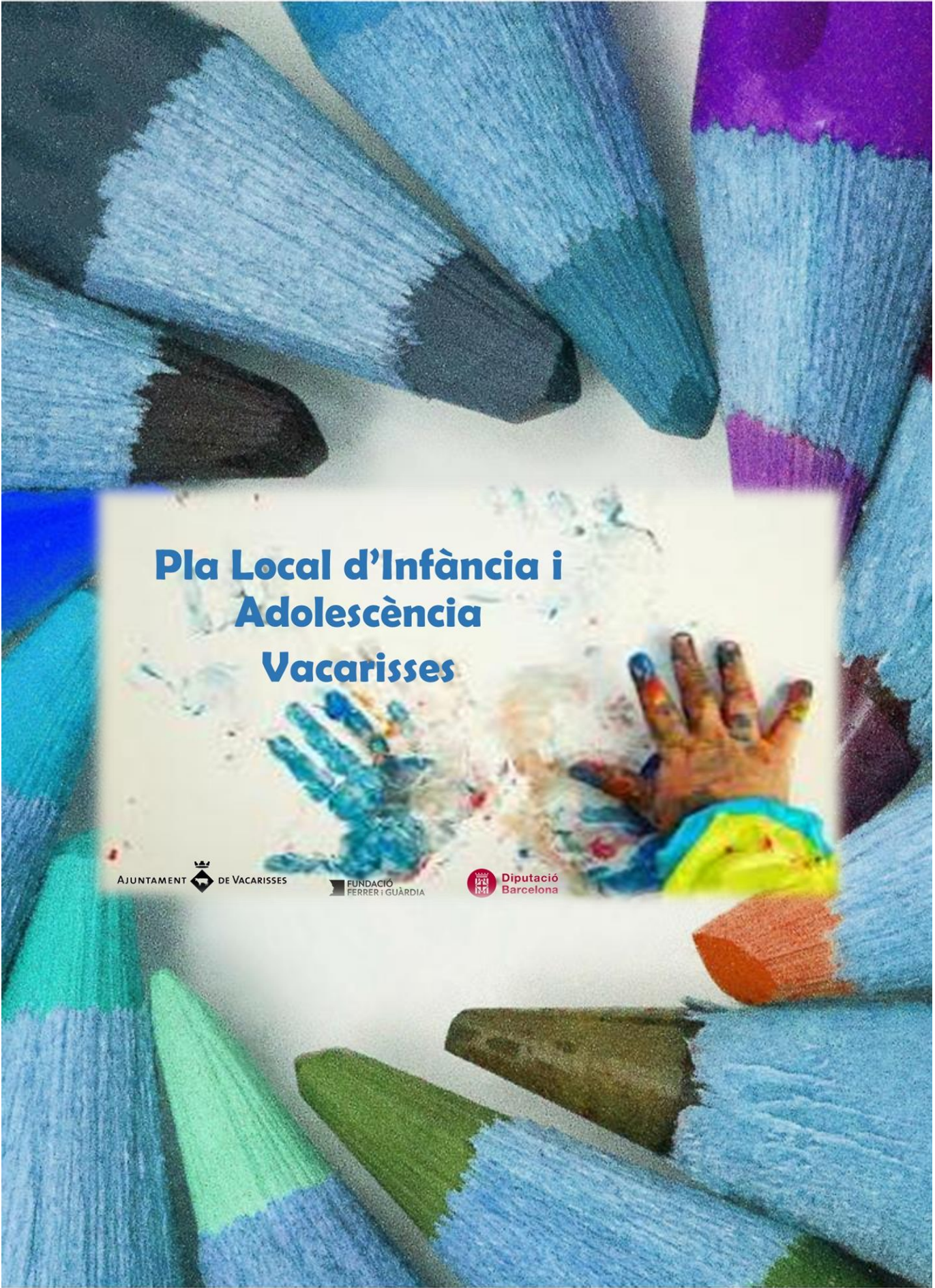

Pla Local d'Infància i Adolescència Vacarisses

AJUNTAMENT DE VACARISSES

FUNDACIÓ
FERRER I GUÀRDIA

 Diputació
Barcelona

Crèdits

Informe encarregat per:

Elaborat per:

Hungria Panadero i Sandra Gómez

Amb el suport de:

Coordinació:

Imma Izquierdo: Tècnica d'Infància i Joventut, Ajuntament de Vacarisses

Juny 2017

ÍNDEX

1. Presentació	4
1.1 Introducció	4
1.2 Metodologia	6
<i>Esquema</i>	6
2. Marc normatiu i conceptual	8
2.1 El marc normatiu	8
2.1.1 Normativa Internacional	8
2.1.2 Normativa estatal	9
2.1.3 Normativa Autònoma	10
2.2 Marc conceptual. Les polítiques d'infància i adolescència	13
2.2.1 Els àmbits temàtics i les perspectives d'anàlisi	16
3. Anàlisi de la realitat infantil i adolescent	18
3.1 Els infants i adolescents de Vacarisses en xifres	21
<i>Evolució i estructura de la població al municipi</i>	21
<i>Evolució i estructura de la població infantil i adolescent al municipi</i>	23
<i>Naturalesa de la població</i>	26
<i>Nivell d'instrucció de la població</i>	29
<i>La finalització de l'etapa obligatòria</i>	32
<i>Altres indicadors conjunturals</i>	33
3.2 L'enquesta infantil i adolescent	34
3.3 L'enquesta al carrer	68
3.4 Els infants i adolescents de Vacarisses, una visió qualitativa	78
3.4.1 Els discursos sobre els infants i adolescents de Vacarisses	78
<i>Sessió amb tècnics/es municipals</i>	78

<i>Sessió amb agents municipals</i>	88
3.4.2 Els discursos dels infants i adolescents de Vacarisses	108
4. Anàlisi de les polítiques d'infància i adolescència	133
4.1 Recorregut de les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses	133
4.2 La Regidoria d'Infància	135
4.3 Les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses	138
5. Conclusions de la diagnosi i orientacions	152
5.1 Conclusions de la diagnosi	152
5.2 Orientacions	167
6. Eixos estratègics i principals línies d'actuació del PLIA	171
6.1 Missió, visió, valors	171
6.2 Definició dels principis	172
6.3 Eixos estratègics i línies d'actuació	174
7. Pla d'actuació del PLIA	181
7.1 Actuacions vigents	181
7.2 Propostes d'actuació	185
8. Bibliografia	199
9. Annexos	201
9.1 Sessió amb infants de l'escola Font de l'Orpina	201
9.2 Sessió amb infants de l'escola Pau Casals	207
9.3 Sessió amb infants de l'Espai d'Infants	214
9.4 Sessió amb infants del Cau	220
9.5 Relació de parcs infantils de Vacarisses	225

1. Presentació

1.1 Introducció

L'objectiu general d'aquest projecte és elaborar el document que recollirà la **planificació estratègica de les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses els propers anys** a partir de l'anàlisi de la realitat dels i de les infants, és a dir, a partir de saber ***què passa al municipi*** en relació amb la infància fent una aproximació integral a les problemàtiques o necessitats que identifiquen els diferents agents del municipi així com quines són les causes que hi atribueixen.

Les recomanacions i propostes per al Pla Local d'Infància i Adolescència s'han elaborat a partir dels resultats de l'avaluació de les polítiques d'infància, del procés de diagnosi i d'un intens procés de diàleg amb els actors claus en matèria d'infància, així com **amb els i les infants del municipi**.

Així, els objectius específics del projecte són:

- ✓ **Analitzar les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses** que es desenvolupen al municipi des de les diverses àrees del consistori
- ✓ Dur a terme **l'avaluació de les polítiques d'infància i adolescència** per tal d'orientar el nou Pla en funció dels impactes obtinguts amb les mesures implementades
- ✓ **Conèixer la realitat dels i les infants de Vacarisses** a partir de l'anàlisi de les variables estructurals que els condicionen, del contrast de la realitat dels i les infants del municipi amb els del conjunt de la comarca o el conjunt de Catalunya quan s'escaigui
- ✓ **Copsar la realitat subjectiva dels i les infants** a partir de la realització de grups de discussió amb infants del municipi amb diferents perfils (grups de discussió estructurats segons edats, grups constituïts, etc.) i de grups de treball amb agents clau de la vila
- ✓ **Elaborar un diagnòstic** únic que posi en relació les problemàtiques o necessitats detectades, les causes que s'han identificat des dels diversos punts de vista, els recursos amb què es compta i les oportunitats que se'n deriven al municipi

- ✓ **Elaborar el Pla Local d'Infància i Adolescència** a partir d'un procés participatiu que inclogui els i les infants de Vacarisses, i per al qual s'impliqui els diferents departaments del consistori.
- ✓ **Fer difusió constant i atractiva** de tot el procés i que faciliti el retorn i l'intercanvi d'informació

D'altra banda, cal tenir en compte que aquest projecte s'adreça de forma específica als infants i adolescents del municipi. Entre aquests, es distingeixen diferents grups o col·lectius en funció de l'edat:

- ✎ **Petita infància:** es tracta d'una de les etapes vitals de major importància i s'estén dels 0 als 3 anys. La rellevància d'aquesta etapa és deguda al fet que es tracta del període en el que es "desenvolupen i adquireixen pràcticament totes les facultats físiques i mentals que possibiliten a la persona el seu desenvolupament posterior en el món"¹.
- ✎ **Infància:** es tracta d'una etapa que s'estén des del naixement fins a la pubertat, els 12 anys. La rellevància d'aquesta etapa recau en el fet que és un període "en que es configuren els ressorts afectius i intel·lectuals de l'individu. Un bon desenvolupament en aquesta etapa condicionarà l'èxit o fracàs del projecte vital"².
- ✎ **Adolescència:** es tracta d'una etapa definida com un "procés de transició que es desenvolupa entre els 12 i els 18 anys i que es produeix en les persones dins d'una dinàmica també evolutiva que les portarà a assolir la vida adulta"³. La rellevància d'aquesta etapa recau en els canvis dràstics i les grans mutacions psicològiques que es produeixen⁴.

"No hi ha causa que mereixi més alta prioritat que la protecció i el desenvolupament de l'infant, de qui depenen la supervivència, l'estabilitat i el progrés de totes les nacions i, de fet, de la civilització humana".

Pla d'Acció de la Cimera Mundial a favor de la Infància, 30 de setembre de 1990.

¹ Departament de Benestar Social i Família, Generalitat de Catalunya (2011) "Pacte per a la infància a Catalunya. Document de Bases". Disponible a: http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicas/07infanciaiadolescencia/pacte_infancia_catalunya/bases_pacte_infancia.pdf

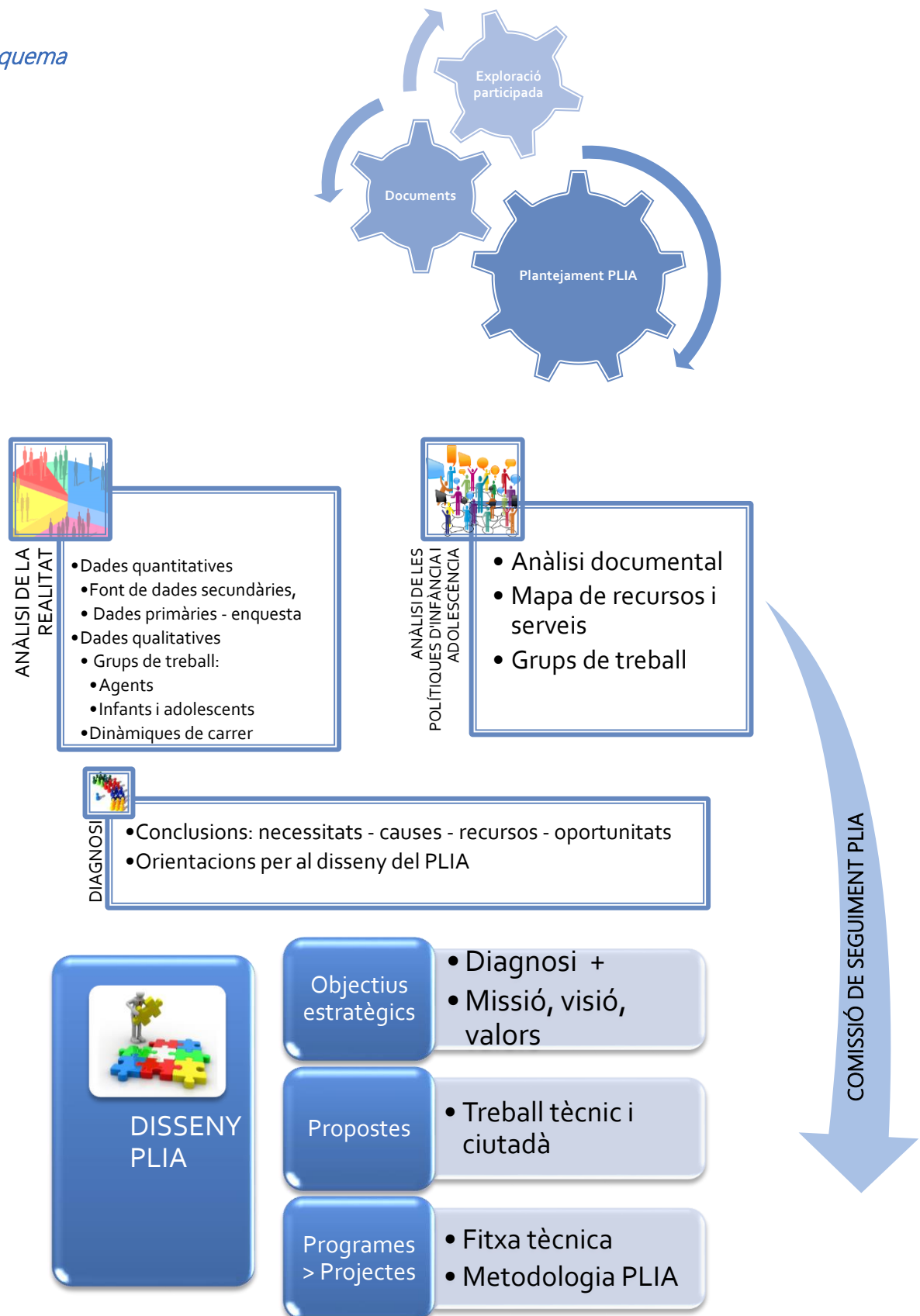
² Ídem

³ Ídem

⁴ Ídem

1.2 Metodologia

Esquema

Aquest esquema metodològic s'ha concretat en el desenvolupament de les següents actuacions:

Sessió amb tècnics/es municipals	1 sessió	7 participants
Sessió amb agents municipals	1 sessió (2 grups)	25 participants
Sessions amb infants	1 sessió Escola Pau Casals	8 participants
	1 sessió Escola Font de l'Orpina	8 participants
	1 sessió al Cau	8 participants
	1 sessió a l'Espai dels Infants	5 participants
Sessió amb adolescents	1 sessió a l'Institut de Vacarisses	8 participants
Sessió política	1 sessió de retorn	*pendent de realitzar al finalitzar el projecte
Enquestes	Enquesta a famílies (2 jornades de dinàmiques de carrer + plataforma online)	148 participants
	Enquesta a infants i adolescents	88 participants
	Enquesta a agents municipals	10 participants
	Enquesta a tècnics/es municipals	7 participants

Més de 300
persones
participants

2. Marc normatiu i conceptual

2.1 El marc normatiu

El context normatiu impulsat els darrers anys ha estat molt important en aquest àmbit. Des de la Convenció sobre els Drets de l'Infant aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides l'any 1989, fins a les diferents normatives desenvolupades a nivell internacional, nacional i autonòmic proven el creixent interès pels nens, nenes i adolescents.

2.1.1 Normativa Internacional

A continuació es recull la principal normativa desenvolupada a nivell internacional entorn a la infància i l'adolescència:

- ✎ *Declaració universal dels Drets Humans*, adoptada per l'Assemblea de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948 a París.
- ✎ *Pacte Internacional de Drets Econòmic, Socials i Culturals*, adoptat per les Nacions Unides el 16 de desembre de 1966 i en vigor des de gener de 1976.
- ✎ *Pacte Internacional de Drets Civils i Polítics*, adoptat per les Nacions Unides el 16 de desembre de 1966 i que entrà en vigor el març de 1976 essent ratificat per 167 països.
- ✎ *Convenció sobre els Drets del Nen*, de Nacions Unides de 20 de novembre de 1989, ratificat per Espanya el novembre de 1990 i vigent des del gener de 1991. Les idees clau són l'interès superior pel nen/a, la no discriminació, la supervivència, el desenvolupament i la participació infantil.
- ✎ *Convenció sobre l'eliminació de totes les formes de discriminació contra la dona (CEDAW)*, aprovada per l'Assemblea General de Nacions Unides el 18 de març de 1979 i ratificada per Espanya el desembre de 1983.
- ✎ *Convenció de Drets de les Persones amb Discapacitat*, aprovada per les Nacions Unides el 13 de desembre de 2006 i ratificada per Espanya el novembre de 2007.

- *Convenis del Consell d'Europa*: el relatiu a l'adopció de menors (novembre de 2008); el relatiu a la protecció dels nens contra l'explotació i l'abús sexual (octubre de 2007); i el relatiu a l'Exercici dels Drets dels Nens (novembre de 2014).
- *Conveni del Consell d'Europa sobre Prevenció i Lluita contra la Violència contra les dones i la violència domèstica*, d'11 de maig de 2001 i ratificat per Espanya el juny de 2014.
- *Protocols facultatius sobre la participació dels nens en els conflictes armats i sobre la venda de nens, la prostitució infantil i la utilització dels nens en la pornografia*, aprovats per Nacions Unides en 2000.
- *Carta Europea dels Drets dels Nens* de 1992.
- *Conveni relatiu a la protecció del nen i a la Cooperació en matèria d'adopció internacional*, aprovat a la Haia el 1993 i ratificat per Espanya el 1995.
- *Sessió Especial de les Nacions Unides sobre Infància* de maig de 2002.
Els acords recollits a aquesta sessió es recullen al document "Un món apropiat per als nens i nenes" en el que es defineixen quatre esferes d'acció considerades com a prioritàries (visa sana, educació de qualitat, protecció i lluita contra la VIH) en la que, per primera vegada, hi participen 400 nens i nenes com a delegats/des.

2.1.2 Normativa estatal

A continuació es recull la principal normativa desenvolupada a nivell estatal entorn a la infància i l'adolescència:

- *Constitució Espanyola* (1978) al seu article 39 sobre la protecció de la família i la infància, i l'article 9.2 que obliga als poders públics a promoure les condicions i remoure els obstacles per assolir la igualtat real.
- *Llei orgànica 1/1996*, de 15 de gener de protecció jurídica del menor.
- *Llei orgànica 15/1999*, de 13 de desembre de protecció de dades de caràcter personal.
- *Llei orgànica 5/2000*, de 12 de gener reguladora de la responsabilitat penal dels/les menors.
- *Llei 54/2007*, de 28 de desembre, d'adopció internacional.

- *Llei 5/2012*, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils.
- *Llei 27/2013* de racionalització i sostenibilitat de l'Administració Local.
- *Llei Orgànica 8/2015*, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.
- *Llei 26/2015*, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència.
- *Llei 27/2003*, de 31 de juliol, reguladora de l'ordre de protecció a les víctimes de violència domèstica.
- *Llei orgànica 1/2004*, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere.
- *Llei 3/2007*, de 22 de març per a la igualtat efectiva entre dones i homes.

2.1.3 Normativa Autonòmica

A continuació es recull la principal normativa desenvolupada a nivell autonòmic entorn a la infància i l'adolescència:

- *Estatut de Catalunya*, en el seu article 17 reconeix el dret de totes les persones menors d'edat a rebre l'atenció integral necessària per al desenvolupament de llur personalitat i llur benestar en el context familiar i social. I en el seu article 40.3 que recull com a principi rector que, en totes les actuacions portades a terme pels poders públics o per institucions provades, l'interès superior de l'infant ha de ser prioritari.
- *Llei 8/2002*, de 27 de maig, de modificació de la Llei 37/1991 sobre mesures de protecció dels menors desamparats i de l'adopció, i de regulació de l'atenció especial als adolescents amb conductes d'alt risc social.
- *Llei 18/2003*, de 4 de juliol, de suport a les famílies.
- *Llei 14/2010*, de 27 de maig, dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència aprovada pel Parlament de Catalunya el 2010.

Amb l'aprovació d'aquesta Llei, s'estableix un nou marc normatiu que abraça la prevenció, l'atenció, la promoció i la participació de tota la infància i l'adolescència a Catalunya, tant

la que es troba en situació de risc o desprotecció, com la resta, visualitzant l'infant i l'adolescent com a subjectes de drets i d'oportunitats que poden exercitar per si mateixos.

Entre les novetats i reptes que incorpora la Llei, es pot destacar:

- a) la transversalització de les polítiques d'infància i adolescència, que fomenta una revisió global del dret i de les polítiques públiques des de la perspectiva de la preeminència de l'interès de l'infant o adolescent: tota política i tota norma hauran de ser avaluades des de la perspectiva dels infants i adolescents, per tal de garantir que inclouen els objectius i les accions pertinents adreçats a satisfer el seu interès superior;
- b) la creació de taules territorials d'infància, definides com a òrgans col·legiats que han de coordinar, impulsar i promoure les polítiques d'infància arreu del territori i donar viabilitat a la coordinació i al treball en xarxa de tots els professionals que treballen en matèria d'infància;
- c) la prevenció: les administracions públiques han de desenvolupar les actuacions necessàries per prevenir les situacions que són perjudicials per al benestar o el desenvolupament integrals dels infants i adolescents;
- d) la protecció pública davant dels maltractaments infantils;
- e) un nou model de protecció de la infància i l'adolescència: es configura un sistema descentralitzat de protecció, que es fonamenta en la distinció entre les situacions de desemparament i les de risc, mantenint la competència de la Generalitat quan es tracta d'infants i adolescents desemparats i atribuint-la als ens locals si afecta infants i adolescents en situació de risc.

✎ *Pla d'atenció integral a la infància i l'adolescència de Catalunya* (PDIAC 2015-2018).

El Pacte per a la Infància és el marc a partir del qual es desplega el Pla d'atenció integral a la infància i adolescència. Aquest Pacte reconeix "la infància com una de les prioritats del nostre país, impulsant i promovent la perspectiva d'infància en polítiques que es desenvolupin per fer visible aquest grup social i facilitar espais per a la construcció del seu futur" (Desplegament del Pacte per a la infància 2015-2018, p. 7). Aquest defineix "el marc conceptual de cadascun dels eixos amb què s'estructura [...] i també estableix els criteris d'aplicació i fixa els principis que l'han d'interpretar, de manera que els plans que es desenvolupin ho facin en la mateixa direcció. (Desplegament del Pacte per a la infància 2015-2018, p.7)

2.2 Marc conceptual. Les polítiques d'infància i adolescència

Una de les principals dificultats a les que ens enfrontem quan un municipi es proposa desenvolupar un Pla Local d'Infància i Adolescència (PLIA) és el fet que s'adreça a un col·lectiu difícil de caracteritzar i delimitar. En primer lloc, cal que definim què entenem per infant, i per fer-ho recollim la definició realitzada a la Convenció sobre els Drets de l'Infant, de forma que "s'entén per infant tot ésser humà menor de divuit anys d'edat"⁵, així doncs han de ser objecte d'estudi els infants i adolescents.

Tanmateix, és clar que no es tracta d'un col·lectiu homogeni, sinó que les seves condicions i circumstàncies varien en funció de factors com l'edat, el sexe, la classe social, l'origen, el grup ètnic, la diversitat funcional, l'entorn familiar, necessitats, desitjos, problemàtiques, etc. Contràriament, però, allò que sí comparteixen és el fet que se'ls atribueix "una dependència de les famílies que ha esdevingut en 'paternalisme' i ha comportat una 'invisibilització' de la seva perspectiva col·lectiva, i en obstacles socials per a ser considerats subjectes titulars de drets independents amb capacitats en desenvolupament per exercir-los"⁶.

Tot i que l'evolució de les polítiques d'infància ha anat evolucionat des de la concepció de l'infant i adolescent com subjecte a protegir fins a l'infant i adolescent com a subjecte de ple dret, alguns autors han identificat les dificultats per a l'emergència de la infància i adolescència com a subjecte de drets⁷:

1. La concepció que tenen els pares i mares vers els seus fills i filles com quelcom que és de la seva *propietat*.

⁵ Article 1 de la Convenció dels Drets de l'Infant de Nacions Unides

⁶ MARTÍN I GÓMEZ, A. I TRUÑO SALVADO, M. (2016) Institut Infància i Adolescència "Participació de nois i noies a Barcelona. Oportunitats per a la co-producció de la ciutat amb i des de la infància i l'adolescència". Disponible a: <http://institutinfancia.cat/biblioteca/participacio-nois-noies-barcelona-oportunitats-co-produccio-ciutat-infancia-ladolescencia/>

⁷ ALFAGEME, E.; CANTOS, R.; MARTÍNEZ, M. (2003) *De la participación al protagonismo infantil. Propuesta para la acción. Plataforma de Organizaciones de Infancia*. Disponible a: <http://plataformadeinfancia.org/documento/de-la-participacion-al-protagonismo-infantil-propuestas-para-la-accion/>

2. La representació de que tot allò relatiu a la infància és *privat*, que es desenvolupa a l'àmbit familiar i del que l'esfera pública n'ha de quedar al marge (sempre que no es donin casos de risc d'exclusió social o desemparament).
3. La visió estereotipada de la infància només com a *futur*, negant d'arrel la qualitat de ciutadania i amb drets en el present.
4. La visió que són quelcom a protegir, com que encara són potencial *víctimes* o, en el cas d'adolescents, *perillosos*.
5. I la idea d'*incapacitat*, immaduresa, sense preparació i de subjecte massa influenciables i manipulable com per esdevenir un subjecte amb igualtat de drets i llibertats.

Arran, però, de la Convenció sobre els Drets de l'Infant l'any 1989, aquest paradigma es transforma. La representació social de la infància i l'adolescència canvia en tant que es concep l'infant com un ciutadà amb capacitats creixents per exercir els seus drets.

Entre d'altra, la Convenció reconeix una sèrie de drets civils i polítics vinculats a l'àmbit de la participació, principalment, en relació a l'accés a una informació adequada i a expressar les seves opinions i que aquestes siguin escoltades i tingudes en consideració (articles 12, 13, 14 i 15). A més, la Llei 14/2010 dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència del Parlament de Catalunya, estableix que els poders públics "han d'incrementar la participació social dels infants i els adolescents i generar espais socials nous que dinamitzin la seva participació responsable i afavoreixin la convivència i la integració social en l'àmbit veïnal i local (art. 11), així com establir procediments destinats a recollir les opinions dels infants i adolescents amb relació a les polítiques, les normes, els projectes, els programes o les decisions que els afecten (art. 53)"⁸.

Aquest reconeixement de drets i, especialment, els relatius a l'àmbit de participació, posen de manifest el fenomen de l'"adultcentrisme"⁹ o "poder adult"¹⁰. Es tracta del fet que es

"Existeixen resistències a la societat i dificultats que sorgeixen quan s'intenta modificar l'actitud de l'adult envers els nens, i tractar a cadascun d'aquests com algú més petit que hom però d'igual dignitat"

François Doltó

⁸ MARTÍN I GÓMEZ, A. I TRUÑO SALVADÓ, M. (2016)

⁹ GAITÁN, L. (2006) *Sociología de la infancia*. Madrid: Síntesis.

¹⁰ MARTÍN I GÓMEZ, A. ET ALTRI (2014) *Rebels amb causa. Manifest Juvenil contra el poder adult*. Barcelona: Tigre de Paper Edicions.

produeix una relació de poder marcada per l'asimetria en la que els adults es situen en una posició de domini que es concep com quelcom "natural". En canvi, si entenem els infants i adolescents com a "ciutadans de ple dret amb capacitats en desenvolupament i no com a receptors passius de cura i protecció"¹¹ podrem copsar que aquesta relació asimètrica és una construcció social i que, per tant, és possible transformar-la.

Sota aquesta voluntat transformadora, cal que ens preguntem per què és important desenvolupar polítiques específiques per a infants i adolescents i, sobretot, per què és important la seva participació. En aquest sentit, Martín i Truño, defineixen les principals raons que justifiquen aquesta participació:

Taula 1: Raons per a la participació d'infants i adolescents

Raó Jurídica	Infants i adolescents tenen reconegut el dret a participar i l'exercici de la ciutadania per la Convenció sobre els Drets de l'Infant que genera obligacions als poders públics per generar espais i procediments adequats.
Raó educativa	Experimentar la participació és una aprenentatge i una forma de generar ciutadans compromesos socialment, amplifica les competències socials i habilitats d'organització social. La participació vincula a les persones participants amb la comunitat, les arrela i les compromet amb l'entorn.
Raó d'impacte personal	Mitjançant la participació es configura la identitat, deixant de formar part de forma passiva o consumidora, de la societat per prendre'n part activa, exercint la ciutadania. Ser partícip i prendre part del disseny de processos de participació genera apoderament .
Raó pragmàtica – transformadora	La participació suposa una millora en la presa de decisions , millora el benestar i genera una co-responsabilitat. Incorporar la mirada d'infants i adolescents inclou unes necessitats, problemàtiques i interessos que amb la de l'adult no apareix.

Font: MARTÍN I GÓMEZ, A. I TRUÑO SALVADÓ, M. (2016)

¹¹ MARTÍN I GÓMEZ, A. I TRUÑO SALVADÓ, M. (2016)

2.2.1 Els àmbits temàtics i les perspectives d'anàlisi

Tota la informació recollida en aquest document ha estat sistematitzada i analitzada per àmbits temàtics, tot i que seguint una perspectiva integral. Els àmbits analitzats són els següents:

En aquest mateix sentit, la Llei 14/2012 dels drets i oportunitats en la infància i l'adolescència constitueix el marc de referència pel que fa a l'actuació municipal en aquesta matèria definint, en el seu preàmbul, cinc conceptes fonamentals sobre els quals s'estructuren els drets i les oportunitats d'infants i adolescents, i que configuren la perspectiva d'anàlisi:

Definició dels elements que conformen la perspectiva d'anàlisi:

- PROMOCIÓ:** és el conjunt d'actuacions socials que es desenvolupen «encara que res vagi evidentment malament», perquè obeeixen a objectius de millora social i responen a anhels o aspiracions col·lectius, particularment als d'un benestar personal i social més gran.

- **PREVENCIÓ:** és el conjunt d'actuacions socials destinades a preservar l'infant o l'adolescent de les situacions que són perjudicials per al seu desenvolupament integral o per al seu benestar.
- **ATENCIÓ:** és el conjunt d'actuacions socials per a «quan les coses comencen a anar malament» o per a quan només van «una mica malament» i existeix la probabilitat, i no la certesa, que el desenvolupament integral de l'infant o l'adolescent en pot resultar afectat negativament. La conseqüència jurídica d'aquests casos és la declaració de risc.
- **PROTECCIÓ:** és el conjunt d'actuacions socials reservades per a «quan les coses van malament», quan el desenvolupament integral de l'infant o l'adolescent sembla clar que resulta seriosament afectat, en vista dels coneixements científics actuals. Una de les seves conseqüències jurídiques és la declaració de desemparament.
- **PARTICIPACIÓ:** de l'infant o l'adolescent en tot el que l'afecta és el que en configurarà l'estatus de ciutadà o ciutadana. És inimaginable el disseny de polítiques públiques en qualsevol àmbit elaborat d'esquena als ciutadans afectats. La llei ofereix la promoció d'òrgans de participació per tal que els infants i els adolescents puguin participar activament en la vida pública.

3 . Anàlisi de la realitat infantil i adolescent

Conèixer la realitat dels infants i adolescents és imprescindible a l'hora de poder fer actuacions que resultin efectives. Per aquest motiu, al llarg dels pròxims apartats hem recollit algunes dades que ens poden ajudar a comprendre com són (en els àmbits demogràfic, social, formatiu, etc.) els infants i adolescents de Vacarisses. De la mateixa manera, i per poder realitzar una anàlisi comparativa amb el seu entorn més immediat, sempre que ha estat possible també hem incorporat les dades referents al conjunt d'infants i adolescents de la comarca i de Catalunya. En els casos en què no disposem d'informació comarcal, hem fet servir les dades de la província de Barcelona per fer la comparació.

Per altra banda, també hem considerat oportú veure quina ha estat l'evolució de la realitat infantil i adolescent del municipi, fet pel qual, a banda de les dades més recents, també s'ha incorporat informació dels anys anteriors (generalment des de l'any 2000).

La informació ha estat distribuïda en diversos apartats, on s'aborden diferents aspectes de la vida dels infants i adolescents. En primer lloc, hem analitzat les dades relacionades amb l'estructura demogràfica dels municipis (evolució de la població, piràmide de població, etc.), per després passar a centrar-nos en les dades demogràfiques de la població infantil i adolescent del municipi, com són l'Índex de Població Infantil i Adolescent o la piràmide de població d'infants i adolescents. En segon lloc, hem volgut fer referència a la naturalesa dels infants i adolescents, determinant la proporció d'infants i adolescents del municipi nascuts/des a l'estranger o que tenen nacionalitat estrangera.

Aquesta radiografia ha estat completada amb dades de l'àmbit formatiu (nivell d'instrucció, alumnat segons titularitat dels centres, etc.), així com altres dades conjuntural com el nivell de renda.

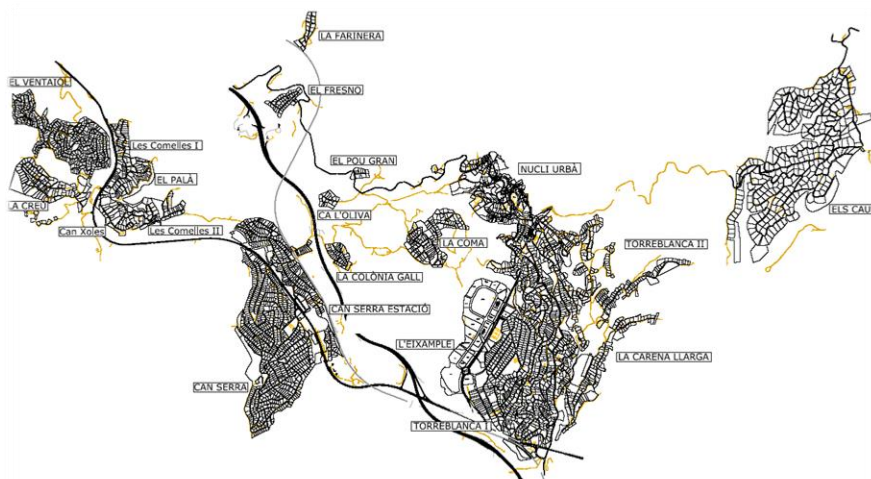
Amb l'objectiu de disposar d'un coneixement el més detallat possible de la realitat dels infants i adolescents del municipi, sempre que ens ha estat possible hem treballat amb les dades disponibles a l'Idescat i d'altres organismes de la Generalitat (Departament d'Empresa i Ocupació/Departament d'Ensenyament), però quan les dades d'aquestes fonts d'informació queden obsoletes o la informació que cerquem no ha estat publicada a l'Idescat, hem cregut

convenient fer ús d'altres fonts. Sobretot, hem utilitzat dades que es presenten a l'INE, referents al Cens 2011, ja que a l'Idescat la informació detallada d'àmbit municipal en data de la realització d'aquesta anàlisi no es troba disponible.

Vacarisses, amb 40,54 km² compta amb 6.192 habitants. Situat al Vallès Occidental, el municipi limita amb el Bages i el Baix Llobregat, i es troba entre el Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i la Serra de l'Obac i el Parc Natural de Montserrat. Vacarisses enllaça amb l'autopista C16, l'autovia de Terrassa a Manresa, i l'antiga carretera de Gràcia a Manresa, a més, a pocs kilòmetres del nucli urbà trobem l'estació de ferrocarril.

El municipi està format per 18 urbanitzacions: el nucli urbà, Cal Pau Gran; Ca l'Oliva; El Ventaiol; La Creu (El Raval del Bonaire i Can Franc); El Palà (Les Comelles I i Can Xoles); El Fresno; Can Serra; La Colònia Gall; La Coma; Bonavista; La Farinera; Torreblanca; Torreblanca II; La Carena Llarga; l'Eixample i Els Caus. I el polígon industrial de Can Torrella que és el nucli de l'activitat econòmica del municipi.

Si es volgués anar d'Els Caus a El Ventaiol, és a dir, d'un extrem a l'altre del municipi, hauríem de recórrer un total de 14,1 km, que en cotxe representarien uns 22 minuts.

El municipi compta amb una biblioteca pública, un poliesportiu i una piscina municipal. A més, el municipi

compta amb dues Escoles Bressol ("El Cuc" i "El Xic"); dos centres d'educació infantil i primària ("Escola Font de l'Orpina" i "Escola Pau Casals"); un centre d'educació secundària ("Institut de Vacarisses"); i una Escola Municipal de Música. Entre d'altres equipaments i recursos, a més, també compta amb un Espai d'infants, un Casal de Joves ("Punt de Vol"), i un Punt d'Informació Juvenil.

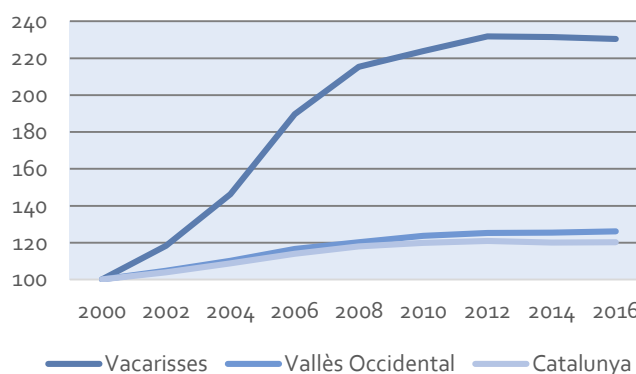
El municipi compta, també, amb un Centre d'Atenció Primària.

3.1 Els infants i adolescents de Vacarisses en xifres

Evolució i estructura de la població al municipi

Com ja hem esmentat, Vacarisses compta amb una població de 6.192 persones (any 2016). Si ens fixem en l'evolució de la població, podem veure que des de l'inici del segle XXI aquesta ha crescut de manera gairebé ininterrompuda, un creixement que s'ha desenvolupat de forma més intensa en relació al del Vallès Occidental. A partir de l'any 2012, s'observa l'inici de l'estancament del creixement i, a partir de 2014 s'inicia un lleuger decreixement. També podem observar que mentre que a Catalunya i el Vallès Occidental la població ha augmentat progressivament, Vacarisses ha triplicat la seva població i, per tant, podem dir que les pautes de creixement del municipi no són les pròpies del context territorial ja que la població de Vacarisses ha crescut molt més ràpidament.

Gràfic 1. Evolució de la població, Comparativa (Índex 100=2000)

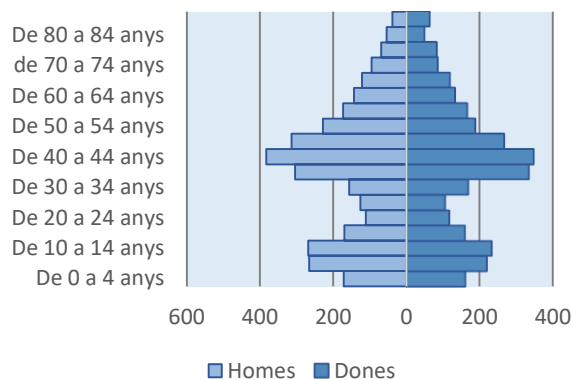
Font: Idescat

Per altra banda, també cal tenir en compte que la densitat de població a Vacarisses és de 152,1 habitant per km², molt per sota dels 1.550,7 hab/km² del Vallès Occidental i dels 234,3 hab/km² que presenta la mitjana del territori català.

La piràmide de població ens mostra la distribució demogràfica de Vacarisses segons el sexe i el grup d'edat. Si donem un primer cop d'ull, observem que la població es concentra entre els 35 i els 45 anys tant en el cas dels homes com en el de les dones. La piràmide també mostra una base ampla, la qual cosa ens indica que hi ha un nombre notable de població infantil. Per contra, els grups entre els 15 i els 34 anys no representen un gran pes entre la població del municipi.

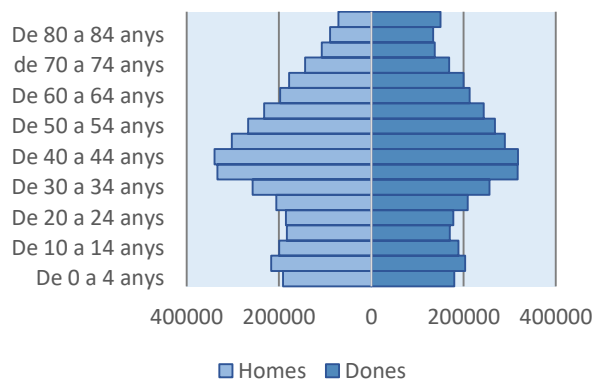
Si comparem la piràmide de població de Vacarisses amb la de Catalunya, podem observar com els pics que representen tant la població d'edat compreses entre els 30 i els 45 anys, com entre la població infantil de 0 a 9 anys, mostren diferències distributives significatives.

Gràfic 2. Piràmide població, Vacarisses 2016

Font: Idescat

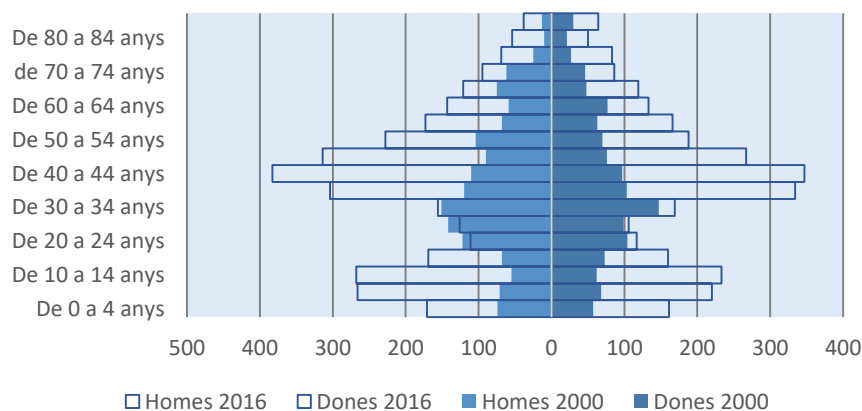
Gràfic 3. Piràmide població, Catalunya 2016

Font: Idescat

Donat que, com ja hem vist, la població de Vacarisses ha experimentat un creixement molt notable en les darreres dècades, és interessant comparar com s'ha transformat la piràmide de població del municipi entre l'any 2000 i 2016. Així, al gràfic 4 podem observar que les franges d'edat que més han crescut són aquelles que es troben més poblades actualment. L'any 2000, la població infantil es trobava en decreixement, fet que marca la població jove que observem el 2016 com el segment més feble de la piràmide actual. No obstant, actualment el municipi està marcat per un canvi demogràfic que es reflecteix en un increment de la natalitat. Així doncs, la piràmide de població de l'any 2000 presenta una població més regular i uniforme en les franges d'edat que la que presenta la població el 2016.

Gràfic 4: Comparativa piràmides de població de Vacarisses de l'any 2000 i 2016.

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Idescat

Evolució i estructura de la població infantil i adolescent al municipi

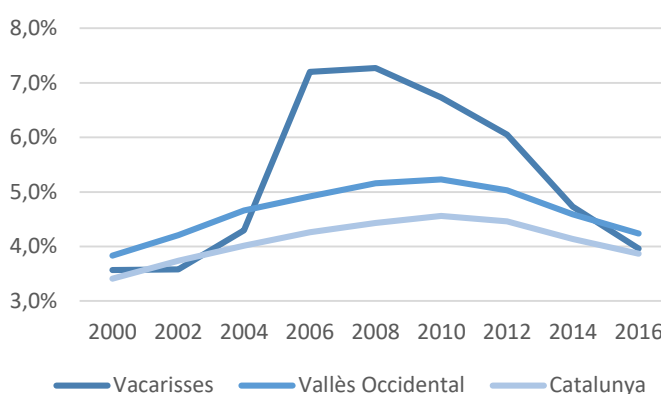
La proporció d'infants i adolescents de Vacarisses és del 24,8% (índex de població infantil i adolescent 2016, 0-17 anys). Es tracta d'una xifra similar, tot i que superior, a la que trobem a la comarca del Vallès Occidental (20,7%) i superior a la del conjunt de Catalunya (18,5%). Si fem referència a les xifres absolutes, el nombre d'infants i adolescents del municipi ha passat de 459 persones l'any 2000 a 1538 l'any 2016, el que representa un increment de més del 300% en aquesta franja de població.

Si fem distinció entre la petita infància (de 0 a 3 anys), la infància (4 a 11 anys) i l'adolescència (12-17 anys), observem que a Vacarisses la petita infància representa un 4% de la població; la infància representa un 12,3%; i l'adolescència un 8%. Cal tenir en compte, però, que la proporció d'edats agrupades en cada categoria no és igual.

Pel que fa a la petita infància (de 0 a 3 anys), podem observar a través del gràfic 5 que a partir de 2004 Vacarisses mostra un creixement molt més destacat de la població entre 0 i 3 anys, en relació a la comarca i el conjunt de Catalunya. A partir de 2008 s'inicià un decreixement del volum que representa aquest conjunt de la població fins que el 2014 s'equipara als nivells de la comarca i Catalunya, que durant tot el període analitzat mostren valors molt similars.

El 2016, la població de 0 a 3 anys representa el 4% del conjunt de la població del municipi.

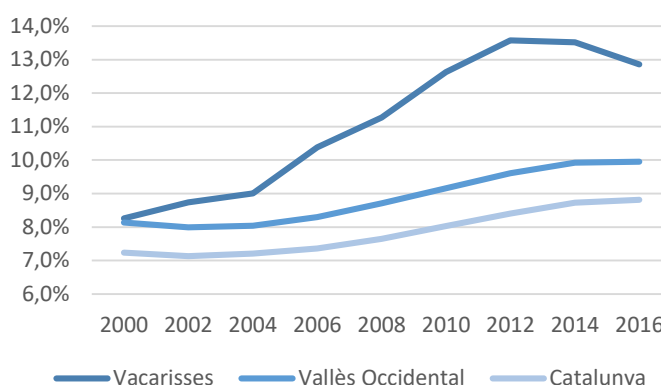
Gràfic 5: Evolució índex de població de la petita infància (0-3 anys). Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2016

Font: Idescat

Quant a la infància (població de 4 a 11 anys), observem que tot i que presenta una tendència de creixement més similar a la de la comarca i el conjunt de Catalunya que en el cas anterior, aquesta encara és més destacada. De nou, des de 2004 s'observa un creixement del percentatge que representa la població d'entre 4 i 11 anys passant del 8,3% l'any 2000 al 12,9% el 2016.

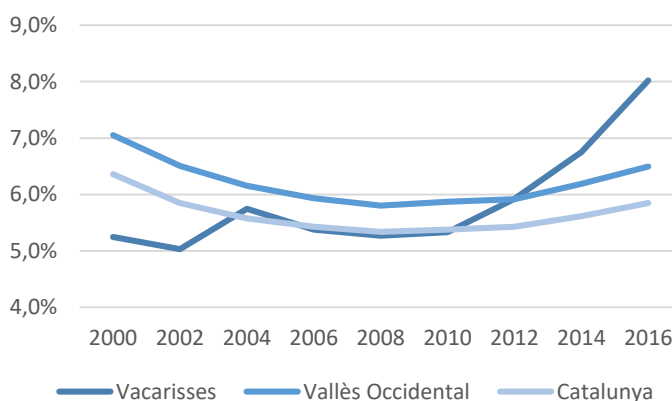
Gràfic 6: Evolució índex de població de la infància (4-11 anys). Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2016

Font: Idescat

Pel que fa a l'adolescència (de 12 a 17 anys), el gràfic 7 ens mostra que mentre que el percentatge que representa la població adolescent respecte al conjunt de població tendeix a disminuir en la comarca i el conjunt de Catalunya, a Vacarisses la població adolescent tendeix a representar un percentatge cada cop major fins arribar al 8% l'any 2016.

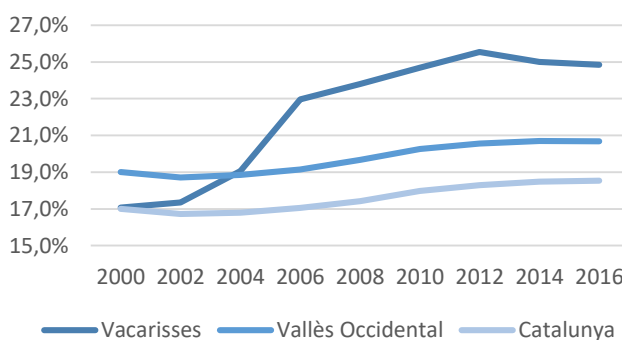
Gràfic 7: Evolució índex de població adolescent (12-17 anys). Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2016

Font: Idescat

Si ens fixem en el conjunt d'aquestes tres etapes, podem observar que la població infantil i adolescent del municipi manté una tendència de creixement constant des de l'any 2000, passant de representar el 17,1% l'any 2000 al 24,8% l'any 2016. Tal i com podem copsar, es tracta d'un creixement força superior al del conjunt de la comarca i Catalunya.

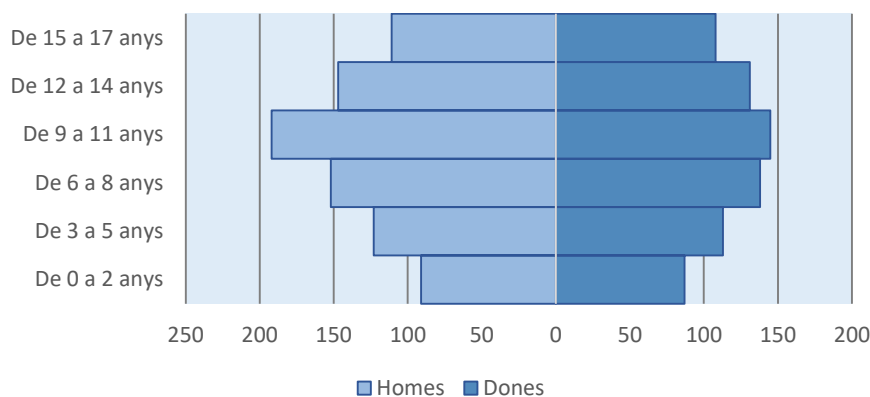
Gràfic 8: Evolució índex de població infantil i adolescent (0 a 17 anys). Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2016

Font: Idescat

Si ens centrem en l'anàlisi de la població infantil i adolescent al municipi, en primer lloc, trobem que el gruix de població d'aquestes franges d'edat es concentra entre els 6 i 14 anys, és a dir, en la infància i els primers anys d'adolescència, mentre que la primera infància configura les cohorts menys nombroses, la qual cosa també ens indica una disminució de la natalitat en els darrers anys, tal i com podem veure al gràfic 9 que mostra la piràmide de població infantil i adolescent de Vacarisses.

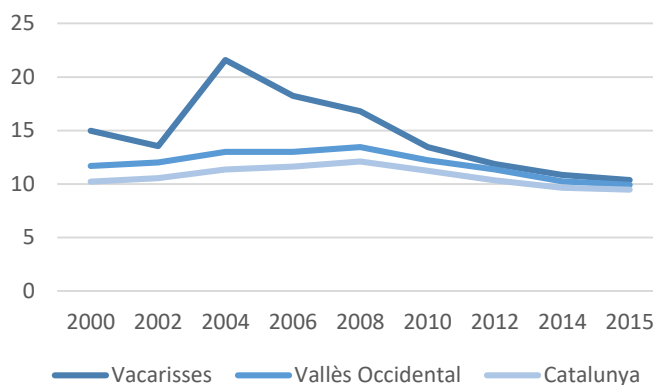
Gràfic 9: Piràmide de població infantil i adolescent. Vacarisses, 2016

Font: Idescat

Per altra banda, al gràfic 10 podem observar l'evolució de la Taxa Bruta de Natalitat. En el cas de Vacarisses observem que a partir de 2002 aquesta presenta un creixement molt destacat, molt per sobre del que es dona a la comarca i al conjunt de Catalunya. Tanmateix, aquesta creixement comença a reduir-se a partir de 2004, però no és fins al 2012 que s'equipara amb el seu entorn territorial. L'any 2015 (última dada disponible) la Taxa Bruta de Natalitat de Vacarisses era de 10,38 naixements per cada 1.000 habitants.

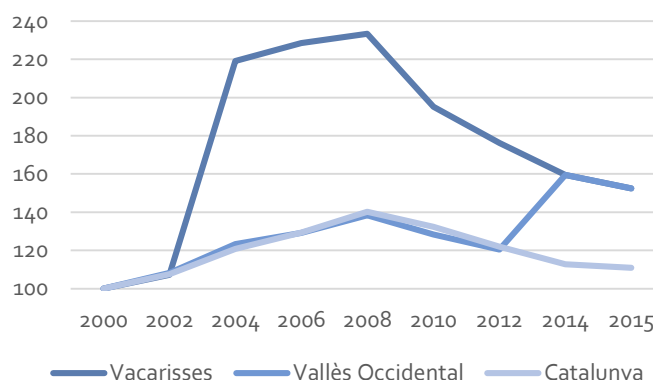
Gràfic 10: Evolució Taxa Bruta de Natalitat. Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2016

Font: Idescat

En aquest mateix sentit, al gràfic 11 observem que durant el període 2000 – 2015, Vacarisses ha experimentat un creixement del nombre de naixements molt més destacats, en termes relatius, que el que es dona al Vallès Occidental i al conjunt de Catalunya. Aquest creixement del nombre de naixements troba el seu punt màxim l'any 2008, moment a partir del qual s'inicia una tendència de decreixement del nombre de naixements que es manté fins 2015.

Gràfic 11: Evolució del nombre de naixements. Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2015

Font: Idescat

Naturalesa de la població

En aquest punt se'ns fa necessari introduir l'anàlisi del fenomen migratori, ja que molts dels canvis demogràfics d'aquesta darrera dècada no es poden explicar sense tenir en compte aquesta variable. Per a l'anàlisi de les característiques poblacionals del col·lectiu d'infants i adolescents de Vacarisses hem emprat, en primer terme, les dades que fan referència a les persones nascudes a l'estranger, independentment de la seva nacionalitat. Entre aquestes persones podem trobar nacionalitats diferents, ja que algunes d'aquestes poden haver obtingut la nacionalitat espanyola, però que en moltes ocasions poden tenir un bagatge cultural diferent. Així mateix, també hem considerat rellevant determinar el continent d'origen de les persones estrangeres, amb l'objectiu de poder tenir una visió global de quines són les principals regions d'origen de les persones estrangeres.

El pes de la població infantil i adolescent de Vacarisses nascuda a l'estranger és només del 2,97% (en aquest cas cal tenir en compte que les dades disponibles només han permès fer els càlculs incrementant l'edat fins al 19 anys). Els infants i adolescents de nacionalitat estrangera representen l'1,11% del total

Taula 2: Població infantil i adolescent nascuda a l'estranger (0-19 anys). Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2016.

	VACARISSES	V.OCCIDENTAL	CATALUNYA
Nascuda a l'estranger	49	15.701	153.678
%	2,97%	7,66%	10,02%

Font: Idescat

d'infants i adolescents del municipi (de 0 a 17 anys).

En ambdós casos es tracta d'unes proporcions molt inferior a les del conjunt del Vallès Occidental, on la població infantil i adolescent nascuda a l'estranger és del 7,66% i la que presenta nacionalitat estrangera representa el 10,20%.

Taula 3: Població infantil i adolescent amb nacionalitat estrangera (0-17 anys). Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2016

	VACARISSES	V.OCCIDENTAL	CATALUNYA
Nacionalitat estrangera	17	19.073	192.661
%	1,11%	10,20%	13,82%

Font: Idescat

Si comparem aquestes xifres amb les del conjunt de Catalunya, observem que Vacarisses es troba per sota de la mitjana catalana, que presenta un 10,02% de població infantil i adolescent nascuda a l'estranger i un 13,82% de nacionalitat estrangera.

La franja d'edat on veiem una major proporció de persones amb nacionalitat estrangera és la compresa entre els 12 i els 14 anys, però tan sols trobem un 1,8% de població infantil i adolescent estrangera. En aquest sentit, és destacable el fet que cap franja d'edat mostra unes proporcions que puguin ser considerades com a rellevants de persones amb nacionalitat estrangera.

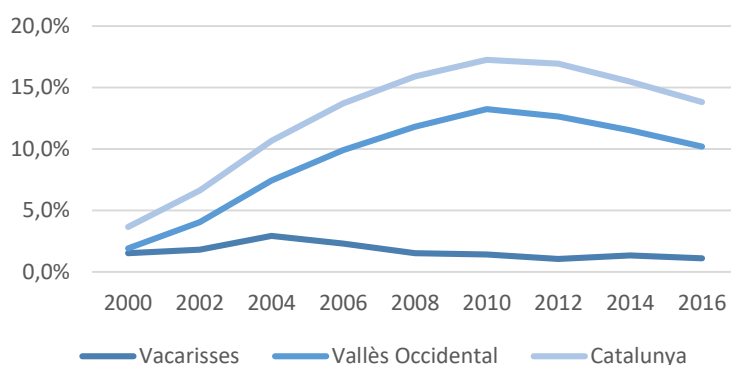
Taula 4: Població infantil i adolescent amb nacionalitat estrangera segons grup d'edat. Vacarisses, 2016

	Total	%
De 0 a 2 anys	3	1,7%
De 3 a 5 anys	1	0,4%
De 6 a 8 anys	2	0,7%
De 9 a 11 anys	3	0,9%
De 12 a 14 anys	5	1,8%
De 15 a 17 anys	3	1,4%
Total	17	1,1%

Font: Idescat

Des de l'any 2000 fins al 2012, la població infantil i adolescent amb nacionalitat estrangera de Vacarisses s'ha mantingut força estable i, mostrant sempre valors notablement més baixos en relació a l'evolució de la comarca i el conjunt de Catalunya. Mentre que entre els anys 100 i 2010 la comarca i el conjunt del territori català presenten un creixement destacat del percentatge de població infantil i adolescent amb nacionalitat estrangera, el municipi només mostra un lleu increment l'any 2004, però el conjunt de l'evolució és molt estable.

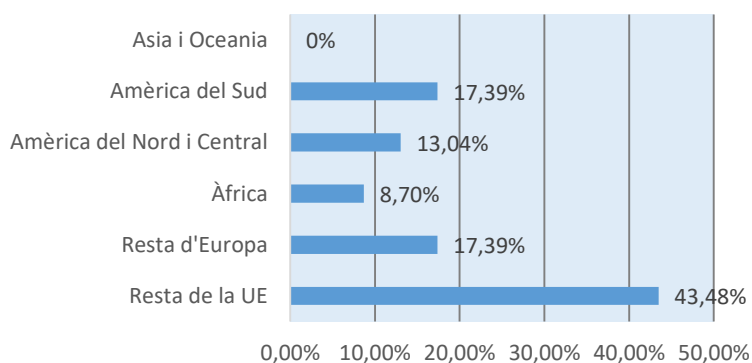
Gràfic 12: Evolució de la població infantil i adolescent (0-17 anys) amb nacionalitat estrangera. Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, 2000-2016

Font: Idescat

El col·lectiu més nombrós d'infants i adolescents amb nacionalitat estrangera és aquell format per individus provinents de la resta de la Unió Europea (43,48%), seguit d'aquells provinents de la resta d'Europa (17,39%), l'Amèrica del Sud (17,39%) i l'Amèrica del Nord i Central (13,04%) i, en menor mesura aquells provinents del continent africà (8,70%).

Gràfic 13: Distribució de la població infantil i adolescent (0-19 anys) de nacionalitat estrangera segons continent d'origen, Vacarisses, 2016

Font: Idescat

*Cal tenir en compte que les dades disponibles només han permès fer els càlculs incrementant l'edat fins al 19 anys.

Nivell d'instrucció de la població

Segons les dades del Cens de l'any 2011 realitzat per l'INE, a Vacarisses el 7,5% de la població major de 16 anys no compta amb cap titulació acadèmica, mentre que un 9% té una titulació de primer grau. El gruix de la població (68,6%) compta amb una formació de segon grau, mentre que més d'un 14% ha assolit estudis superiors.

En relació amb la província de Barcelona i el conjunt de Catalunya, podem destacar que a Vacarisses existeix una proporció inferior de persones sense titulació i amb estudis de primer grau, un percentatge superior de persones amb estudis de segon grau així com un percentatge destacadament menor de persones amb estudis superiors.

Per altra banda, pel que fa al nivell de coneixement del català, la taula 6 ens mostra que només un 2,2% de la població (de 2 anys i més) de Vacarisses no entén el català, front més d'un 97% que sí l'entén. Entre aquelles persones que sí entenen l'idioma, un 80,75% el sap parlar, un 84,51% el sap llegir, i un 64,42% el sap escriure.

Taula 5: Població de 16 anys i més. Per nivell d'instrucció. Comparativa Vacarisses, Prov. de Barcelona i Catalunya, 2011

	VACARISSES	PROV. BARCELONA	CATALUNYA
Sense titulació	7,5%	8,5%	8,4%
Primer grau	9,0%	13,0%	13,6%
Segon grau	68,6%	56,3%	57,1%
Estudis superiors	14,9%	22,0%	20,6%
Total	4.610	4.501.840	6.117.225

Font: Idescat

Taula 6: Població de 2 anys i més segons coneixement del català. Vacarisses, 2011.

	Total	%
L'entén	5.885	97,81%
El sap parlar	4.859	80,75%
El sap llegir	5.085	84,51%
El sap escriure	3.876	64,42%
No l'entén	131	2,18%
Total població de 2 anys i més	6.017	

Font: Idescat

Pel que fa a la població en edat escolar a Vacarisses, la taula 7 ens mostra que es tracta d'un total de 1.538 persones (entre els 0 i els 17 anys), i que el gruix d'aquesta població, un 40,8% es concentra en l'etapa educativa de primària (6 a 11 anys), seguida de l'etapa d'educació secundària (12 a 15 anys) que representa un 24,1% del total de població en edat escolar.

En aquest mateix sentit, veiem que el gruix d'alumnat en centres del municipi es concentra en l'educació primària, que al seu torn és la que presenta un major nombre de grups entre els dos centres educatius dels que disposa el municipi (549 persones en 24 grups). L'alumnat d'ESO és el segon més nombrós (316 persones en 11 grups), seguit del de 2n cicle d'infantil (217 persones en 10 grups). També és interessant destacar l'existència de l'escola de música, que el curs 2014/2015 va donar servei a 195 alumnes.

Finalment, també podem observar que el municipi no compta amb centres de formació de persones adultes, educació especial, ni estudis de CFGM i CFGS.

En relació amb la disponibilitat de centres educatius i l'alumnat al que presta servei, és interessant destacar la Taxa d'ocupació dels centres educatius. Es tracta del nombre mitjà d'alumnes per centre educatiu dins l'àmbit d'estudi. En el cas de Vacarisses, podem observar que l'any 2012 presenta una taxa d'ocupació de 140,92, sensiblement inferior

Taula 7: Població en edat escolar. Vacarisses, 2016

	Total	%
De 0 a 2 anys	178	11,6
De 3 a 5 anys	236	15,3
De 6 a 11 anys	627	40,8
De 12 a 15 anys	370	24,1
De 16 a 17 anys	127	8,3
Total població en edat escolar	1.538	

Font: Idescat

Taula 8: Centres, grups i alumnat segons etapa educativa. Vacarisses, Curs 2014/2015

Etapa educativa	Centres	Grups	Alumnat
1er Cicle Infantil	2	6	72
2n Cicle Infantil	2	10	217
Primària	2	24	549
ESO	1	11	316
Batxillerat	1	2	62
CFGM	-	-	-
CFGS	-	-	-
Educació especial	-	-	-
Escola de música	1	0	195
Centre de formació de persones adultes	-	-	-

Font: Hermes, Diputació de Barcelona

Taula 9: Taxa d'ocupació dels centres educatius. Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Província de Barcelona, 2012

Àmbit territorial	Taxa d'ocupació dels centres educatius
Vacarisses	140,92
Vallès Occidental	178,11
Província de Barcelona	153,68

Font: Hermes, Diputació de Barcelona

a la de la província de Barcelona (153,68), així com a la de la comarca (178,11).

En aquest mateix sentit, la taula 10 ens mostra la taxa d'ocupació de les aules, és a dir, el nombre mitjà d'alumnes per aula. Així, podem observar que tant el municipi, com la comarca i la província presenten valors força similar. A Vacarisses, el 2014, la taxa d'ocupació de les aules va ser de 24,6 alumnes per aules, lleugerament inferior a la del Vallès Occidental (26,4 alumnes per aula) i la província de Barcelona (25,2 alumnes per aula).

Per altra banda, pel que fa al nombre de professors/es per tipus d'ensenyament, la taula 11 ens mostra que el gruix del professorat es concentra en les etapes educatives de segon cicle d'infantil, primària i secundària, que són les etapes obligatòries.

Tanmateix, el que ens aporta més informació és la Taxa d'atenció del professorat, és a dir, el nombre mitjà de professors/es per alumnes. En aquest sentit, observem que tant el municipi, com la comarca i la província presenten la mateixa taxa d'atenció del professorat, 0,06 professor per alumne.

Taula 10: Taxa d'ocupació de les aules. Comparativa Vacarisses, V. Occidental i Província de Barcelona, 2014

Àmbit territorial	Taxa d'ocupació de les aules
Vacarisses	24,64
Vallès Occidental	26,36
Província de Barcelona	25,21

Font: Hermes, Diputació de Barcelona

Taula 11: Nombre de professors per tipus d'ensenyament. Vacarisses, curs 2015/2016

Etapa educativa	Nombre de professors
1er Cicle Infantil	13
2n Cicle Infantil i	50
Infantil i primària	63
Secundària	42
Especial	0

Font: Hermes, Diputació de Barcelona

Taula 12: Taxa d'atenció del professorat. Comparativa Vacarisses, V. Occidental i província de Barcelona, curs 2015/2016

Àmbit territorial	Taxa d'atenció del professorat
Vacarisses	0,06
Vallès Occidental	0,06
Província de Barcelona	0,06

Font: Hermes, Diputació de Barcelona

La finalització de l'etapa obligatòria

Segons el Sistema d'indicadors sobre la joventut a Catalunya, "el moment de la finalització de l'ESO és un dels primers punts d'inflexió (si no el primer) dels itineraris que els i les joves poden seguir en la seva transició cap a la vida adulta. El nivell i la distribució (per sexe i territori) de la ruptura o continuïtat entre ensenyament obligatori i post obligatori atribuïble a l'anomenat "fracàs escolar" hauria d'esdevenir un punt d'atenció prioritari de la política educativa".

A través de la Taula 13, podem observar com el 94,8% dels/les alumnes matriculats durant el curs 2014 – 2015 són avaluats, i que d'aquests avaluats el 87,3% s'ha graduat.

Es tracta, en ambdós casos, de percentatges molt similars als del Vallès Occidental (95% d'avaluats/des i 87,5% de graduats/des) i el conjunt de Catalunya (95,1% d'avaluats/des i 86,7% de graduats/des).

Taula 13: Alumnat 4rt d'ESO, comparativa Vacarisses, V. Occidental i Catalunya, curs 2014-2015

	VACARISSES	VALLÈS OCCIDENTAL	CATALUNYA
Alumnat matriculat	58	8931	67367
Alumnat avaluat	55	8489	64067
%	94,8%	95,0%	95,1%
Alumnat graduat	48	7435	55541
%**	87,3%	87,5%	86,7%

Font: Elaboració pròpia. Departament d'Ensenyament, Generalitat de Catalunya

** Alumnat graduat: sobre total avaluat

Altres indicadors conjunturals

D'altra banda, pel que fa a la Renda Bruta Familiar Disponible, que mesura els ingressos dels que disposen els residents d'un territori per destinar-los al consum o l'estalvi, observem que al municipi es situa en 16,2 milers d'euros per habitant el 2014. Per tant, aquest indicador es troba lleugerament per sota tant de la comarca com del conjunt de Catalunya.

Taula 14: Renda Bruta Familiar Disponible (€). Comparativa 2014

	Total	Per habitant (milers d'€)	Índex Catalunya
Vacarisses	99.377	16,2	98,4
V. Occidental	15.031.627	16,8	102,2
Catalunya	122.253.138	16,5	100

Font: Idescat

3.2 L'enquesta infantil i adolescent

L'enquesta infantil i adolescent pel Pla Local d'Infància i Adolescència (PLIA) de Vacarisses ha estat resposta per un total de 88 alumnes del municipi, de 5è i 6è de primària de l'escola Pau Casals i l'escola Font de l'Orpina, i de 1er i 2n d'ESO de l'Institut de Vacarisses.

En aquesta enquesta es recull informació sobre el perfil dels enquestats, l'àmbit educatiu, l'àmbit de participació, l'àmbit de benestar i l'àmbit de vila.

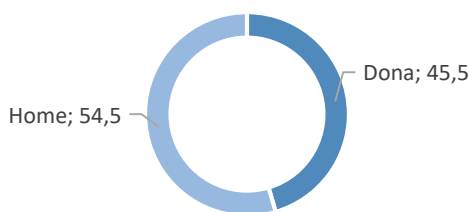
A continuació es presenten els resultats d'aquesta enquesta que, de forma quantitativa, complementen la informació qualitativa recollida a través dels diferents grups de discussió.

Perfil de l'enquestat

Sexe

De les persones participants a l'enquesta, els 54,5% són homes, front un 45,5% que són dones. Per tant, existeix una lleugera sobrerrepresentació dels homes, ja que les dades d'IDESCAT mostren que al Vallès Occidental hi ha un 49,2% d'homes i un 50,8% de dones, tot i així, les diferències són molt petites per afectar als resultats.

Gràfic 14: Distribució per sexe (%)

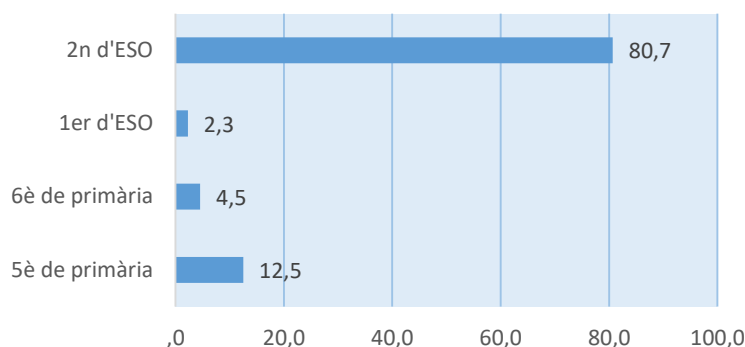
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Curs

El gruix de participants de l'enquesta, actualment cursen 2n d'ESO, representant un 80,7% del total de participants de l'enquesta. En aquest sentit, si agrupem els i les participants en les categories d'*Infants* i *Adolescents*, podem observar que els adolescents representen un 83% dels i les participants, front els infants que representen un 17% d'aquests/es.

Així doncs, és important que tinguem en compte el fet que existeix una sobrerrepresentació molt destacada dels i les adolescents en els resultats d'aquesta enquesta.

Gràfic 15: Distribució segons curs (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Àmbit Educació

En aquest apartat es recull informació relativa a l'àmbit d'educació, tractant els següents aspectes:

- ✎ Satisfacció amb el fet d'estudiar
- ✎ Activitats especials als centres
- ✎ Satisfacció amb el centre educatiu
- ✎ La transició a l'Institut
- ✎ Metodologia educativa a les aules
- ✎ La continuïtat dels estudis
- ✎ Deures
- ✎ Les activitats extraescolars
- ✎ La convivència al centre

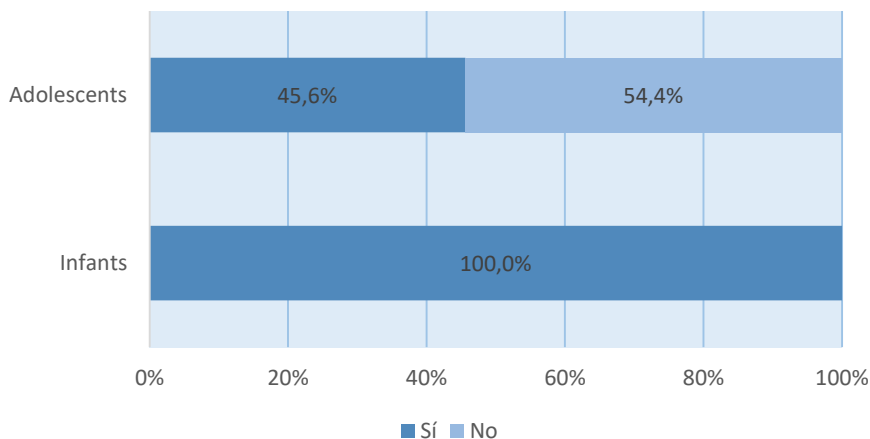
Satisfacció amb el fet d'estudiar

En primer lloc, es demana als i les participants si els agrada estudiar. En aquest sentit, un 56,3% d'aquests/es afirma que els agrada estudiar, front un 43,7% que afirma el contrari.

Si observem la distribució segons si es tracta d'infants o d'adolescents, però, podem copsar diferències molt notables. Mentre que el 100% dels infants afirma que els agrada estudiar, l'opinió dels i les adolescents es decanta més per afirmar que no els agrada estudiar en un 54,4% dels casos, front un 45,6% als que sí els agrada estudiar. Així doncs, podríem interpretar que la

satisfacció amb el fet d'estudiar es modifica amb el pas als estudis secundaris. Tanmateix, cal tenir en compte que la baixa participació d'infants en l'enquesta pot actuar com a biaix en aquest sentit.

Gràfic 16: Grau de satisfacció amb el fet d'estudiar segons grup d'edat (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Entre els infants, els principals motius per realitzar una valoració tan positiva fan referència, principalment, al fet d'aprendre, de divertir-se, d'entretenir-se, i en alguns casos també s'apunta el fet d'assolir un futur laboral favorable.

"Des de ben petita m'agrada estudiar i crec que és una oportunitat que no pot tenir tot el món, i si tenim estudis de grans podrem tenir una carrera i poder treballar d'allò que ens agrada"

Altrament, entre els i les adolescents, els principals motius entre aquells que realitzen una valoració positiva fan una major referència als elements de futur, sobretot a les possibilitats en l'àmbit laboral. També s'apunten altres motivacions per estudiar com el creixement personal, el coneixement i la cultura general, l'esforç i l'aprofitament de les oportunitats.

"Vull tenir futur i per això m'esforço!"

"Crec que t'enriqueix com a persona i ets més culta i estàs més satisfet amb tu mateix"

"Veig que és molt necessari, i m'he adonat que tenim que aprofitar més el que tenim perquè veig que els meus avis no van poder alguns ni llegir ni estudiar"

En canvi, els principals motius entre aquells que realitzen una valoració negativa fan referència a l'avorriment, l'estrès, les dificultats per concentrar-se i/o aprendre.

Satisfacció amb el centre educatiu

En segon lloc, quant al grau de satisfacció respecte a l'escola/es o l'Institut, en el cas dels infants observem que a tots els/les participants els hi agrada la seva escola. Tanmateix, cal tenir en compte que només responen aquesta pregunta un 30% dels infants participants, sobre un 70% que no respon.

Entre els principals motius d'aquesta valoració tan positiva, fan referència a les activitats, els professors/es, la qualitat de les instal·lacions, i els companys/es.

"És una escola molt bonica i els professors són bones persones i molt divertits"

"Estic còmode i sempre fem activitats que m'agraden molt i ens aporten coneixements"

"Es acogedora, no muy grande i familiar, en la que tengo buenos compañeros y amigos"

En canvi, entre els i les adolescents el grau de satisfacció general amb l'Institut és més baix, de forma que un 64,8% afirma que els agrada el seu Institut, front un 35,2% que afirma el contrari.

En aquest sentit, observem que els principals motius que apunten aquells/es que fan una valoració positiva fan referència, gairebé exclusiva, al fet que l'Institut és un espai de trobada amb els seus amics/gues. Tot i així, també s'apunten altres motius com la metodologia educativa, el professorat i les activitats del centre.

"Perquè tinc molt bones amistats i ens ensenyen d'una manera fàcil d'entendre les coses"

"Hi ha un bon professorat que t'ajuda i es preocupa"

Entre els aspectes negatius s'apunten, principalment, els problemes de convivència i la forma d'intervenir del professorat quan es produeixen conflictes.

"A classe no es pot estar tranquil i és impossible fer classe"

"Porto dos anys aquí i sempre hi ha hagut molt problemes. El professorat es suposa que ho ha intentat arreglar, però mai ho ha aconseguit"

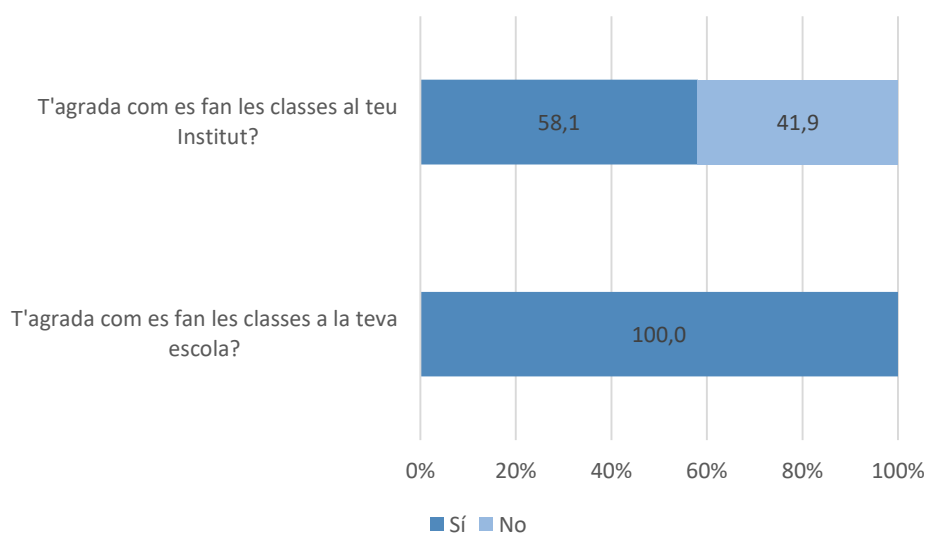
"Posen incidències per tot, i et renyen per tot"

Metodologia educativa a les aules

En tercer lloc, quant a la metodologia educativa o la forma de desenvolupar les classes, de nou observem que tot els infants participants valoren positivament com es fan les classes a la seva

escola. Mentre que entre els i les adolescents la diversitat d'opinions és major, de forma que un 58,1% valoren la metodologia positivament, front a un 41,9% que la valora negativament. Tanmateix, cal tenir present que un 41% dels i les adolescents participants no responen aquesta pregunta.

Gràfic 17: Satisfacció amb la metodologia educativa a les aules segons grup d'edat (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Entre els infants, els principals arguments per realitzar una valoració tant positiva fan referència, principalment, a la facilitat per comprendre els continguts i el bon tracta per part del professorat.

"Ho entens tot, ens donen molt apunts per estudiar i, també disposes de qualsevol ajuda que et faci falta"

"Els profes són carinyosos"

"Hi ha profes que a part d'ensenyar fan que la classe sigui divertida"

Altrament, entre els i les adolescents que realitzen una valoració positiva de la metodologia educativa, es destaca que en bona mesura depèn de l'assignatura i el professor/a, però en general s'apunta que les explicacions són bones, que es resolen els dubtes, i que en ocasions les dinàmiques de l'aula són diferents.

"Trobo que les explicacions són bones i si tens dubtes sempre te'ls resolen"

"Es poden fer bé les classes i m'agrada molt quan fem grups i fem coses divertides"

En canvi, entre els i les adolescents que realitzen una valoració negativa destaquen la manca d'organització, la complexitat de les explicacions o la monotonia de la metodologia, així com els conflictes a les aules.

"Moltes assignatures estan molt mal organitzades"

"són poc dinàmiques i els professors a vegades són injustos"

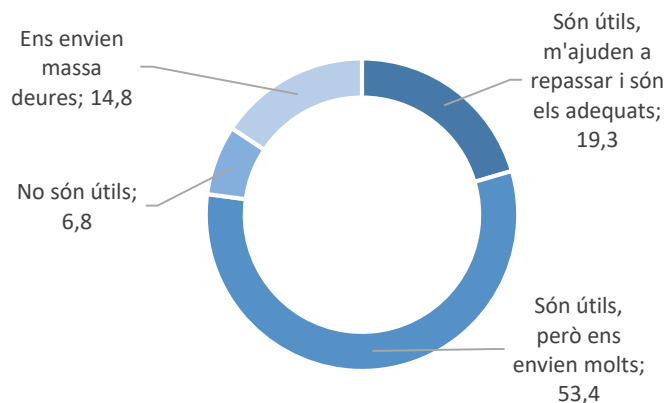
"La majoria són monòtones i avorrides"

"es lia molt a classe"

Els deures

En quart lloc, pel que fa a les opinions en relació als deures, el gràfic 18 ens mostra que la majoria de participants (un 53,4%) opinen que els deures són útils, però que els envien molts, seguit d'aquells/es que consideren que són útils, els ajuden a repassar i són els adequats (19,3%); els/les que consideren que els envien massa deures (14,8%) i, finalment, i de forma molt més minoritària els que consideren que no són útils (6,8%).

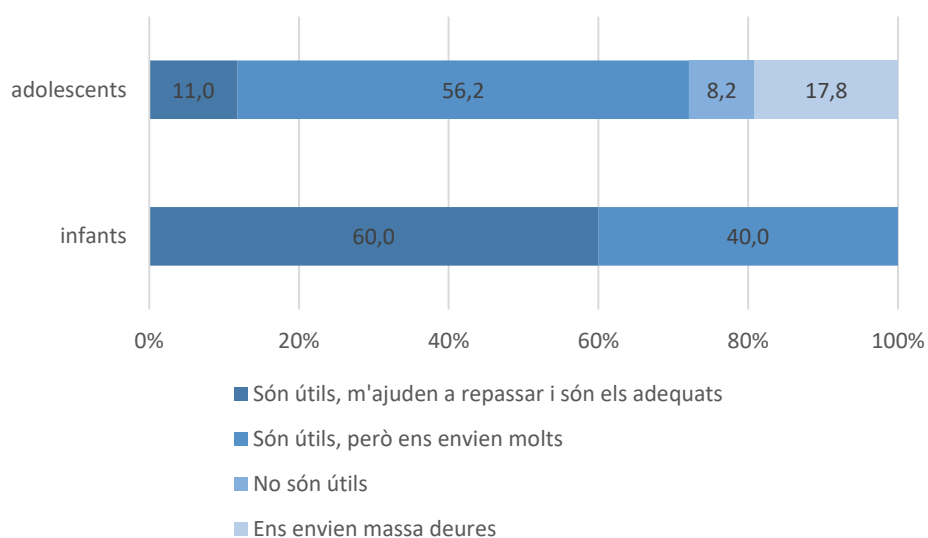
Gràfic 18: Distribució segons opinió en relació als deures (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Tanmateix, de nou observem que es produeixen diferències al analitzar les respostes segons si es tracta d'infants o d'adolescents. Mentre que els infants consideren, majoritàriament, que els deures són útils, els ajuden a repassar i són els adequats (60%), o bé que són útils tot i que són molts (40%); els adolescents presenten una major diversitat d'opinions. La majoria, un 56,2%, considera que els deures són útils però molts, juntament amb aquells que exposen que són massa (17,8%).

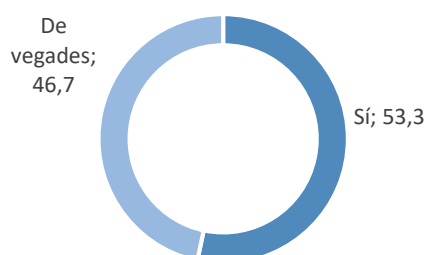
Gràfic 19: Distribució de l'opinió en relació als deures segons grup d'edat (%)

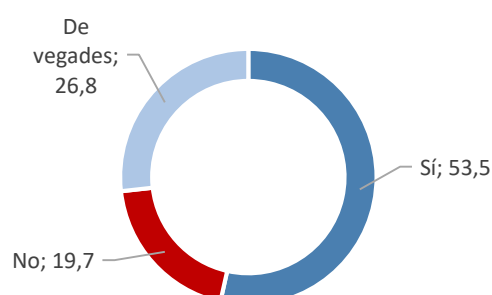
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En aquest mateix sentit, es pregunta als enquestats/des si reben ajuda per part dels pares/mares quan tenen dubtes sobre els deures. Els gràfics 20 i 21, ens mostren que els/les adolescents i els infants reben un volum d'ajuda amb els deures per part dels pares força similar. La principal diferència, la trobem en el fet que entre els infants cap destaca que no rebi ajuda, mentre que entre els adolescents és un 19,7%.

Gràfic 20: Distribució dels infants segons el suport en els deures per part dels pares/mares

Gràfic 21: Distribució dels/les adolescents segons el suport en els deures per part dels pares/mares (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

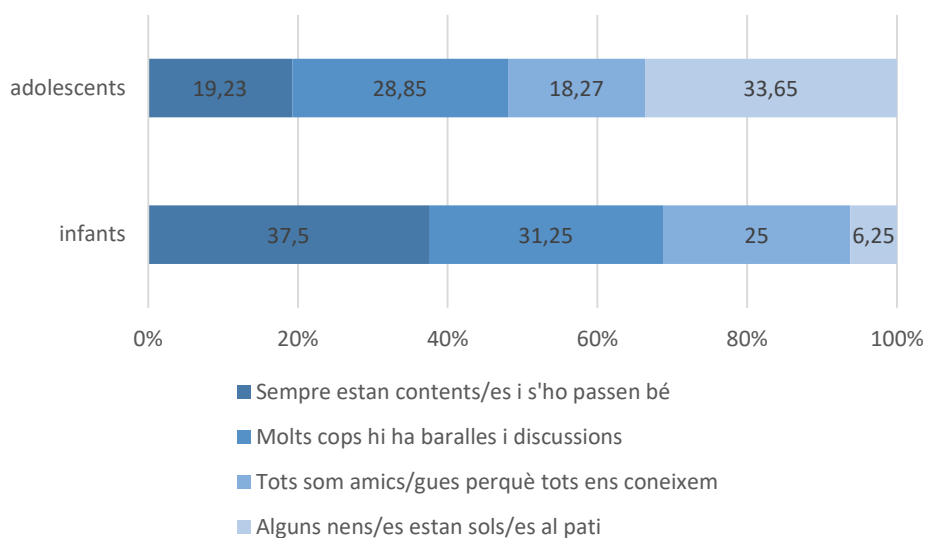
Entre aquelles persones que no reben ajuda per part dels pares/mares en aquest sentit, observem que un 32% assegura que el principal motiu és 'que ja ho saben fer tots sols/es'; seguit d'un 26% que asseguren que 'el pare i la mare no els saben ajudar'; un 16% que afirma que 'la mare i el pare

no tenen temps'; un 16% que tenen professors/es de repàs; i finalment un 11% que exposa que 'els ajuden altres persones (avis/es, germans/es, etc).

La convivència al centre

En cinquè lloc, en relació a la convivència als centre educatius, el gràfic 22 ens mostra que la convivència entre els i les alumnes a les escoles de primària presenta una valoració més positiva que a l'Institut. En aquest sentit, observem que un 37,5% dels infants participants consideren que a l'escola els nens/es sempre estan contents/es i s'ho passen bé, mentre que entre els i les adolescents aquestes persones conformen un 19,2%. De la mateixa manera, observem que un 25% dels infants considera que a l'escola tot són amics/gues perquè tots/es es coneixen, mentre que entre els/les adolescents aquest percentatge, de nou, és inferior, un 18,2%. En canvi, és interessant destacar que els infants perceben que molts cops hi ha baralles i discussions en major grau (31,2%) que els i les adolescents (28,9%). Finalment, però, una altra de les diferències més destacades és la relativa a la cohesió, ja que mentre que entre els infants l'afirmació que alguns nens/es estan sols/es al pati només representa un 6,3%, entre els i les adolescents aquesta assoleix el 33,7%.

Gràfic 22: Opinió sobre la convivència als centres educatius segons grup d'edat (%)

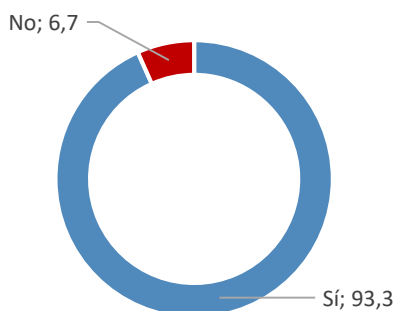

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

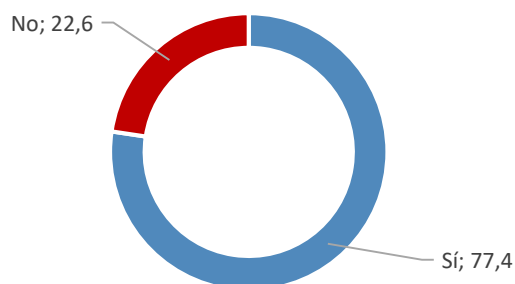
Les activitats especials en el marc del centre

En sisè lloc, quant a les activitats especials en el marc dels centres educatius (escoles de primària i Institut) observem que el grau de satisfacció tant entre infants com entre adolescents, és elevat. Tot i així, s'observen diferències segons si es tracta d'infants (i per tant d'activitats especials de les escoles) o d'adolescents (i per tant d'activitats especials de l'Institut) en tant que el 93,3% dels infants les valoren positivament, front un 77,4% en el cas dels i les adolescents. De la mateixa manera, un 22,6% dels/les adolescents valora negativament aquestes activitats, mentre que entre els infants aquest percentatge només arriba al 6,7%.

Gràfic 24: Grau de satisfacció en relació a les activitats especial de les escoles per part dels infants (%)

Gràfic 23: Grau de satisfacció en relació a les activitats especials de l'Institut per part dels/les adolescents (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En aquest sentit, és interessant destacar que per als infants les seves activitats especials preferides són el Carnestoltes, Sant Cecília, i les relacionades amb el Nadal, mentre que entre els i les adolescents les més valorades són les sortides/excursions i les colònies.

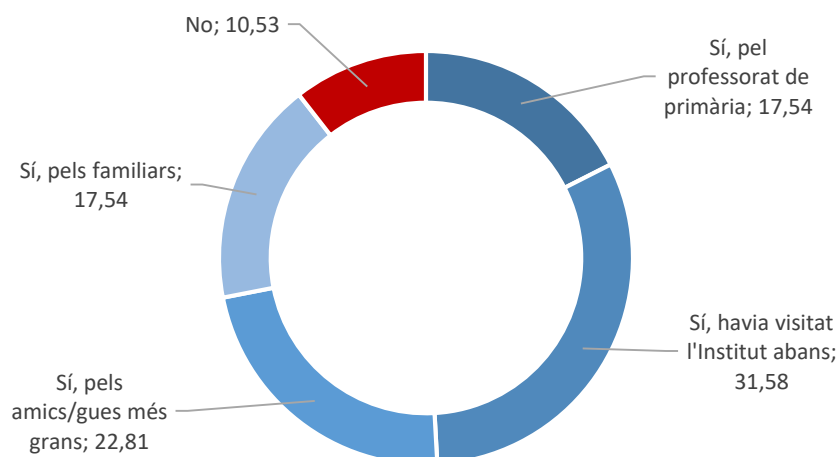
La transició a l'Institut

En setè lloc, i específicament enfocat als i les adolescents, també es pregunta sobre aspectes relatius a la transició entre l'escola i l'Institut.

Així, d'una banda, quant a la informació prèvia de que disposaven els/les alumnes abans de l'entrada a l'Institut, el gràfic 25 que una gran majoria dels i les participant disposava d'aquesta informació (un 89,5%) tot i que aquesta l'havien rebut per diferents vies: un 32% perquè havia visitat l'Institut abans de la seva incorporació, seguit d'un 23% que havia rebut la informació per

part d'amics/gues més grans, i finalment un 18% que l'havia rebut per part de familiars o per part del professorat de primària respectivament.

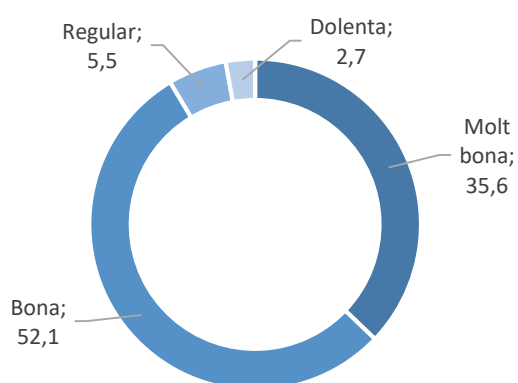
Gràfic 25: Distribució segons disposició d'informació prèvia a l'entrada a l'Institut per part dels i les adolescents (%)

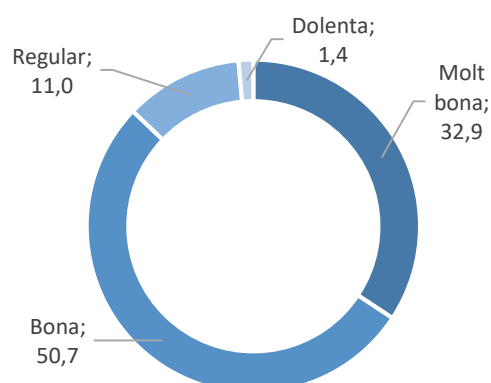
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

D'altra banda, pel que fa a l'acollida a l'Institut, a partir dels gràfics 26 i 27 podem observar que tant l'acollida per part del centre, com per part de l'alumnat, presenten valoracions molt similars i, en ambdós casos, molt positives. Un 87,7% dels/les participants considera que l'acollida per part del centre fou bona o molt bona, i un 83,6% considera l'acollida per part de l'alumnat també fou bona o molt bona.

Gràfic 27: Valoració de l'acollida a l'Institut per part del centre (%)

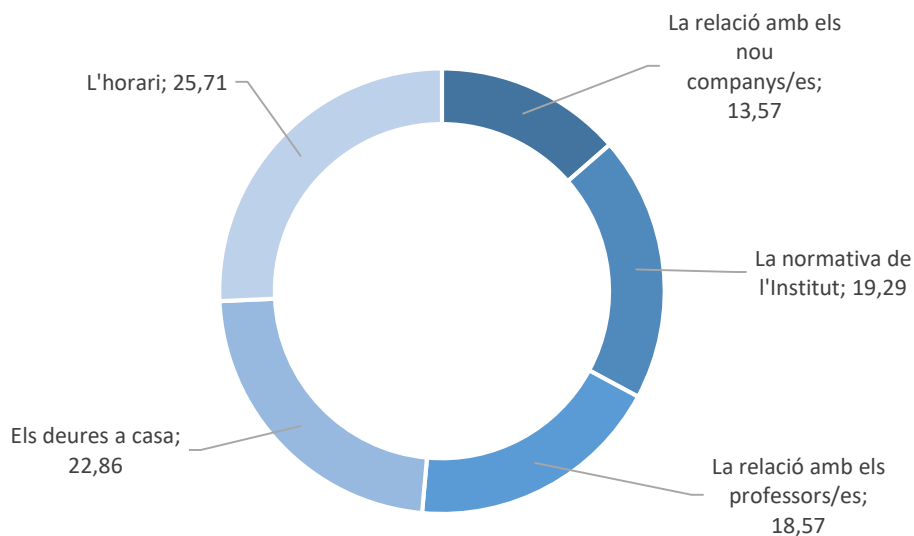
Gràfic 26: Valoració de l'acollida a l'Institut per part dels/les alumnes (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Finalment, a través del gràfic 28 podem copsar quins són aquells aspectes d'aquesta transició a l'Institut que als/les alumnes els va resultar més difícil acostumar-se. En aquest sentit, observem que es tracta d'una distribució força equilibrada, essent els aspectes més destacats l'horari (25,7%), els deures a casa (22,9%), seguit de la normativa de l'Institut (19,3%), la relació amb els professors/es (18,6%) i, per últim, la relació amb els nous companys/es (13,6%).

Gràfic 28: Distribució segons valoració dels aspectes als que als/les alumnes els va resultar més difícil acostumar-se (%)

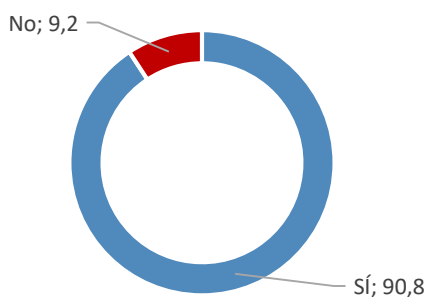

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

La continuïtat dels estudis (adolescents)

En vuitè lloc, pel que fa a la voluntat per part dels i les adolescents de continuar els seus estudis un cop finalitzin la ESO, observem que una gran majoria, més del 90%, afirma que voldrà continuar-los.

Gràfic 29: Distribució segons voluntat de continuïtat dels estudis en finalitzar l'ESO (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En aquest sentit, la major part dels arguments que utilitzen els i les participants, fan referència a la voluntat de cursar estudis universitaris, i a les perspectives laborals de futur.

“Perquè no vull anar a treballar encara... i menys amb un ofici regular, prefereixo estudiar tot i que sigui un rollo...”

“Per poder formar-me i treballar del què m’agrada”

“Perquè tota persona ha de tenir un bon futur, i jo en vull un de bo per a mi”

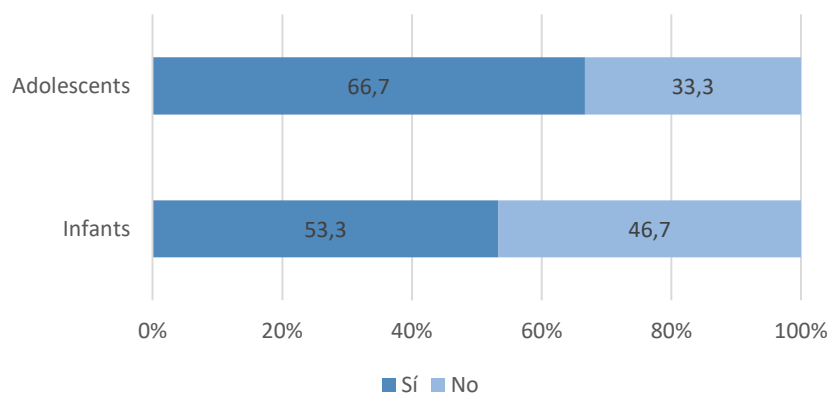
“Perquè vull tenir un bon futur on em guanyi la vida bé i no fent de dona de la neteja perquè no vaig estudiar en el seu moment”

Les activitats extraescolars

Per últim, quant a les activitats extraescolars, observem que un 64,3% dels i les participants afirmen realitzar alguna activitat fora de l'horari escolar, front un 35,7% que no en realitza cap.

Tanmateix, a través del gràfic 30 podem observar que es produeixen diferències segons si es tracta d'infants o d'adolescents. En aquest sentit, observem que hi ha més adolescents/es que realitzen activitats extraescolars (un 66,7%) que infants (53,3%).

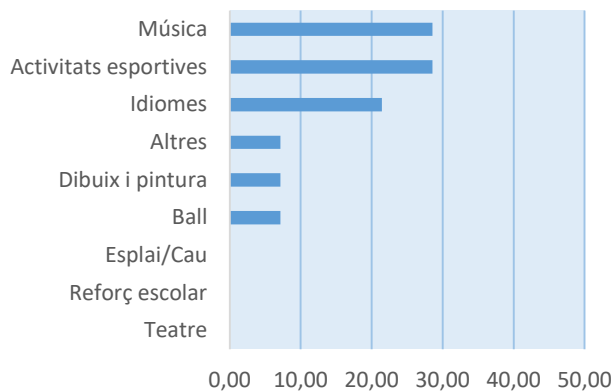
Gràfic 30: Realització d'activitats extraescolar segons grup d'edat (%)

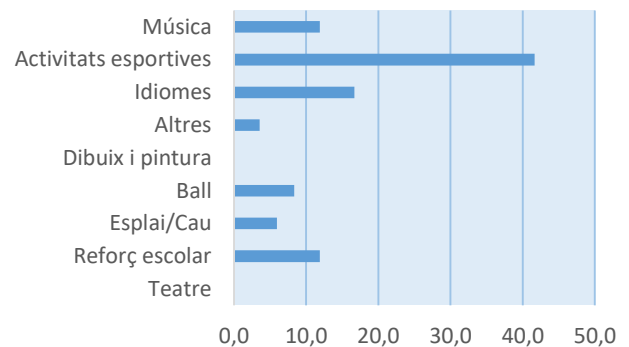
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

D'altra banda, pel que fa al tipus d'activitat extraescolar que realitzen, a través dels gràfics 31 i 32 podem observar que els i les adolescents realitzen més activitats esportives, de reforç escolar i al Cau, mentre que els infants realitzen més activitats de música i idiomes.

Gràfic 32: Distribució segons tipus d'activitat extraescolar dels infants (%)

Gràfic 31: Distribució segons tipus d'activitat extraescolar dels/les adolescents (%)

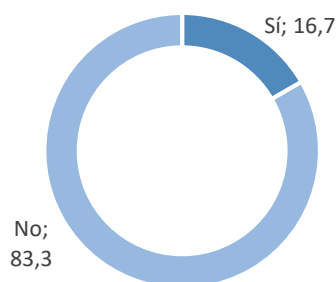

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

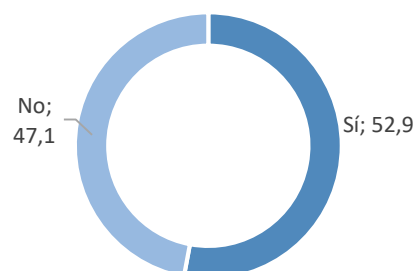
Entre aquelles persones que no realitzen cap activitat extraescolar, observem que un 44% voldria fer alguna activitat d'aquest tipus, mentre que el 57% restant no voldria realitzar-ne cap.

Si ens fixem en la distribució segons si es tracta d'infants o adolescents, observem que els infants que no realitzen cap activitat extraescolar són més renitents a voler realitzar alguna (un 83,3% no volen), mentre que entre els adolescents la distribució és més equilibrada i la majoria (un 52,9%) si en voldria realitzar.

Gràfic 33: Voluntat per fer activitats extraescolar entre els infants que no en realitzen actualment (%)

Gràfic 34: Voluntat per realitzar activitats extraescolar entre aquells adolescents que no en realitzen actualment (%)

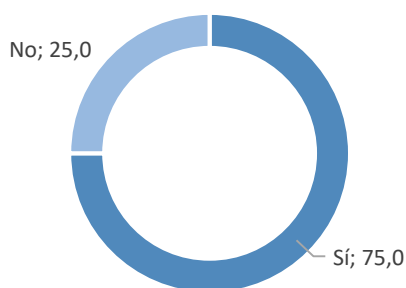

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

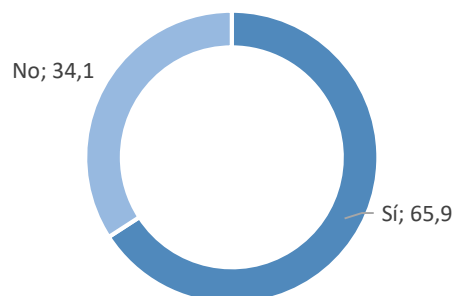
En canvi, entre aquelles persones que ja realitzen alguna activitat extraescolar, un 67,3% voldria realitzar-ne més, front un 32,1% que no.

De nou, si observem la distribució segons si es tracta d'infants o adolescents, copsem que els infants que ja realitzen algun tipus d'activitat extraescolar estan més predisposats a realitzar-ne més activitats (75%), mentre que entre els i les adolescents aquesta predisposició és lleugerament menor (65,9%).

Gràfic 35: Voluntat dels infants que realitzen alguna activitat extraescolar de realitzar-ne més (%)

Gràfic 36: Voluntat dels adolescents que realitzen alguna activitat extraescolar de realitzar-ne més (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Àmbit Participació

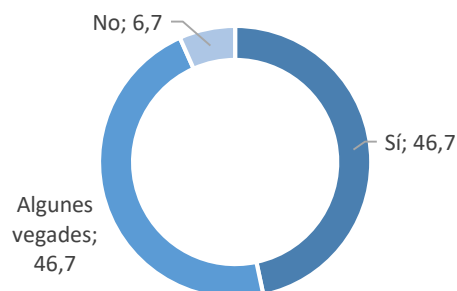
En aquest apartat es recull informació relativa a l'àmbit de participació, tractant els següents aspectes:

👉 Participació als centres educatius	👉 Associacionisme
👉 Participació a la Vila	👉 Coneixement sobre l'Ajuntament
👉 Òrgans de participació	👉 Canals de participació

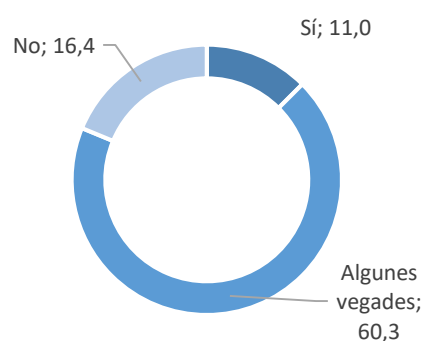
Participació als centres educatius

En primer lloc, pel que fa a la participació als centres educatius, es pregunta als i les participants si consideren que a l'escola (en el cas dels infants) o a l'Institut (en el cas dels adolescents) els demanen la seva opinió. En aquest sentit, els gràfics 37 i 38, ens mostren que els infants consideren en major mesura que els demanen la seva opinió a l'escola, un 46,7% considera que sí els demanen la seva opinió front un 11% dels i les adolescents. Igualment, un 46,7% dels infants considera que els demanen l'opinió algunes vegades, mentre que entre els adolescents aquest percentatge arriba fins al 60,3%. Finalment, un 6,7% d'infants consideren que no els demanen la seva opinió, mentre que en el cas dels/les adolescents s'arriba al 16,4%.

Gràfic 37: Percepció dels infants respecte a si els demanen la seva opinió a l'escola (%)

Gràfic 38: Percepció dels/les adolescents respecte a si els demanen la seva opinió a l'Institut (%)

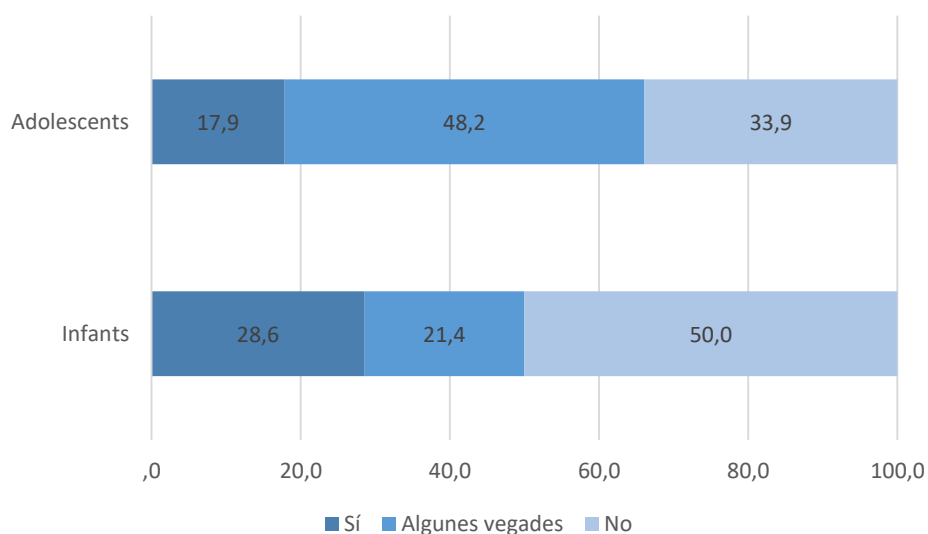

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Participació a la Vila

En segon lloc, quant a la participació a la vila el gràfic 39 ens mostra que els infants presenten una percepció més negativa respecte a si l'Ajuntament té en compte la seva opinió, en tant que el 50% dels infants participants consideren que aquest no té en compte la seva opinió. Tot i així, observem que el percentatge d'infants que consideren que des de l'Ajuntament es té en compte la seva opinió (29%) és major que el d'adolescents (18%), mentre que els i les adolescents es decanten, en major mesura, per considerar que l'Ajuntament té en compte l'opinió dels i les adolescents només algunes vegades (48%).

Gràfic 39: Percepció d'infants i adolescents respecte a si l'Ajuntament té en compte la seva opinió (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En aquest mateix sentit, es demana als enquestats/des si els agradaria poder opinar, i observem que el 100% dels infants manifesta que sí els hi agradaria opinar, mentre que entre els/les adolescents els/les que voldrien opinar representen un 89% dels/les adolescents participants.

Entre els infants es destaca que els agradaria opinar, principalment, sobre aspectes relatius al poble i l'escola. En canvi, els i les adolescents destaquen temes més diversos i amplis com per exemple, les activitats que s'organitzen per a adolescents, les decisions sobre l'espai públic, la organització de les activitats i festes que es porten a terme a la vila, sobre l'Institut, etc.

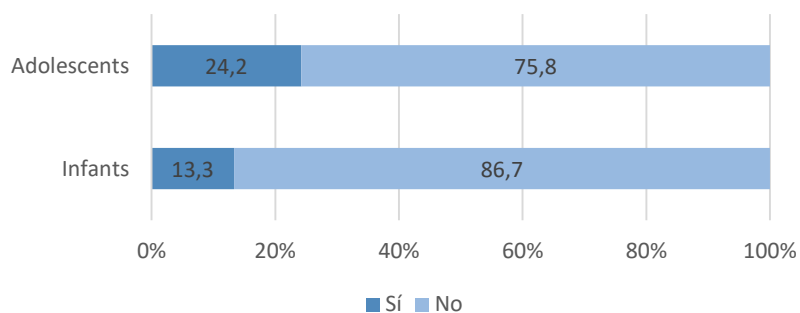
Òrgans de participació

En tercer lloc, es pregunta als i les participants sobre el principal òrgan de participació existent actualment al municipi per a infants i adolescents, el Consell Escolar Municipal (CEM). En aquest sentit, observem que el 77,9% dels enquestats/des desconeixen el CEM, front un 22,1% que el coneix, pel que podem parlar d'un desconeixement força elevat.

Si ens fixem en el grau de coneixement en funció de si es tracta d'infants o adolescents, podem copsar que, tal i com mostra el següent gràfic, els i les adolescents coneixen en major proporció

el CEM, tot i que aquests/es no arriben a representar el 25% dels adolescents participants. En el cas dels infants el percentatge encara és menor, un 13%.

Gràfic 40: Distribució d'adolescents i infants segons coneixement del Consell Escolar Municipal (%)

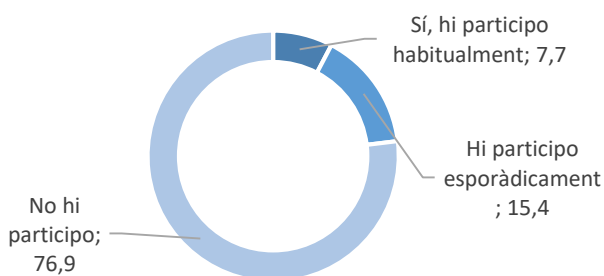
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Associacionisme

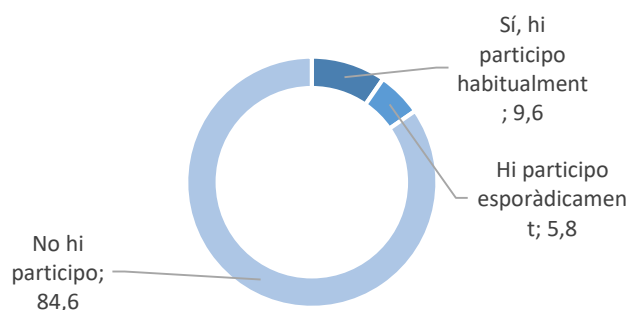
En quart lloc, quant a l'associacionisme entre infants i adolescents, s'analitza la participació d'aquests/es en entitats, associacions, etc. de la vila. En aquest sentit, observem que el nivell de participació d'aquests és baix, en tant que més del 80% dels i les participants no participa de cap entitat, associació, etc. del seu municipi.

A partir dels gràfics 41 i 42 podem copsar que, tot i que els nivells de participació tant en infants com en adolescents són destacadament baixos, aquests són encara més notables en el cas dels/les adolescents. Així, observem que un 23% dels infants participen de forma habitual o esporàdica en alguna entitat/associació, mentre que en el cas dels/les adolescents parlem d'un 15%.

Gràfic 42: Participació en entitats, associacions, etc. per part dels infants (%)

Gràfic 41: Participació en entitats, associacions, etc. per part dels/les adolescents (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

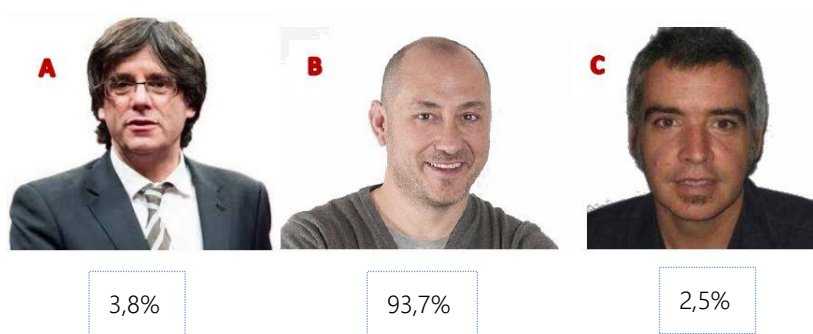
Coneixement sobre l'Ajuntament

En cinquè lloc, quant al coneixement per part dels/les participants sobre l'Ajuntament, per una banda observem que la pràctica totalitat d'aquests/es, un 97% sap on està l'Ajuntament de Vacarisses i un 88% hi ha entrat en alguna ocasió. En aquest sentit, no s'observen diferències que puguin ser destacables entre infants i adolescents.

Per altra banda, també hem pogut observar que un 78% dels enquestats/des coneixen alguna persona que treballa a l'Ajuntament. En aquest cas, els infants presenten un percentatge major (87%) en relació als/les adolescents (76%).

Finalment, també es va demanar als enquestats/des que indiquessin quina de les següents persones és l'alcalde de Vacarisses.

Gràfic 43: Distribució segons coneixement de l'actual Alcalde de Vacarisses (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Es fa palès que el 93,7% dels/les participants indiquen l'opció B, és a dir, en Toni Masana l'actual alcalde del municipi. De nou, no s'observen diferències destacables entre infants i adolescents en aquest sentit.

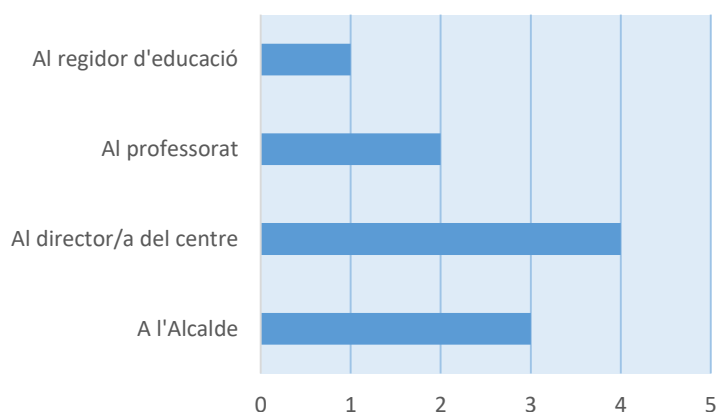
Això, ens ha permès copsar que el coneixement en torn les institucions locals és molt elevat.

Canals de participació

En sisè lloc, analitzem els aspectes relatius als canals de participació. D'una banda, es pregunta a qui o on adreçarien propostes els/les participants per a l'escola o l'institut.

En el cas dels infants, al gràfic 44 podem copsar que els infants adreçarien les seves propostes, en primer lloc, al director/a del centre, seguit de l'Alcalde, el professorat i el regidor d'educació.

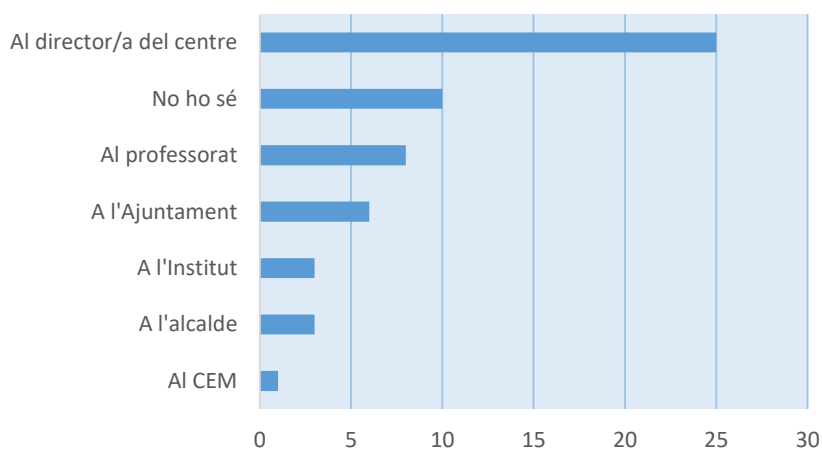
Gràfic 44: Distribució dels infants segons a qui adreçarien una proposta sobre l'escola (N)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En canvi, els i les adolescents indiquen una varietat més ampla de persones a les que adreçarien una proposta sobre l'Institut, essent de nou la més esmentada, el director/a del centre. És interessant destacar, també, el fet que algunes persones també destaquen que no sabrien on o a qui adreçar aquestes propostes.

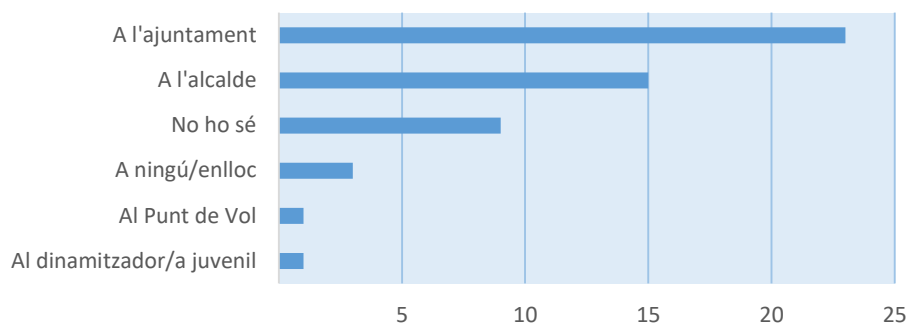
Gràfic 45: Distribució dels adolescents segons a qui adreçarien una proposta sobre l'Institut

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

D'altra banda, es pregunta on o aquí adreçarien les seves propostes per a la vila. En aquest sentit, observem que entre els infants tots acudirien a l'Alcalde o a l'Ajuntament. En canvi, entre els i les adolescents, de nou l'Ajuntament i l'alcalde són els més esmentats, però també es destaquen altres com el Punt de Vol, el dinamitzador/a juvenil, a ningú/enlloc, així com de nou un nombre destacat de persones que ho desconeixen.

Gràfic 46: Distribució dels adolescents segons a qui adreçarien una proposta sobre la Vila

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Àmbit Benestar

En aquest apartat es recull informació relativa a l'àmbit de benestar, tractant els següents aspectes:

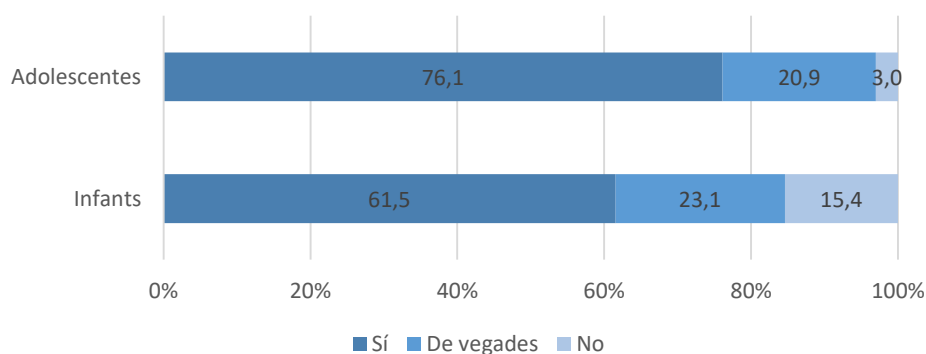
- Hàbits i estils de vida saludables
- Temps lliure i oci
- Autopercepció del propi estat
- Relacions familiars
- Pantalles

Hàbits i estils de vida saludables

En primer lloc, quant als hàbits i estils de vida saludables es pregunta als i les participants tant pels hàbits alimentaris com per la pràctica esportiva.

En aquest sentit, quant als hàbits alimentaris es pregunta als enquestats/des si consideren que mengen de tot i variat. Així, el gràfic 47 ens mostra que el 76% dels/les adolescents consideren que mengen de tot i variat, front un 62% en el cas dels infants. De la mateixa manera, observem que el percentatge d'adolescents que considera que no mengen de tot i variat (3%) és notablement inferior en relació als infants que presenten aquesta mateixa percepció (15%).

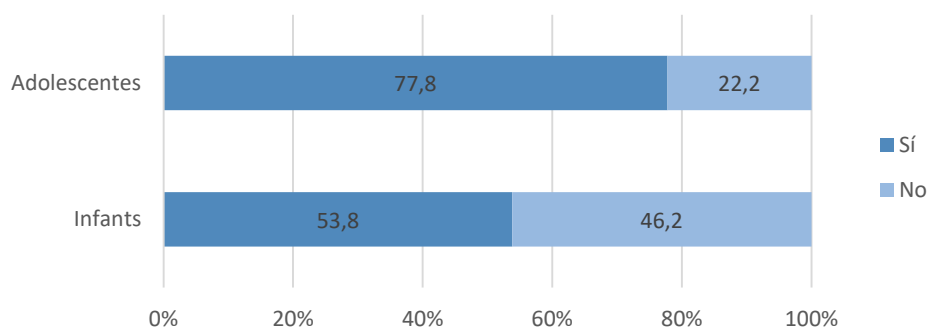
Gràfic 47: Distribució dels adolescents i infants segons consideració respecte a si mengen de tot i variat (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Pel que fa a la pràctica esportiva, podem observar que els i les adolescents realitzen més activitat esportiva fora de l'horari lectiu i com a mínim un cop per setmana (77,8%) en relació als infants (53,8%).

Gràfic 48: Distribució dels adolescents i infants segons la realització d'activitats esportiva (mínim un cop per setmana i fora de l'horari lectiu), (%)

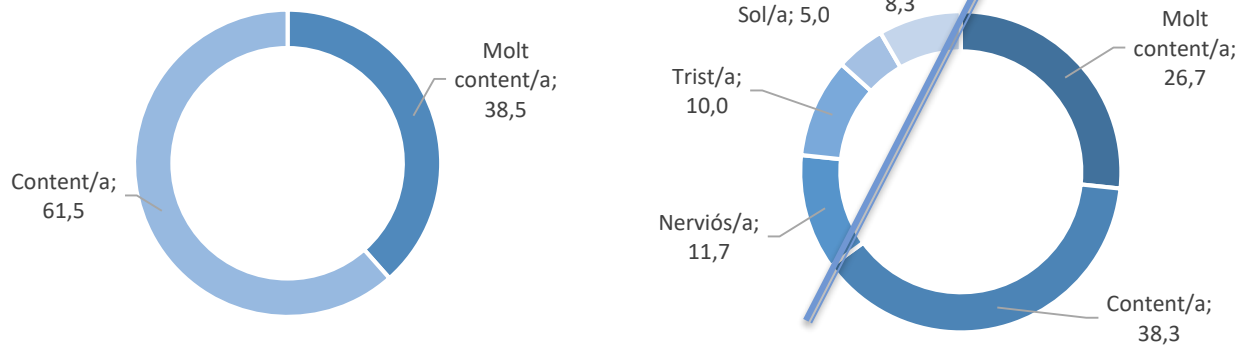

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Autopercepció del propi estat

En segon lloc, es pregunta als i les participants com es senten habitualment. En aquest sentit, observem que es produeixen diferències destacables entre infants i adolescents. Mentre que els infants només destaquen les categories 'Molt content/a' (38,5%) i 'Content/a' (61,5%); els i les adolescents destaquen un ventall més ampli d'opcions essent les més nombroses 'Content/a' (38,3%) i 'Molt content/a' (26,7%), tot i així cal destacar que un 35% destaquen estats o sentiments negatius com 'Nerviós/a' (11,7%), 'Trist/a' (10%), 'Avorrit/da' (8,3%) i, finalment, 'Sol/a' (5%).

Gràfic 50: Autopercepció del propi estat per part dels infants (%) Gràfic 49: Autopercepció del propi estat per part dels/les adolescents (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

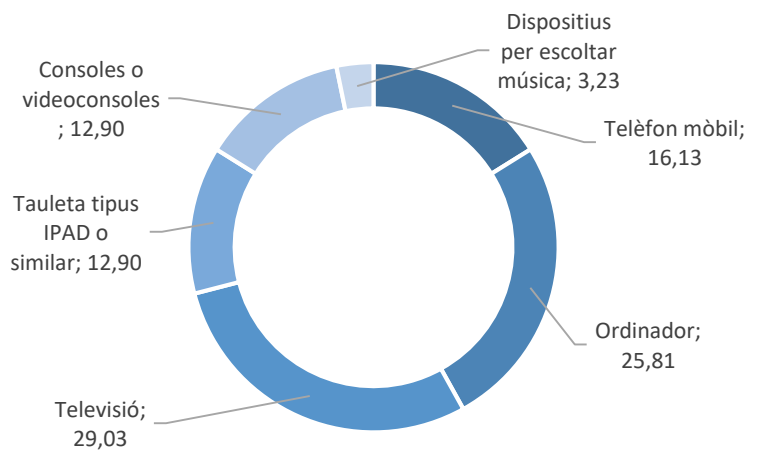
Pantalles

En tercer lloc, pel que fa a l'ús de pantalles per part d'infants i adolescents, s'analitza quins són els dispositius utilitzats; quins d'aquests són els que més utilitzen; els temps d'ús; i la percepció dels problemes que comporta l'ús que realitzen.

D'una banda, pel que fa a les pantalles (dispositius) utilitzats, els gràfics 51 i 52 ens permeten observar que hi ha certes diferències entre infants i adolescents en aquest sentit.

En el cas dels infants les pantalles que més infants utilitzen són la

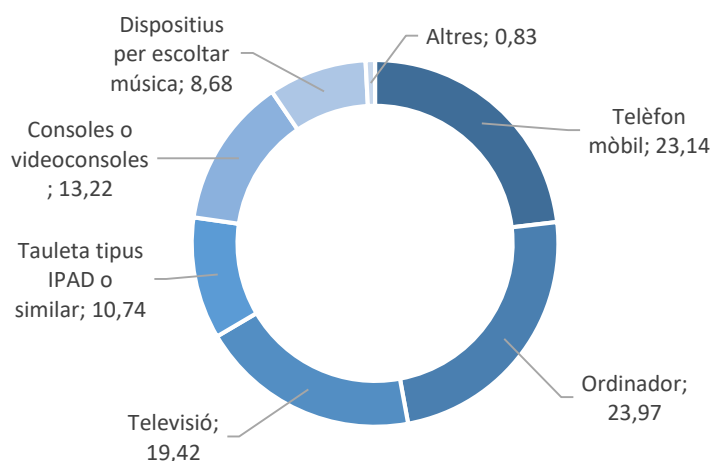
Gràfic 51: Pantalles utilitzades pels infants (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

televisió (29%) i l'ordinador (26%). Mentre que entre els/les adolescents les pantalles més utilitzades són l'ordinador (24%) i el telèfon mòbil (23%).

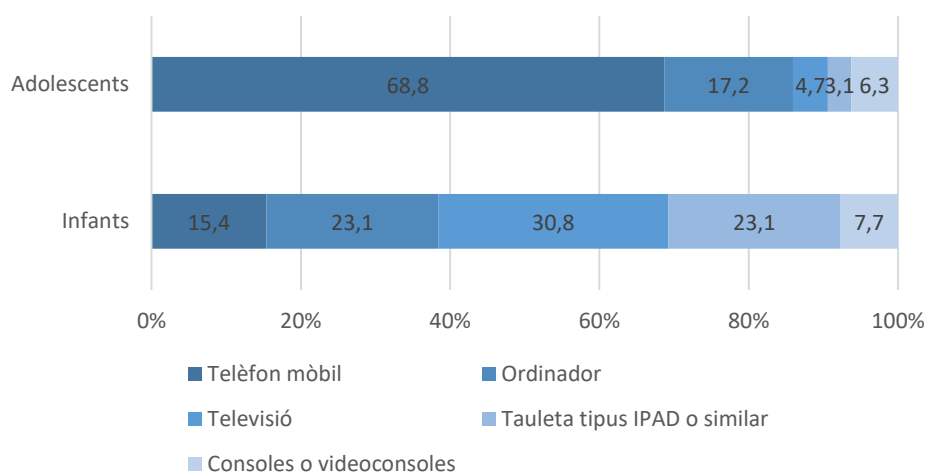
Gràfic 52: Pantalles utilitzades pels i les adolescents (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En aquest mateix sentit, el gràfic 53 ens mostra quins d'aquests dispositius que s'han esmentat són els que més s'utilitzen per part d'infants i adolescents. Així, podem copsar que entre els/les adolescents el dispositiu més utilitzat amb diferència és el mòbil (68,8%), mentre que en el cas dels infants els usos estan més diversificats, destacant la televisió (30,8%), l'ordinador (23,1%) i la tauleta (23,1%).

Gràfic 53: Distribució dels infants i adolescents segons les pantalles que més utilitzen (%)

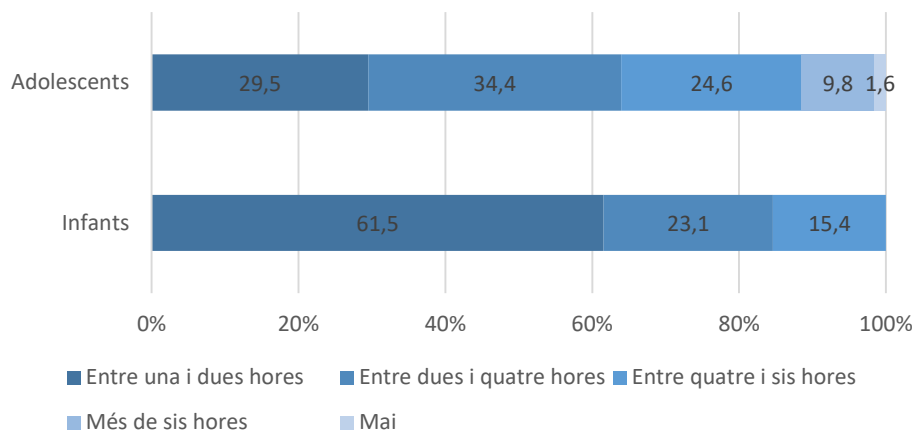

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

D'altra banda, respecte al temps d'ús que dediquen a aquests dispositius, a través de gràfic 54 podem observar que es produeixen diferències notables entre infants i adolescents respecte a les hores d'ús en un dia entre setmana. Així, copsem que la majoria d'infants, un 61,5%, utilitzen aquests dispositius entre una i dues hores, mentre que en el cas dels i les adolescents les opcions

majoritàries són entre dues i quatre hores (34,4%), entre una i dues hores (29,5%) i entre quatre i sis hores (24,6%).

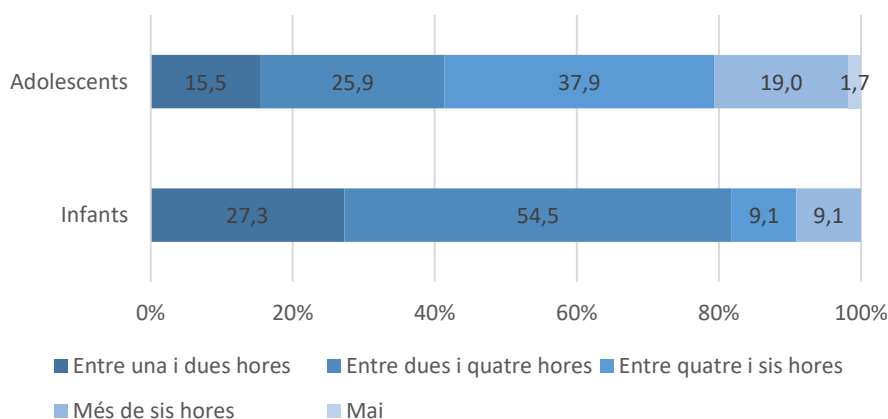
Gràfic 54: Distribució d'infants i adolescents segons hores d'ús de pantalles en un dia entre setmana (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En canvi, si analitzem els resultats de les hores de d'ús de pantalles en un dia del cap de setmana, observem que tant en el cas d'infants com d'adolescents, aquest ús s'incrementa notablement. Així, els infants passen a fer un ús d'entre dues i quatre hores, majoritàriament (54,5%), i en el cas dels/les adolescents, d'entre quatre i sis hores (37,9%).

Gràfic 55: Distribució d'infants i adolescents segons hores d'ús de pantalles en un dia del cap de setmana (%)

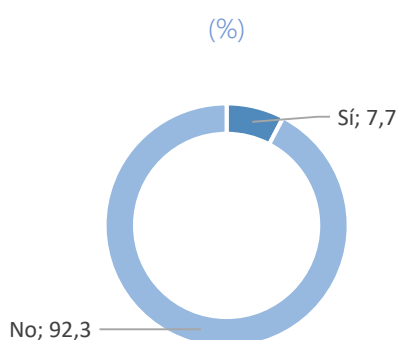

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

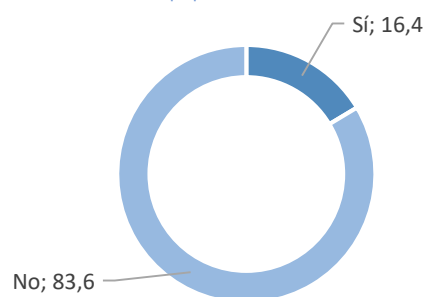
En relació amb l'ús d'aquestes pantalles, també es pregunta als/les participants si consideren que l'ús que realitzen els ha suposat cap problema. En aquest sentit, és interessant destacar que més del 85% dels enquestats/des consideren que el seu ús de pantalles no els ha suposat cap problema.

En realitzar la comparativa entre infants i adolescents, observem que els infants manifesten en un percentatge major (92,3%) que l'ús de pantalles no els ha suposat cap problema, mentre que entre els adolescents aquest percentatge disminueix (83,6%) i s'incrementa el que representa a aquelles persones que consideren que sí els ha suposat algun problema.

Gràfic 57: Autopercepció dels infants en relació a si l'ús de pantalles els ha suposat cap problema

Gràfic 56: Autopercepció dels/les adolescents en relació a si l'ús de pantalles els ha suposat cap problema (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Entre els problemes que es destaquen, els infants només apunten problemes relatius a la vista i afectacions als estudis, mentre que els i les adolescents indiquen, a més, de problema de vista i afectacions als estudis, altres problemes com baralles i discussions, i el fet que aquests dispositius actuen com a distracció i dificulten la concentració.

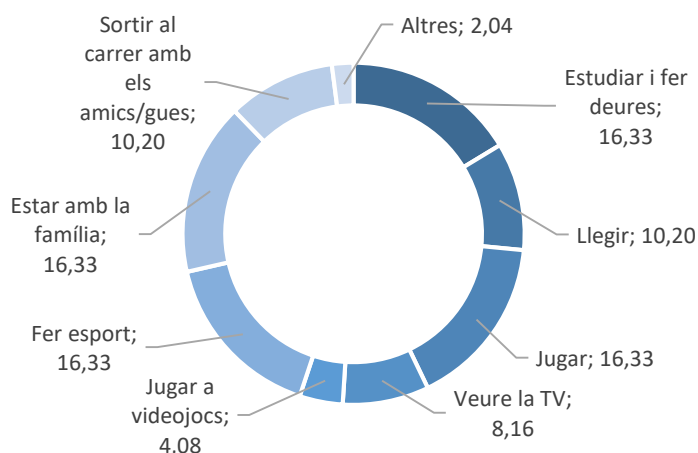
Temps lliure i oci

En quart lloc, pel que fa al temps lliure i l'oci, s'analitza a què es destina aquest temps lliure, la informació de que disposen sobre allò que es pot fer a Vacarisses i, per últim, el grau de realització d'activitats culturals i/o d'oci.

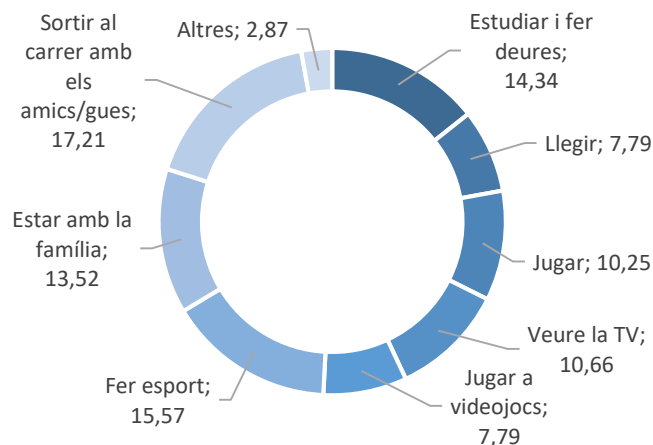
Quant a la destinació del temps lliure entre setmana, observem que existeix força similitud en les formes de destinar el temps lliure per part dels infants i dels/les adolescents. Tot i així, cal destacar algunes diferència, com el fet que els/les adolescents destinen més temps a sortir al carrer amb amics/gues (17,21%) que els infants (10,2%); passen menys temps amb la família (13,52%

d'adolescents front a un 16,33% d'infants); destinen més temps a jugar a videojocs i veure la televisió, i menys a estudiar, llegir i jugar, tal i com podem copsar als següents gràfics.

Gràfic 58: Ús del temps lliure per part dels infants entre setmana (%)

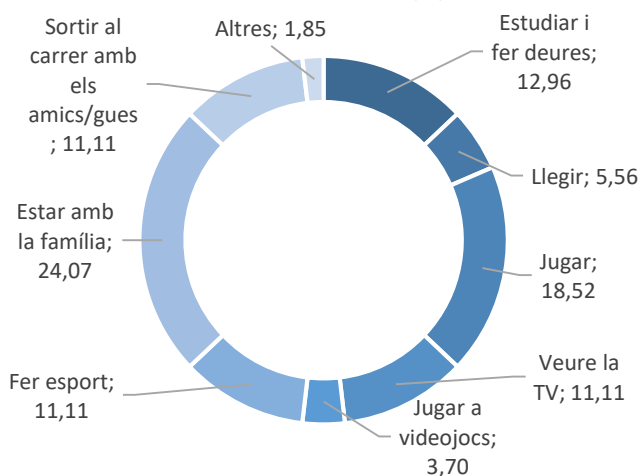
Gràfic 59: Ús del temps lliure per part dels/les adolescents entre setmana (%)

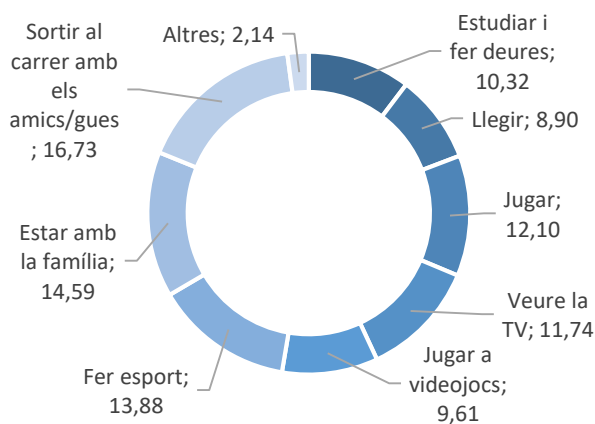
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Quant a aquesta destinació del temps lliure, però durant el cap de setmana, a través dels gràfics 60 i 61, podem observar que no es produeixen diferència significatives en relació a la distribució que observàvem quant al temps lliure entre setmana. En aquest sentit, només destaca una lleugera reducció del temps destinats a estudiar i fer deures, així com un increment del temps per estar amb la família (és especialment notable en el cas dels infants)

Gràfic 61: Ús del temps lliure per part dels infants el cap de setmana (%)

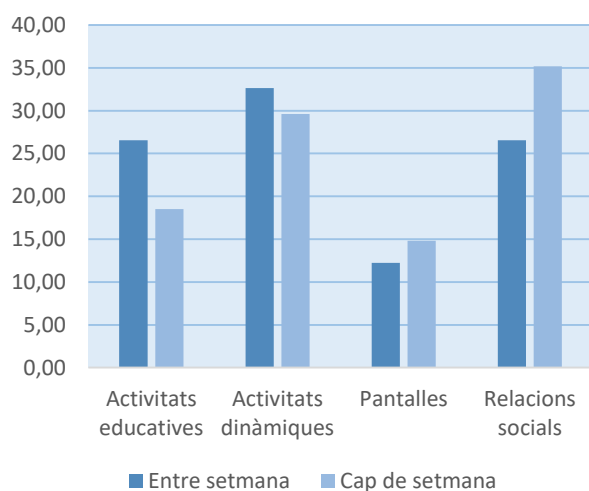
Gràfic 60: Ús del temps lliure per part dels/les adolescents el cap de setmana (%)

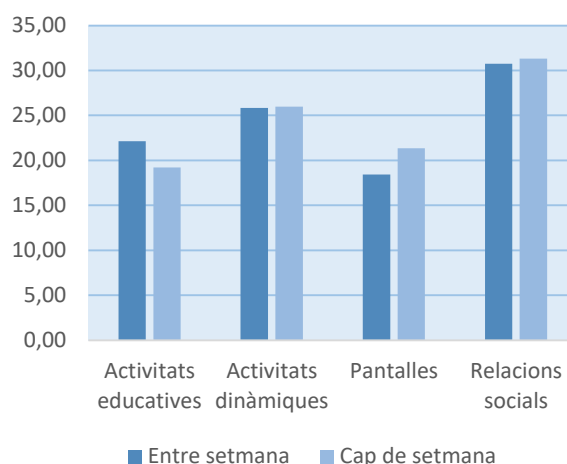
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Per tal de facilitar la comparativa entre la destinació del temps lliure durant la setmana i en el cap de setmana, s'han agrupat les categories anteriors en quatre i es comparen directament els resultats d'entre setmana i el cap de setmana als següents gràfics.

Gràfic 62: Ús del temps lliure per part dels infants.
Comparativa entre setmana i cap de setmana (%)

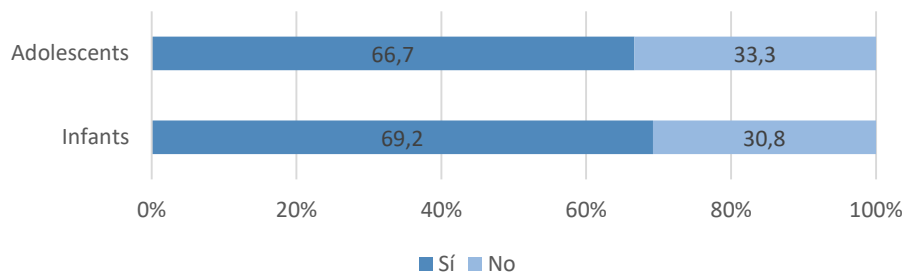
Gràfic 63: Ús del temps lliure per part dels/les adolescents. Comparativa entre setmana i cap de setmana (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

D'altra banda, i en relació a l'ús que es dona al temps lliure, es pregunta als infants i adolescents sobre la informació de que disposen sobre aquelles activitats que poden realitzar a Vacarisses a les tardes. En aquest sentit, a través del gràfic 64 observem que no es produeixen diferències destacables, i que la majoria d'infants i adolescents (més del 66% en ambdós casos) manifesta que sí disposen d'aquesta informació.

Gràfic 64: Distribució d'infants i adolescents segons disposició d'informació sobre allò que es pot fer a Vacarisses a les tardes (%)

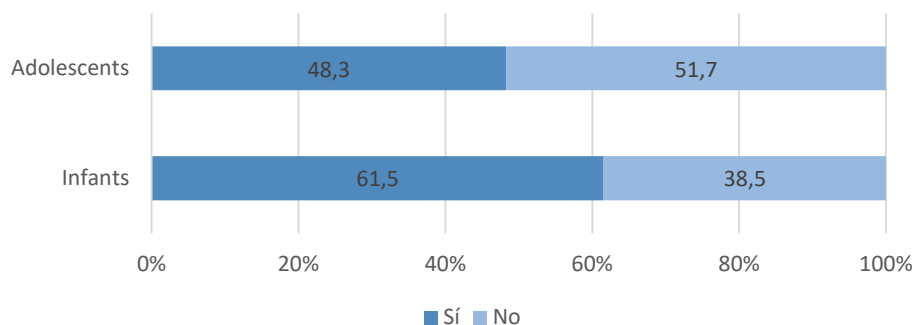

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Finalment, i en relació amb els espais d'oci, es va preguntar als enquestats/des si consideraven que a les festes de Vacarisses hi ha suficients activitats per a infant i adolescents. En aquest sentit, el

gràfic 65 ens mostra que es produeixen certes diferències entre infants i adolescents respecte a la valoració d'aquest aspecte. Mentre que la majoria d'infants (un 61,5%) considera que sí hi ha suficients activitats per a infants durant les festes del municipi, la majoria d'adolescents (un 51,7%) considera que no hi ha suficients activitats per a ells/es.

Gràfic 65: Distribució d'infants i adolescents segons consideració respecte a si a les festes de Vacarisses hi ha suficients activitats per a infants i adolescents (%)

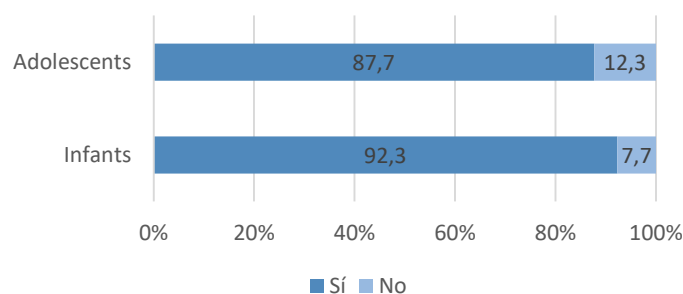
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Relacions familiars

En cinquè i últim lloc, s'analitzen les relacions familiars a través de qüestions com l'interès per part dels pares/mares en els estudis dels fills/es; i el temps que infants i adolescents passen amb els pares/mares.

Per una banda, pel que fa a l'interès per part de les famílies en els estudis, el gràfic següent ens mostra que els pares/mares pregunten més pels estudis en el cas dels infants (92,3%) que en el cas dels i les adolescents (87,7%), tot i que les diferències no són molt destacables.

Gràfic 66: Distribució d'infants i adolescent segons si els pares/mares els van preguntar sobre els estudis en la darrera setmana (%)

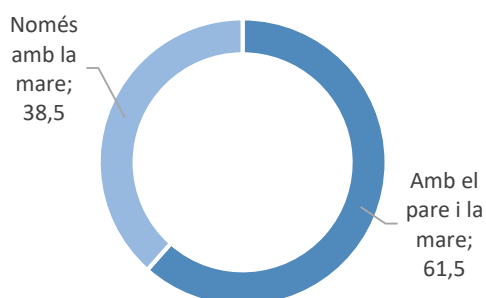

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

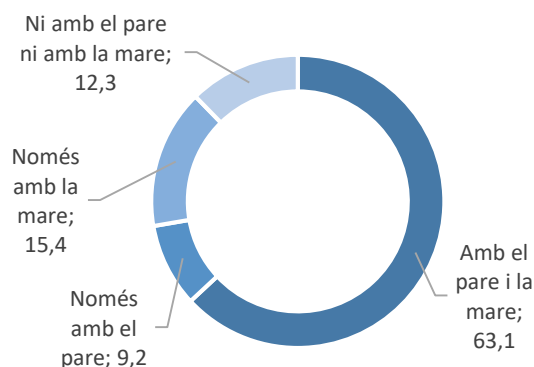
D'altra banda, quant al temps que passen junts pares/mares i infants i adolescents, observem que el 100% dels infants enquestats afirma haver passat temps amb els pares/mares (compartir una estona, conversar, jugar, etc) en la darrera setmana, mentre que en el cas dels/les adolescents aquest percentatge és notablement inferior, un 84,6%.

En aquest mateix sentit, es pregunta als enquestats/des amb qui van sopar la nit anterior. Així, els gràfics 67 i 68 ens mostren tant infants com adolescents sopen, majoritàriament (més del 60% en ambdós casos) amb el pare i la mare. Tanmateix, és necessari destacar que aquells/es que no sopen amb el pare i la mare, ho fan majoritàriament només amb la mare (un 38,5% en el cas dels infants i un 15,4% en el cas dels/les adolescents. Només en el cas dels/les adolescents trobem casos que no sopen amb cap dels dos progenitors/es (12,3%) o que sopen només amb el pare (9,2%).

Gràfic 68: Distribució dels infants segons amb qui van sopar la nit anterior (%)

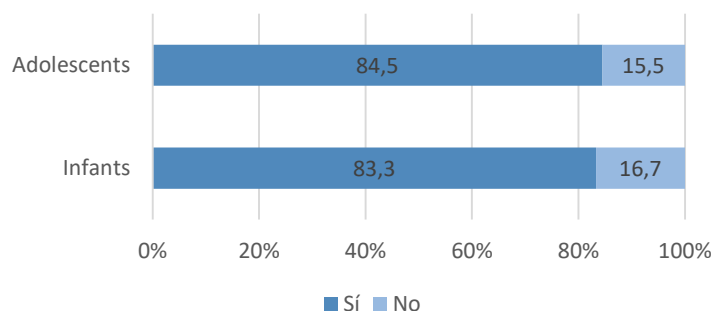
Gràfic 67: Distribució dels/les adolescents segons amb qui van sopar la nit anterior (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Per últim, ens sembla interessant destacar la percepció que tenen infants i adolescents en relació a si els pares/mares passen prou temps amb ells/es. En aquest sentit, observem que en ambdós casos les percepcions són pràcticament iguals, de forma que en torn un 85% considera que passen prou temps amb el pare/mare, front en torn un 15% que considera el contrari.

Gràfic 69: Distribució d'infants i adolescents segons percepció sobre si els pares/mares passen prou temps amb ells/es (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Entre els principals motius que infants i adolescents exposen en considerar que no passen prou temps amb el pare/mare, destaquen principalment les dificultats per conciliar la vida familiar i laboral.

"Els dos són autònoms i no tenen ni un sou ni un horari estable. És una de les coses que més m'agradaria canviar, jo ja ho he acceptat però tinc un germà petit i encara que ell vulgui fer com si res, jo sé que se sent molt sol"

"Això és una cosa que no valeres normalment (que els teus pares estiguin amb tu) però quan els teus pares passen amb tu menys de 2 hores al dia i no saps si podràs marxar de vacances perquè potser ells treballen, qualsevol moment que pots passar amb ells el valeres"

Àmbit Vila

En aquest apartat es recull informació relativa a l'àmbit de Vila, tractant els següents aspectes:

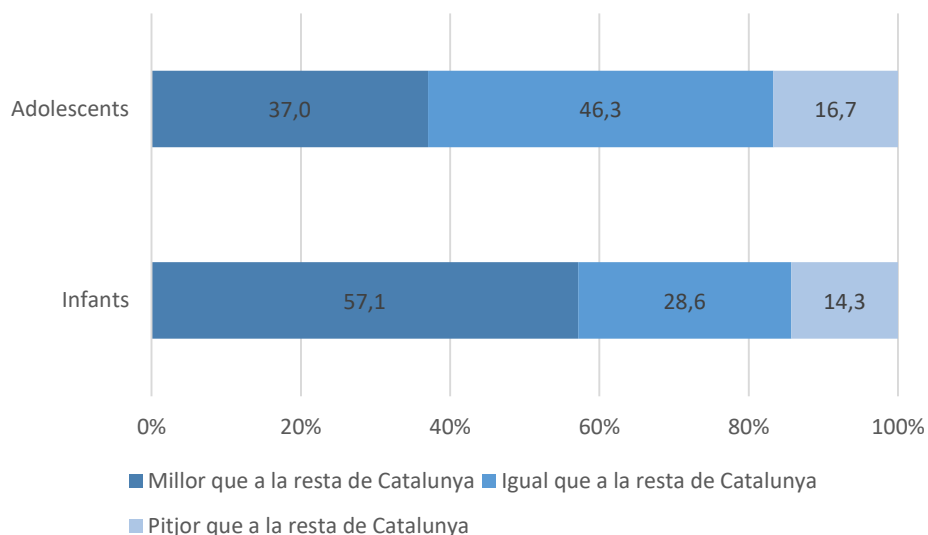
- 👉 Percepció de qualitat de vida al municipi
- 👉 Espais preferits del municipi per infants i adolescents
- 👉 Percepció de seguretat
- 👉 Sentiment de pertinença

Percepció de qualitat de vida al municipi

En primer lloc, quant a la percepció de qualitat de vida al municipi es pregunta als enquestats/des si consideren que al seu municipi es viu millor, igual o pitjor que a la resta de Catalunya. En aquest sentit, el gràfic 70 ens mostra com els infants presenten una visió més positiva del poble, en tant

que més de la meitat, un 57,1%, considera que a Vacarisses es viu millor que a la resta de Catalunya, mentre que la majoria d'adolescents enquestats/des, un 46,3%, consideren que es viu igual que a la resta de Catalunya. Tanmateix, és interessant destacar que les persones que consideren que a Vacarisses es viu pitjor que a la resta de Catalunya, es troba al voltant del 15% en ambdós casos (14,3% en el cas dels infants i 16,7% en el cas dels/les adolescents).

Gràfic 70: Distribució d'infants i adolescents segons percepció de qualitat de vida a Vacarisses (%)

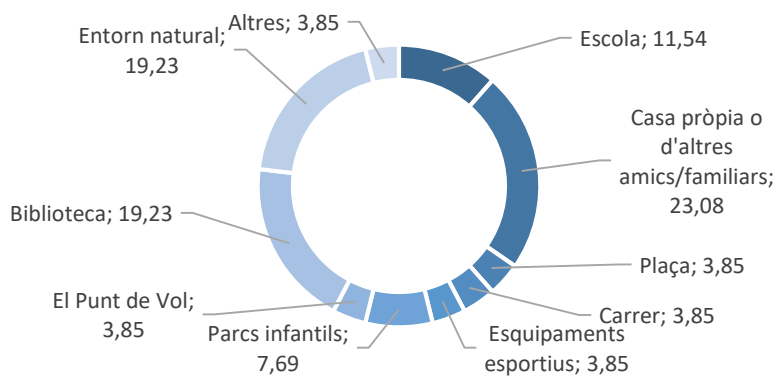
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Espais preferits del municipi per a infants i adolescents

En segon lloc, s'identifiquen els principals espais preferits de Vacarisses per a infants i adolescents.

Pel que fa als infants, el gràfic 71 ens mostra que els espais preferits del municipi per a infants són la casa propis o d'altres familiars (23,8%), l'entorn natural (19,23%) i la Biblioteca (19,23%).

Gràfic 71: Distribució dels infants segons els seus espais preferits de Vacarisses (%)

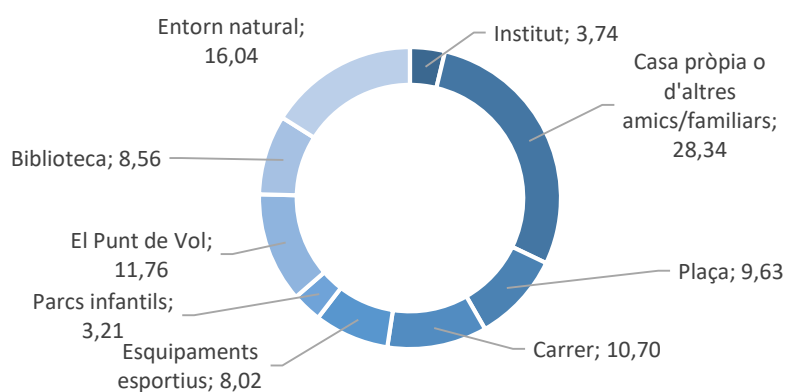
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Si els agrupem per categories, podem copsar que els espais privats representen el 23,08% dels espais preferits per infants, els equipaments municipals el 38,47% i, l'espai públic el 32,62%.

Quant als adolescents, el gràfic 72 ens permet copsar que la casa pròpia o d'altres amics/familiar (28,34%) i l'entorn natural (16,04%) de nou copen els primers llocs en els espais preferits per a adolescents. Tanmateix, és interessant destacar que reben una major valoració altres espais com el Punt de Vol (11,76%), el carrer (10,70%) [es destaquen especialment els del nucli i l'illa de vianants], les places (9,63%) [es destaquen la Pl. Joan Bayà i del Cingle] o els equipaments esportius (8,56%) [Poliesportiu i camp de futbol]. En canvi, observem que l'escola/Institut rep una valoració notablement més baixa, així com els parcs, o la biblioteca.

De nou, si agrupem aquests espais per categories, podem copsar que els espais privats representen el 28,34% dels espais preferits per adolescents, els equipaments municipals el 32,08% i, l'espai públic el 39,58%.

Gràfic 72: Distribució dels/les adolescents segons els seus espais preferits de Vacarisses (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

En aquest mateix sentit, es demana als i les participants que exposin què consideren que falta al municipi per a infants i adolescents. Així, els infants destaquen que manquen:

- Locals i espais d'oci per a infants
- Més espais de vianants
- Una piscina coberta
- I més comerços

Mentre que els adolescents, consideren que manquen:

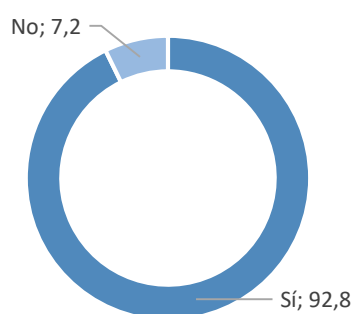
- Parcs per a adolescents (que no siguin tant infantils)
- Més activitats adreçades específicament a adolescents

- ✎ Espais de trobada per a adolescents
- ✎ Un local més gran per al Punt de Vol
- ✎ Camp de futbol amb gespa
- ✎ Una discoteca per a menors d'edat
- ✎ Un skatepark i un Bikepark
- ✎ I més comerços
- ✎ Més festes durant la temporada d'hivern

Percepció de seguretat

En segon lloc, quant a la percepció de seguretat que manifesten els infants i adolescents en desplaçar-se pel municipi, observem que una amplíssima majoria dels participants, de més del 90%, manifesten sentir-se segurs quan passen pel municipi.

Gràfic 73: Percepció de seguretat d'infants i adolescents en desplaçar-se pel municipi (%)

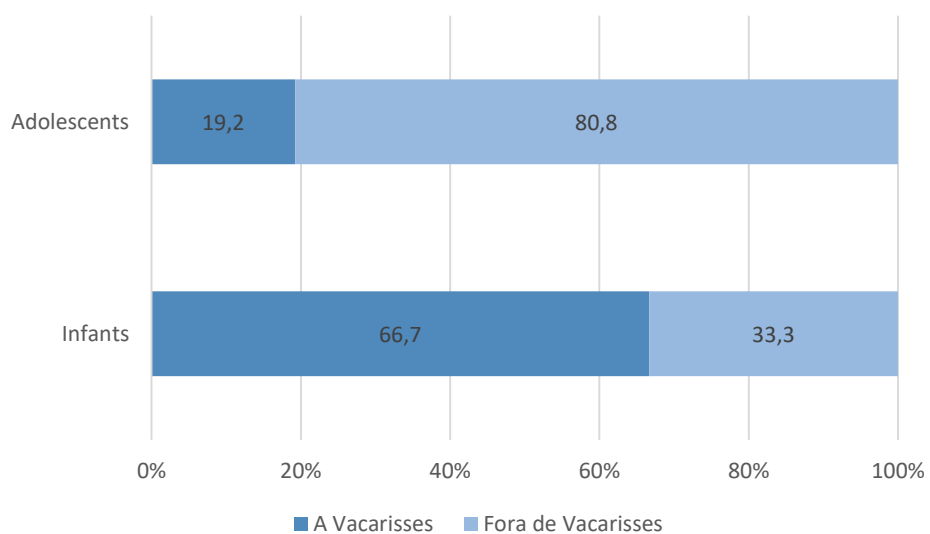

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

Sentiment de pertinença al municipi

Per últim, i amb l'objectiu de valorar el sentiment de pertinença al municipi per part d'infants i adolescents, se'ls ha preguntat on pensen que viuran quan tinguin 30 anys. En aquest sentit, s'observen resultats completament oposats entre infants i adolescents. Mentre que la majoria d'infants, un 66,7%, consideren que viuran a Vacarisses; la majoria d'adolescents, un 80,8%, considera que viuran fora del municipi.

Gràfic 74: Distribució d'infants i adolescents segons on pensen que viuran quan tinguin 30 anys (%)

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'Enquesta infantil i adolescent de Vacarisses

3.3 L'enquesta al carrer

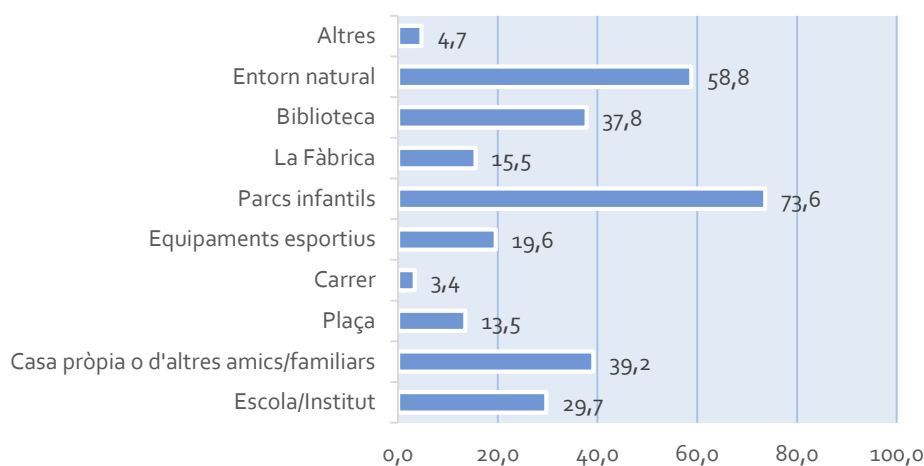
Amb l'objectiu d'ampliar la informació recollida a través de l'enquesta infantil i adolescent, així com dels diferents grups de discussió, i contrastar la informació proporcionada per infants i adolescents amb la visió de les famílies, es va portar a terme una enquesta adreçada al conjunt de la població del municipi. Per tal d'impulsar la participació del major nombre possible de famílies, aquesta enquesta va estar disponible en format virtual a la plana web de l'Ajuntament, però també es van realitzar dinàmiques al carrer per recollir informació en espais clau del municipi (Escola Font de l'Orpina, Escola Bressol El Xic, Parc de Can Serra, Poliesportiu municipal, Escola Pau Casals, Escola Bressol El Cuc, Escola de Música, Biblioteca municipal, i la illa de vianants).

Així, han participat a l'enquesta un total de 148 persones (123 a les dinàmiques de carrer i 25 a través de la plataforma online).

Aquesta enquesta ens ha permès, en primer lloc, realitzar una comparativa dels espais preferits per a infants i adolescents del municipi i dels espais preferits per a les famílies.

En aquest sentit, a través del gràfic 75 podem observar com els espais o llocs preferits de Vacarisses per a infants són, principalment, els parcs infantils (un 73% de les persones participants considera que els parcs infantils del municipi són un dels llocs preferits pels infants) i l'entorn natural (59%).

Gràfic 75: Llocs de Vacarisses preferits pels infants

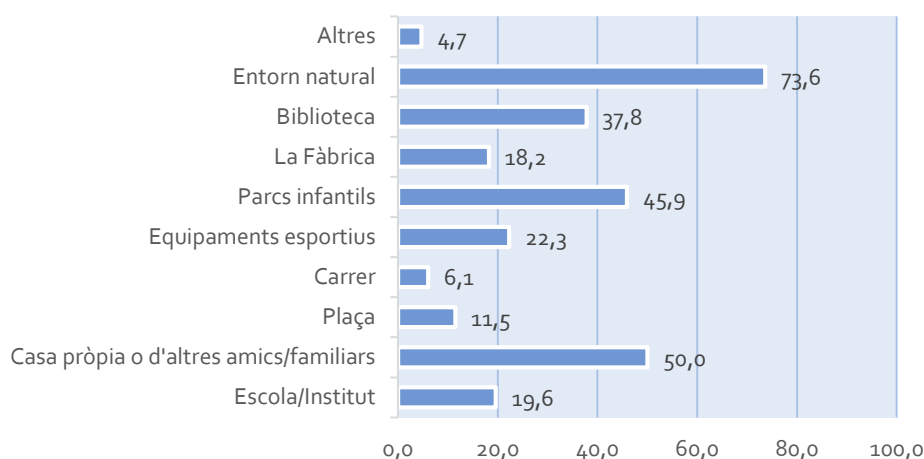
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a famílies de Vacarisses

En aquest sentit, cal apuntar que entre aquests espais genèrics s'han especificat alguns espais concrets:

- 📍 Places: Pl. Joan Bayà (x4); Pl. Major (x4); Pl. de la Dona (x2); Pl. de Can Serra; Pl. Rodona; Pl, Muntanyeta; i Pl. de les Rajoles.
- 📍 Carrer: Illa de vianants.
- 📍 Equipaments esportius: Poliesportiu i Piscina municipal.
- 📍 Parcs infantils: Parc de l'Aranya (x21); Parc de Can Serra (x9); Parc del Ventaiol, Parc del c/ Església i Pl. Rodona.
- 📍 Entorn natural: La Torrota i Font de l'Orpina.
- 📍 Altres: El Cau, Parc Natural, Piscina, Font de l'Orpina, Parc de l'Aranya i la muntanyeta al costat de l'escola Pau Casals.

En canvi, a través del gràfic 76 podem copsar com els espais preferits per les famílies difereixen sensiblement respecte als dels infants, en tant que els llocs preferits del municipi per les famílies són, principalment, l'entorn natural (74%), la casa pròpia o d'altres amics/familiars (50%) i els parcs infantils (45,9%)

Gràfic 76: Llocs preferits de Vacarisses per les famílies

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a famílies de Vacarisses

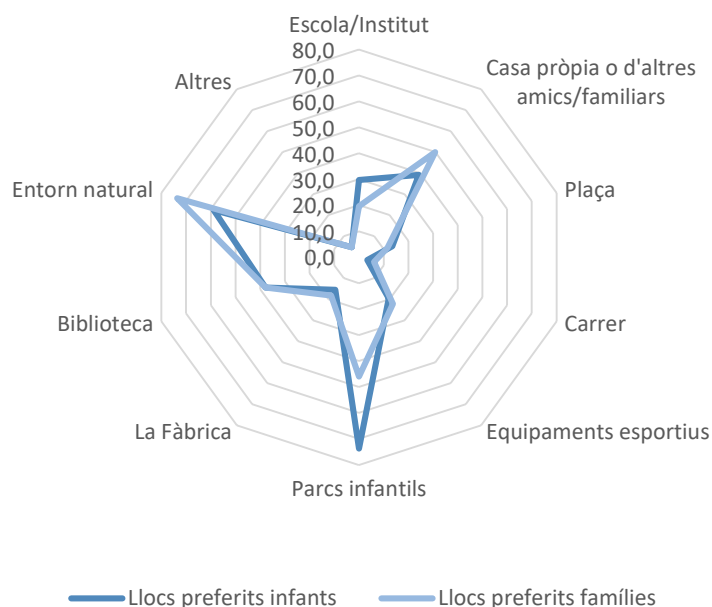
De nou, cal apuntar que entre aquests espais genèrics s'han especificat alguns espais concrets:

- 👉 Places: Pl. Joan Bayà (x2); Pl. Major; Pl. Rodona.
- 👉 Carrer: Illa de vianants (x6); c/ Major i Mirador
- 👉 Equipaments esportius: Poliesportiu (x6); Piscina municipal (x2) i Camp de futbol.
- 👉 Parcs infantils: Parc de l'Aranya (x6); Parc de Can Serra (x4); i Parc Petit.
- 👉 Altres: Cal Xavi, L'Estoneta, Torreblanca, i muntanyeta al costat de l'escola Pau Casals.

En aquest sentit, el següent gràfic ens permet apreciar les diferències de distribució entre aquestes preferències. Així, podem copsar que no podríem parlar d'unes preferències que difereixin d'una forma molt destacable (per això les formes que observem al gràfic 77 són força similars), tret d'aquelles diferències que s'han assenyalat anteriorment.

D'aquesta manera, podem concloure que, tant per a infants com per a famílies, els espais preferits del municipi són els parcs infantils i l'entorn natural.

Gràfic 77: Comparativa de les preferències d'infants i famílies en relació a diferents llocs de Vacarisses

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a famílies de Vacarisses

En segon lloc, aquesta enquesta també ha permès que les famílies poguessin adreçar propostes sobre tot allò (equipaments, activitats, polítiques, mesures, projectes, etc.) que consideren que manca a Vacarisses per a infants i adolescents.

En aquest sentit, és interessant destacar que han realitzat propostes un total de 141 persones (118 a carrer i 23 online), i que el nombre de propostes elaborades s'eleva a 326. Cal tenir en compte, que moltes d'aquestes propostes eren iguals a d'altres o molt similar, de forma que per facilitar l'anàlisi s'han distribuït per àmbits i s'han englobat en categories més amples, tot destacant el nombre de "coincidents" o vegades que es repeteix una mateixa proposta.

ÀMBIT INFANTS, ADOLESCENTS I FAMÍLIA	PROPOSTES	Coincidents ¹²
	A) Ludoteca que faciliti la conciliació laboral i familiar quan acaba el curs escolar	3
	B) Impulsar activitats per a famílies i infants	8
	👉 Genèric	2
	👉 <i>Crear un espai per a famílies i infants on compartir temps amb altres famílies (espai familiar)</i>	3
	👉 <i>Oferta d'activitats extraescolars amb pares i mares</i>	2
	👉 <i>Sala de jocs comunitària</i>	1
	C) Desenvolupar un projecte intergeneracional (avis, infants i adolescents)	2
	D) Oferir ajudes a famílies nombroses per al menjador	2
	E) Potenciar millors relacions familiars	1
	F) Impulsar una major implicació amb la infància per part del jovent	1
	G) Dissenyar parcs que permetin una major interacció intergeneracional	1
	H) Oferir més formació per a pares i mares	1

"Calen més activitats familiars, i obrir més el ventall a diverses edats (per exemple, l'hora del conte sempre està adreçat a infants d'infantil, mai a primària)"

"Hi ha parcs que permeten que avis facin exercicis, que adults i nens interactuïn més"

¹² "Coincidents" fa referència al nombre de vegades que es repeteix la mateixa proposta.

ÀMBIT EDUCACIÓ:

ESCOLA

PROPOSTES	Coincidents
A) Incrementar el nombre de professors	4
B) Sobre l'escola Pau Casals	-
➤ <i>Asfaltar o posar gravilla al pàrquing</i>	2
➤ <i>Eliminar les barreres arquitectòniques per accedir a l'escola (els pals de llum de permeten passar als cotxets)</i>	1
➤ <i>Posar bancs a la porta de l'escola</i>	1
➤ <i>Canviar els vàters</i>	1
C) Sobre l'escola Font de l'Orpina	-
➤ <i>Habilitar zones d'aparcament per poder recollir els infants més a prop durant l'hivern.</i>	1
➤ <i>Fer més pròxima la relació entre l'escola i les famílies</i>	1
D) Oferir tallers d'arts i escacs a l'escola a partir de P4	1
E) Crear un espai adreçat als joves que no acrediten l'ESO	1
F) Incrementar el nombre d'hores d'estudis en anglès	1

ÀMBIT EDUCACIÓ:

FORA ESCOLA

PROPOSTES	Coincidents
G) Incrementar l'oferta d'activitats extraescolars	18
➤ Genèric	7
➤ <i>Més activitats de tipus artístic</i>	3
➤ <i>Oferir activitats de teatre</i>	2
➤ <i>Incrementar l'oferta d'activitats a les tardes per a adolescents durant el curs escolar</i>	1
➤ <i>Oferir activitats educatives extraescolars relacionades amb la flora, fauna i espais naturals autòctons</i>	1
➤ <i>Incrementar l'oferta de l'escola de música amb diferents instruments (bateria, saxo...)</i>	1
➤ <i>Escola de dansa</i>	3
H) Escola d'idiomes i acadèmia d'anglès (es posa d'exemple <i>Kids & us</i>)	1
I) Ajuda amb els deures	1

ÀMBIT BENESTAR:

SALUT

PROPOSTES	Coincidents
A) Oferir més opcions de pediatria i major nombre de professionals	4
B) Crear un grup de lactància	1

ÀMBIT BENESTAR:
ESPORTS

PROPOSTES	Coincidents
C) Incrementar l'oferta d'activitats esportives més diverses	12
D) Construir un rocòdrom	6
E) Incrementar el nombre d'equipaments esportius	5
F) Construir un skatepark	5
G) Posar gespa al camp de futbol	4
H) Habilitar circuits per bici, patinets, patins, etc.	4
I) Posar pistes de bàsquet	2
J) Fomentar l'esport	2
K) Oferta esportiva adreçada a adolescents (capoeira, boxa, MMA, spinning, aeròbic..)	2
L) Millorar l'estat del Poliepsortiu	2
M) Posar una pista de pàdel	1
N) Crear un Club esportiu	1
O) Monitors esportius per a adolescents	1
P) Crear un equip de bàsquet	1
Q) Posar una taula de ping-pong al nucli de la vila	1
R) Fer accessible la natació per a tots els infants (subvencionant part del curs d'estiu per a aquelles persones que ho necessitin)	1

ÀMBIT BENESTAR:
CULTURA, OCI I LLEURE

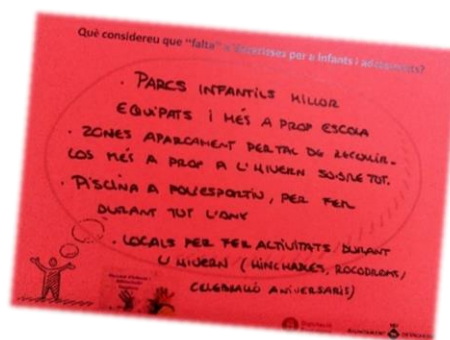
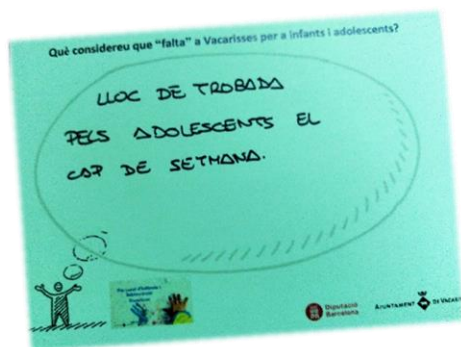
PROPOSTES	Coincidents
S) Crear espais d'oci i trobada	16
➤ Genèric	1
➤ <i>Per a adolescents</i>	10
➤ <i>Pub/discoteca per a adolescents</i>	2
➤ <i>Per a infants</i>	3
T) Incrementar les activitats d'oci i lleure	13
➤ Genèric	5
➤ <i>Incrementar les activitats d'oci de tarda i vespres</i>	1
➤ <i>Incrementar l'oferta de lleure per a infants</i>	5
➤ <i>Incrementar l'oferta d'activitats per a petita infància (0-3 anys)</i>	2
U) Crear un espai d'oci familiar	9
➤ Genèric	2
➤ <i>Bar musical o discoteca</i>	2
➤ <i>Bars i espais d'oci (bitllar, futbolí...)</i>	1
➤ <i>Lloc on poder fer karaoke</i>	1
➤ <i>Casal per a pares i mares</i>	1
➤ <i>Zona de pícnic al nucli</i>	1
➤ <i>Plaça amb wifi on hi hagi algun servei del que també puguin gaudir els adults</i>	1
V) Posar un cinema	7
➤ Genèric	3
➤ <i>Cinema infantil</i>	3
➤ <i>Sessions de cinema a la fresca</i>	1
W) Oferir més activitats relacionades amb l'entorn natural	10
➤ Genèric	1
➤ <i>Incrementar l'oferta d'activitats a l'aire lliure</i>	4
➤ <i>Oferir sortides i excursions (marcades i amb plànol guia)</i>	3
➤ <i>Oferir activitats infantils relacionades amb la natura</i>	2
X) Sobre el Cau	-
➤ Possibilitar que hi hagi més places al Cau	6
➤ Un nou local per al Cau	2
Y) Oferir una programació cultural més ampla	2
➤ Genèric	1
➤ <i>Més activitats culturals per a infants i adolescents</i>	1
Z) Zona de joc i activitats coberta (per poder jugar quan plou i/o fa fred)	7
AA) Un espai per celebrar aniversaris	4
BB) Concerts infantils	3
CC) Més esplais	2
DD) Casals de cap de setmana	1

ÀMBIT VILA:
ESPai PÚBLIC

PROPOSTES	Coincidents
A) Piscina coberta	45
B) Millorar el manteniment dels parcs	11
⇒ Genèric	1
⇒ Disposar d'aigua als parcs	1
C) Adequar millor els parcs per als infants (instal·lacions, tipus de sòl, etc.)	12
⇒ Genèric	8
⇒ Millorar les infraestructures del parc de la farmàcia	1
⇒ Disposar de parcs més a prop de l'escola	1
⇒ Innovar en les propostes de joc dels parcs	1
⇒ Fer un parc al descampat de l'escola Pau Casals	1
D) Augmentar l'illa de vianants i crear noves zones per a vianants	6
⇒ Genèric	4
⇒ Més espai públic adaptat per jugar	2
E) Disposar de més espais i zones infantils	6
F) Manquen comerços (joguines, c. Comercial, "chikipark", roba...)	6
G) Millorar la neteja de la via pública (femtes gossos carrers i parcs)	5
H) Crear més zones infantils al Ventaïol i millorar les existents	3
I) Incrementar la vigilància (policia local)	2
J) Disposar de més zones verdes	1
K) A la zona de la caseta de fusta de la illa de vianants posar sòl de suro	1
L) Crear Centres Cívics a les urbanitzacions	1
M) Habilitar camins per l'entorn de Vacarisses per poder anar en bici o passejar	1

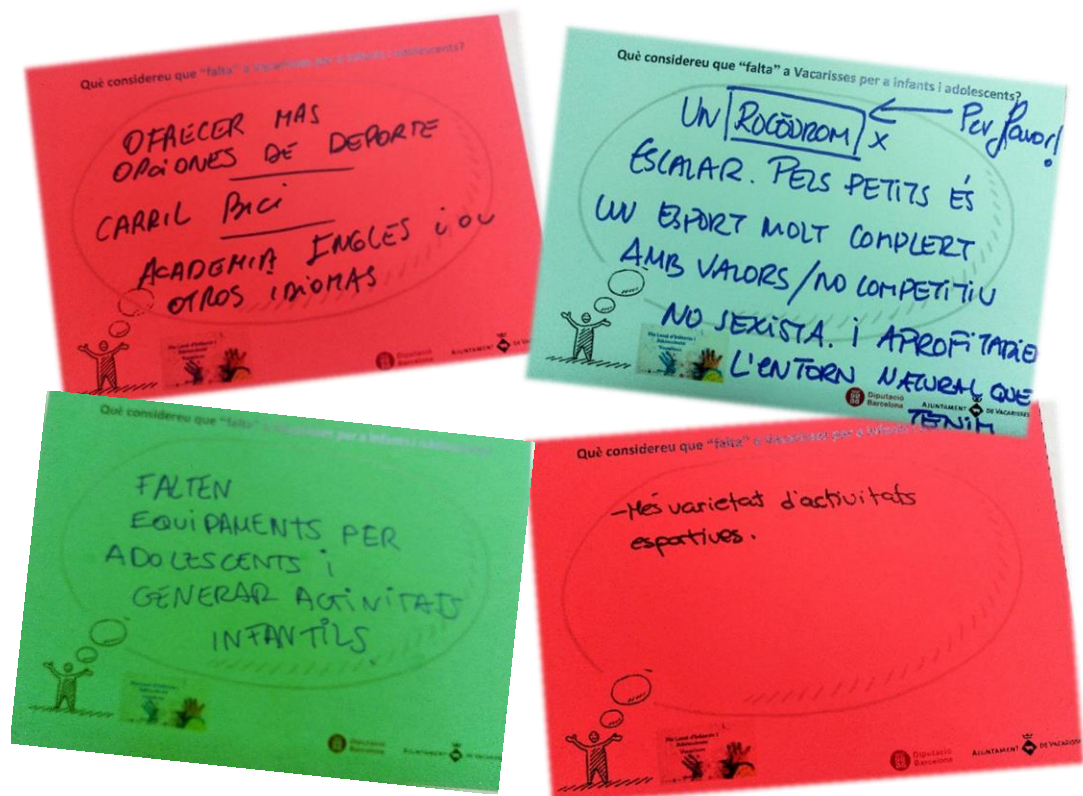
"Els parcs que tenim són antics, petits i amb propostes de joc poc estimulants. Poc material natural, massa plàstic i cautxú. Les propostes de joc estan només pensades per a una edat determinada (infants petits)"

"Espais públics adequats, estimulants i amb propostes i material que ofereixi la possibilitat de jugar i moure's, amb propostes obertes"

ÀMBIT VILA:
MOBILITAT

PROPOSTES	Coincidents
N) Millorar el transport públic urbà	8
→ Genèric	5
→ Fer més accessible el preu del transport públic	1
→ Millorar la connexió entre urbanitzacions i entre aquestes i el nucli	2
O) Fer més accessible el transport públic per als adolescents (horari i preu)	7
→ Genèric	1
→ Fer un carril bici	6
P) Incrementar la freqüència de pas del bus interurbà	3
→ Genèric	2
→ Millorar el transport públic de connexió amb Terrassa	1
Q) Trànsit fora!	3
→ Genèric	1
→ Desenvolupar el camí escolar al nucli	2

3.4 Els infants i adolescents de Vacarisses, una visió qualitativa

3.4.1 Els discursos sobre els infants i adolescents de Vacarisses

Sessió amb tècnics/es municipals

El 27 de gener de 2017 va tenir lloc la sessió tècnica en el marc del PLIA Vacarisses. En aquesta sessió hi van participar els i les professionals dels serveis municipals de diferents àrees: educació, infància i joventut, serveis socials, esports, cultura, sanitat, habitatge, promoció econòmica i turisme.

L'objectiu d'aquesta sessió ha estat:

- ❧ Donar a conèixer el PLIA
- ❧ Potenciar la participació en el procés de diagnosi del PLIA
- ❧ Obtenir informació i valoracions qualitatives dels agents vinculats a les polítiques d'infància i adolescència
- ❧ Identificar les necessitats d'infants i adolescents de Vacarisses

En aquesta sessió es va treballar amb diferents metodologies per tal de copsar quins són els punts forts i els punts febles de la realitat municipal vers els àmbits temàtics plantejats en l'anàlisi. Així mateix es va aprofitar la sessió per tal de recollir quins consideren que són els espais de Vacarisses preferits per a infants i per les famílies i treballar propostes d'actuació.

A continuació, es descriuen els continguts que es van desenvolupar. Respecte els diferents àmbits d'anàlisi del PLIA hem de comentar que en aquells en els que es van recollir menys aportacions van ser en Infants i família i Participació.

Àmbit infants, adolescents i família

Punts forts

Els i les participants destaquen com a punts forts d'aquest àmbit l'existència de diferents perspectives educatives entre la comunitat educativa de la vila, així com l'existència de recursos com l'espai familiar o l'espai d'infants.

Punts febles

Com a aspecte negatiu, els/les participants destaquen tot allò vinculat a una manca efectiva de conciliació.

Àmbit Educació

Punts forts

Escola

Autor: Joan Turu

Entre els punts forts de l'àmbit d'Educació, en primer lloc, es destaca que les Escoles Bressol Municipals tenen projectes educatius òptimament valorats. A més, s'apunta que es desenvolupen actuacions de suport a l'escolarització (descomptes econòmics). I que existeix una coordinació forta entre l'equip de professionals de la petita infància.

En segon lloc, es valora com a punt fort la consideració que l'equip de les escoles de primària està format per bons professionals.

En tercer lloc, es destaca que l'Institut de Vacarisses és aglutinador dels i les adolescents de la vila. A més, també s'exposa que es considera que l'equip de docents del centre són professionals arrelats al territori i que es realitza una òptima avaluació.

En quart lloc, s'apunta que existeix coordinació entre els diferents centres educatius tot i que es considera que caldria incrementar aquests espais. En aquest mateix sentit, es manifesta que el CEM és un espai formal d'intercanvi d'informació, però, es considera que caldria repensar quin espai es vol impulsar.

A més, es considera que es dona una òptima predisposició de les direccions dels centres educatius per al treball en xarxa.

Per últim, s'apunta que els recursos humans es consideren limitats per al desenvolupament i enfortiment de les actuacions d'impuls del treball en xarxa.

Fora Escola

Entre els punts forts de l'àmbit de fora escola, els i les participants manifesten que es considera que hi ha una oferta variada d'activitats provinent de diferents sectors de la comunitat educativa: escola, esportiva, programes Punt de Vol, Cau, etc.

Per altra banda, també es valora positivament l'increment de l'oferta, i la vinculació d'aquesta a persones del municipi.

Punts febles

Escola

Pel que fa als punts febles de l'àmbit d'escola, els i les participants destaquen, en primer lloc, les dificultats per a la mobilitat per motius de formació, ja sigui formal o no formal.

En segon lloc, es considera que no hi ha oferta de projectes de renovació pedagògica al municipi.

En tercer lloc, també es valora com a punt feble el fet que no hi ha una Pla Educatiu de Vila i que, per tant, no s'ha posat sobre la taula la reflexió sobre quin és el model de vila educadora que s'impulsa a Vacarisses.

En quart lloc, es considera que els canvis produïts en el sistema educatiu per les noves reglamentacions no són òptims pel desenvolupament dels adolescents (ESO).

En cinquè lloc, s'apunta que no es dona una transició adequada entre els diferents cicles educatius, és a dir, hi ha mancances en l'acompanyament en les transicions educatives de l'alumnat (EBM – Escola – INS).

En sisè lloc, es considera que caldria impulsar actuacions per al foment de la coordinació dels dos centres de primària del municipi, en tant que es dona desconexió entre les dues escoles.

Per últim, també es destaca com a punt feble, l'accés a les escoles, sobretot al centre Pau Casals, en tant que es considera que hi ha problemes amb el tancament de la porta i que es produeix incivisme per part d'algunes famílies a les entrades i sortides.

Fora Escola

Respecte l'educació fora escola es considera, en primer lloc, que també afecten les limitacions a la mobilitat.

En segon lloc, s'apunta com a punt feble el fet que es produeix una centralitat de l'oferta al nucli.

En tercer lloc, es destaca que no existeix oferta municipal d'activitats complementàries. I que caldria vetllar per la qualitat de les diferents activitats que s'ofereixen.

Àmbit Benestar

Salut

Punts forts

Entre els punts forts de l'àmbit de Salut, es destaca el fet de disposar d'un equipament òptim com a centre de salut, així com que l'equip de professionals d'atenció primària estan òptimament valorats.

Punts febles

Respecte als punts febles es considera, en primer lloc, que cal treballar amb el tema de la negociació de l'àrea de referència.

En segon lloc, es considera que no és adient l'oferta horària d'obertura de les consultes mèdiques del CAP, que aquest fet condiciona llargues llistes d'espera. A més, també es valora negativament la inexistència de servei d'urgències.

En tercer lloc, i més focalitzat a la població infantil i adolescent es considera com a punt feble l'atenció pediàtrica, les limitades actuacions preventives que es realitzen i una dèbil acció comunitària.

Esports

Punts forts

Entre els punts forts relatius a l'àmbit d'esport, en primer lloc, es destaca l'existència i el treball realitzat pels professionals del territori.

En segon lloc, es valora positivament el grau de transversalitat assolit en l'oferta d'activitats, considerant que afavoreix la "desmonopolització" del futbol com a activitat principal.

Per últim, es considera que també és un punt fort el fet de disposar d'equipament com el poliesportiu.

Punts febles

Entre els punts febles de l'àmbit d'esports, en primer lloc, es destaca la inexistència d'oferta d'horari matinal per a la pràctica de l'esport.

En segon lloc, s'apunta la concentració de l'oferta al nucli de la vila.

En tercer lloc, s'exposen les dificultats en el manteniment de les instal·lacions esportives.

En quart lloc, es destaca la baixa participació de la població de Vacarisses en les activitats esportives.

En cinquè lloc, es valora com a punt feble el fet que els centres escolars no estan oberts per a la pràctica d'esport lliure.

En sisè lloc, i pel que fa al futbol, es valora negativament que el camp no sigui de gespa, així com els valors vinculats a la competitivitat que es generen socialment vinculats a aquesta pràctica esportiva. En aquest sentit, és interessant destacar que es valora positivament l'existència de la figura de controlador de les famílies, tot i que només es dona al futbol no federat.

Cultura, Oci, Lleure i Joc

Punts forts

Entre els punts forts de l'àmbit de cultura, oci, lleure i joc, en primer lloc, es destaca el fet de disposar d'una oferta d'activitats molt variada, així com el fet que el grau de participació en aquestes també

és molt elevat. En aquest sentit, s'exposa que aquestes activitats i l'elevada participació, són generadores de l'impuls de la cohesió social de la Vila.

En segon lloc, també es valora positivament el fet que aquestes activitats estiguin adreçades a tots els perfils de població (a les diferents franges d'edat).

En tercer lloc, i més orientat a infants, es valora com a punt fort el fet que hi hagi un cicle regular d'activitats culturals adreçades a aquest col·lectiu.

Per últim, també es valoren positivament les actuacions que es realitzen des de la Biblioteca Municipals, així com l'activitat desenvolupada pel Cau de Vacarisses.

Punts febles

Entre els punts febles, es destaquen les limitacions a la mobilitat, al considerar que condicionen negativament aquest àmbit. En aquest mateix sentit, s'exposa que les activitats haurien de realitzar-se d'una manera dispersa per tota la geografia de la Vila, i s'haurien de consolidar les activitats realitzades fora del nucli urbà.

En segon lloc, també es considera com a punt feble el fet que, en ocasions, es produeix un solapament en l'oferta d'activitats culturals i de lleure.

En tercer lloc, s'apunta que caldria impulsar la perspectiva infantil a les diferents festivitats.

I per últim, es manifesta que hi ha algunes activitats que caldria consolidar-les, com per exemple la fira de Nadal que presenta una baixa participació.

Àmbit Vila

Espai Públic

Punts forts

Entre els punts forts de l'espai públic de la Vila, es destaca el desenvolupament de nous projectes per a la millora de l'espai públic, com per exemple l'illa de vianants. A més, també es considera com a punt fort el fet que el municipi disposi d'un entorn natural privilegiat.

✗ Punts febles

En canvi, entre els punts febles, en primer lloc, s'exposa l'orografia del municipi, la composició territorial i la disseminació poblacional que condicionen l'espai públic de la Vila.

En segon lloc, es considera que el disseny de l'espai públic de Vacarisses ha estat pensat pels cotxes no per a les persones. I en aquest sentit, es posa com a exemple el fet que les voreres del nucli urbà són molt estretes. Tot i així, es considera que hi ha manca d'estacionament per als vehicles, i que es produeix una certa "permissibilitat" respecte les sancions per temes vinculats a l'estacionament.

Així doncs, per últim, es manifesta la necessitat de realitzar una reflexió global sobre el disseny de l'espai públic de la Vila.

Mobilitat

✓ Punts forts

Entre els punts forts de l'àmbit de mobilitat, en primer lloc, es destaca l'incipient treball respecte l'adequació horària dels autobusos escolars, per tal d'impulsar una coordinació del transport públic. A través d'aquesta diagnosi, que ha incorporat una enquesta a les famílies i l'anàlisi d'altres mitjans de transport per tal de coordinar horaris, entre d'altres, es treballarà en una proposta de reformulació dels horaris.

En segon lloc, també es considera com a punt fort el fet que des de Serveis Socials, es treballa i s'ofereix transport adaptat per a les persones de la Vila amb necessitats especials o específiques.

En tercer lloc, es valora molt positivament el treball que s'ha començat a realitzar en torn els camins escolars, com és el projecte de l'escola Font de l'Orpina.

Per últim, també es considera positiu l'impuls del transport públic que es realitza a través del Carnet Jove.

✗ Punts febles

Per altra banda, entre els punts febles, en primer lloc, es destaca l'excessiva dependència per a la mobilitat del vehicle privat al municipi.

En segon lloc, es destaca la necessitat de fer extensiu el projecte de camí escolar a l'escola Pau Casals i a l'Institut. En aquest mateix sentit, es valora negativament el fet de no disposar de carril bici.

En tercer lloc, també es valora com a negatiu el fet que es va desenvolupar un projecte per fomentar que es comparteixi el vehicle privat (Vacapulling), però no s'ha realitzat un seguiment d'aquest.

En quart lloc, s'apunten les barreres arquitectòniques que dificulten la mobilitat.

I per últim, es destaca que els preus del transport públic són excessius i que hi ha limitacions a la freqüència horària tant del servei de tren (RENFE) com de l'autobús.

Àmbit Participació

✓ Punts forts

Pel que fa a l'àmbit de participació es considera que el principals punt fort és el fet que el municipi compta amb un fort dinamisme associatiu, així com una amplia diversitat d'entitats: cau, veïnals, culturals, de lleure, etc.

✗ Punts febles

En canvi, entre els punts febles es destaca, principalment, la necessitat d'impulsar el Consell d'Infants i de realitzar un treball més profund en torn l'àmbit de la pernoctació.

Enquesta a tècnics i tècniques municipals

En aquesta sessió realitzada amb tècnics i tècniques municipals, també es va realitzar una petita enquesta per tal d'observar quin són aquells espais del municipi que aquests/es consideren com a preferits per part dels infants i per part de les famílies, i recollir propostes d'actuacions per a infants i adolescents.

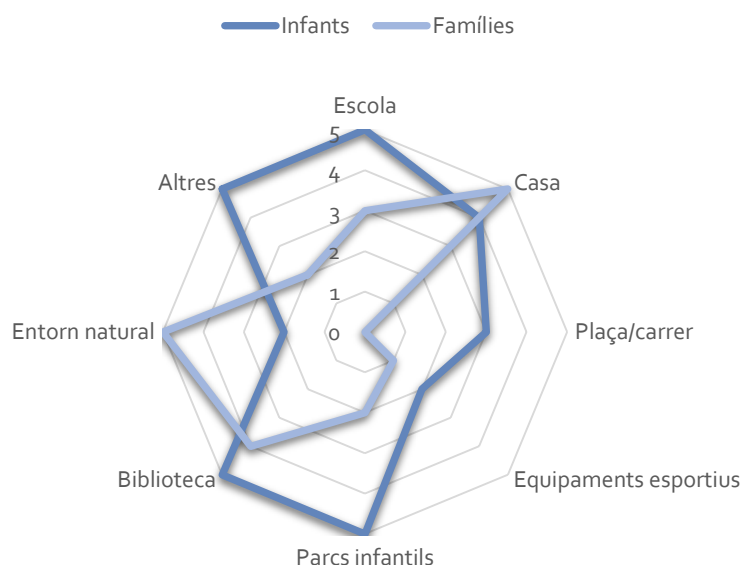
Per una banda, a continuació la taula 15 ens mostra els espais del municipi preferits per infants i famílies.

Taula 15: Espais preferits pels infants i les famílies

	Infants		Famílies	
Escola	5		3	
Casa	4		5	
Plaça/carrer	3	Plaça Rodona. Plaça Aranya, Plaça Major, Plaça Morenes		
Equipaments esportius	2	Poliesportiu	1	Poliesportiu
Parcs infantils	5	Aranya, Virrei Amat, Can Serra	2	Aranya, Virrei Amat, Can Serra
La Fàbrica				
Biblioteca	5		4	
Entorn natural	2		5	
Altres	5	Cova Taronja, Estanc, Punt de Vol, La Paredeta (Can Serra)	2	Bar l'Estoneta

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a tècnics/es.

Gràfic 78: Espais preferits pels infants i les famílies

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a tècnics/es.

Per altra banda, respecte a les propostes d'actuacions per a infants, es va preguntar als tècnics/es què consideraven que falta a Vacarisses per a infants. A continuació, es recullen les propostes realitzades:

- 👉 Tenir presents les necessitats d'infants i adolescents en el disseny de polítiques públiques.

II

- 👉 Fomentar la cohesió entre les dues escoles d'educació primària.
- 👉 Un espai de lleure obert per a infants i famílies durant les estones de trànsit entre extraescolars entre setmana. On hi hagués un espai per a les famílies (bar) i per als infants (jocs). Aquest espai afavoriria la cohesió social. IIIIIII
- 👉 Vetllar per la qualitat de les activitats d'entitats i empreses que realitzen activitats i serveis per a infants en espais municipals.
- 👉 Parcs infantils amb unes òptimes infraestructures
- 👉 Descentralització de les activitats fora del nucli de Vacarisses
- 👉 Potenciar activitats per afavorir el coneixement sobre la vila: espais naturals, història, patrimoni, curiositats, etc.
- 👉 Afavorir la mobilitat de vianants.

Sessió amb agents municipals

Al llarg del procés participatiu per desenvolupar la diagnosi del Pla d'Infància i Adolescència, també es comptà amb una sessió de treball per recollir les aportacions de les persones que treballen amb joves des de diferents àmbits, el que hem anomenat agents municipals.

Amb l'objectiu d'aprofitar els coneixements d'aquests agents municipals sobre les necessitats dels infants i adolescents del municipi, i sobre les actuacions, programes, projectes, etc. que es desenvolupen envers aquest col·lectiu, hem centrat aquestes sessions en cinc àmbits:

- Infants, adolescents i família
- Educació (Escola i fora escola)
- Benestar (Salut; Esport; Cultura, Oci, Temps de lleure, Joc)
- Vila (Espai Públic i Mobilitat)
- Participació (Participació i Associacionisme)

Per a cadascun d'aquests àmbits es van treballar els següents aspectes:

- La detecció de les principals necessitats que perceben que tenen els infants i adolescents del municipi.
- L'anàlisi dels punts forts i punts febles dels programes i actuacions realitzats des de l'Ajuntament.
- La realització de propostes de millora o de resposta a les necessitats detectades.

A continuació es presenta un resum dels resultats obtinguts en aquesta sessió en la que van participar unes 25 persones.

Àmbit infants, adolescents i família

En l'àmbit d'Infants, adolescents i família, els i les agents municipals participants han treballat, han analitzat i han parlat sobre les seves percepcions entorn a les relacions entre aquests agents, així com les seves necessitats i mancances.

Punts forts

Entre els punt forts destacats de l'àmbit d'infants, adolescents i famílies, es valora molt positivament les actuacions i programes de formació per a famílies i que permet que entrin en contacte famílies de perfils molt diferents.

En segon lloc i en aquest mateix sentit, també s'exposa que si bé no totes les famílies participen, aquelles persones que sí ho fan, ho fan de forma molt activa, de manera que ajuden a facilitar la comunicació entre els diferents actors implicats en el treball amb infants i adolescents. Així, alguns/es participants valoren que el grau de comunicació envers les famílies al municipi és satisfactori.

Sota aquesta reflexió, també es destaca que existeix una bona coordinació i una xarxa estable entre les escoles i l'Ajuntament (principalment amb Serveis Socials) quant a temes de protecció i detecció de necessitats i situacions de risc en relació a infants i/o famílies.

Punts febles

Per altra banda, entre els punts febles destacats en relació a aquest àmbit, els i les participants destaquen, per un costat, els problemes de comunicació (sobretot a nivell presencial) amb les famílies des de diferents àmbits (escola, monitors/es, etc) i que, sovint, són deguts a les dificultats per part de les famílies de conciliar la vida laboral i familiar, així com la complexitat per adaptar els horaris dels diferents serveis a les realitats familiars. En aquest sentit, i de forma més concreta, s'exposen les dificultats per part de monitors/es de l'Institut que ajuden en les tècniques d'estudi, per realitzar itineraris conjunts amb la implicació de les famílies ("el més normal és que als pares no els vegis mai").

En aquest mateix sentit, també s'exposa una manca d'implicació general per part de les famílies.

Per altre costat, s'apunta una notable desigualtat pel que fa a les oportunitats dels infants i adolescents en relació a l'accés a activitats de lleure. En aquest sentit, es considera que cal impulsar subvencions per

a infants amb famílies en risc d'exclusió, però s'apunta que aquestes no es poden assumir des de les AMPA, sinó que cal que siguin assumides des de l'Ajuntament.

Àmbit Educació

En l'àmbit d'Educació, els i les agents municipals participants han treballat, han analitzat i han parlat sobre les seves percepcions entorn tot allò relatiu a l'Escola, però també tot allò relatiu a l'educació fora de l'àmbit escolar.

Autor: Joan Turu

Punts forts

Escola

Entre els punts de l'educació en l'àmbit escolar, els i les agents participants, destaquen en primer lloc, el fet de disposar d'una xarxa d'equipaments educatius coordinada, estable i amb un funcionament valorat positivament.

En aquest sentit, es destaca especialment la bona coordinació entre les escoles i l'Institut; la bona relació entre els centres educatius i l'Ajuntament; i el fet que s'estableixen sinèrgies entre els diferents serveis municipals i els centres a nivell educatiu, pel que, comptant també amb la proximitat d'aquests serveis, resulta fàcil organitzar diferents activitats de forma coordinada. Sota aquesta mateixa reflexió, alguns/es participants consideren que un altre dels punts forts és l'elevat grau de responsabilitat i compromís en el treball que desenvolupen (tant per separat com conjuntament) les AMPA, les direccions dels centres i l'Ajuntament.

En segon lloc, també es valora positivament el fet de disposar de serveis específics per a totes les etapes educatives al municipi, tant les obligatòries com les no obligatòries, de forma que a través de les escoles bressol i l'espai família, així com les escoles i l'Institut, es pot realitzar un seguiment de les diferents etapes en l'educació d'infants i adolescents.

En tercer lloc, i donat que es tracta d'un territori molt ampli, es considera que un altre punt fort és la zonificació per proximitat dels equipaments educatius, considerant que donades les característiques de dispersió del territori, aquesta distribució fa que la ubicació hagi resultat equilibrada. Tanmateix, com veurem en el següent punt, altres participants consideren que aquesta zonificació és un punt feble, en tant que impedeix l'elecció del centre per part de les famílies.

En quart lloc, es valora molt positivament el fet de disposar d'un Institut i unes escoles actives (durant tot l'any es promouen activitats diverses des dels diferents centres, tant fora com dins de l'horari lectiu) i verdes (tots tres centres disposen de la certificació corresponent).

En cinquè lloc, es destaquen positivament els mecanismes desenvolupats per assolir una certa continuïtat en el pas entre l'escola i l'Institut, que són producte de la bona coordinació entre els centres. En aquest sentit, alguns/es participants apunten que s'ha aconseguit fomentar la sensació de familiaritat en els i les alumnes en aquest procés de transició. A més, s'apunta que en bona part de les activitats extraescolars (com per exemple en anglès) també es produeix aquesta continuïtat tot i el pas de l'escola a l'Institut.

En sisè lloc, es destaca com a punt fort el fet de disposar d'un únic Institut al municipi, de forma que l'educació secundària queda aglutinada en un únic espai. En canvi, altres participants consideren que aquest és un punt feble, en tant que la dispersió del territori juga en contra, sobretot en relació als problemes de mobilitat.

I per últim, també es considera positiu el fet de disposar d'un entorn natural privilegiat que pot ser aprofitat per part dels centres educatius per desenvolupar diferents activitats amb l'alumnat.

Fora Escola

Pel que fa als punts forts de l'àmbit fora escola, es destaca principalment l'amplia oferta d'activitats educatives i la diversitat que les caracteritza (música, esports, patinatge, llengües, etc). En aquest sentit, es destaca especialment l'oferta d'activitats extraescolars que s'ofereix des de la Biblioteca municipal, així com des de diferents entitats orientades al lleure educatiu.

Per altra banda, també s'apunta com un altre dels punts forts la facilitat de comunicació amb l'Ajuntament.

✗ Punts febles

Escola

Entre els punts febles destacats de l'àmbit escolar, els i les participants exposen, en primer lloc, que pel fet de tractar-se d'un municipi amb un territori amplia i dispers, es produeix un distanciament entre els alumnes d'ambdues escoles, que dificulta la coneixença i comunicació entre aquests/es, la qual cosa es veu agreujada pels problemes de mobilitat que ja s'han comentat.

En relació amb les dificultats a nivell de mobilitat, també s'exposa com a punt feble, per una banda, el poc ús de vehicles sense motor per anar a l'escola i l'Institut, i per altra banda, la manca de coordinació entre els horaris de les escoles i els horaris del servei municipal d'autobusos.

En segon lloc, també es destaquen els problemes de seguretat que es produeixen en les entrades i sortides de l'alumnat de l'escola Pau Casals. Tot i així, els i les participants coincideixen en valorar que aquesta situació, tot i no estar completament resolta, sí ha millorat arrel del desenvolupament del camí escolar i de l'illa de vianants.

En tercer lloc, s'exposa els problemes derivats de la distància de l'escola Font de l'Orpina en relació a la resta de serveis del municipi.

En quart lloc, i en relació als problemes específics dels centres, es destaca com punt feble el fet que l'Escola Pau Casals no disposa de cuina pròpia, pel que es produeixen dificultats en el transport del àpat.

En cinquè lloc, es destaca com a punt feble el fet que la zona residència marqui l'escola a la que han d'anar els infants, i en aquest sentit, es proposa crear una única zona d'escolarització per tal que les famílies puguin escollir l'escola.

En sisè lloc, i per altra banda, s'apunta com a feblesa la manca de participació familiar a les activitats organitzades des dels centres educatius.

En setè lloc, s'exposa la necessitat d'acompanyament als/les adolescents i joves en el procés de transició escola-treball. En aquest sentit, alguns/es participants proposen que des de l'Ajuntament s'impulsi una base de dades de joves professionals del municipi que vulguin col·laborar en tasques

d'orientació envers els adolescents i joves del municipi que estiguin interessats en aitals especialitats professionals.

En vuitè lloc, alguns/es participants destaquen que des de l'Institut sovint no es fa prou per reduir l'abandonament i el fracàs escolar en el cas d'alguns alumnes que poden resultar més problemàtics. Es valora de forma negativa la constitució de grups per nivells i matèries.

Per últim, també es destaca que no hi ha oferta municipal que possibiliti el retorn al circuit educatiu per a aquelles persones que abandonen els estudis, com per exemple a través d'un Escola Permanent d'Adulta (EPA). En aquest sentit, també s'apunta el fet que per a realitzar un PFI els/les alumnes han de dirigir-se a altres municipis, principalment Terrassa i Sabadell.

Sota aquesta mateixa reflexió, també s'apunta com a punt feble el fet que al municipi no hi ha oferta de cicles formatius ni de Batxillerat artístic pel que, de nou, els/les alumnes es veuen obligats a desplaçar-se a altres municipis, de forma que la mobilitat acaba dificultant l'accés a aquests estudis.

Fora Escola

Entre els punts febles destacats de l'àmbit de fora escola es destaca, principalment, l'existència de diferents sentiments de pertinença al municipi ("cultura d'urbanitzacions i poble") que, juntament, amb la centralització d'activitats extraescolars i d'oci al nucli, dificulta un accés igualitari a aquestes activitats per als infants i adolescents en funció del lloc de residència.

En aquest sentit, també es considera que l'oferta de lleure és limitada, no només pel condicionament territorial, sinó també per la manca de diversitat d'aquesta oferta en alguns casos, com per exemple l'esport. En aquest sentit, es destaca especialment el fet de no disposar d'una piscina coberta, o que no hi hagi ajuts especials per a aquells nens/es que volen aprendre a nedar per anar a altres municipis (es proposa habilitar un autocar). I també en altres àmbits com l'art, el teatre, dansa, belles arts..

A més, s'exposa que l'accés al lleure també està limitat per les capacitats econòmiques de les famílies, ja que sovint aquest accés és car. En aquest sentit, es considera que si bé l'escola és compensatòria, allò que descompensa és la manca d'accés igualitari a l'oferta de lleure ("necessitem un lleure per tothom").

Per últim, es destaca la baixa participació en aquestes activitats, sobretot per part d'adolescents i joves.

Àmbit Benestar

En l'àmbit de Benestar, els i les agents municipals participants han treballat, han analitzat i han parlat sobre les seves percepcions entorn la Salut, l'Esport, i la Cultura, l'Oci, el temps de lleure i el joc.

Punts forts

Salut

En l'àmbit de Salut, es considera que el principal punt fort de les actuacions que es realitzen al municipi, és el fet que hi ha un ventall considerable d'accions orientades a la promoció de la Salut entre els infants i adolescents de Vacarisses. En aquest sentit, es destaquen especialment les xerrades als centres educatius, les actuacions d'acompanyament i orientació, així com la proximitat que caracteritza el conjunt d'aquestes accions.

De forma més específica, es destaca una bona valoració envers actuacions com la vacunació i les revisions dentals en el marc de les escoles de primària.

Tanmateix, tot i que es considera que aquesta varietat d'actuacions és un dels principals punts forts s'apunta, com veurem a l'apartat de punts febles, la necessitat de revisar els continguts de les actuacions de prevenció.

Esports

Pel que fa a l'àmbit d'Esports, els i les agents participants valoren com a punt fort el fet que a Vacarisses hi ha una àmplia oferta d'activitats esportives implicant diferents equipaments i entitats.

En aquest mateix sentit, s'apunta que actualment el municipi està donant cabuda a nous esports de forma progressiva. Tanmateix, alguns agents destaquen que aquesta oferta esportiva sovint resulta insuficient, pel que encara hi ha molta gent del municipi que marxa a altres municipis propers (principalment Terrassa) per accedir a una oferta més àmplia.

Cultura, Oci, Lleure i Joc

Quant a l'àmbit de cultura, oci, lleure i joc, els i les agents participants consideren que un dels principals punts forts és el fet que el municipi disposa d'una gran varietat d'entitats i activitats adreçades a infants i adolescents. Tot i que la majoria de participants coincideix en aquesta valoració, alguns participants apunten que si bé la varietat d'activitats és amplia aquesta no es correspon amb el nivell de participació, sobretot entre els adolescents del municipi, en tant que consideren la participació d'aquest col·lectiu és notablement baixa. En aquest sentit, a més, s'apunta que el nivell de participació varia en funció del lloc de residència, essent més baixa entre aquelles persones que viuen a les urbanitzacions més allunyades del nucli.

En segon lloc, i en relació amb aquesta diversitat d'oferta cultural i d'oci per a infants i adolescents, també es destaca la voluntat política per desenvolupar actuacions per a infants, i que també es reflecteix en el fet que s'estigui elaborant aquest Pla. Així mateix, es valora positivament la possibilitat de fer ús d'equipaments municipals per a activitats adreçades a infants i famílies, com per exemple per a representacions teatrals orientades a aquest públic.

En aquest mateix sentit, també s'apunta com a punt fort la bona disposició de població jove (o almenys d'una part d'aquest col·lectiu) del municipi per portar a terme activitats per a infants i adolescents.

Per altra banda, els i les participants també valoren positivament el fet que s'estigui produint una progressiva descentralització geogràfica dels serveis adreçats a infants (es redueix la concentració de les actuacions al nucli, i es descentralitzen aquestes cap a les urbanitzacions).

Punts febles

Salut

Pel que fa als principals punts febles així com les principals necessitats d'infants i adolescents no resoltes en l'àmbit de salut, els i les participants destaquen, en primer lloc, la necessitat d'incrementar les actuacions de prevenció en l'ús de pantalles.

Els i les participants, consideren que l'ús intensiu de pantalles per part d'infants i adolescents és un dels àmbits més importants. En relació amb aquest ús intensiu de pantalles, també es destaca el fet que hi ha molts infants i adolescents que marxen a dormir molt tard, pel que es produeixen problemes derivats de la manca de son.

En aquest mateix sentit, s'apunta que la prevenció en relació a l'ús de pantalles no només ha d'anar orientada a reduir el temps d'ús, sinó a educar en un bon ús d'aquest dispositius i els riscos associats a aquests. Així mateix, s'exposa la necessitat de treballar la prevenció envers l'ús de pantalles amb les famílies, per dotar-les d'eines i mecanismes per fomentar un bon ús i realitzar un modelatge positiu.

A banda, de l'ús de pantalles, alguns/es participants també destaquen la necessitat de treballar la prevenció en un sentit més ampli abordant el que es coneix com a conductes de risc. En aquest sentit, s'apunta que la prevenció envers aquestes conductes de risc es troba molt enfocada en el col·lectiu de joves, i consideren

que caldria fer-la extensiva a infants i adolescents des de diferents perspectives i metodologies. En aquest sentit, alguns/es participants, manifesten que caldria impulsar que la prevenció també es realitzés fora de l'àmbit escolar, donant la possibilitat a una participació molt més elevada per part dels/les adolescents. Així mateix, s'exposa la necessitat de revisar els continguts de les actuacions de prevenció, tot actualitzant els llenguatges i apostant per abordatges innovadors, més pròxims als/les joves, més participatius i que convidin a la reflexió.

En aquesta mateixa línia, es manifesta la necessitat d'avançar a la primària moltes de les actuacions de prevenció, com per exemple les relatives a sexualitat, considerant que esperar fins a l'adolescència pot ser una forma de convertir determinats temes en tabú.

Així, també es destaca com un dels punts febles el fet que no es desenvolupa suficientment el treball relatiu a la salut emocional amb infants i adolescents, sobretot des dels centres educatius. És interessant destacar que els i les participants conceben l'educació emocional en un sentit ampli, pel que alguns participants també apunten la necessitat que, des de diferents espais, els infants i adolescents puguin parlar de temes que, fins ara, havien estat tabú, com la mort, el sexe o la orientació sexual, entre d'altres.

En aquest mateix sentit, també es destaca com a punt feble el poc tractament de l'assetjament a les escoles de primària, i s'apunta la necessitat d'aprofundir en l'educació emocional com a mesura de lluita contra aquest a través del foment de valors com l'empatia i el respecte.

Així mateix, s'apunta la poca atenció a la diversitat (sobretot als centres educatius, però també en la resta d'àmbits) com un altre dels punts febles.

Per últim, i més orientat als adolescents, els i les agents participants també detecten problemàtiques relatives al consum de drogues (principalment alcohol) i apunten que aquestes problemàtiques es fan més evident en el marc de les festes de la vila. En aquest sentit, alguns/es participants apunten que un dels condicionants més rellevants en relació al consum de drogues per part d'adolescents i joves és el fet que s'està produint una progressiva normalització del consum (especialment en relació al cànnabis) d'aquestes substàncies que fa incrementar l'acceptació social d'aquest consum i redueix l'alarmisme.

Esports

Quant als punts febles exposats en l'àmbit d'esports, els i les participants destaquen una manca d'activitats esportives adreçades a adolescents, ja que es considera que l'oferta actual es troba molt orientada als infants.

Per altra banda, també s'apunta el fet que es donen moltes activitats repetides a ambdues escoles o al nucli del municipi, i alguns/es participants exposen la possibilitat que en comptes de repetir les mateixes activitats, s'opti per diversificar l'oferta. A més, en aquest sentit, s'exposa que els problemes relatius a la mobilitat (es troben recollides a l'àmbit de Vila) dificulten l'accés d'alguns infants i adolescents a activitats esportives que es desenvolupen al nucli del municipi.

Cultura, Oci, Lleure i Joc

Per últim, pel que fa als punts febles en torn l'àmbit de cultura, oci, lleure i joc, els i les participants destaquen, principalment, la manca d'espais per a l'oci infantil i adolescent, així com per a les entitats que desenvolupen activitats adreçades a aquest col·lectiu. En aquest sentit, i donada la bona valoració de l'espai del "Punt de Vol", es manifesta la necessitat de disposar d'un espai similar però adreçat específicament a infants (cal tenir en compte que el Punt de Vol està adreçat a joves).

En segon lloc, si bé es valora positivament la varietat d'activitats, es manifesta que aquestes estan especialment orientades a infants, mentre que les activitats per a adolescents són molt menys nombroses i diverses. A més, també s'exposa com a punt feble la manca d'activitats d'oci no convencionals (teatre, circ, etc.).

En tercer lloc, alguns/es participants apunten que l'escola municipal de música segueix unes orientacions tradicionals i poc flexibles.

Per altra banda, alguns/es participants també manifesten que quan es fan festes al municipi, sobretot les que conflueixen en el Punt de Vol, es solen produir baralles i consum de substàncies. En aquest sentit, es destaca que aquestes festes són un punt d'atracció de joves d'altres municipis, i es considera que aquesta aglomeració de persones es veu agreujada per la manca de seguretat i control durant aquestes festes.

Altres aspectes relatius a l'àmbit de Benestar

Per altra banda, també es destaquen com a punts febles altres aspectes que, tot i ser més generals, també estan relacionats amb l'àmbit de Benestar.

En primer lloc, es destaca la manca de treball en xarxa, així com la manca de coordinació entre diferents ens a l'hora de planificar i oferir les activitats que es desenvolupen al municipi adreçades a infants i adolescents.

I en segon lloc, s'exposa la manca de participació per part de les famílies en aquelles actuacions o activitats orientades al treball amb famílies per diferents temàtiques.

Propostes

A continuació, s'exposen les propostes que els i les participants van realitzar en torn les necessitats que detectaven respecte a l'àmbit de Benestar:

- ✎ Millorar la coordinació entre el CAP, l'escola i Serveis Socials pel que fa a la detecció de conductes de risc.
- ✎ Oferir formació als clàustres i les famílies sobre primers auxilis, intoleràncies, etc.
- ✎ Impulsar un major nombre de xerrades/cursos de diverses temàtiques relacionades amb la promoció de la salut adreçades, principalment, a adolescents.

- Desenvolupar més jornades informatives sobre addiccions, en el cas dels i les adolescents en relació al consum de substàncies, i en el cas dels infants en relació a l'ús de pantalles.
- Treballar per l'assoliment d'un discurs comú entre l'escola, les famílies, i la resta d'agents i espais educatius, per a l'ús de pantalles per part dels infants (l'entrega del primer mòbil, la gestió del temps d'ús, la gestió dels continguts, etc).
- Realitzar formació a mestres, monitors/es i famílies d'eines per treballar la gestió de les emocions amb infants i famílies.
- Treballar l'educació emocional.
- Millorar la percepció de la persona des d'una òptica global, per tal de realitzar una millor atenció a la diversitat, sobretot a l'Institut.
- Impulsar propostes d'activitats de lleure no convencionals.
- Habilitar espais per posar a disposició de les entitats per a què puguin desenvolupar les seves activitats.
 - En aquest sentit, i de forma més concreta, es proposa habilitar un local per al Cau.
- Diversificar els espais d'oci dels i les adolescents.
- Posar a disposició dels i les joves del municipi espais que serveixin de punt de trobada, amb l'objectiu que no hagin de marxar a Terrassa per temes d'oci.
- Incrementar el control, sobretot en relació al consum de drogues i les baralles, quan es fan festes al poble (s'esmenta específicament les festes realitzades a La Fàbrica).

Àmbit Vila

En l'àmbit de Vila, els i les agents municipals participants han treballat, han analitzat i han parlat sobre les seves percepcions entorn la Mobilitat i l'Espai Públic.

Punts forts

Pel que fa a l'àmbit de Vila, els i les participants exposen com un dels punts forts el fet que Vacarisses és un municipi petit i, per tant, tothom es coneix i la informació (sobre actuacions,

serveis, projectes, etc) arriba amb més facilitat. Així com el fet que es disposa d'un entorn natural privilegiat que permet portar a terme activitats diverses a l'aire lliure.

Per altra banda, també es manifesta una valoració positiva dels parcs del municipi com a espais adreçats a infants.

Per últim, a nivell de mobilitat es valora positivament la T-12 (que dona servei fins als 16 anys) pel seu preu, però en canvi, s'apunta com a punt feble els horaris i la freqüència de pas d'aquests, així com el fet que només abasti una zona territorial.

✗ Punts febles

Mobilitat

Entre els punts febles que els i les participants exposen en relació a la mobilitat al municipi, en primer lloc, es destaca el fet que la major part dels serveis del municipi es troben centralitzats al nucli, de forma que la necessitat de mobilitat és molt elevada. En aquest mateix sentit, es destaca que al fet que els serveis es troben força centralitzats, cal afegir el fet que es tracta d'un territori ampli i dispers.

En segon lloc, es destaca que el transport públic municipal és deficient, sobretot en relació a la connexió entre les diferents urbanitzacions i el nucli, la connexió amb els centres educatius i entre els diferents espais de més afluència del municipi. Així mateix, es destaca que les possibilitats de mobilitat per als i les adolescents de forma autònoma són molt reduïdes pel que es produeix una forta dependència dels pares/mares relativa al transport.

Per últim, també s'exposa que manquen vies còmodes per moure's pel poble, com per exemple un carril bici, o camins de vianants adaptats (ombra, seguretat...).

Espai Públic

Pel que fa als punts febles relatius a l'espai públic, els i les agents participants destaquen, en primer lloc, que a Vacarisses l'espai públic es troba poc adaptat per als infants i adolescents. S'apunta que

el poble no està pensat per a aquest col·lectiu sinó que, ans al contrari, els fa força dependents dels pares/mares.

En segon lloc, s'apunta que la configuració de l'espai públic provoca que coincideixin infants, adolescents i joves d'edats molts diferents en els mateixos espais del poble, de forma que es produeix una certa conflictivitat per les diferències d'usos que es donen (o es volen donar) a aquests espais.

En aquest sentit, alguns/es participant apunten que es dona una certa criminalització de l'ús que fan els i les adolescents de l'espai públic ("sembla que els adolescents molestin al carrer"), i a banda d'espais com l'skatepark, es considera que no hi ha espais adequats per a aquest col·lectiu.

Altres aspectes relatius a l'àmbit Vila

Molts/es participants, apunten com un dels punts febles a destacar, el fet que hi ha diferents sentiments de pertinença al poble en funció de lloc del municipi (urbanitzacions, nucli..). Aquesta manca de sentiment de pertinença de les urbanitzacions al poble, es manifesta en aspectes com un cert distanciament entre els nens/es que van a una escola o una altra, en les percepcions de les mateixes famílies sobre els que viuen a un lloc o altre ["els del poble" o "els de Vacarisses" (referint-se al nucli), "els de baix" (referint-se a les urbanitzacions)], etc. Així doncs, la manca de cohesió social és percebuda com una de les problemàtiques més destacades.

Propostes

A continuació, s'exposen les propostes que els i les participants van realitzar en torn les necessitats que detectaven respecte a l'àmbit de Vila:

- Millorar la xarxa de transport públic, principalment quant a horaris i freqüència de pas dels autobusos.
- Recuperar l'autobús dels caps de setmana, sobretot per donar servei als i les adolescents.
- Realitzar un estudi vial que permeti valorar les opcions de millora per a la creació de vies còmodes i segures per a la mobilitat en el municipi.

Àmbit Participació

En l'àmbit de Participació, els i les agents municipals participants han treballat, han analitzat i han parlat sobre les seves percepcions entorn la participació i l'associacionisme.

Punts forts

Els i les agents participants manifesten que els principals punts forts en l'àmbit de la participació fan referència al teixit associatiu. Consideren que es tracta d'un teixit ampli i divers, i que ofereix diverses activitats adreçades a infants i adolescents.

Alguns/es participants destaquen especialment l'Associació "cul actiu" que promou una àmplia diversitat d'activitats culturals i artístiques.

A més, també s'apunta que la valoració del suport que reben les diferents associacions des de l'Ajuntament és positiva i que aquest impulsa actuacions per fomentar la participació (xerrades, debats, formacions, etc.). En aquest sentit, es valoren positivament que s'obrin a la participació ciutadana l'elaboració de plans com el PLIA.

Sota aquesta reflexió, també es destaca positivament la relació entre l'Ajuntament i l'Institut en l'impuls d'activitats i xerrades conjuntes.

Per altra banda, tot i que alguns/es participants consideren que la participació per part de les famílies no és molt elevada, d'altres consideren que en aquelles actuacions impulsades des de l'escola aquesta participació sí és més destacable. En aquest sentit, s'apunta que és en l'etapa de primària on hi ha una major participació i implicació per part de les famílies, mentre que en les etapes d'escola bressol, i d'Institut, aquesta implicació és molt menys destacada.

Punts febles

En canvi, entre els principals punts febles, els i les participants destaquen, en primer lloc, la manca de participació per part d'adolescents i joves en el teixit associatiu del municipi i, en general, en la proposició d'activitats i el seu desplegament. En aquest sentit, s'exposa que el col·lectiu d'adolescents i joves és un col·lectiu caracteritzat per la segregació (es manifesta que aquesta manca d'unió es reflecteix també en la poca participació a l'associació de joves).

Sota aquesta reflexió, també es manifesta que pel que fa al conjunt de la població es detecta una manca de voluntariat en activitats participatives, més enllà de la participació associativa. I en aquest sentit, es destaca la dificultat per aconseguir monitors/es que, de forma voluntària, s'impliquin en el Cau i facilitar, així, el relleu generacional.

Així mateix, es manifesta que, per altra banda, en aquells espais en els que els infants i adolescents poden participar de forma activa, se'ls pregunta i se'ls motiva a proposar, es detecta que aquests no ho fan, i s'exposa que possiblement aquesta manca de voluntat participativa és deguda a que no estan acostumats a participar. Així, alguns/es participants apunten que no podem pretendre que els i les joves participin, si durant la infància no se'ls ha ensenyat a participar.

Per altra banda, també es destaca la manca d'oferta d'activitats, i d'espais de reunió per a adolescents i joves del municipi (cal tenir en compte que l'únic de trobada que és el Punt de Vol es troba ubicat al nucli, però no s'ha descentralitzat el servei a la resta d'urbanitzacions).

També s'exposa que un dels punts febles en matèria de participació és el fet que no realitza un retorn adequat dels resultats d'alguns espais de participació. En aquest sentit, també es manifesta la necessitat d'impulsar mecanismes de detecció de necessitats, com per exemple enquestes de satisfacció adreçades a nens/es, joves i famílies, que comptin amb un retorn adequat que permeti la formulació de propostes basades en un coneixement real i, per tant, possibiliti una participació de qualitat. A més, s'exposa la necessitat de donar resposta o establir mecanismes de retorn als processos de participació, ja que del contrari es produeix un procés de desgast en la participació envers aquests processos.

Per últim, també es destaca com a punt feble la manca de protocols clars de convivència, en tant que es considera que al poble es produeixen problemes de convivència que, actualment, es troben invisibilitzats. En aquest sentit, s'exposa que si no es treballa per fer visibles aquestes mancances o carències, no serà possible treballar-les de forma oberta i sense pors.

Propostes

A continuació, s'exposen les propostes que els i les participants van realitzar en torn la participació i l'associacionisme:

- 👉 Impulsar la coordinació i l'acció conjunta entre entitats del municipi.
- 👉 Fomentar una major participació per part de la ciutadania en les diferents activitats que es realitzen al municipi.

- Impulsar espais i moments per a què les diferents entitats i associacions que porten a terme actuacions per a infants i adolescents puguin explicar què fan tant als infants i adolescents com a les famílies.
- Potenciar la millora de la participació per part d'adolescents i joves, sobretot en el nivell de la presa de decisions.
- Elaborar protocols clars de convivència.

Enquesta a agents municipals

En aquesta sessió realitzada amb agents municipals, també es va realitzar una petita enquesta per tal d'observar quin són aquells espais del municipi que aquests/es consideren com a preferits per part dels infants i per part de les famílies, i recollir propostes d'actuacions per a infants i adolescents.

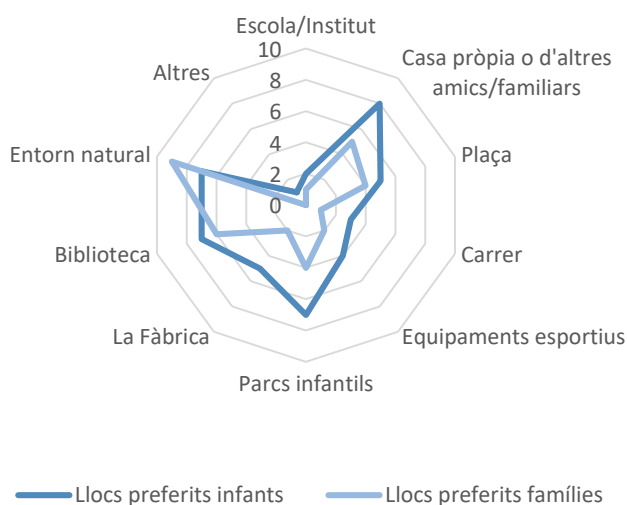
Per una banda, a continuació la taula 16 ens mostra els espais del municipi preferits per infants i famílies.

Taula 16: Espais preferits pels infants i les famílies

	Infants		Famílies	
Escola	2		1	
Casa	8		5	
Plaça/carrer	8	Can Serra; Parc de l'Aranya, Pl. Joan Bayà; Pl. de la petanca; i Illa de vianants	5	Pl. de l'Aranya
Equipaments esportius	4	Poliesportiu	2	
Parcs infantils	7	Can Serra; Torreblanca; Parc de l'Aranya; illa de vianants	4	Can Serra
La Fàbrica	5		2	
Biblioteca	7		6	
Entorn natural	7	Serrat; La Torrota; Font de l'Orpina; i el Bosc dels conillets	9	Font de l'Orpina i Camí vermell
Altres	1	Punt de Vol	-	

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a tècnics/es.

Gràfic 79: Espais preferits pels infants i les famílies

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'enquesta a tècnics/es.

Per altra banda, respecte a les propostes d'actuacions per a infants, es va preguntar als i les agents municipals què consideraven que falta a Vacarisses per a infants. A continuació, es recullen les propostes realitzades:

ÀMBIT INFANTS, ADOLESCENTS I FAMÍLIA

PROPOSTES	Coincidents ¹³
A) Impulsar una major implicació de les famílies en general, en l'educació i els hàbits dels infants i adolescents a nivell pràctic i/o tècnic	1
B) Fomentar la cultura dels bons hàbits	1
C) Crear una Ludoteca i un espai d'oci familiar (sense segregar per edats) per a l'hivern.	1
D) Impulsar espais de confluència amb la gent gran (potser si es posen unes màquines de gimnàs al parc infantil, i un espai amb cistelles..).	1

¹³ "Coincidents" fa referència al nombre de vegades que es repeteix la mateixa proposta.

ÀMBIT EDUCACIÓ:

ESCOLA

PROPOSTES	Coincidents
A) Establir una zona única d'escolarització	1

ÀMBIT EDUCACIÓ:

FORA ESCOLA

PROPOSTES	Coincidents
B) Impulsar els patis oberts	1
C) Incrementar el nombre i diversitat d'activitats extraescolars	4
✎ Genèric	1
✎ <i>Impulsar activitats transversals</i>	1
✎ <i>Incrementar els tallers i l'oferta artística</i>	1
✎ <i>Més activitats extres a La Fàbrica semblants a les que es fan en època de nadal,</i>	1

ÀMBIT BENESTAR:

ESPORTS

PROPOSTES	Coincidents
A) Camp de futbol de millor qualitat	1
B) Impulsar millores al Poliesportiu	1

ÀMBIT BENESTAR:

CULTURA, OCII LLEURE

PROPOSTES	Coincidents
C) Crear un Casal social per a totes les edats	1
D) Crear espais pensats especialment per a la franja d'edat 10-12 anys, encara no són "joves" però tampoc se senten còmodes amb els infants. Falten activitats que motivin i moguin a participar als nens i joves a partir dels 10 anys.	1
E) Diversificar i fer més accessible l'oferta de lleure amb un espai cobert per a l'hivern	1
F) Incrementar el nombre de places al Cau	1
G) Crear un espai de joc per a infants fins a tres anys i les seves famílies fora de l'horari escolar, que permeti una alternativa al parc durant els mesos de fred a la zona de la Font de l'Orpina.	1

ÀMBIT VILA: ESPAI PÚBLIC	PROPOSTES	Coincidents
	A) Piscina coberta	2
	B) Millorar el manteniment dels parcs	2
	⇒ Genèric	1
	⇒ <i>Habilitar espais d'ombra a la Plaça de l'Aranya</i>	1
	C) Crear més equipaments infantils	1
	D) Diversificar l'oferta i els serveis entre les urbanitzacions	1

ÀMBIT VILA: MOBILITAT	PROPOSTES	Coincidents
	E) Millorar la seguretat i la comoditat en els desplaçaments	1
	F) Millorar el transport públic	4
	⇒ Genèric	1
	⇒ <i>Millorar el transport públic de cap de setmana</i>	1
	⇒ Impulsar una mobilitat més ajustada a les necessitats (més trens i autobusos que cobreixin també la franja escolar de primària).	2
	G) Impulsar els camins escolars o entre barris	1
	H) Millorar la connexió entre les urbanitzacions, ja sigui a través d'una millora en el transport públic, com a través de camins marcats i senyalitzats	1
	I) Posar indicadors en els camins de l'entorn de Vacarisses	1
	J) Protegir les vies del tren, especialment a la zona de la Font de l'Orpina	1

ÀMBIT PARTICIPACIÓ	PROPOSTES	Coincidents
	A) Que estiguin presents les opinions i punt de vista de infants i joves en els òrgans de participació de l'Ajuntament. Podria ser a través d'un Consell de la Infància que recollís les seves opinions per fer-les arribar als òrgans corresponents	2

3.4.2 Els discursos dels infants i adolescents de Vacarisses

Amb l'objectiu d'obtenir una visió general de la situació dels infants i adolescents des de la seva pròpia òptica, s'han realitzat **4 grups de discussió amb infants i 1 grup de discussió amb adolescents**:

- 1 grup de discussió amb infants de l'escola Font de l'Orpina.
- 1 grup de discussió amb infants de l'escola Pau Casals.
- 1 grup de discussió amb infants de l'Espai d'Infants.
- 1 grup de discussió amb infants del Cau.
- 1 grups de discussió amb adolescents de l'Institut de Vacarisses.

A continuació, s'exposa un resum dels resultats obtinguts en aquests grups de discussió en els que han participat al voltant d'uns **40 infants i adolescents**.

Amb l'objectiu d'elaborar un diagnòstic de la situació dels infants i adolescents del municipi, a cadascuna de les sessions participatives es van plantejar una sèrie de preguntes per fomentar el debat entre els i les participants. En primer lloc, es van recollir la percepcions d'aquests/es entorn l'**educació** (el centre educatiu, els estudis, la metodologia pedagògica, les relacions entre companys/es, la continuació dels estudis, les activitats extraescolars, etc). En segon lloc, es van recollir les seves persones entorn la **participació** (als centres educatius, a entitats, a la vila). En tercer lloc, es va debatre sobre la **Vila** (com és la vila, quins espais prefereixen, que no els agrada, com es mouen, necessitats en torn l'espai públic, arrelament al territori, sentiment de pertinença, etc). I per últim, es va parlar sobre l'àmbit de **benestar** (Hàbits alimentaris, gestió de les emocions, ús de pantalles, temps lliure, relacions familiars, etc).

Per tal d'ordenar els resultats que a continuació es presentaran, s'ha dividit la informació entre les sessions amb infants i amb adolescents.

Infants

A continuació s'exposa un resum de les 4 sessions participatives realitzades amb infants de Vacarisses. Els resultats específics de cadascuna d'aquestes sessions es troben a l'Annex (Apartat 8.1 a 8.4).

Autor: Joan Turu

Àmbit Educació

Sobre l'Escola

A tots/es els infants participants els agrada molt l'escola.

Entre aquelles coses que més els agraden de l'escola, destaquen:

- El fet de poder jugar amb els companys/es.
- Que aprenen moltes coses.
- La forma d'ensenyar dels professors/es
- Les instal·lacions estan ben valorades, principalment el pati.
- Les aules i la decoració.
- Fer treballs en grups o parelles.

Entre aquelles coses que menys els agraden de l'escola, destaquen:

- Els monitors/es del menjador perquè els renyen molt.
- El fet que es produeixen algunes situacions de bullying els disgusta (tot i així, apunten que no és habitual que es produeixin aquest tipus de situacions).
- Que hi hagi molt xivarri
- Que els nens i nenes es portin malament a classe ("a la meva classe es porta tothom fatal!")
- Els càstigs col·lectius.
- Que a l'estiu fa molta calor a les aules.
- En el cas de l'escola Pau Casals, també destaquen els comentaris adversos vinculats al menjador vers el sistema de cuina i transport del menjar. En aquest sentit, alguns/es dels participants apunten que el fet de no tenir cuina al centre és un dels principals punts

febles del centre. ("el que passa és que porten el menjar d'un lloc, el congelen, el fiquen en un plàstic, el porten cap aquí i amb la calor i tot....")

Sobre els estudis

Pel que fa als estudis, la majoria dels/les participants coincideix en que la metodologia didàctica que s'utilitza és adient i es valora de forma positiva ("fan jocs i és divertit el que fan per ensenyar-nos, o sigui no és serio és divertit i se't queda millor").

Tot i així, destaquen que els agrada més quan fan activitats en grups o parelles, més que quan les fan individualment o quan el professor explica tota l'estona ("aprenem més quan fem coses en grup, perquè quan no saps una cosa i l'altre si ho sap ens podem ajudar"); ("quan ho fem en grup m'agrada més perquè estàs amb els companys/es i m'ho passo més bé"). En aquest sentit, també destaquen una preferència per les activitats més pràctiques que els permeten posar en pràctica allò que aprenen amb la teoria.

Tanmateix, alguns/es participants exposen que un dels aspectes negatius de treballar és el fet que es produeixen discussions ("a vegades quan fem en grups el que passa és que a un no li agrada una cosa i a l'altre sí, i es fiquen a barallar-se o a fer-ho pel seu compte i és un lio").

Per altra banda, destaquen que en general els agrada estudiar, però manifesten que en bona mesura depèn de l'assignatura i del professor/a. En aquest sentit, exposen que un bon professor/a ha de ser amable, divertit, ha d'ajudar els alumnes, però també ha de tenir autoritat.

Pel que fa als deures, els i les participants d'ambdós centres exposen que consideren que la quantitat de deures és força adequada, principalment fins a 4rt de primària, mentre que s'apunta que en els cursos de 5é i 6é de primària el volum de deures s'incrementa notablement.

En aquest sentit, més que de la quantitat de deures, les queixes dels/les participants fan referència al fet que els deures, exàmens, treballs, etc. es solen concentrar en els mateixos dies ("els deures i els exàmens els haurien de repartir una mica més per deixar-nos estudiar més").

A més, alguns/es valoren negativament el fet que s'enviïn molts deures per al cap de setmana ("el cap de setmana és per descansar!"), ("ens fiquen tant deures que ni pots descansar ni tens temps lliure"), ("coses que passen...que els deures justament sempre els posen els divendres!"); mentre que d'altres valoren com a més convenient que enviïn els deures el cap de setmana perquè consideren que entre setmana disposen de menys temps ("jo també ho trobo just que el cap de

setmana ens fiquin deures perquè entre setmana jo estic tots els dies fent activitats i, llavors, si em posen d'un dia per un altre a mi no em va bé").

Sobre les relacions amb els companys/es

Els i les participants manifesten que les relacions entre companys/es són majoritàriament molt bones. Tanmateix, alguns/es participants, apunten que sovint hi ha nens/es que es porten malament, molesten i els castiguen molt sovint. En aquest sentit, exposen que valoren molt positivament que els/les facin responsables, i que quan fan una cosa mal feta els donin l'oportunitat de corregir-la sense necessitat de dir-ho directament als pares/mares.

Tot i que destaquen que, en ocasions, es produeixen baralles, exposen aquest no és l'ambient habitual. En aquest sentit, manifesten que quan hi ha un problema entre companys/es ho intenten resoldre parlant entre ells/es ("quan algú s'està portant malament al pati o a classe ho parlem entre tots"), i quan això no funciona parlen amb els professors/es (o monitors/es) per a què intervinguin.

Sota aquesta mateixa reflexió, alguns/es participants asseguren que els costa deixar de barallar-se i que, de vegades, no saben com actuar d'una manera diferent en aquestes situacions ("de vegades quan em fan enfadar no em puc aguantar la ràbia i començo a pegar, però normalment si que m'aguanto i llavors li dic al profe").

En aquest sentit, també exposen que en algunes classes utilitzen altres tipus d'estratègies per millorar l'ambient ("a la nostra classe hi ha un racó en el que passem les coses de mal dites a ben dites, així aprens a fer les coses bé i a respectar la gent").

D'altra banda, els i les participants manifesten que pràcticament tots els nens/es tenen un grup d'amics/gues i que ningú es queda sol ("a la meua classe tots som amics"), i que no es solen donar situacions de bullying. A més, destaquen que són molt contraris/es a aquestes situacions.

Per un altre costat, alguns dels i les participants exposen que no hi ha una relació estreta entre els alumnes de les dues escoles del municipi ("amb els del Pau Casals no es duem bé, es fiquem amb nosaltres i nosaltres amb ells"). Tanmateix, manifesten que tenen amics/gues de l'altra escola i que hi coincideixen a altres espais com les activitats extraescolars, el cau, etc.

Sobre les activitats en el marc del centre i extraescolars

Els i les participants valoren molt positivament les activitats especials que es realitzen en el marc de l'escola, com per exemple Carnestoltes, la Castanyada, Cantània, etc. Exposen que algunes d'aquestes activitats les veuen com una tradició, i els agrada perquè trenquen la rutina, però també perquè els permeten relacionar-se amb els companys/es d'una manera diferent. També valoren molt positivament les sortides i colònies.

Pel que fa a les activitats extraescolars, observem que molts dels/les participants realitzen alguna activitat fora de l'horari escolar i que les valoren positivament. Consideren que l'oferta d'activitats és bona, però els agradaria que aquesta fos més diversa i poder realitzar altres activitats que, actualment, només poden fer si van a altres municipis (idiomes més enllà de l'anglès, dansa, gimnàstica rítmica, voleibol, natació, etc), ("jo voldria que hi haguessin més activitats per poder provar coses noves, perquè hi ha coses noves però no són aquí i m'he d'anar a Terrassa i no tinc temps").

Entre les persones que realitzen alguna d'aquestes activitats, la valoració és positiva i la majoria voldria realitzar alguna activitat més. En aquest sentit, apunten que el principal impediment és la manca de temps ("estem una mica estressats de fer tantes coses").

A més, és interessant destacar que un gruix important dels/les participants que realitzen activitats extraescolar les porten a terme a l'escola o al nucli de Vacarisses, però també és destacable el nombre de persones que acudeixen a altres municipis, principalment Terrassa. En aquest sentit, alguns/es destaquen que també participen d'algunes entitats com els diables, el Cau, l'esbart, etc.

En canvi, entre les persones que actualment no realitzen cap activitat extraescolar, és interessant destacar que tots/es voldrien realitzar alguna activitat d'aquest tipus, i que alguns/es manifesten que el principal motiu pel que no fan altres activitats és econòmic ("ho he demanat als pares moltíssimes vegades"); ("la mare ho està pensant si sí o no"); ("a mi m'han dit que no"); ("la meua mare tindrà que *juntar el dinero*").

Per últim, és interessant destacar que alguns/es participants manifesten que caldria millorar la difusió del conjunt d'activitats que s'ofereixen al municipi, ja sigui en el marc dels centres educatius com en altres espais ("hi ha activitats que estan molt amagades i no t'enteres, jo em vaig apuntar a teatre perquè m'ho va dir un amic però això no es veu enlloc"). Sota aquesta reflexió, també demanden que l'ajuntament organitzi més activitats ("hi ha molt poques activitats de l'ajuntament").

Àmbit Participació

Pel que fa a la participació en l'àmbit de l'escola, observem que la majoria de participants consideren que a l'escola es té en compte la seva opinió, però els costa explicitar en què es concreta aquesta participació. En aquest sentit, és interessant apuntar que els aspectes que destaquen resten en un nivell micro, mentre que no s'estén la participació a altres aspectes del funcionament del centre, com reflecteix el fet que la major part dels i les participants considera que les sessions de tutoria copen els espais de participació a l'escola.

Així, tot i la consideració generalitzada que poden participar, es detecta un elevat desconeixement pel que fa als canals o vies que utilitzarien per adreçar una proposta en relació al centre ("si volguéssim dir alguna cosa del cole li diríem a la directora"); ("o li diríem al jefe de l'escola {el conserge}"). De forma que tots els/les participants coincideixen en que voldrien participar més a l'escola, i que és necessari clarificar aquestes vies i/o canals de participació.

Per altra banda, pel que fa a la participació a la vila, en primer lloc, que la pràctica totalitat dels/les participants han realitzat activitats com l'enviament de cartes o les visites a l'Ajuntament per conèixer a l'Alcalde i adreçar-li propostes.

En aquest sentit, s'observen diferències entre els/les participants. Alguns/es consideren que l'Ajuntament té en compte la seva opinió i els pren en consideració, tot i que els resulta difícil explicitar com es produeix això, més enllà de les cartes o les visites a l'Ajuntament. En canvi, d'altres manifesten que tenen la percepció que l'Ajuntament no fomenta la seva participació i que no tenen gaire en consideració la seva opinió. En aquest sentit, apunten que no sabrien on adreçar-se ni quins canals o vies utilitzar per fer arribar les seves propostes a l'Ajuntament (només se'ls hi acut l'opció de parlar directament amb l'Alcalde a les visites). A més, destaquen que hi ha demandes que fa molt de temps que es van traslladar a l'Ajuntament, però no s'ha produït cap actuació per part d'aquest (sobretot en referència al camp de futbol i la piscina), ("jo li vaig dir que al camí vermell fiquessin una font, però no em van fer cas"), ("també vam dir que posessin gespa al camp de futbol i tampoc ho han fet"); ("li vam dir que posin gespa al camp de futbol i encara no ho han fet....vaja rollo!").

En aquest sentit és interessant destacar, que els i les participants coincideixen en la necessitat que des de l'Ajuntament es doni una resposta quan es realitza una proposta, tant quan sí es realitzarà l'actuació que es demanda, com quan no es realitzarà explicant-ne els motius ("que ens diguin que sí o que no i que ens donin la raó").

Així mateix, manifesten que els agradaria poder opinar més habitualment sobre aspectes relatius a la vila.

Sota aquestes reflexions, es pregunta als i les participants què farien si fossin alcaldes o alcaldesses per un dia. Aquestes són les principals idees:

☞ "preguntaria a la gent que li agradaria"	demanés una cosa i l'altre no et respon és com <i>'si no m'està escoltant per què li demano les coses?'</i>
☞ "canviaria les coses que no són bones"	
☞ "asfaltaria els carrers perquè alguns són perillosos"	☞ "Abans de decidir una cosa ho valoraria amb la gent del poble"
☞ "ara han tancat els carrers del poble (illa de vianants) i hem de fer una volta sencera i no ens agrada"	☞ "millorar les coses del poble"
☞ "pensar en la gent"	☞ "posar piscina al poliesportiu"
☞ "posar un paper a cada bústia per veure què voldria fer cadascú"	☞ "posar gespa al camp de futbol i vestuaris més grans"
☞ "jo lo que faria és escoltar a la gent del poble a veure què vol i miraria si ho puc fer per a què es sentissin més còmodes aquí al poble".	☞ "canviar el poble"
☞ "si no pogués fer una cosa ho explicaria a la gent perquè si tu	☞ "posar gespa al camp de futbol del poliesportiu"
	☞ "encendre les fonts del poble"
	☞ "protegir la gent dels lladres"
	☞ "arreglar les carreteres"
	☞ "Posar un rocòdrom al cole"

Per altra banda, i donat que es van realitzar sessions a altres espais educatius en l'àmbit fora escola, també s'ha analitzat la participació en aquests espais.

Respecte a l'Espai dels Infants, cal destacar una molt bona valoració per part dels usuaris/es ("me encanta venir al espai dels infants"), principalment pel tipus d'activitats que realitzen, les sortides al parc de Can Serra, el suport als deures, etc. A més, exposen que en aquest espai sí poden participar activament, ja que realitzen assemblees periòdiques en les que proposen activitats i fan un seguiment a través de la "llibreta d'assemblees" en la que es recullen els acords presos. En aquest mateix sentit, exposen que utilitzen aquestes assemblees per resoldre els conflictes que es donen entre els companys/es, exposar les seves necessitats i valorar la tasca dels monitors i monitores. Finalment, els i les participants manifesten que consideren les assemblees una bona eina per al bon funcionament de l'espai d'infants.

En relació a la participació al Cau, els i les participants manifesten que depèn del monitor/a que els preguntin o no la seva opinió. En aquest sentit, exposen que els agradaria participar més activament al Cau, i que els demanessin la seva opinió sobre les activitats que fan i les que podrien fer.

Per últim, pel que fa a les festes populars, destaca la bona valoració per part dels participants. Tanmateix, alguns/es exposen que s'hauria de pensar en els infants en la seva organització ("La baixada de la vaca a la festa major petita és massa tard i els nens més petits no aguanten per veure-la").

Àmbit Vila

Espai públic i Mobilitat

Entre els aspectes positius que perceben de l'espai públic del municipi, destaquen:

La Biblioteca	La Piscina
El Poliesportiu	La Fàbrica
Can Serra	Entorn natural privilegiat
El Cingle	El fet de tractar-se d'un poble
El Punt de Vol	El camí escolar

En canvi, entre els aspectes negatius vinculats a l'espai públics, els i les participants destaquen, en primer lloc, l'incivisme per part d'algunes persones ("la gent no respecta el poble"); ("la gent no recicla"); ("al costat de casa meua un dia els adolescents van arrencar unes *valles* (tanques), van arrencar un banc..."); ("sempre li peguen patades a les *valles* (tanques)"); ("a la biblioteca han fet graffitis"); ("fan com bullying, però als objectes"); ("en alguns carrers hi ha molta brutícia, la gent tira llaunes, i encara que hagin ficat més papereres la gent no les respecta).

En segon lloc, la necessitat de millorar el manteniment d'alguns equipaments, principalment els esportius (piscina, camp de futbol, sala polivalent de La Fàbrica, Poliesportiu, instal·lacions dels parcs).

En tercer lloc, també destaquen com a negatiu el polígon industrial ("a mi no m'agrada que hi hagi fàbriques perquè quan vaig al bosc de darrere fa pudor").

En quart lloc, destaquen la seva visió negativa sobre l'abocador ("des de casa fa mala olor de l'abocador").

En cinquè lloc, alguns/es participants també destaquen com a aspecte negatiu el fet que el local del Cau és molt petit.

En sisè lloc, alguns/es participants també valoren negativament la presència de porcs senglars en alguns carrers, sobretot durant les nits.

Finalment, també apareix com a aspecte negatiu la illa de vianants. Cal tenir en compte, però, que es tracta d'un tema que ha generat molt debat en totes les sessions participatives realitzades, i que les opinions al voltant d'aquestes són molt diverses. Així, observem que els i les participants que resideixen i/o van a l'escola al nucli, presenten una valoració molt més positiva envers l'illa de vianants, que no pas els i les participants que viuen i/o van a l'escola a alguna de les urbanitzacions. En aquest sentit, cal destacar que els principals inconvenients que alguns/es participants exposen en relació a la illa de vianants fan referència a les dificultats que pot ocasionar per a la mobilitat. A més, es detecta un cert mimetisme amb les opinions dels pares/mares en aquest sentit ("abans anava molt bé perquè la mare passava amb el cotxe i et podia deixar allà i marxar sense aparcar, ara has de fer una volta molt gran").

Per altra banda, pel que fa a la mobilitat al municipi, es detecta una forta dependència dels pares/mares. En aquest sentit, observem que aquells nens/es que viuen al nucli manifesten que, la majoria de vegades, es mouen pel poble caminant, mentre que els/les que viuen a alguna

urbanització utilitzen més el cotxe. Tanmateix, és interessant destacar que entre els i les participants residents a l'urbanització de Can Serra, l'ús del camí escolar és força elevat i molt ben valorat. En aquest sentit, és interessant destacar que una ampla majoria dels/les participants (tant residents al nucli com a les urbanitzacions) voldria poder anar a l'escola amb bicicleta.

Per últim, en relació a la percepció de seguretat, destaca el fet que la majoria de participants consideren que es poden moure de forma segura pel municipi, tant dins el nucli com en les urbanitzacions. Només alguns/es participants destaquen que sovint els cotxes circulen a una velocitat poc adequada, la qual cosa els fa sentir insegurs/es ("hi ha vegades que vols creuar i passa un cotxe a *tope maquina* i es salten les senyals de tràfic").

Les visions sobre el municipi el sentiment de pertinença

En primer lloc, demanem als participants que expliquin com és el seu poble, i en aquest sentit, observem que hi ha una valoració molt positiva del municipi. En aquest sentit, és interessant destacar que aquests/es consideren que el fet que es tracti d'un poble petit és positiu, principalment per la percepció de proximitat i familiaritat ("quan vas pel poble et sents acollit perquè tothom et coneix i és amable") entre els veïns/es, així com la sensació de seguretat.

A continuació es destaquen les definicions que els/les participants exposen del municipi:

- ☞ "Tot és bo, Vacarisses mola molt"
- ☞ "Vacarisses és el millor poble del món"
- ☞ "és guai perquè hi ha molta natura"
- ☞ "és un lloc molt tranquil"
- ☞ "tots som com una família al poble perquè ens coneixem tots"
- ☞ "preferim que sigui un poble perquè a la ciutat hi ha molt soroll i contaminació i hi ha menys medi ambient"
- ☞ "un poble és més segur"
- ☞ "És un poble molt xulo"; "És un poble molt bonic"; "El nostre poble és súper bonic!"
- ☞ "És un poble gran i Can Serra té una escola molt guai"
- ☞ "hi ha aire lliure i és tranquil"
- ☞ "com que és un poble no hi ha cotxes a les nits".
- ☞ "hi ha un Punt de vol, un Cau, una Fàbrica i una Biblioteca"

En segon lloc, es detecta que la identitat i el sentiment de pertinença al municipi (cohesió social) està condicionat pel fet de viure a una urbanització i no al nucli. Tot i que la cohesió es percep elevada al si del nucli i de les diferents urbanitzacions, els i les participants perceben el nucli i les urbanitzacions gairebé com si es tractés de pobles diferents ("Això no és el poble, això és Can Serra"); ("a mi no m'agrada el poble, a mi m'agrada Can Serra"); ("Can Serra m'encanta!"); ("Els nens del Pau Casals no em cauen bé, però ella sí perquè ja la conec").

Per últim, es demana als/les participants que reflexionin sobre on pensen que viuran quan tinguin 30 anys. En aquest sentit, observem que la majoria considera que viuran a Vacarisses ("a mi m'agradaria continuar vivint a Vacarisses"); ("jo aquí o a un altre lloc però que sigui un poble"); ("segur que viurem a Vacarisses!"); tot i que altres destaquen ciutats pròximes com Terrassa o Barcelona ("perquè hi ha més coses per fer, més llocs per veure...").

Àmbit Benestar

Hàbits i estils de vida saludables

En primer lloc, pel que fa als hàbits alimentaris, els i les participants consideren que mengen de tot i variat. Tanmateix, alguns/es destaquen que al menjador sí tenen problemes per menjar alguns dels plats que els serveixen. Concretament, els i les alumnes de l'escola Pau Casals, destaquen una valoració negativa dels àpats del menjador ("al menjador fiquen menjar *asquerós!*"), ("al menjador tot ho posen vegetal...¡mátenme ya!"), ("no han posat mai ni un ou ferrat").

Respecte al *menjar porqueria*, la majoria manifesta que només en mengen en algunes ocasions, principalment el cap de setmana. Tot i així, alguns/es manifesten que en consumeixen més habitualment, principalment a les nits i entre setmana.

Finalment, la pràctica totalitat dels/les participants, també manifesta realitzar exercici físic i diferents activitats esportives fora de l'horari escolar i com a pràctica habitual.

Gestió de les emocions

Els i les participants manifesten que habitualment es senten bé i contents/es. ("jo em sento enamorat, content i alguns dies súper content!"); ("jo estic enamorat i feliç!"). De fet, perceben que els nens i nenes amb els que es relacionen normalment també estan contents/es.

Tot i això, destaquen que sovint estan inquiets/es o nerviosos/es ("jo em poso molt nerviosa amb els exàmens") o que hi ha companys/es que sovint estan enfadats ("hi ha un nen que amb mi de vegades s'enfada molt, i el vocabulari a vegades no és correcte"). En aquest sentit, destaquen que no saben com actuar o què fer per gestionar aquests estats anímics ("jo si estic nerviós, crido"); ("de vegades no sé què fer per no estar enfadat"); ("jo quan estic nerviós o m'enfado dono patades a les coses o les llenço per terra, però així em sento malament després"); ("jo em poso en un racó que no em veu ningú fins que em passa"). També manifesten que no solen parlar amb els pares/mares d'emocions, tret d'aquelles ocasions en que els ho demanen perquè estan tristos/es o tenen un mal dia.

En aquest sentit, és interessant apuntar una de les reflexions aparegudes a la sessió amb infants de l'Espai d'Infants, en tant que manifestaren que a l'espai dels infants realitzen algunes activitats per parlar de les emocions, i destaca el fet que són activitats molt ben valorades ("per exemple l'altre dia ens vam dibuixar i després la resta deien coses bones de nosaltres i ens vam emocionar molt, ell i jo vam acabar abraçant-nos").

Per altra banda, i en relació amb les emocions, manifesten que no tots els nens/es tenen grups d'amics/gues i que alguns/es es queden sols/es ("sempre hi ha algun *pringadillo* que es queda sol"). A més, exposen que coneixen algunes persones que han sofert bullying, tot i que es detecta un cert desconeixement sobre l'abast del concepte i de les situacions que s'inclouen ("això no és bullying, només és pegar").

Pantalles

Tots els/les participants coincideix en que els agraden molt els diferents dispositius tecnològics, principalment, el mòbil, la tauleta i les videoconsoles. Tot i que afirmen que només els utilitzen quan els deixen i que no hi dediquen molt de temps, és interessant destacar que molts/es ja disposen d'algun dispositiu propi (principalment tauletes), ("jo tinc mòbil propi, tablet pròpia, ordinador propi i consola pròpia"). A més, es detecta que entre aquells/es participants que disposen de dispositius propis l'ús és força més intensiu que en la resta de casos (sobretot en relació al telèfon mòbil, o les videoconsoles).

Respecte les videoconsoles, la majoria de participants afirmen utilitzar-les únicament durant els cap de setmana. A més, indiquen que, normalment, juguen tot sols/es amb aquests dispositius (algun/a participant també exposa que té televisió i consoles pròpies a la seva habitació).

Relacions familiars

Pel que a les relacions que es produeixen a l'àmbit familiar, el conjunt de participants manifesta que els agradaria passar més temps amb els pares/mares. En aquest sentit, tot i que la majoria afirma que no passen gaire temps sols/es, d'altres apunten que de vegades sí estan sols/es o amb altres familiars degut, principalment, a les dificultats per conciliar la vida laboral i familiar ("sobretot a l'estiu com que els meus pares tenen que treballar i els avis, que ja estan tots els dies d'escola, marxen al seu poble, llavors el meu germà i jo ens quedem sols a casa"); ("jo normalment em quedo amb el meu germà que ja va a l'Institut").

Per altra banda, els i les participants exposen que els pares/mares (o altres familiars, principalment germans/es) els ajuden amb els deures quan no entenen alguna cosa i que els pregunten sovint sobre els estudis.

Respecte al temps que passen en família, afirmen que sovint solen fer activitats junts (veure una pel·lícula, jugar, mirar la tele, etc.), tot i que de vegades, encara que estiguin tots/es a casa, cadascú fa una cosa diferent. Sota aquesta reflexió, la majoria de participants manifesten que voldrien passar més temps en família, i que voldrien que aquest temps fos per fer coses junts ("jo faria el que sigui mentre sigui estar amb ells"); ("m'agradaria anar d'excursió amb els pares, sortir a l'skatepark, jugar a jocs de taula tots junts...").

En aquest sentit, alguns/es dels participants, manifesten que voldrien que el pare/mare no només estigués més temps amb ell/a, sinó que fos un temps realment compartit ("el meu pare quan arriba a casa de treballar es posa al sofà a dormir i ja està"); ("jo sempre estic amb la cangur..."); ("jo voldria estar molt més temps amb els pares!").

Per últim, és interessant destacar que s'observa un grau elevat de tolerància per part dels/les participants envers els diferents models de família, i els factors que s'hi poden relacionar quant a orientació sexual ("de vegades s'han ficat amb un nen perquè tot dues mares, però a nosaltres ens sembla bé"); ("a sisè estem treballant el tema de la sexualitat, i llavors ens ho prenem més seriosament").

Adolescents

A continuació s'exposen els resultats de la sessió participativa amb adolescents de l'Institut de Vacarisses. En aquesta sessió van participar 8 adolescents, 4 nois i 4 noies, de 1er i 2n d'ESO.

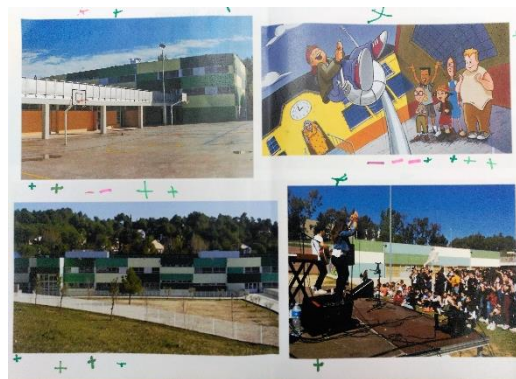
Autora: Agustina Guerrero

Àmbit Educació

Sobre l'Institut

Pel que fa a les instal·lacions de l'Institut, els i les participants les valoren positivament, sobretot en relació amb els centres de secundària d'altres municipis que són barracons.

El que més ens agrada de l'Institut és el pati, així com el fet que els dona l'oportunitat de compartir temps i relacionar-se amb companys/es de la mateixa edat.

Sobre els estudis

Els i les participants afirmen que en general els agrada estudiar, però que depèn molt de l'assignatura en qüestió. En aquest sentit, s'observa que les preferències són molt variades, essent les més esmentades les assignatures de llengües, matemàtiques, ciències naturals i educació física (cal tenir en compte que no hi ha un consens clar entre els/les alumnes en aquest sentit).

Respecte a la metodologia emprada en les classes, manifesten que aquesta varia tant en funció de l'assignatura com del professor/a. En aquest sentit, exposen que les classes que els agraden menys o els resulten més pesades són aquelles en les que tothom està parlant, el professor no posa ordre o no facilita el bon desenvolupament de la sessió. En canvi, les que més els agraden són aquelles en les que la sessió no es centra en adreçar un missatge unidireccional (del professor a l'alumne), sinó que es divideix la classe en grups, es treballa de forma conjunta i col·laborativa i, en definitiva, l'alumnat té un major protagonisme. Sota aquesta reflexió, manifesten que aprenen més o més fàcilment quan l'ambient és distès, quan la teoria es porta a la pràctica i experimenten ("una mica

com quan aprens jugant, aquest rollo ens agrada més”), (“aprenem més quan és pràctic perquè la gent s’involucra més”); (“si la classe és més divertida, t’impliqués més”).

Per altra banda, un dels temes que causa més refús entre els i les participants són els deures, principalment pels terminis d’entrega. Manifesten que és molt habitual que d’un dia per a l’altre els encarreguin una quantitat molt elevada de deures. Així doncs, consideren que és necessari i positiu que hagin de fer deures, però pensen que perden la seva utilitat si és una quantitat tan elevada i s’ha d’entregar tan ràpid.

En aquest sentit, manifesten que els professors/es s’haurien de coordinar millora per no enviar quantitats excessives de deures en un mateix dia. Sota aquesta reflexió, també proposen que es doni temps a les classes per fer aquests exercicis, i que els deures siguin aquells exercicis que no s’hagin pogut acabar durant l’horari lectiu.

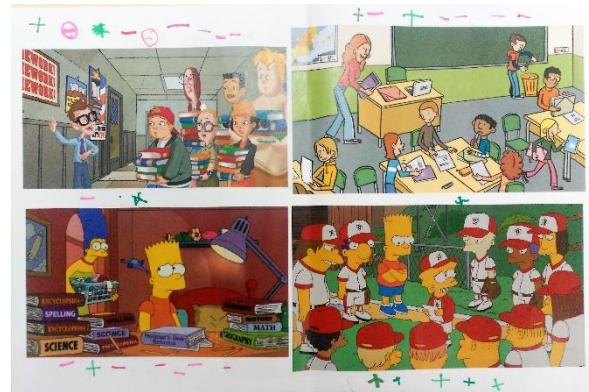
Així doncs, els i les participants reclamen que la càrrega de deures no sigui excessiva, ja que consideren que això implica que no disposin de temps lliure i que se sentin desbordats/des amb aquestes tasques (“el que passa normalment es que surts després d’un munt d’hores de l’Institut, i només tens temps de dinar i tornar-te a posar per fer els deures”); (“amb tants deures no tenim temps lliure!”); (“se suposa que el cap de setmana és per descansar!”) (“si vas a la muntanya, o amb la família el cap de setmana, quin temps tens per estudiar?”).

Respecte al contingut d’aquests deures, exposen que no sempre són útils, ja que sovint són exercicis que no s’han explicat a classe, o són aspectes molt repetits.

Per altra banda, en relació amb la continuació dels estudis s’observa que la totalitat dels i les participants manifesten la seva voluntat de continuar els estudis després de la ESO. La majoria exposen que voldrien realitzar el Batxillerat i accedir a la universitat, tot i que alguns/es no ho tenen tan clar. En aquest sentit, es detecta que els i les participants no tenen un referent clar (espai, servei, o professional) en relació a l’orientació acadèmica i professional, pel que la majoria manifesten que demanarien informació a persones del seu entorn més pròxim. A més, manifesten que tenen la sensació que els manca informació en aquest sentit.

Per últim, destaquen que pensant en el seu futur a nivell educatiu, els preocupa la nota mitjana que podran assolir, i que aquesta no sigui suficient per poder continuar els estudis.

Sobre les relacions amb els companys/es

Pel que fa a les relacions entre companys/es, els i les participants manifesten que tot i que, en general, no es pot considerar que hi hagi un mal ambient entre aquests/es, sí es destaca el fet que les baralles i discussions es produeixen molt habitualment. A més, s'apunta que hi ha varies persones que, durant l'hora del pati, es queden soles i no tenen un grup d'amics/gues amb qui compartir aquest temps.

En aquest sentit, es manifesta que durant l'hora del pati es fa molt visible la divisió dels/les alumnes en grups. Exposen que, sovint, aquests grups són força tancats, de forma que els nois/es es solen relacionar amb els mateixos companys/es, de forma que trencar les situacions d'exclusió que pateixen algunes persones els sembla difícil.

Per altra banda, respecte a les baralles i discussions, apunten que normalment es solen resoldre entre els mateixos/es companys/es, o recorren als professors/es per a resoldre-les. En aquest sentit, els i les participants afirmen que quan la baralla es produeix entre persones que consideren que es poden acabar pegant, decideixen no intervenir perquè no volen veure's involucrats/des en la baralla, en canvi, quan consideren que aquesta possibilitat no es tan probable intenten intervenir per calmar els ànims i reconduir la situació.

Respecte a la gestió dels conflictes que porten a terme els professors/es, exposen que aquesta es basa en mecanismes relatius a la mediació. Aquesta consisteix, en fer dialogar a les parts implicades en la discussió. Els i les participants proposen, però, que aquesta mediació no s'hauria de donar a les hores de pati, sinó en horari lectiu, ja que es tracta d'una actuació voluntària, i el fet de portar-la a terme durant l'hora del pati fa que molts/es alumnes no la vulguin realitzar.

Donat que l'alternativa a la mediació és l'expulsió, els i les participants consideren que la mediació és una mesura positiva.

Tanmateix, exposen que quan els problemes es donen a l'aula i no entre alumnes, els professors/es solen aplicar càstigs conjunts, la qual cosa està molt mal valorada per part dels i les participants ("és molt injust que un faci una cosa i ho paguem tots").

Sobre les activitats en el marc del centre i extraescolars

Pel que fa a les activitats especials que es realitzen en el marc del centre, els i les participants manifesten que els agraden i que valoren molt positivament aquelles activitats que trenquen la rutina, com per exemple les de finals de curs. Consideren que aquestes activitats són molt positives en tant que els permet relacionar-se d'una forma diferent amb els companys/es de classe, però també amb els dels altres grups.

En aquest sentit, manifesten que les sortides que s'organitzen des de l'Institut sovint tenen una elevada carrega didàctica o d'estudi, mentre que no s'organitzen tantes activitats a nivell lúdic o més orientades al reforç de les relacions entre companys/es, per això són tan valorades les activitats especials que trenquen la rutina i els permeten relacionar-se en un ambient lúdic.

Per altra banda, pel que fa a les activitats extraescolars s'observa que la majoria de participants realitzen alguna activitat d'aquest tipus. Es tracta, principalment, d'activitats esportives, d'aprenentatge de llengües o música. Alguns/es participants també destaquen les activitats de reforç escolar que s'ofereixen al Punt de Vol i que consideren que són molt útils.

En aquest sentit, és interessant destacar que la totalitat dels i les participants voldrien realitzar més activitats extraescolars, i manifesten que el principal impediment és la manca de temps. Per altra banda, també apunten que consideren que les activitats extraescolars són cares (es destaca especialment música i les que s'organitzen des de l'Institut) i que aquest és un factor molt important que impedeix que algunes persones puguin tenir accés. A més, també s'apunta que varies persones marxen fora del municipi per fer activitats extraescolars, la qual cosa també incrementa el cost, no només econòmic sinó també en relació al temps que han de dedicar. En aquest sentit, també es detecta una elevada dependència dels pares/mares a nivell de mobilitat per poder desplaçar-se per realitzar aquestes activitats.

Sota aquesta mateixa reflexió, la majoria dels i les participants manifesten que a casa no els demanen la seva opinió en relació a aquestes activitats extraescolars i que, normalment, només els pregunten si els ha anat bé o no.

Àmbit Participació

Per tal de debatre sobre l'àmbit de participació amb els i les assistents, s'ha parlat de la participació en diferents espais i àmbits: l'Institut; l'Ajuntament/vila; i el teixit associatiu.

En primer lloc, pel que fa a la participació dels i les alumnes a l'Institut, els/les assistents manifesten que a l'Institut no els demanen la seva opinió ni els consulten cap decisió. Tot i així, exposen que els ecodelegats/des, delegats/des, subdelegats/es o els que participen del Consell Escolar sí tenen més capacitat per participar, opinar i inclús decidir en alguns aspectes. Així doncs, observem que sí hi ha cert grau de participació (sobretot a nivell representatiu) però que no hi ha mecanismes de participació generalitzats per al conjunt de l'alumnat.

En aquest sentit, els i les participants exposen que es produeix una certa situació de desigualtat, en tant que consideren que aquells que poden participar solen ser els/les alumnes que treuen bones notes, mentre que els/les alumnes que presenten un rendiment acadèmic més baix no solen tenir aquestes oportunitats de participar ("A l'Institut tenen més en compte l'opinió dels que treuen bones notes, però si suspens no").

Sota aquesta mateixa reflexió, els/les participants manifesten que no es senten representats per aquests alumnes (ecodelegats, delegats, subdelegats, etc) perquè consideren que les seves visions i/o necessitats no són les del conjunt de l'alumnat ("no ens sentim representats perquè ells són els que treuen bones notes o tot els surt bé, llavors tenen una opinió molt diferent dels que els hi costa més o no treuen tan bones notes"). En aquest sentit, s'exposa que aquests alumnes exposen a la resta de companys/es allò que han fet o han tractat en els espais de participació en els que estan presents, però consideren que això no implica que estiguin representant la veu de tots els alumnes ("pot ser que un alumne que no tregui bones notes tingui una idea millor per millorar l'Institut, però això no ho tenen en compte").

En segon lloc, sobre la participació a la vila, els i les participants manifesten que els agradaria poder opinar sobre allò que passa a Vacarisses o allò que necessiten els infants i adolescents de la vila,

però exposen que tenen la percepció que l'Ajuntament no té en compte la seva opinió o les seves propostes.

En aquest sentit, es detecta un cert desconeixement en torn les vies que poden utilitzar per adreçar una proposta a l'Ajuntament o expressar la seva opinió. A més, manifesten que els agradaria tenir vies i canals clars i específics per adreçar aquestes propostes a l'Ajuntament, en definitiva, voldrien conèixer quins són els mecanismes per fer sentir la seva veu.

En relació amb aquest aspecte, també es detecta certa apatia entre els i les participants en relació a la participació i les institucions com l'Ajuntament. S'observa que perceben l'Ajuntament com quelcom llunyà, i que consideren que tot i que adrecessin propostes aquestes no es tindrien en compte ("aunque tuviéramos una buena propuesta no nos escucharían").

Tanmateix, alguns/es participants exposen que han fet arribar propostes a l'Ajuntament i que sí se'ls hi ha donat resposta, si bé no tal i com ells voldrien o de forma més simplificada, però sí s'han sentit escoltats (demanaven la construcció d'un skatepark i, tot i que aquest no s'ha construït, els divendres es col·loquen rampes al Punt de Vol per donar resposta a aquesta demanda). En aquest sentit, és interessant destacar que les persones que han participat en aquestes trobades o reunions amb l'ajuntament valoren l'experiència de forma molt positiva.

En relació a aquesta participació sobre els assumpte de la vila, els i les participants manifesten que els agradaria poder opinar sobre els equipaments municipals, sobre les actuacions i el funcionament de l'Ajuntament, sobre la informació que es dona, etc.

En aquest sentit, se'ls hi pregunta què farien si fossin alcalde/ssa per un dia. Observem que hi ha un cert desconeixement sobre les actuacions que portarien a terme, pel que responen de forma molt general ("resoldre els problemes del poble", "tenir en compte l'opinió dels ciutadans"). Tot i així, de forma més específica destaquen la seva opinió contrària a la illa de vianants (tot i així, cal tenir en compte, que detectem que en certa mesura adoptem com a pròpies les opinions dels pares/mares en aquest sentit ja que fan referència a les dificultats que suposa en relació al transit en cotxe o als problemes d'aparcament) tot i que consideren que ara moure's pel nucli caminant és més fàcil i més segur. Per altra banda, també s'observa que es concentren en els aspectes

Les visions sobre el municipi el sentiment de pertinença

En primer lloc, demanem als participants que expliquin com és el seu poble, i en aquest sentit, observem que hi ha una valoració força positiva del municipi. A continuació es destaquen les definicions que els/les participants exposen del municipi:

“És un petit poble que es troba a la muntanya”; “té paisatges molt macos”; “té molt terreny tot i que hi ha pocs habitants pel terreny que hi ha”; “que el poble sigui petit és bo perquè encara que et quedis sol estàs més segur”; “no hi ha tant trànsit, i pots anar més lliure pel poble”.

En segon lloc, pel que fa a aquells aspectes que consideren més positius del municipi, es destaquen els següents:

- 👉 Hi ha molt parcs, sobretot a la part del centre.
- 👉 Les relacions veïnals són bones, tothom es coneix i es crea una certa xarxa de suport entre veïns/es.
- 👉 L'ambient al poble és molt bo.

Per altra banda, pel que fa als aspectes que consideren més negatius del municipi, es destaquen els següents:

- 👉 La percepció que hi ha un major consum de drogues (“he sentit que Vacarisses és el lloc on hi ha més marihuana de Catalunya”).
- 👉 La urbanització del Ventalí és de les zones menys segures (“fa uns dies va haver un tiroteig al Ventalí”). Tanmateix, cal destacar que quan un/a dels participants realitza aquesta afirmació, la resta aclareixen que això és un fet puntual, i que no tenen la sensació que Vacarisses sigui, en absolut, un lloc perillós per viure.
- 👉 El fet de ser un poble, implica que tothom es coneix i alhora que es creïn molts rumors i que tothom opini sobre la resta (“sempre es creen rumors, moltes vegades exagerats, i tothom s'acaba assabentant i diuen coses de tu que no són veritat”).
- 👉 El transport públic (tant autobús com tren) es considera deficient, principalment en relació als horaris i la freqüència de pas.

Per últim, es demana als/les participants que reflexionin sobre on pensen que viuran quan tinguin 30 anys. En aquest sentit, observem que la majoria considera que no viuran a Vacarisses, tot i que

els agradaria poder-ho fer. Entre els principals motius per pensar que no viuran al municipi, destaquen el fet que hi ha menys oportunitats laborals o que s'hauran de desplaçar molt si troben feina a alguna ciutat propera; només un/a de les participants assegura que voldria marxar per viure a una gran ciutat de l'estranger (sobretot per l'anonimat que aporta una gran ciutat). En canvi, la majoria voldrien poder viure a Vacarisses perquè consideren que no els agradaria viure a una ciutat.

Àmbit Benestar

Hàbits i estils de vida saludables

En primer lloc, pel que fa als hàbits alimentaris, la majoria dels/les participants considera que mantenen una dieta variada i que mengen de tot. Tot i així, molts/es coincideixen en què allò que mengen menys és peix i verdures. En aquest sentit, és interessant destacar que afirmen que mengen més sa quan mengen amb la família, mentre que quan estan sols/es mengen molt més "menjar porqueria".

Per altra banda, s'observa que la major part dels/les participants dinen sols/es al migdia, ja sigui perquè utilitzen el servei de carmanyola de l'Institut o bé perquè van a casa a dinar però no hi ha ningú. En canvi, el sopar si el solen fer en família.

Per altra banda, es detecta un incipient consum de begudes energètiques, així com un elevat desconeixement en relació als riscos que comporten i una certa assimilació d'aquest tipus de begudes amb les begudes isotòniques ("jo després de cada partit en prenc una").

Per últim, cal destacar que la majoria considera que fan una activitat física suficient.

Gestió de les emocions

La majoria de participants consideren que habitualment estan de bon humor, tot i que destaquen que amb la seva edat els canvis d'humor són més comuns.

És necessari destacar el fort impacte que implica en l'estat anímic i emocional el fet de patir assetjament en l'entorn escolar. Alguns/es participants exposen haver sofert bullying en alguna ocasió, i manifesten que es tracta d'una situació que els ha afectat molt a nivell emocional, i que es tracta de situacions que els resulten molt complexes de gestionar.

En aquest sentit, alguns/es participants manifesten que les dificultats per saber com gestionar aquesta situació han provocat que hagin passat molt de temps ocultant aquesta situació. Tot i així, asseguren que això ha fet que ara no dubtin en parlar amb els pares/mares o amb els professors/es per evitar que la situació acabi desencadenant en un problema major ("acabes veient que a la mínima que passa una cosa d'aquestes ho has de dir perquè sinó després costa més, el problema és més gran"). En canvi, altres persones manifesten que és un tema difícil de parlar i que és molt comú que els nois/es de la seva edat intentin ocultar que estan vivint aquesta situació ("jo em sento molt incòmode parlant d'això i prefereixo guardar-m'ho per mi").

Sota aquesta mateixa reflexió, se'ls pregunta amb qui es sentirien còmodes per parlar sobre aquest tema. En aquest sentit, alguns/es participants manifesten que ho parlarien amb la família o amb companys/es amb qui tinguessin confiança, en canvi d'altres, apunten que preferirien fer-ho amb algun professional que no els conegués. A més, afirmen que acudirien a algun professional del centre (en el cas que hi hagués) sempre que es tractés d'un servei confidencial.

Tot i així, també es detecta una certa dificultat per establir què és i què no és bullying ("abans em feien més bullying, ara m'insulten però ja no em fan tant bullying").

Per altra banda, quan es tracta de problemes emocionals no relatius a una situació d'assetjament, els i les participants, manifesten que acudeixen a algun professor/a amb el que tenen confiança. En aquest sentit, manifesten que les tutories individuals haurien de servir també per tractar aquests temes, però asseguren que no sempre és així i que, en bona mesura, depèn de la relació de confiança que es tingui amb el professor/a.

La totalitat dels/les participants consideren, però, que a l'Institut no els pregunten sobre com es senten, ni es tracten suficientment els temes relatius a la gestió de les emocions. En canvi, en l'àmbit familiar trobem dues situacions diferenciades, des dels que parlen aquests temes a casa (en alguns casos manifesten que inclús de forma excessiva) fins als que no parlen de les seves emocions tret de situacions especials ("te pregunten cómo ha ido el día o si has hecho los deberes pero ya esta"). En aquest mateix sentit, manifesten que sovint senten que els pares/mares no tenen confiança en ells/es ("les dices que no te han dado la nota de un examen y no te creen...es como que no tienen

confianza en ti") ("mi madre siempre piensa en negativo, me dice que seguro que he suspendido y cosas así, y eso a mí me deprime").

D'altra banda, també es detecta que els manquen eines i recursos per saber com gestionar les seves emocions, ja que la majoria dels/les participants manifesta que no saben què fer quan tenen un mal dia o estan de mal humor ("yo he intentado gestionarme pero no me sale").

Finalment, els i les participants manifesten que entre els companys/es hi ha molt poc respecte front a la diversitat, especialment en relació a l'orientació sexual. En aquest sentit, s'apunta que habitualment l'ambient entre companys/es és dolent, s'adrecen molts insults entre ells/es, i es destaca que qualsevol comentari o tret diferencial és molt perseguit la qual cosa fa créixer la sensació de manca de respecte i tolerància front a la diversitat.

Pantalles

La majoria de participants manifesten que fan un ús intensiu de pantalles, especialment del mòbil ("jo sé que amb el mòbil estic molt viciada"), ("si em treuen el mòbil m'adono que no el necessito, però mentre el tinc faig una cosa i de seguida vaig a mirar el mòbil per veure si tinc missatges") i de les videoconsoles. Respecte a la percepció que aquest ús de les pantalles els hagi pogut comportar algun problema, la majoria manifesta que consideren que no, tot i que sí destaquen que els angoixa el fet de tenir la sensació d'haver d'estar connectats en tot moment. En aquest sentit, alguns manifesten inclús que el fet de no tenir el mòbil el suposa un alleujament ("cuando te castigan con el móvil hasta como que te liberan de un peso, como que estas más tranquilo, no te agobias tanto con los mensajes...").

Per últim, alguns/es destaquen que en alguns moments l'ús del mòbil els ha provocat una manca d'hores de son ("quan estava molt trista parlava amb gent a les nits i sí que estava amb el mòbil fins a molt tard", amb afirmacions d'aquest tipus també podem observar com les relacions online de vegades arriben a suplir les mancances de les relacions offline).

Relacions familiars

La totalitat dels i les participants consideren que passen poc temps amb la família, i coincideixen en afirmar que des que van començar l'institut passen comparteixen molt menys temps amb la família que quan anaven a primària. Entre els principals impediments per compartir més temps amb la família, els i les participants destaquen les dificultats per fer coincidir els horaris dels membres de la família, i en el cas dels pares/mares les dificultats per conciliar la vida laboral i familiar. A més, en aquest sentit, també es destaca que aquestes dificultats s'incrementen quan els pares/mares estan separats.

Per altra banda, respecte al temps que passen amb la família, alguns/es participants destaquen que sovint aquest temps no és compartit, sinó que cadascú es dedica a fer coses pel seu compte. En canvi, la totalitat dels i les participants coincideixen en que els agradaria passar més temps amb la família, i que aquest temps fos realment compartit (per jugar, fer excursions, sortir plegats, etc).

Respecte a la comunicació en el nucli familiar, la majoria consideren que poden parlar lliurement amb els pares/mares (tot i que la majoria destaquen que és més fàcil parlar amb la mare). En aquest sentit, però, destaquen que els agradaria que aquestes converses fossin disteses, ja que consideren que de vegades els pares/mares confonen el fet de tenir una conversa amb fer un interrogatori ("a veces cuando hablas te agobian porque no paran de preguntar").

4. Anàlisi de les polítiques d'infància i adolescència

L'anàlisi de les polítiques d'infància i adolescència constitueix el segon pilar d'aquesta diagnosi i que busca completar la informació analitzada sobre la realitat infantil i adolescent al municipi. Per fer-ho s'analitzaran els serveis i recursos adreçats a infants i adolescents al municipi. Per tant, es tindrà en compte les actuacions desenvolupades des de la Regidoria d'Infància de l'Ajuntament, però també totes aquelles actuacions adreçades a infants i adolescents, o que tenen impacte sobre aquest col·lectiu, de la resta de serveis del consistori.

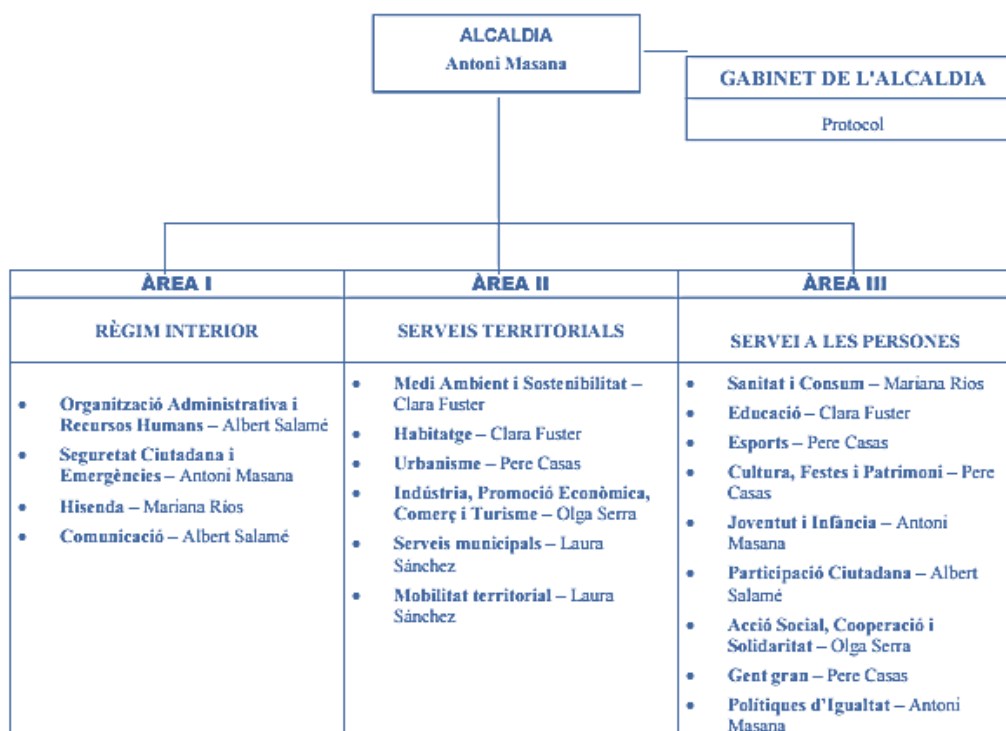
4.1 Recorregut de les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses

La Regidoria d'Infància de l'Ajuntament de Vacarisses és l'encarregada de desenvolupar les polítiques d'infància i adolescència al municipi. Aquestes polítiques estan adreçades a tots els infants i adolescents fins a 18 anys que resideixen al municipi.

La Regidoria d'Infància es troba integrada en l'àrea de Serveis a les persones, juntament amb les regidories de Joventut; Sanitat i Consum; Educació; Esports; Cultura, Festes i Patrimoni; Participació Ciutadana; Acció Social, Cooperació i Solidaritat; Gent gran i Polítiques d'Igualtat.

Antoni Masana i Ubach és l'Alcalde, el regidor d'Infància, de Joventut, de Polítiques d'Igualtat i de Seguretat ciutadana i emergències.

Il·lustració 1: Organigrama municipal de Vacarisses

Font: Plana web de l'Ajuntament de Vacarisses

Respecte al recorregut històric de les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses, cal destacar que aquestes polítiques s'integraren a l'agenda del govern de la vila a l'any 2015. Fins a aquest moment cap regidoria de les existents articulava les polítiques d'infància i adolescència, sinó que les actuacions adreçades a infants i adolescents provenien de les diferents regidories però no es centralitzaven des d'un únic servei¹⁴.

Així doncs, no és fins a aquesta darrera legislatura quan, a través del Decret de l'Alcaldia núm. 180/2015 es crea el Servei d'Infància de forma autònoma. És a dir, les polítiques d'infància i adolescència es desvinculen de la resta de regidories i es centralitzen en un servei amb personalitat pròpia a través de la creació de la Regidoria d'Infància. En aquest sentit, és interessant destacar que la voluntat d'aquesta Alcaldia en la creació de la nova Regidoria d'Infància fou diferenciar-la de la de Joventut, per la seva singularitat, i alhora mantenir-la integrada a l'Alcaldia, reservant per a aquesta les competències que se'n deriven.

¹⁴ Des del Servei de Joventut s'han desenvolupat actuacions per a adolescents. Fins i tot, abans de l'existència de l'Institut es realitzaven passa-classe a sisè de primària des del Servei d'Educació. A més, actualment trobem actuacions com l'Espai d'Infants i l'Espai Família (Espai Menuts i Espai Infants).

Per últim, cal destacar que no s'ha produït amb anterioritat cap estudi sobre la població infantil i adolescent del municipi, pel que aquest document esdevé la primera aproximació a la realitat d'aquest segment de la població vacarissenca.

4.2 La Regidoria d'Infància

Tal i com ja s'ha esmentat, la Regidoria d'Infància és l'encarregada de desenvolupar les polítiques d'infància i adolescència al municipi.

La missió del servei d'infància és "millorar l'espai que ocupa l'infant en la nostra societat i situar-lo al bell mig de les nostres decisions. (...) treballar pel seu benestar d'una forma transversal i, alhora, defensar els seus drets i qualitat de vida"¹⁵.

Els principals objectius estratègics d'aquesta són¹⁶:

- El desenvolupament de polítiques d'atenció a la infància al municipi, promovent les intervencions transversals i actuacions en xarxa en matèria d'infància.
- La promoció dels drets de la infància, reforçant la seva defensa i garantint-ne el compliment.
- Els suport als projectes, serveis i activitats adreçades als infants del municipi. Així com l'impuls de noves actuacions i suport a les famílies.
- La promoció i foment de la participació infantil al municipi. Així com les relacions amb les entitats i organitzacions d'infància.

Característiques estructurals del Servei d'Infància

Hem de tenir present que un dels elements determinants a l'hora de desenvolupar les polítiques d'infància són els recursos disponibles. A continuació es recull informació sobre aquests recursos tan a nivell humà, com funcional i econòmic.

¹⁵ <http://www.vacarisses.cat/pl7/ajuntament/regidories/id23/infancia.htm>

¹⁶ Extret del Decret d'Alcaldia sobre la Regidoria d'Infància

Recursos humans

La regidoria d'Infància de l'Ajuntament de Vacarisses compta amb els següents recursos humans de contractació municipal, a banda del responsable polític d'infància.

Personal en plantilla				
Lloc de treball	Categoria professional	Hores dedicació setmanal	% horari dedicat a Infància	Complement d'especial dedicació i incompatibilitat
<i>Tècnica d'Infància</i>	A2	9:30h	25%	No

Així doncs, el personal del servei és la tècnica de joventut a la que se li incorporen les tasques de tècnica d'infància.

A més, cal tenir en compte que en el marc del servei 'L'espai dels Infants' es contracta el servei d'una empresa externa que aporta dos professionals: una Educador social i un monitor de lleure.

Recursos funcionals

Pel que fa als recursos funcionals, a continuació es destaquen els principals equipaments municipals que, de forma directa o indirecta, presten servei als infants i adolescents del municipi.

Equipament	Descripció	Destinatari
Casal Jove Punt de Vol	El Punt de Vol és un espai de trobada i d'activitats per als joves de Vacarisses. El seu objectiu principal és esdevenir un punt de referència per als joves, tant en l'àmbit cultural com en el temps d'oci. Per mitjà de la figura d'un dinamitzador, el Casal crea un pont entre els joves i l'administració municipal. L'equipament inclou el Punt d'Informació Juvenil, on s'hi pot trobar tota mena d'informació, i un servei de connexió gratuïta a Internet, a més d'una borsa de treball jove i un servei de reforç escolar.	Adolescents i joves a partir de 12 anys
Biblioteca El Castell	La biblioteca El Castell, inaugurada l'any 2008, ocupa la primera i segona planta d'aquest edifici històric, el Castell de Vacarisses. És un servei públic municipal, obert a tota la població, que ofereix un fons de 6.000 llibres, 1.300 documents audiovisuals, 78 títols de revistes i 7 diaris, així com un fons local sobre el municipi.	Conjunt de la població

Casal de Cultura	Equipament cultural dedicat prioritàriament a acollir activitats escèniques. El Casal de Cultura compta amb una sala teatre amb capacitat per a 210 persones.	Conjunt de la població
Escola Bressol El Cuc	Acull infants des dels 4 mesos fins als 3 anys i compta amb els serveis complementaris de menjador, horari complementari, i casals infantils a l'estiu.	Infants de 4 mesos a 3 anys
Escola Bressol El Xic	Acull infants des dels 4 mesos fins als 3 anys i compta amb els serveis complementaris de menjador, horari complementari, i casals infantils a l'estiu.	Infants de 4 mesos a 3 anys
Escola Pau Casals	Centre d'Educació Primària	Infants de 3 a 11 anys
Escola Font de l'Orpina	Centre d'Educació Primària	Infants de 3 a 11 anys
Institut de Vacarisses	Centre d'Educació Secundària	Adolescents i joves d'entre 11 i 18 anys
Escola Municipal de Música	L'Escola Municipal de Música de Vacarisses és un centre d'educació musical que acull infants a partir dels 3 anys i fins a l'edat adulta. L'escola oferta també tallers de curta durada i participa activa i obertament en les activitats del municipi.	Conjunt de la població
La Fàbrica	La Fàbrica és un equipament municipal, adscrit a la Regidoria de Cultura, que consta de diferents espais per a realitzar actes organitzats tant per l'Ajuntament com per les entitats municipals, alhora que també acull les seues d'algunes entitats de la vila. Part dels locals socials també els utilitza l'Escola Municipal de Música.	Conjunt de la població
Poliesportiu municipal		Conjunt de la població
Piscina municipal		Conjunt de la població
Parcs infantils	El municipi compta amb 24 parcs infantils distribuïts en el territori ¹⁷	Conjunt de la població

¹⁷ A l'Annex 9.5 es poden consultar els mapes dels parcs infantils de Vacarisses.

Recursos econòmics

Pel que fa als recursos econòmic, a continuació es detalla l'evolució pressupostària de la regidoria, així com l'origen del pressupost.

	2015	2016
Regidoria d'Infància	2.000 €	2.000 €

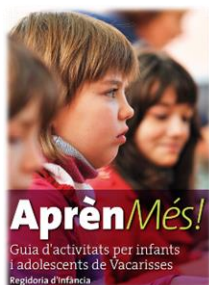
Pel que fa a l'origen del pressupost, cal destacar que d'aquest pressupost anual de 2.000€ a l'any es desprenen la *Guia d'Infància* i les activitats desenvolupades en el marc del *Dia Internacionals dels Drets dels infants*. En canvi, altres projectes es subvencionen a través d'altres ens: l'*Espai dels infants* depèn d'una subvenció de Serveis Socials, i el *Pla Local d'Infància i Adolescència* depèn d'una subvenció del Departament d'Educació de la Diputació de Barcelona.

4.3 Les polítiques d'infància i adolescència a Vacarisses

Com ja s'ha esmentat, per tal de poder analitzar les polítiques d'infància i adolescència del municipi, s'han tingut en compte tant les actuacions desenvolupades directament des de la regidoria d'Infància, com totes aquelles actuacions desenvolupades des de la resta de serveis de l'Ajuntament.

A continuació, doncs, trobem una exposició de les actuacions de la regidoria d'infància, seguida per un recull de les actuacions de la resta de serveis. Finalment, també es recull l'avaluació d'aquestes actuacions per part de cadascun dels serveis participants.

En primer lloc, quant a les actuacions desenvolupades des de la regidoria d'infància, cal tenir en compte que es tracta d'una regidoria amb un recorregut molt incipient, pel que nombre de projectes desenvolupats encara no és molt elevat.

Per una banda, trobem l'edició de la *Guia d'Infància* on es recullen totes les activitats que es desenvolupen al municipi per a infants i adolescents. Aquesta guia fou una demanda sorgida del Consell Escolar Municipal que demanava que es pogués agrupar en un únic document totes les activitats dirigides als infants i adolescents de Vacarisses. En aquesta, es recullen activitats desenvolupades tant des de serveis municipals, com des d'entitats i associacions o iniciatives privades.

Per altra banda, trobem la creació de l'*Espai dels Infants*, un servei socioeducatiu destinat a tots els infants de Vacarisses de P3 a 6è de primària i les seves famílies. En aquest espai, ubicat a l'ESCOLA Font

DIA INTERNACIONAL DELS DRETS DELS INFANTS

DIVENDRES 18 DE NOVEMBRE
Tinc dret a ser infant! Lectura de contes i taller en commemoració al dia internacional dels drets dels infants.
A la Biblioteca El Castell, àrea d'infants i a les 18h.
Adreçat a nens i nenes a partir de 6 anys i les seves famílies.
No cal inscripció prèvia.
I seguidament donarem el tret de sortida de la Campanya de suport a l'ONG "Petits Detalls" en la seva tasca amb infants d'Uganda.

DIUMENGE 20 DE NOVEMBRE
Cicle de teatre infantil
Mamà i els tres peixos, de la companyia Iguana Teatre.
A les 17:30h al Casal de Cultura.
Preu: 3 € (menors de 2 anys gratuït).

DIJOUS 29 DE DESEMBRE
Gimcana familiar "Tots els infants tenim drets"
Organitzada pel CEJ de Vacarisses.
Inici a les 10h a la Plaça del Pont de vol.
Adreçat a nens i nenes a partir de 5 anys i les seves famílies.
(els menors de 12 anys caldrà que vagin acompanyats).
Inscripcions a l'Àrea d'Infants de la Biblioteca fins al dia 22 de desembre.

Cloenda de la Campanya de suport a l'ONG "Petits Detalls"
Xerrada del projecte que està duent a terme aquesta ONG amb infants d'Uganda.
A càrrec de Maria García membre d'aquesta ONG.
A la Biblioteca El Castell, àrea infantil a les 12h.
Presenta l'acte Toni Masana, Alcalde de Vacarisses.

I durant tots els dies a la Biblioteca Exposició dels treballs realitzats pels nens i nenes de l'Espai dels Infants de Vacarisses.

de l'Orpina, es realitza dos cops per setmana, i es destina una hora a fer deures, i oferir suport i acompanyament escolar i, una altra hora a fer activitats que estimulen el desenvolupament de la personalitat i les competències socials, complementant així l'acció educativa de la família i l'escola¹⁸.

Així mateix, també es realitzen actuacions en torn la *Commemoració del Dia Internacional dels Drets dels Infants*, per al reconeixement i divulgació d'aquests drets.

Finalment, també cal destacar que es realitza treball transversal amb la resta de serveis municipals. La coordinació es vehicula a través d'una reunió de coordinació periòdica anomenada "La Transversal".

En segon lloc, pel que fa a les actuacions de la resta de serveis, s'han recollit a mode de mapa de recursos en la següent taula, tot indicant l'àmbit i subàmbit en el que s'emmarquen, la descripció de l'actuació, el servei que lidera l'actuació, la població diana a la que està adreçada i, finalment, l'àmbit d'anàlisi en el que s'emmarcaria. A més, més endavant en l'apartat en el que es defineix el Pla d'Actuació del PLIA, es realitza una breu descripció de les actuacions que s'exposen a la taula següent.

¹⁸ <http://www.vacarisses.cat/pl1/ajuntament/serveis/id33/espai-dels-infants.htm>

Àmbit	Subàmbit	Actuacions	Lideratge	Població diana	Àmbit d'anàlisi
Infants, adolescents i família		Espai Familiar (Espai Nadó i Espai Menuts)	Serveis Socials i Educació	Famílies amb infants de 0 a 3 anys	Promoció
		Formació de pares i mares	Serveis Socials, Educació, Joventut i Infància	Famílies amb infants i/o adolescents	Promoció
		Escola de Música	Educació	Infants, adolescents i joves	Promoció
		Els sons del vent	Educació	Infants de 3er i 4rt de primària	Promoció
Educació	Escola	PIDCES	Joventut	Adolescents i joves de l'Institut	Promoció
		Coordinació entre CEIP's i Institut	Educació	Infants i adolescents	Promoció
		Servei d'escola bressol	Educació	Infants de 0 a 3 anys	Promoció
		Servei de menjador escolar	Educació	Infants de 4 mesos a 11 anys	Promoció
		Subvencions per l'adquisició de llibres i material didàctic i informàtic	Educació	Infants i adolescents de P3 a 4rt d'ESO	Prevenició
		Educació viària per a infants	Polícia Local	Adolescents i joves de 2n a 4rt d'ESO	Prevenició
		Juguem amb l'energia	Medi Ambient	Infants i adolescents	Promoció
		Taller d'herbes aromàtiques	Medi Ambient	Infants de 4 a 10 anys	Promoció
		Taller de sensibilització LGTBIQ	Serveis Socials	Adolescents	Promoció
	Fora escola	Reforç escolar	Joventut	Alumnes de 1er d'ESO a Batxillerat	Promoció
		Intervenció en medi obert	Joventut	Població de 12 a 25 anys	Prevenició
		Punt d'Informació juvenil	Joventut	Població de 12 a 30 anys	Promoció

Benestar	Salut	Conveni UPC (revisió oftalmològica)	Serveis Socials	Infants i adolescents	Atenció
		Psicojove	Serveis Socials	Infants, adolescents i famílies	Atenció
		Promoció de xerrades pedagògiques per a la prevenció del consum de drogues i bullying escolar	Polícia Local i Mossos d'Esquadra	Adolescents	Prevenició
	Esports	Activitats esportives per a infants i adolescents	Esports	Infants i adolescents	Promoció
		Activitats esportives dels AMPES	AMPES	Infants i adolescents	Promoció
	Cultura, oci, lleure i joc	Pack Jove	Joventut	Població de 12 a 30 anys	Promoció
		Casal de Joves	Joventut	Població de 12 a 30 anys	Promoció
		Casals d'estiu i Casalets	Educació	Infants de 8 mesos a 5è de primària	Promoció
		Programa cultural	Joventut	Població de 12 a 30 anys	Promoció
		Hores del conte al carrer i a la Biblioteca	Cultura	Infants de 2 a 10 anys	Promoció
		Va de Música	Cultura	Infants i famílies	Promoció
		Cicle de Teatre Infantil	Cultura, Educació (Escola de Música) i Joventut	Infants de 2 a 10 anys	Promoció
		Cicle festiu de Vacarisses	Cultura	Infants i adolescents de 0 a 12 anys	Promoció
		Anem al Teatre	Cultura	Infants	Promoció
		Juga a Vacarisses	Cultura	Infants i adolescents d'1 a 12 anys	Promoció
		Lectofaraons i A l'abril llibres mil	Cultura	Infants de 3 a 11 anys	Promoció

Vila	Espai Públic	Manteniment dels 24 parcs infantils	Obres i serveis	Conjunt de la població, especialment infants	Promoció
	Mobilitat	Transport escolar a adolescents de petites urbanitzacions	Mobilitat	Alumnes de l'Institut de les urbanitzacions del Fresno i La Farinera	Atenció
		Adequació de l'horari del transport urbà	Mobilitat	Infants, adolescents i joves	Atenció
		Transport de línia amb ús escolar Els Caus i La Coma	Mobilitat	Infants, adolescents i joves	Atenció
		Millora de la parada de l'Institut	Mobilitat	Adolescents i joves de l'Institut	Atenció
		Promoció de la T16	Mobilitat	Població de 4 a 16 anys	Atenció
		Camí escolar	Policia Local	Infants de l'escola Font de l'Orpina	Prevenió
Participació		Concurs de buscar logo i canvi de nom per a la Deixalleria	Medi Ambient	Adolescents i joves de l'Institut	Participació
		Visita dels infants a l'Ajuntament	Participació	Infants de les escoles de primària	Participació
		Audiència pública d'infants	Participació	Infants de les escoles de primària	Participació
		Suport a entitats de lleure educatiu	Joventut	Infants i adolescents	Participació
		Consell Escolar Municipal	Educació	Infants i adolescents	Participació

Avaluació de les polítiques d'infància i adolescència

Per tal de completar l'anàlisi de les polítiques d'infància i adolescència que, com hem vist, es desenvolupen tant des del propi servei d'infància com des d'altres serveis municipals i altres agents municipals¹⁹, es va demanar als i les referents de cada servei que realitzessin diverses tasques per a l'anàlisi i l'avaluació d'aquestes polítiques. Així, a continuació trobem:

- Una identificació dels principals punts forts i febles de les actuacions que desenvolupen cadascun dels serveis municipals.
- Un recull de propostes per a la millora de les condicions de vida d'infants i adolescents de cada servei.
- Una avaluació de les polítiques d'infància i adolescència desenvolupades segons els diferents àmbits d'actuació
- I, finalment, una priorització dels àmbits que han de formar part del PLIA.

A) Identificació de punts forts i punts febles²⁰

Infància i joventut

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions desenvolupats des dels serveis d'infància i joventut es destaca, per una banda, l'elevada proximitat i el contacte directe i regular amb els i les adolescents que permet generar un vincle entre aquests/es i el servei.

Per altra banda, aquesta proximitat i contacte regular també es porta a terme amb l'Institut, amb el que existeix una coordinació setmanal.

També es valora com punt fort el fet de disposar del Punt de Vol com a espai de trobada per a adolescents i joves del municipi.

¹⁹ Cal tenir en compte que no s'ha realitzat treball de camp per a la identificació de les actuacions que realitzen els altres agents municipals, però s'ha fet ús de la Guia d'Infància per a la recopilació de la informació necessària.

²⁰ Cal tenir en compte que aquesta avaluació es produeix per part dels serveis municipals participants, en tant que hi ha hagut serveis que no han aportat la seva avaluació.

Així mateix, també es destaca com a punt fort el treball transversal que el servei porta a terme amb la majoria de departaments de l'Ajuntament i d'altres agents del territori (CEIP's, Servei de Lleure educatiu, entitats d'educació en el lleure, etc.).

Finalment, també es considera un punt fort l'existència d'un Pla Local de Joventut, d'un equipament juvenil (el Punt de Vol) i, d'unes polítiques de joventut consolidades.

Punts febles

En canvi, entre els principals punts febles, en primer lloc, s'apunten les dificultats derivades de la configuració territorial del municipi que compta amb més de 18 urbanitzacions. És a dir, l'orografia i la dispersió territorial del municipi suposen un handicap per al desenvolupament de les polítiques públiques en general, i de les polítiques d'infància i adolescència en aquest cas..

En segon lloc, s'han detectat limitacions en el desenvolupament del treball transversal amb diferents serveis municipals

I, finalment, també es destaca la baixa participació dels/les adolescents i joves en les activitats i tallers del Punt de Vol.

Cultura

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions desenvolupats des del servei de Cultura es destaca que es tracta de programes que, normalment, sempre tenen una bona resposta, tant a nivell de públic participant com a nivell de la valoració que aquest fa de les actuacions. En aquest sentit, també destaca la incorporació de la perspectiva infantil i familiar en la programació cultural i les festivitats de la vila.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles s'apunta que la diversificació de l'oferta cultural, conjuntament amb l'existència d'una agenda i organització compartides, provoca dificultats relatives al solapament d'activitats.

Participació

Punts forts

Entre els principals punts forts del servei de Participació es destaca el Reglament de participació ciutadana com a eina que revela el compromís davant els ciutadans/es de totes les edats per fomentar la participació democràtica i la transparència en els assumptes públics locals.

A més, cal destacar com a punt forts l'existència i funcionament del Consell Escolar Municipal, l'existència d'entitats de lleure educatiu en el municipi, així com eines com la visita a l'Ajuntament per part dels infants de primària en la que s'inclou una audiència pública infantil.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles s'apunta que tot i existir la previsió d'actuacions en el marc del reglament de participació, encara resten molts aspectes per desenvolupar (com per exemple el Consell d'Infants).

Serveis Socials

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions de Serveis Socials es destaca, per una banda, el treball transversal desenvolupat amb la resta de regidories i agents del territori.

En aquest mateix sentit, s'apunta com a punt fort el fet que la regidoria impulsa actuacions pròpies, però també participa directament o indirectament en actuacions d'altres departaments pel que fa a la derivació, coordinació i seguiment de casos.

Per altra banda, també es destaca el fet de proporcionar acompanyament i suport a famílies en les diferents actuacions que es duguin a terme.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles, d'una banda, i destaca la manca de temps per dissenyar i portar a terme més actuacions. I d'altra banda, s'apunten les dificultats de combinar la tasca de programes i projectes amb el dia a dia del departament de serveis socials.

Mobilitat

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions del servei de Mobilitat es destaca el fet que, arran que es va deixar de finançar el transport escolar, des del servei s'ha apostat per aconseguir que tots els infants, adolescents i joves puguin tenir accés a les escoles i l'Institut en transport públic a través d'un programa d'adaptació de les línies als horaris escolars. A més, també s'apunta com a punt fort l'ampliació de cobertures i franges horàries del servei de transport públic.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles, es destaca el fet que no sigui possible comptar, econòmicament, amb un transport que fos exclusivament escolar.

Polícia Local

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions de la Policia Local en relació als infants i adolescents, es destaca la realització d'actuacions d'educació viària, prevenció de la sinistralitat, mobilitat més segura, prevenció del consum de drogues, prevenció del bullying als centres escolars, etc. A més, també cal destacar com a punt fort les tasques de coordinació amb la resta de serveis i agents del territori.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles, es destaca el fet que el volum de la organització és petit, de forma que es dificulta la possibilitat d'oferir més serveis d'aquests tipus.

Medi ambient

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions del servei de Medi ambient es destaca el fet que totes les actuacions desenvolupades des del servei estan adreçades a conscienciar els infants i adolescent sobre la correcta gestió de residus, vetllant per desenvolupar una major consciència ambiental.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles, s'apunta la manca de participació per part d'infants i adolescents en les actuacions que es porten a terme. En aquest sentit, s'exposa la necessitat d'analitzar si aquesta baixa participació és deguda a la manca de difusió o a la manca d'interès per part dels infants i adolescents en aquests temes.

Educació

Punts forts

Entre els principals punts forts dels programes i actuacions del servei d'Educació es destaca, en primer lloc, el fet que l'oferta educativa és molt completa.

En segon lloc, també es valora positivament la existència d'una oferta educativa de qualitat dels 4 mesos als 16 anys, tant a nivell d'educació formal com informal.

En tercer lloc, es destaca la tarificació social dels serveis i els ajuts i subvencions que s'ofereixen i que intenten garantir que tots els infants tinguin les mateixes oportunitats en l'accés als diferents serveis.

Punts febles

En canvi, entre els punts febles, s'apunta en primer lloc, la manca de reflexió i accions en relació a l'educació inclusiva.

En aquest mateix sentit, també s'apunta com a punt feble les limitacions a la planificació en relació a l'oferta de serveis.

Per últim, es destaca el fet que el treball amb adolescents i joves per part de la regidoria d'educació és pràcticament inexistent (programes d'èxit escolar, emprenedoria, etc).

B) Recull de propostes de millora

Amb l'objectiu d'endregar totes les propostes realitzades des dels diferents serveis municipals, aquestes s'han agrupat segons l'àmbit d'actuació al que fan referència.

Àmbit Infants, adolescents i família

- ✎ Incorporar les famílies en les intervencions municipals com a agent clau per millorar l'atenció als infants.

Àmbit Educació

a) Escola

- ✎ Crear espais de reflexió educativa

b) Fora Escola

- ✎ Realitzar intervencions en medi obert en horari de tarda al nucli i les urbanitzacions.

Àmbit Benestar

a) Esports

- ✎ Conciliar l'esport i les activitats esportives per a adolescents.

b) Cultura, oci, lleure i joc

- ✎ En temes de lleure, cal donar més suport al Cau com a única entitat que treballa el lleure amb infants i adolescents del municipi.
- ✎ Crear algun espai infantil (tipus ludoteca o espai de joc) per a donar acabuda als infants durant l'hovern ja que les condicions climàtiques a Vacarisses són bastant extremes.

Àmbit Vila

a) Espai Públic

- ✎ Treballar la convivència com a municipi.

b) Mobilitat

- Millorar la mobilitat i adaptar els camins a l'escola, i crear carrils bici.
- Facilitar al màxim el transport públic per a què els infants i adolescents puguin realitzar activitats en diferents punts del municipi.

Àmbit Participació

- Incorporar els infants i adolescents en la presa de decisions en les matèries que afecten al municipi (Ple infantil, Consell d'infància...).
- Incorporar la mirada dels infants en totes les accions que es desenvolupen des de l'Ajuntament, tenint-los en compte a l'hora de desenvolupar-les.

Àmbit PLIA

- Ordenar tot allò que es fa per a infants i adolescents al municipi, i planificar cap a on es vol anar, tenint clars els objectius que es persegueixen amb les diferents actuacions, tot desenvolupant una metodologia de treball més transversal.
- Intervenir des d'una visió global/transversal, i de forma planificada.
- Establir uns objectius comuns i compartits que no es modifiquin amb l'alternança política.
- Analitzar les necessitats de la població infantil, adolescent i juvenil, per poder avançar-nos a necessitats futures, en tant que ara mateix som massa reactius en la intervenció municipal.

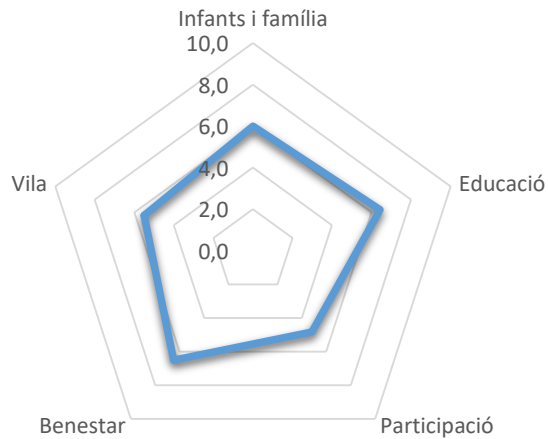
C) Avaluació de les polítiques d'infància i adolescència segons àmbit

D'altra banda, pel que fa a l'avaluació de les actuacions adreçades a infants i adolescents que els diferents serveis realitzen, els/les referents dels serveis participants han valorat les actuacions per cadascun dels àmbits i subàmbits establerts, en una escala de l'1 al 10.

D'aquesta manera, el gràfic 80 ens mostra que les actuacions desenvolupades sota l'àmbit de benestar (6,5 sobre 10) i d'Educació (6,4 sobre 10) són les que es valoren més positivament. Tot i

així, observem que la resta d'àmbits no reben valoracions massa diferents (infants i família 6 sobre 10; Vila 5,5, sobre 10) essent Participació el que rep una valoració més baixa (4,8 sobre 10).

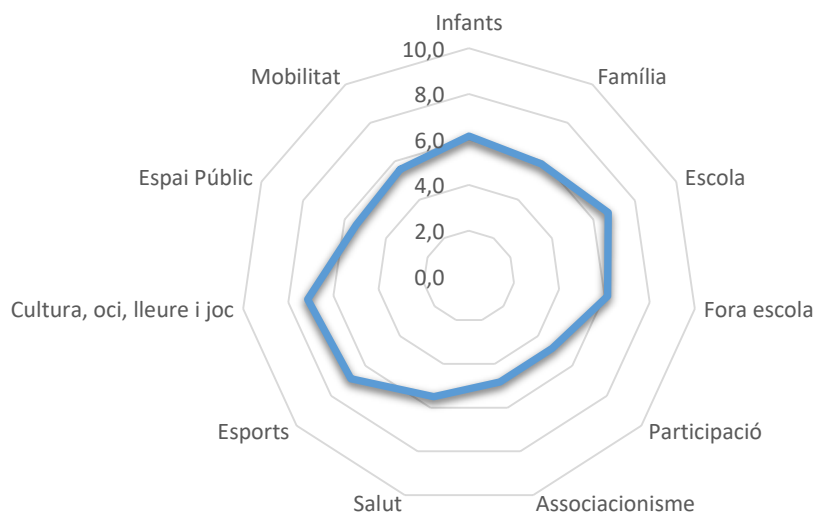
Gràfic 80: Avaluació de les polítiques d'infància i adolescència segons àmbits

Font: Elaboració pròpia a partir de dades proporcionades pels serveis municipals

Donat que cadascun d'aquests àmbits engloba diferents subàmbits d'actuació, a continuació es mostra la valoració realitzada per cadascun d'aquests subàmbits.

Gràfic 81: Avaluació de les polítiques d'infància i adolescència segons subàmbits

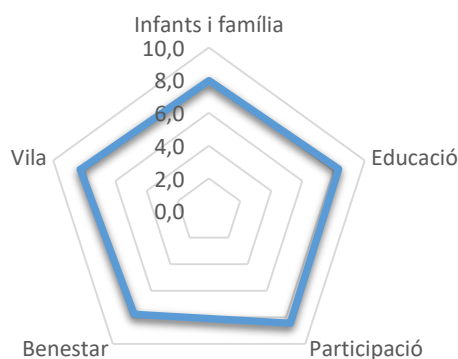
Font: Elaboració pròpia a partir de dades proporcionades pels serveis municipals

D) Priorització d'àmbits per al PLIA

Finalment, un cop realitzada l'avaluació de les polítiques d'infància i adolescència actuals, els diferents serveis participants també van elaborar una prioritització dels àmbits que han de formar part del pla estratègic que és el PLIA.

En aquest sentit, el gràfic 82 ens mostra que el conjunt dels àmbits es considera prioritari, destacant només de forma molt lleugera sobre la resta l'àmbit de participació.

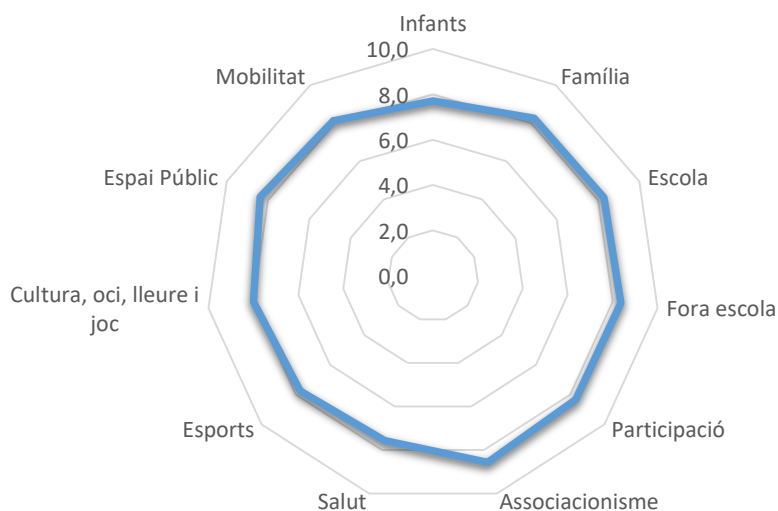
Gràfic 82: Priorització d'àmbits per al PLIA

Font: Elaboració pròpia a partir de dades proporcionades pels serveis municipals

Donat que cadascun d'aquests àmbits engloba diferents subàmbits d'actuació, a continuació es mostra la prioritització realitzada per cadascun d'aquests subàmbits. Així, podem observar que els subàmbits de Participació i Associacionisme, i Espai Públic, presenten prioritzacions lleugerament superiors a la resta de subàmbits.

Gràfic 83: Priorització de subàmbits per al PLIA

Font: Elaboració pròpia a partir de dades proporcionades pels serveis municipals

5. Conclusions de la diagnosi i orientacions

La diagnosi per a l'elaboració del Pla Local d'Infància i Adolescència de Vacarisses, pretén ser l'eina que orienti l'estratègia i el desenvolupament de les polítiques públiques d'infància i adolescència.

Les anàlisis desenvolupades al llarg d'aquest informe constitueixen els elements de base per a desenvolupar tot un seguit d'iniciatives que donin resposta a les necessitats i neguits dels infants i adolescents del municipi.

A continuació, es presenten de forma sintètica els principals resultats obtinguts en aquesta diagnosi, així com les orientacions que es desprenen.

Entre els resultats obtinguts en aquest diagnosi cal fer un èmfasi especial en el fet que la diversitat de col·lectius participants en aquest estudi han aportat visions, anàlisi i propostes similars, la qual cosa aporta solidesa a aquests resultats.

5.1 Conclusions de la diagnosi

Amb l'objectiu de recollir els diferents anàlisis elaborats en aquestes conclusions i dotar-les d'un caràcter global que ens permeti tenir una visió integral de la diagnosi, s'han ordenat els resultats en funció dels àmbits estratègics definits per al PLIA i que han estat, també, l'eix vertebrador de la diagnosi (Infants, adolescents i família; Educació; Benestar; Vila i Participació) completant-lo amb l'anàlisi de les polítiques d'infància i adolescència que es desenvolupen al municipi.

Àmbit infants, adolescents i família

Amb l'objectiu de contextualitzar la realitat que s'analitza en aquest àmbit, en primer lloc, farem referència a algunes de les dades sociodemogràfiques que s'han analitzat en relació a aquest àmbit. En aquest sentit, observem que la proporció d'infants i adolescents de Vacarisses és del 24,8% (índex de

població infantil i adolescent 2016, 0-17 anys). Si fem distinció entre la petita infància (de 0 a 3 anys), la infància (4 a 11 anys) i l'adolescència (12-17 anys), observem que a Vacarisses la petita infància representa un 4% de la població; la infància representa un 12,3%; i l'adolescència un 8% de la població del municipi.

Si fem referència a les xifres absolutes, el nombre d'infants i adolescents del municipi ha passat de 459 persones l'any 2000 a 1.538 l'any 2016, el que representa un increment de més del 300% en aquesta franja de població.

Pel que fa a les relacions familiars, és interessant destacar que al voltant d'un 15% dels infants i adolescents enquestats/des consideren que els pares/mares no passen prou temps amb ells/es.

Entre els principals motius que infants i adolescents exposen en considerar que no passen prou temps amb el pare/mare, destaquen principalment les dificultats per fer coincidir els horaris dels membres de la família, i en el cas dels pares/mares les dificultats per conciliar la vida laboral i familiar. A més, en aquest sentit, també es destaca que aquestes dificultats s'incrementen quan els pares/mares estan separats. Aquestes dificultats, també són destacades per la resta d'agents participants.

En aquest sentit, és interessant destacar que es produeixen diferències quant a la percepció d'infants i adolescents pel que fa al temps que passen en família.

Els infants manifesten que habitualment passen temps en família, i majoritàriament consideren que el temps que passen amb els pares i mares és suficient. Respecte al temps que passen en família, afirmen que sovint solen fer activitats junts (veure una pel·lícula, jugar, mirar la tele, etc.), tot i que de vegades, encara que estiguin tots/es a casa, cadascú fa una cosa diferent. Sota aquesta reflexió, la majoria de participants manifesten que voldrien passar més temps en família, i que voldrien que aquest temps fos per fer coses junts.

Els adolescents, en canvi, consideren que passen poc temps amb la família, i coincideixen en afirmar que des que van començar l'institut comparteixen molt menys temps amb la família que quan anaven a primària. Respecte al temps que passen amb la família, en el cas dels i les adolescents es fa més palesa la percepció que sovint aquest temps no és compartit, sinó que cadascú es dedica a fer coses pel seu compte. En canvi, la totalitat dels i les participants coincideixen en que els agradaria passar més temps amb la família, i que aquest temps fos realment compartit (per jugar, fer excursions, sortir plegats, etc.).

Un altre component a tenir en compte a l'analitzar les relacions familiar és l'aspecte comunicatiu. En aquest sentit, s'observa que tant infants com adolescents consideren que la comunicació al nucli familiar normalment és fluida i, la majoria considera que poden parlar lliurement amb els pares/mares.

D'altra banda, la diagnosi també ens ha permès copsar que, segons la percepció d'infants i adolescents, els pares i mares presenten un interès elevat quant als estudis dels seus fills/es. Tot i així, en la relació de les famílies amb altres agents, especialment els educatius, es detecta l'existència de problemes de comunicació (sobretot a nivell presencial) amb els agents de diferents àmbits (escola, monitors/es, etc) i que tal i com ja s'ha comentat, sovint, són deguts a les dificultats per part de les famílies de conciliar la vida laboral i familiar, així com la complexitat per adaptar els horaris dels diferents serveis a les realitats familiars.

En aquest mateix sentit, són diversos els actors que apunten a una manca d'implicació general per part de les famílies, que es va fent més palesa conforme s'incrementa l'edat dels fills/es.

Així mateix, cal destacar que es valoren molt positivament les actuacions i programes de formació per a famílies que permeten que entrin en contacte famílies de perfils molt diferents. A més, l'enquesta a famílies, ens ha mostrat que aquestes consideren que cal impulsar més activitats per a famílies i infants, oferir més formació per a pares i mares, potenciar millors relacions familiars, així com oferir ajudes econòmiques i desenvolupar projectes intergeneracionals.

Per últim, és interessant destacar que s'observa un grau elevat de tolerància per part dels/les participants envers els diferents models de família.

Àmbit Educació

Pel que fa a la població en edat escolar a Vacarisses, està conformada per un total de 1.538 persones (entre els 0 i els 17 anys). El gruix d'aquesta població, un 40,8%, es concentra en l'etapa educativa de primària (6 a 11 anys), seguida de l'etapa d'educació secundària (12 a 15 anys) que representa un 24,1% del total de població en edat escolar.

A Vacarisses, el 2014, la taxa d'ocupació de les aules va ser de 24,6 alumnes per aules, lleugerament inferior a la del Vallès Occidental (26,4 alumnes per aula) i la província de Barcelona (25,2 alumnes

Autor: Joan Turu

per aula). A més, observem que tant el municipi, com la comarca i la província presenten la mateixa taxa d'atenció del professorat, 0,06 professor per alumne.

D'altra banda, observem que el 94,8% dels/les alumnes matriculats durant el curs 2014 – 2015 són avaluats, i que d'aquests avaluats el 87,3% s'ha graduat. Es tracta, en ambdós casos, de percentatges molt similars als del Vallès Occidental (95% d'avaluats/des i 87,5% de graduats/des) i el conjunt de Catalunya (95,1% d'avaluats/des i 86,7% de graduats/des).

A banda d'aquestes dades sociodemogràfiques que ens ajuden a contextualitzar la realitat del municipi a nivell educatiu, a continuació s'analitzen els resultats de la diagnosi respecte a l'àmbit educatiu en els diferents espais de participació del procés.

En primer lloc, pel que fa a l'àmbit d'escola, cal destacar que es detecta una valoració positiva per part dels diferents agents participants en relació a la xarxa d'equipaments educatius, el fet que cobreixi totes les etapes educatives (excepte cicles formatius i formació universitària) i que es tracti d'escoles actives i verdes.

En aquest mateix sentit, es valora positivament el grau de coordinació dels agents educatius. En relació a aquesta coordinació, es destaca una valoració positiva del Consell Escolar Municipal com a espai d'intercanvi d'informació. A més, producte d'aquesta tasca de coordinació, cal destacar l'assoliment de mecanismes que doten de certa continuïtat el pas entre l'escola i l'Institut. D'aquesta manera, podem copsar que, en relació amb la transició a l'Institut, que un 89,5% dels i les adolescents enquestats/des manifesten haver disposat d'informació prèvia en relació a l'entrada a l'Institut. Tanmateix, és interessant apuntar que un 41% d'aquests havia rebut aquesta informació per canals informals (amics o familiars), pel que ens trobaríem front a una actuació que caldria reforçar per incrementar el seu abast.

Així mateix, alguns actors destaquen la necessitat de millorar l'acompanyament en les transicions entre les diferents etapes educatives (EBM – Escola – Institut).

D'altra banda, però, entre les mancances en l'àmbit escolar es detecta una disponibilitat de recursos humans limitada, així com d'oferta formativa postobligatòria (especialment quant a Batxillerat artístic i cicles de formació) o de retorn als circuits formatius i/o laborals d'aquells joves que no acrediten els estudis obligatoris. Aquesta manca d'oferta formativa es veu agreujada per les dificultats de mobilitat derivades de l'orografia i l'organització territorial del municipi.

A més, alguns agents també destaquen com a punt feble el fet que al municipi no s'ha desenvolupat un Pla Educatiu de Vila, la qual cosa dificulta un procés de reflexió sobre el model de vila educadora que s'està impulsant actualment.

Per un altre costat, respecte a tot allò que succeeix dins del centre educatiu, s'observa que la major part d'infants i adolescents enquestats/des valoren positivament la metodologia didàctica dels centres. Tot i així, detectem que infants i adolescents presenten una preferència per aquelles classes en les que la sessió no es centra en adreçar un missatge unidireccional (del professor a l'alumne), sinó que es divideix la classe en grup, es treballa de forma conjunta i col·laborativa i, en definitiva, l'alumnat té un major protagonisme. A més, s'observa una valoració molt positiva, tant entre infants com entre adolescents, respecte a les activitats "especials" que es donen en el marc del centre, principalment pel fet que trenquen la rutina i contribueixen a millorar les relacions entre alumnes.

En canvi, pel que fa als deures, s'ha pogut detectar que es tracta d'un dels aspectes que causa més controvèrsia. Si bé, la majoria d'infants i adolescents considera que és necessari fer deures, coincideixen en apuntar que aquests perden la seva utilitat si es tracta d'una quantitat tan elevada, s'han d'entregar en terminis ajustats, i no hi ha una bona coordinació entre professors/es per evitar una sobresaturació de la quantitat de deures en un mateix dia. Per als i les participants, aquesta càrrega excessiva de deures implica que no disposin de temps lliure i que se sentin desbordats/des amb aquestes tasques. En aquest sentit, cal tenir en compte, però, que aquesta sobrecàrrega de deures és fa més palesa en el cas dels/les alumnes de secundària, mentre que els infants no perceben que el volum de deures sigui excessiu, tot i que manifesten que aquests s'incrementen notablement a partir de cinquè i sisè de primària.

Quant a les relacions entre companys/es, s'observa que aquestes són majoritàriament bones, sobretot en el cas dels infants. Tot i que manifesten que sovint es produeixen baralles o discussions, coincideixen en apuntar que no és la dinàmica habitual del centre. En canvi, en el cas dels i les adolescents, es detecta que els conflictes en les relacions entre companys/es són més habituals, així com les situacions de bullying o exclusió. En aquest sentit, els i les adolescents destaquen que durant l'hora del pati es fa molt visible la divisió dels/les alumnes en grups, així com un grau elevat d'intolerància respecte a la diversitat, sobretot quan fa referència a aspectes com l'orientació sexual.

En segon lloc, pel que fa a l'educació en l'àmbit fora escola, els diferents agents participants mostren una valoració positiva de l'oferta actual d'activitats extraescolars, si bé cal destacar que

s'apunta la necessitat d'incrementar aquesta oferta i diversificar-la (idiomes, dansa, teatre, etc.). A més, en aquest sentit, també s'exposa la necessitat de descentralitzar l'oferta cap a les urbanitzacions.

Així mateix, es detecten altres factors que influeixen en aquest àmbit educatiu fora escola. D'una banda, s'observa que l'existència de diferents sentiments de pertinença al municipi ("cultura d'urbanitzacions i poble"), juntament amb la centralització d'activitats al nucli, dificulta un accés igualitari a aquestes activitats per al infants i adolescents en funció de la zona del municipi en la que resideixen. Tot i així, cal destacar que des dels diferents centres educatius es porten a terme activitats extraescolars, pel que ja ens trobem front un incipient procés de descentralització.

D'altra banda, també es detecta que l'accés al lleure educatiu està limitat per les capacitats econòmiques de les famílies. En aquest sentit, es considera que si bé l'escola és compensatòria, allò que descompensa és la manca d'accés igualitari a l'oferta de lleure.

Així, observem que un 64,3% dels infants i adolescents enquestats/des realitzen alguna activitat fora de l'horari lectiu, front un 35,7% que no en realitza cap. A més, és necessari destacar que un 44% dels infants i adolescents enquestats/des que actualment no realitzen cap activitat extraescolar voldria realitzar-ne alguna, essent els impediments principals la manca de temps o de mitjans econòmics.

Àmbit Benestar

Al llarg del procés participatiu i de diagnosi s'han analitzat diversos aspectes referents a l'àmbit de benestar com els hàbits i estils de vida saludables (Salut i salut emocional, i Esports), l'ús de Pantalles i, finalment, els aspectes relatius al temps lliure i d'oci.

En primer lloc, pel que fa als temes relatius als hàbits i estils de vida saludables, i concretament en tot allò que fa referència a la Salut, es detecta una valoració positiva de les instal·lacions del centre de salut així com de l'equip d'atenció primària. Tanmateix, en els diferents espais de participació, s'observa la necessitat de millorar l'oferta horària d'obertura de les consultes mèdiques del CAP, així com la valoració negativa respecte a la inexistència d'un servei d'urgències. A més, també s'apunta com un dels punts febles l'atenció pediàtrica que es considera limitada per la manca d'opcions d'aquesta especialitat així com de professionals.

Quant als hàbits alimentaris, s'observa que un 76% dels i les adolescents enquestats/des manifesten mantenir una alimentació equilibrada, front un 62% en el cas dels infants. En aquest sentit i en el cas dels/les adolescents, es detecta que la majoria dels/les participants dinen sols/es al migdia, mentre que el sopar es sol realitzar en família.

Per altra banda, es detecta un incipient consum de begudes energètiques, així com un elevat desconeixement en relació als riscos que comporten i una certa assimilació d'aquest tipus de begudes isotòniques.

Pel que fa a les actuacions de prevenció i promoció de la salut, s'observa una valoració positiva en relació a la diversitat d'accions que es porten a terme, especialment quant a les xerrades als centres educatius, les actuacions d'acompanyament i orientació, així com la proximitat que caracteritza el conjunt d'aquestes accions. Tanmateix, en els diferents espais de participació es detecta la necessitat de revisar els continguts d'aquestes actuacions de prevenció. En aquest sentit, es destaca la necessitat de treballar la prevenció des d'una perspectiva més ampla, tot abordant el que es coneix com a conductes de risc, actualitzar els llenguatges i apostar per abordatges innovadors, més pròxims als/les joves, més participatius i que convidin a la reflexió.

Així mateix, es detecta la necessitat d'avançar l'edat en que es comença a fer prevenció fins a la primària, treballant principalment els factors de protecció i/o actius de benestar.

A més, pel que fa als continguts, es destaca la necessitat d'incrementar les actuacions de prevenció en l'ús de pantalles, així com desenvolupar un major treball en relació a la salut emocional. En aquest sentit, és interessant destacar que en els grups de discussió realitzats amb infants i adolescents es manifesta la manca d'eines i tècniques per a la gestió de les emocions, així com problemàtiques relatives a la manca de tolerància envers la diversitat (principalment pel que fa a temes relatius a la orientació sexual). A més, a través de l'enquesta s'ha pogut observar que, mentre que els infants apunten que habitualment es senten contents/es o molt contents/es, entre els/les adolescents destaca el fet que un 35% d'aquests manifesten estats o sentiments negatius com nerviós/a (11,7%), trist/a (10%), avorrit/da (8,3%) i sol/a (5%).

En segon lloc, pel que fa als aspectes relatius a la pràctica esportiva, s'observa una valoració positiva quant a la oferta d'activitats esportives del municipi i els equipament (principalment el Poliesportiu Municipal). Tanmateix, diversos agents consideren que aquesta oferta sovint resulta insuficient i molt concentrada en alguns esports concrets caracteritzats per valors que fomenten la competitivitat. En aquest sentit, entre els principals punts febles es destaca la concentració de

l'oferta esportiva al nucli de la vila, la qual cosa juntament amb les dificultats de mobilitat, dificulta l'accés a aquestes activitats a infants i adolescents. En relació amb l'oferta, també es destaca el fet que hi ha moltes activitats molt similars o duplicades, mentre que no es desenvolupa una varietat major d'activitats esportives, la qual cosa provoca que encara hi hagi força infants i adolescents que es traslladen a altres municipis per poder realitzar aquestes activitats; que l'oferta està molt enfocada a infants però manquen activitats adreçades a adolescents; que no hi ha oferta matinal; i que no s'aprofiten instal·lacions com els patis escolars per a la pràctica d'esport lliure. Finalment, també es detecta una valoració negativa en relació al manteniment dels diferents equipaments esportius (principalment la piscina municipal, el camp de futbol, el Poliesportiu, i la sala polivalent de La Fàbrica).

En tercer lloc, pel que fa a l'ús de Pantalles observem un major grau d'ús d'aquestes per part dels i les adolescents, principalment per la presència gairebé constant dels telèfons mòbils. Tanmateix, és interessant destacar que en el cas dels infants, l'ús és menor quan no disposen de dispositius propis, mentre que és equivalent a l'ús dels/les adolescents quan sí en disposen.

Respecte a la percepció que aquest ús de pantalles els suposi alguns problemes, observem que en el cas dels/les adolescents aquesta percepció és major, i fa referència, principalment, al fet que aquestes actuen com a distracció, afecten els estudis, provoquen baralles i discussions, i el fet que la connexió permanent els provoca situacions d'angoixa i estrès.

Pel que fa a les actuacions de prevenció en l'ús de pantalles, la pràctica totalitat dels/les participants en el procés, destaquen la necessitat que aquestes actuacions no només s'orientin a la reducció de les hores d'ús, sinó més aviat a educar en un bon ús d'aquests dispositius. Així mateix, s'exposa la necessitat de treballar la prevenció amb les famílies, per dotar-les d'eines i mecanismes per fomentar un bon ús i realitzar un modelatge positiu.

Per últim, pel que fa al temps lliure i d'oci, s'observa una valoració positiva en torn l'oferta d'activitats existent i la diversitat de perfils (franges d'edat) a les que s'adreça, el fet de disposar d'un nombre elevat d'entitats i associacions actives, i el fet que paulatinament s'estigui produint un procés de descentralització de l'oferta cap a les urbanitzacions.

Tot i així, es considera que la concentració al nucli continua essent elevada, el que dificulta l'accés degut, principalment, a les dificultats de mobilitat ja esmentades. En aquest sentit, si bé es valora positivament la varietat d'activitats, es detecta un cert solapament en l'oferta d'activitats culturals i de lleure, així com el fet que es troben principalment orientades a infants, mentre que manca una

major desenvolupament d'activitats adreçades específicament a adolescents. Així mateix, es detecta un menor grau de participació per part dels i les adolescents, i una manca d'espais d'oci i trobada per a aquests/es més enllà del Punt de Vol.

Àmbit Vila

Quant a l'àmbit Vila, al llarg del procés participatiu s'han tractat aspectes relatius a l'espai públic i la mobilitat.

En primer lloc, pel que fa a l'espai públic, s'analitza la percepció de qualitat de vida al municipi, els espais preferits per a infants i adolescents, el sentiment de pertinença al municipi, i les polítiques urbanístiques:

👉 Percepció de qualitat de vida al municipi:

Els infants presenten una visió més positiva del poble, en tant que més de la meitat, un 57,1%, considera que a Vacarisses es viu millor que a la resta de Catalunya, mentre que la majoria d'adolescents enquestats/des, un 46,3%, consideren que es viu igual que a la resta de Catalunya.

👉 Espais del municipi preferits per infants i adolescents:

En el cas dels infants, podem copsar que els equipaments municipals representen prop del 39% dels espais preferits per infants, seguit de l'espai públic (32%) i els espais privats (23%). En canvi, entre els/les adolescents l'espai públic representa prop del 40% dels espais preferits per adolescents, seguit dels equipaments municipal (32%) i els espais privats (28%).

👉 Sentiment de pertinença al municipi:

Es detecta que el sentiment de pertinença al municipi està condicionat per dos factors. Per una banda, l'edat, en tant que la majoria d'infants (un 67%) considera que continuaran vivint a Vacarisses quan siguin adults, mentre que la majoria d'adolescents (un 81%), considera que viuran fora del municipi (principalment per aspectes relatius a l'àmbit laboral). Per altra banda, s'observa que la identitat i el sentiment de pertinença també està condicionat pel fet de viure a una urbanització o al nucli. Tot i que la cohesió social es

percep elevada al si del nucli i de les diferents urbanitzacions, els i les participants perceben el nucli i les urbanitzacions gairebé com si es tractés de pobles diferents.

👉 Polítiques urbanístiques:

Quant a les actuacions que s'han desenvolupat en torn l'espai públic, es detecta una valoració majoritàriament positiva pel que fa al desenvolupament de projecte de millora de l'espai públic com la illa de vianants. Tanmateix, alguns/es agents destaquen la necessitat de desenvolupar una reflexió global sobre el disseny de l'espai públic de la Vila que es considera que es troba poc adaptat per a infants i adolescents. En aquest sentit, es destaca la manca d'espais, sobretot per a adolescents, i el fet que infants i adolescents coincideixen en els mateixos espais, produint-se en ocasions una certa conflictivitat per les diferències d'usos que es donen (o es volen donar) a aquests espais.

En segon lloc, quant a la mobilitat, es detecta una elevada dependència d'infants i adolescents respecte als pares/mares degut a les dificultats de mobilitat que ocasiona la distribució i l'orografia del territori. En aquest sentit, a més, la pràctica totalitat dels agents participants manifesten que les deficiències en el transport públic (principalment pel que fa a la connexió entre urbanitzacions i entre aquestes i el nucli) incrementen les dificultats de mobilitat per a infants i adolescents, així com la dependència del vehicle privat. Així mateix, es destaca la necessitat reduir el preu del transport públic amb l'objectiu de millorar l'accessibilitat. Tot i així, s'observa una valoració positiva en relació a l'incipient treball respecte a l'adequació horària dels autobusos escolar, el transport adaptat per a persones amb necessitats específiques o especials, i la T-12 o els descomptes del Carnet Jove.

Per altra banda, també s'exposa la necessitat d'estendre els camins escolars, i impulsar vies còmodes per moure's pel municipi a peu, en bici o altres mitjans de transport sostenibles.

Finalment, quant a la percepció de seguretat en relació a la mobilitat, tot i que una ampla majoria d'infants i adolescents manifesten sentir-se segurs/es quan es mouen pel municipi, es detecta que la percepció de seguretat és major al nucli, mentre que els desplaçament a peu des de les urbanitzacions fins al nucli (per exemple per anar a l'institut) es consideren més insegurs i menys còmodes.

Àmbit Participació

Quant a l'àmbit de Participació al llarg del procés participatiu i la diagnosi s'ha analitzat la participació als centres educatius, la participació a la Vila, el coneixement sobre l'Ajuntament, l'Associacionisme, els Òrgans de participació, i els Canals de Participació.

En primer lloc, pel que fa a la participació als centres educatius s'observa que els infants presenten una major percepció de participació a l'escola i que es té en compte la seva opinió que no pas els i les adolescents.

Tot i que els infants manifesten que participen a l'escola i que es té en compte la seva opinió, es detecta que els resulta difícil explicar en què es concreta aquesta participació, així com un elevat desconeixement respecte als canals o vies que utilitzarien per adreçar una proposta en relació al centre.

En canvi, entre els i les adolescents s'observa que aquells alumnes que formen part dels ecodlegats/des, delegats/des, subdelegats/des, etc. presenten una major capacitat per participar, opinar, i inclús decidir en alguns aspectes. Tanmateix, és interessant destacar que la majoria dels/les adolescents participants en els grups de discussió manifesten no sentir-se representats per aquests alumnes, considerant que no només és necessari que aquests alumnes realitzin un retorn de la informació d'aquells espais en els que participen, sinó que caldria impulsar una major participació del conjunt de l'alumnat previ a la representació que exerceixen aquests alumnes. Per altra banda, de nou s'observa cert desconeixement en torn les vies o canals per adreçar propostes en relació al centre.

En segon lloc, pel que fa a la participació a la Vila per part d'infants i adolescents, s'observa que un 29% dels infants considera que des de l'Ajuntament es té en compte la seva opinió, front un 18% d'adolescents.

En el cas dels infants és interessant destacar la bona valoració que realitzen en relació a les visites a l'Ajuntament i el fet que puguin dirigir propostes directament a l'Alcalde. Tanmateix, diversos participants destaquen que no s'ha donat resposta a les propostes que van realitzar en alguna d'aquestes visites i coincideixen en destacar la necessitat que des de l'Ajuntament es doni una resposta, tant positiva com negativa, quan s'adrecen propostes a l'Ajuntament. D'altra banda, entre els i les adolescents, es detecta una major apatia en relació a la participació i les institucions com

l'Ajuntament. En aquest sentit, s'observa que molts dels/les participants perceben l'Ajuntament com quelcom llunyà i que no té en compte les seves opinions.

Per altra banda, també és interessant que tant entre els infants com entre els/les adolescents es detecta un elevat desconeixement respecte a les vies o canals per adreçar propostes a l'Ajuntament.

En tercer lloc, respecte al coneixement de l'Ajuntament per part d'infants i adolescents, s'observa que la pràctica totalitat d'aquests/es, un 97% sap on està l'Ajuntament de Vacarisses i un 88% hi ha entrat en alguna ocasió. A més, un 78% afirma conèixer alguna persona que treballa a l'Ajuntament, i un 93,7% és coneixedor de qui és l'actual Alcalde del municipi.

En quart lloc, quant al principal òrgan de participació per a infants i adolescents, el Consell Escolar Municipal, s'observa que el 77,9% dels enquestats/des desconeixen el CEM, pel que es pot parlar d'un desconeixement força elevat.

En cinquè lloc, pel que fa a l'associacionisme a la vila, diversos dels agents participants destaquen l'existència d'un fort dinamisme associatiu, així com d'una àmplia diversitat d'entitats. Així mateix, es destaca positivament el suport que reben les diferents associacions des de l'Ajuntament.

Tanmateix, també s'observa que els nivells de participació associativa, tant en infants com en adolescents, són destacadament baixos, i encara més notables en el cas dels/les adolescents. Així, observem que un 23% dels infants enquestats participen de forma habitual o esporàdica en alguna entitat o associació, mentre que en el cas dels/les adolescents parlem d'un 15%.

En aquest mateix sentit, es detecta una manca de cultura participativa entre els infants i adolescents, que es reflecteix en la manca de proposició d'activitats i el seu desplegament, i de participació en aquells espais més propicis (per exemple el Cau o el Punt de Vol).

Finalment, és necessari destacar que els diferents agents participants coincideixen en manifestar la necessitat que estiguin presents les opinions i punt de vista d'infants i joves en els òrgans de participació de l'Ajuntament, i en aquest sentit, es proposa la creació d'un Consell d'Infants.

Les polítiques d'infància i adolescència

La Regidoria d'Infància de l'Ajuntament és l'encarregada del desenvolupament de les polítiques d'infància i adolescència al municipi. Aquesta regidoria es crea l'any 2015, de forma que centralitza totes les

actuacions adreçades a infants i adolescents des d'un únic servei. En aquest sentit, cal destacar el fet que es destinin recursos tant econòmics com humans al desenvolupament d'aquestes polítiques, així com la voluntat política per dotar de major rellevància a aquestes polítiques.

Pel que fa a les actuacions adreçades a infants i adolescents, s'observa un recorregut molt incipient pel que el nombre d'actuacions encara no és molt elevat. Tanmateix, cal tenir en compte que també es realitzen actuacions des d'altres serveis i que, algunes d'aquestes ja es portaven a terme amb anterioritat a la creació de la regidoria.

L'anàlisi d'aquestes actuacions ens ha permès copsar que tant entre aquelles que es desenvolupen des de la regidoria d'infància, com entre aquelles que es desenvolupen des d'altres serveis, s'observa una concentració d'aquestes en l'àmbit educatiu, i en l'àmbit de cultura, oci i lleure. En canvi, restaria pendent un major desenvolupament de les actuacions adreçades a famílies, així com les relatives a l'impuls de la participació per part d'infants i adolescents, com es fa palès per exemple en el fet que resten per desenvolupar-se actuacions recollides al Reglament de participació com el Consell d'Infància o l'audiència pública infantil (actualment integrada en el marc de les visites a l'Ajuntament). Així mateix, els diferents agents participants al procés destaquen la necessitat de desenvolupar més actuacions relatives a la prevenció i la promoció de la salut, així com impulsar una transformació major de l'espai públic adaptat per a infants i adolescents.

D'altra banda, pel que fa a l'avaluació d'aquestes actuacions per part dels agents participants, s'observa que les actuacions desenvolupades sota l'àmbit de Benestar i Educació són les que es valoren més positivament (6,5 i 6,4 sobre 10 respectivament), mentre que les actuacions en l'àmbit de Participació són les que reben una valoració més baixa (4,8 sobre 10).

Aquesta avaluació, també ens ha permès detectar els principals punts forts i febles de les polítiques d'infància i adolescència desenvolupades des de la regidoria i des dels diferents serveis municipals:

Punts forts	Infància i Joventut	- Proximitat i contacte directe i regular amb adolescents - Coordinació amb l'Institut - El Punt de Vol - El desenvolupament del treball transversal
	Cultura	- Bona participació i valoració dels programes culturals. - Incorporació de la perspectiva infantil i familiar en la programació cultural i les festivitats de la vila
	Participació	El Reglament de Participació com a eina d'impuls de la participació i la transparència
	Serveis Socials	- Desenvolupament del treball transversal - Derivació, coordinació i seguiments de casos - Acompanyament i suport a famílies
	Mobilitat	- Millora del transport públic en relació a l'accés a les escoles i l'Institut. - Ampliació de cobertures i franges horàries del transport públic.
	Polícia Local	- Desenvolupament d'actuacions d'educació viària, mobilitat segura, prevenció del consum de drogues, prevenció del bullying, etc. - Coordinació amb serveis i agents del territori.
	Medi Ambient	Actuacions adreçades a infants i adolescents per a la conscienciació ambiental i la gestió de residus.
	Educació	- Oferta educativa molt completa - Oferta educativa de qualitat tant formal com informal dels 4 mesos als 16 anys. - Tarifificació social dels serveis, ajudes i subvencions.

Punts febles	Infància i Joventut	🔧 Dificultats derivades de la configuració del territori. 🔧 Limitacions al desenvolupament del treball transversal amb alguns serveis. 🔧 Baixa participació d'adolescents i joves en les activitats del Punt de Vol.
	Cultura	🔧 La diversificació i descentralització de l'oferta cultural, conjuntament amb l'existència d'una agenda i organització compartides, provoca dificultats relatives al solapament d'activitats.
	Participació	🔧 Manca de desenvolupament d'estratègies, eines i actuacions recollides al Reglament de Participació en relació a infants i adolescents.
	Serveis Socials	🔧 Limitacions de recursos que dificulten poden desenvolupar un major nombre d'actuacions adreçades a infants i adolescents.
	Mobilitat	🔧 Manca de mitjans per desenvolupar un transport exclusivament escolar.
	Polícia Local	🔧 Dificultats per portar a terme més actuacions per infants i adolescents pel volum de l'organització.
	Medi Ambient	🔧 Manca de participació per part d'infants i adolescents.
	Educació	🔧 Manca de reflexió i accions en relació a l'educació inclusiva. 🔧 Limitacions a la planificació en relació a l'oferta de serveis educatius. 🔧 El treball amb adolescents i joves per part de la regidoria d'educació és limitat.

Finalment, quant al treball transversal, cal destacar que es tracta d'un dels punts febles destacats per part dels agents participants i que resta d'un major desenvolupament. En aquest sentit, si bé la vocació de treball transversal és molt ben valorada, s'apunta la necessitat d'impulsar aquesta transversalitat i crear eines, espais, i protocols clars per afavorir-la.

5.2 Orientacions

En primer lloc, cal destacar la rellevància de les polítiques d'infància i adolescència. Vacarisses compta en els darrers anys amb un increment considerable de la població infantil i adolescent que posa de manifest la necessitat de desenvolupar actuacions adreçades a aquest segment de la població. En aquest sentit, cal considerar que el desenvolupament de polítiques d'infància i adolescència té com a objectiu la preservació dels drets d'infants i adolescents en el present, però també comporta una inversió en el model de societat que es vol assolir.

Així doncs, el desenvolupament d'aquestes polítiques no pot deixar de ser una estratègia de prevenció posant a l'abast d'infants, adolescents i famílies millors oportunitats i prevenint, d'aquesta manera, les possibles fractures socials. Es tracta, en definitiva, d'assegurar la visibilitat i el benestar d'infants i adolescents en la societat vacarissenca.

En segon lloc, cal que el PLIA i les polítiques que d'aquest se'n derivin es basin en estratègies de promoció, prevenció, atenció, protecció i participació:

- **PROMOCIÓ:** conjunt d'actuacions que obeeixen a objectius de millora social, particularment als d'un benestar personal i social més gran.
- **PREVENCIÓ:** conjunt d'actuacions destinades a preservar l'infant o l'adolescent de les situacions que són perjudicials per al seu desenvolupament integral o per al seu benestar.
- **ATENCIÓ:** conjunt d'actuacions per evitar que el desenvolupament integral de l'infant o l'adolescent en pugui resultar afectat negativament.
- **PROTECCIÓ:** conjunt d'actuacions reservades per a quan el desenvolupament integral de l'infant o l'adolescent sembla clar que pot resultar seriosament afectat.
- **PARTICIPACIÓ:** estratègies que permetin visibilitzar els infants i adolescents com a ciutadans/es amb capacitat per expressar els seus drets i assumir els seus deures.

En tercer lloc, cal tenir en compte que el desenvolupament òptim de les polítiques d'infància i adolescència és possible a través de l'impuls d'un treball transversal eficaç. Donat que aquestes

polítiques han de respondre a un enfocament multifactorial, requereixen necessàriament d'un abordatge transversal. Així doncs, és des d'aquesta òptica que esdevé possible garantir els drets i les oportunitats en els diferents àmbits d'actuació.

A més, cal tenir en compte que la transversalitat és, alhora, el reflex de la voluntat política per dotar de rellevància a aquestes polítiques i assolir una major eficàcia, en tant que es prenen en consideració tots aquells factors, àmbits i aspectes que afecten la vida i el desenvolupament d'infants i adolescents, ja sigui de forma directa o indirecta.

En quart lloc, pel que fa al desenvolupament d'aquestes polítiques en cadascun dels àmbits d'actuació plantejats per al PLIA, a continuació s'exposen les principals consideracions a tenir en compte per a cadascun d'aquests.

Pel que fa a l'àmbit d'infants, adolescents i família, a través de la diagnosi podem copsar la necessitat de desenvolupar actuacions encarades a la millora de les relacions familiars, el foment d'una maternitat/paternitat positiva, i oferir el suport i acompanyament necessari a la família com a agent important. En aquest sentit, i donat que ens trobem en una societat en constant canvi i caracteritzada per una elevada complexitat, cal tenir en compte que no només és necessari prestar atenció a aquelles famílies que es poden trobar en situacions d'exclusió, sinó que tots els pares i mares necessiten de suport per desenvolupar la seva tasca educativa, afectiva i d'acompanyament. Així doncs, resulta cabdal continuar oferint espais de formació i de reflexió conjunta i intercanvi d'experiències entre famílies.

Sota aquesta mateixa reflexió, considerem necessari destacar de forma especial la necessitat de promoure la conciliació de la vida personal, familiar i laboral com a mecanisme per fer front a una realitat social que faci compatible el treball amb la vida familiar.

Pel que fa a l'àmbit d'Educació, la diagnosi ens permet copsar la importància de mantenir un bon nivell de comunicació i coordinació entre els diferents agents educatius per tal de garantir el desenvolupament de l'infant en l'etapa educativa de forma òptima, estant amatents a aquelles situacions individuals o col·lectives que requereixin d'una intervenció per tal de garantir les mateixes oportunitats a tots i totes. En aquest sentit, de nou, la família esdevé un agent cabdal, en

tant que les relacions entre el centre educatiu i la família i la seva acció educativa han de ser complementàries i reforçar-se mútuament. A més, s'observa la rellevància d'establir estratègies i mecanismes d'acompanyament i orientació en les diferents transicions educatives.

D'altra banda, pel que fa a l'educació en l'àmbit fora escola cal tenir en compte la importància de l'educació en el lleure com un agent educatiu cabdal en l'aprenentatge de competències i habilitats que influeixen en el desenvolupament integral de l'infant i l'adolescent. En aquest sentit, cal tenir en compte que l'educació en el lleure no només aporta valors i competències als infants i adolescents, sinó que s'esdevé una veritable escola de participació activa, i donat que posa en contacte infants i adolescents fora del centre educatiu també actua com a estratègia de millora de la cohesió social.

Així doncs, resulta imprescindible establir eines d'interlocució i suport als diferents agents que promouen l'educació en el lleure, en especial pel que fa a l'associacionisme educatiu.

Pel que fa a l'àmbit de Benestar, cal tenir en compte que el benestar integral dels infants i adolescents comprèn diversos àmbits com la salut física i emocional, els hàbits i estils de vida saludables, i les conductes de risc, però també el temps lliure, l'oci i la cultura, entre d'altres.

Promoure el benestar integral d'infants i adolescents, doncs, requereix que es prenguin en consideració tots aquests àmbits, garantint unes condicions i un accés igualitari a tots i totes. En aquest sentit, a través de la diagnosi ha estat possible detectar la necessitat d'impulsar actuacions de prevenció i promoció des d'una perspectiva global, i millorar l'accessibilitat a la pràctica esportiva i d'oci i lleure. Així mateix, també cal destacar la necessitat de generar espais d'oci i trobada per a aquest segment de la població i implicar-los de forma més activa en el disseny i desplegament d'accions culturals.

Quant a l'àmbit de Vila, cal tenir present que l'espai públic també és un element condicionant en el desenvolupament d'infants i adolescents. En aquest sentit, cal treballar per l'impuls d'un espai públic més adaptat a les necessitats d'infants i adolescents, i que compti amb espais suficients adreçats a aquests col·lectius. Així mateix, cal vetllar per una mobilitat segura d'infants i

adolescents que permeti la reducció de l'elevada dependència actual que presenten aquests amb els pares/mares per desplaçar-se pel municipi i incrementi la seva autonomia a l'espai públic.

Finalment, pel que fa a l'àmbit de participació, al llarg de la diagnosi s'ha pogut detectar limitacions en la participació d'infants i adolescents, així com en la cultura participativa d'aquests/es. Així doncs, es considera necessari desenvolupar estratègies encarades a la promoció de la participació d'aquest col·lectiu en les diferents esferes de la vida social i política, com les següents:

- Promoure la participació associativa d'infants i adolescents.
- Establir canals clars i estables de participació, tant als centres educatius com a la vila.
- Dotar els infants i adolescents d'espais de participació específics (com per exemple a través de la creació d'un Consell d'Infància).
- Promoure la formació en participació i valors democràtics ("a participar s'aprèn participant").
- Tenir presents els infants i adolescents en la configuració de l'agenda política i en el desenvolupament de les polítiques públiques, especialment en aquells aspectes que els poden afectar de forma directa.
- Desenvolupar una nova cultura participativa en que infants i adolescents puguin tenir un major protagonisme.
- Garantir la participació efectiva d'infants i adolescents.
- Escoltar a infants i adolescents de forma activa i informar-los.
- Promoure la representació equitativa de tots els infants i adolescents tenint en compte les seves necessitats específiques.

6. Eixos estratègics i principals línies d'actuació del PLIA

6.1 Missió, visió, valors

Missió

La Missió descriu la naturalesa, la raó de ser del servei de forma que orienta la planificació, destinataris/es i el funcionament d'aquest.

Contribuir a generar les condicions necessàries per a què infants i adolescents del municipi puguin exercir els seus **drets** i assolir el seu **màxim desenvolupament**, promovent la **igualtat d'oportunitats** entre aquests/es.

Així, les necessitats i interessos d'infants i adolescents del municipi hauran d'estar recollits a l'**agenda política** de forma que també es **visibilitzi** a aquests com a subjectes de dret garantint la **participació activa** d'aquest col·lectiu.

Visió

La Visió és la definició d'allò que el servei d'infància i adolescència vol ser en el futur, és a dir, es tracta del rumb i l'orientació d'aquest.

Consolidar el servei com a **referent** en matèria de desenvolupament de les polítiques d'infància i adolescència, esdevenint l'**instrument per a la planificació, desenvolupament i avaluació** d'aquestes.

Valors

Els valors són el conjunt de principis, creences i regles compartides que inspiren, regeixen i regulen el funcionament i la gestió del servei. Constitueixen, per tant, la filosofia institucional i el suport de la cultura organitzacional.

En aquest sentit, alguns dels valors que es promouen des del servei d'infància i adolescència són:

- La participació
- La cooperació
- La igualtat
- La coherència
- La universalitat
- La transversalitat
- La diversitat

6.2 Definició dels principis

Per a la definició dels principis partirem del Pla d'atenció integral a la infància i adolescència de Catalunya 2010-2013 que desenvolupa el Pacte per a la Infància de Catalunya:

Transversalitat

El Pla Local d'Infància i Adolescència de Vacarisses, ha de ser necessàriament un Pla transversal en tant que el desenvolupament de les polítiques adreçades a aquest col·lectiu es produeix des d'àmbits i serveis diferents. És a dir, tot i que el desenvolupament de les polítiques es produeix des de perspectives i àmbits de treball molt diferents, cal que les estratègies d'actuació siguin compartides de forma que sigui possible donar una resposta global a les necessitats d'aquest col·lectiu.

Així doncs, la comunicació i la coordinació esdevenen elements indispensables i, per tant, és imprescindible la creació de mecanismes de treball tant a nivell tècnic com polític. Per a què això sigui possible, per tant, no només són necessaris recursos humans i de temps, sinó que també és necessària la voluntat política, així com la formació i sensibilització de totes les persones implicades i, l'establiment d'espais formals.

Treball en xarxa

De la mateixa manera que al si de l'Administració el PLIA implica necessàriament un abordatge transversal, cal desenvolupar un treball en xarxa que prengui en consideració, no només els actors de l'administració pública, sinó també la resta d'agents implicats en el desenvolupament d'infants i adolescents des de diferents àmbits.

Així doncs, cal tenir en compte que aquest treball en xarxa requereix de diferents nivells de col·laboració: la informació compartida, la planificació conjunta, la coordinació, la definició d'estratègies, la implementació d'actuacions, l'avaluació, etc.

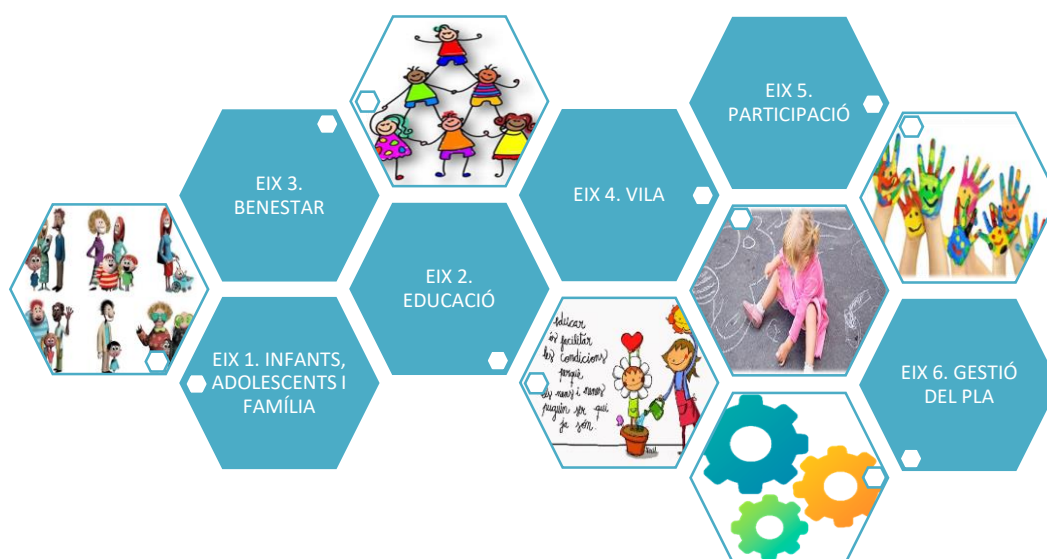
Flexibilitat i dinamisme

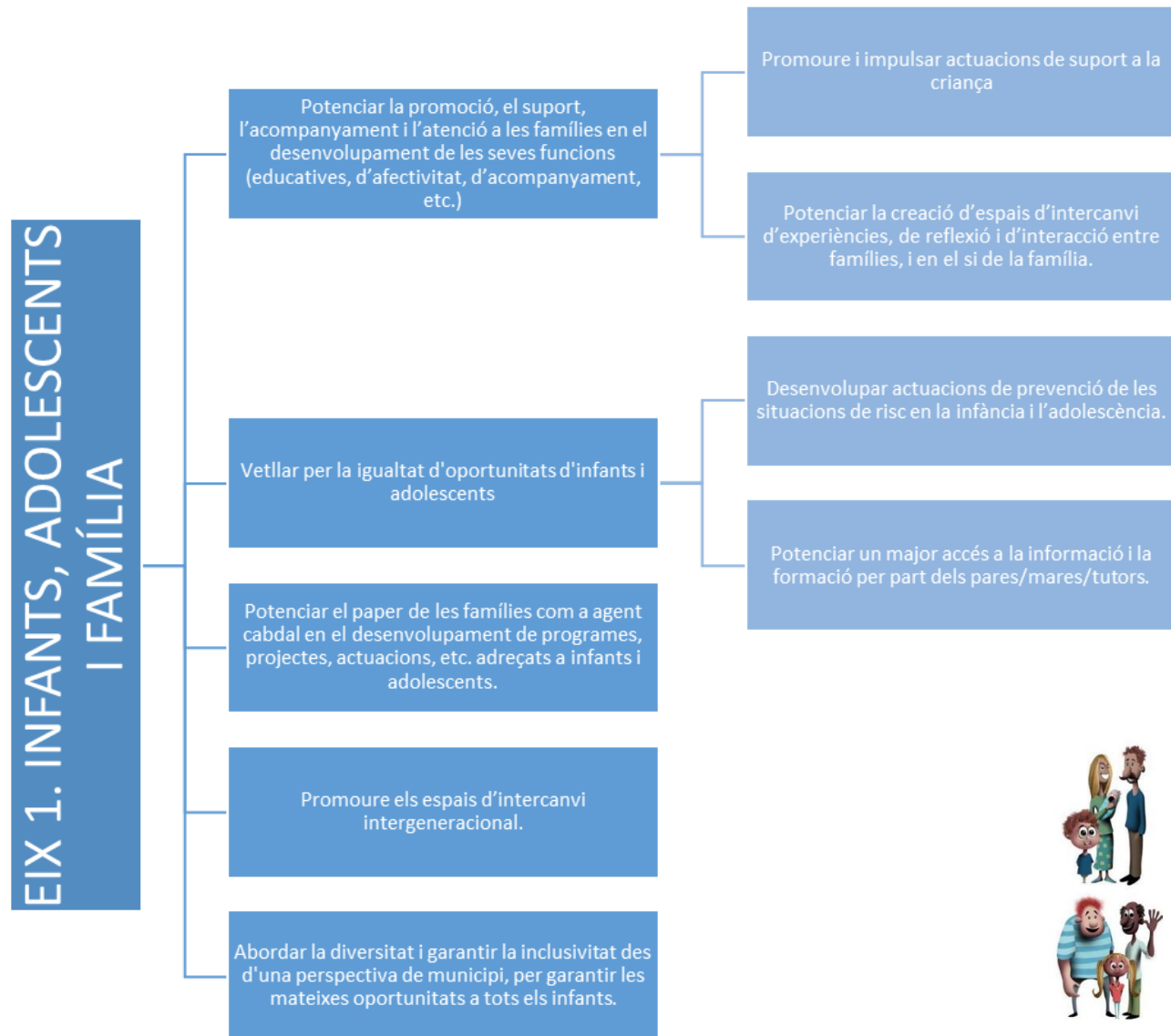
El PLIA no s'haurà d'entendre com un element estàtic, sinó més aviat com un document estratègic flexible que ha de tenir la capacitat d'adaptar-se als canvis, a les noves necessitats i realitat dels infants i adolescents del municipi. El propi desenvolupament del PLIA, de fet, ha de proporcionar eines per adaptar les estratègies i actuacions a partir de l'avaluació, el sorgiment de nous reptes i l'aprenentatge constant fruit del desenvolupament de les polítiques emmarcades en aquest.

6.3 Eixos estratègics i línies d'actuació

Partint dels criteris que s'acaben de definir i, tenint en compte la informació recollida al llarg de la diagnosi, a continuació es desenvolupen els eixos estratègics i les línies d'actuació encarregades de definir els objectius generals i específics de les polítiques d'infància i adolescència del municipi. Així, la finalitat primera d'aquests eixos estratègics i línies d'actuació és ordenar els àmbits que cal treballar i prioritzar les actuacions a desenvolupar per tal de garantir el desenvolupament d'una actuació efectiva i eficient.

El següents eixos d'orientació estratègica tenen com a marc de referència el 5 àmbits temàtics en els que es basa la diagnosi (Infants, adolescents i família; Educació; Benestar; Vila i Participació) als quals s'afegeix l'àmbit de Gestió del Pla, i a partir dels quals es desenvolupen les diverses línies d'actuació.

EIX 2. EDUCACIÓ

Donar resposta a les necessitats educatives vetllant per la igualtat d'oportunitats i d'accés als serveis educatius bàsics

Desenvolupar estratègies per garantir un accés igualitari a les activitats educatives que es porten a terme fora de l'horari escolar, tenint en compte el factor territorial

Mantenir l'oferta educativa per a totes les franges d'edat

Potenciar una major participació d'infants i adolescents en l'àmbit educatiu

Promoure l'activitat del Consell Escolar Municipal per assolir la implicació de tots els agents educatius del municipi

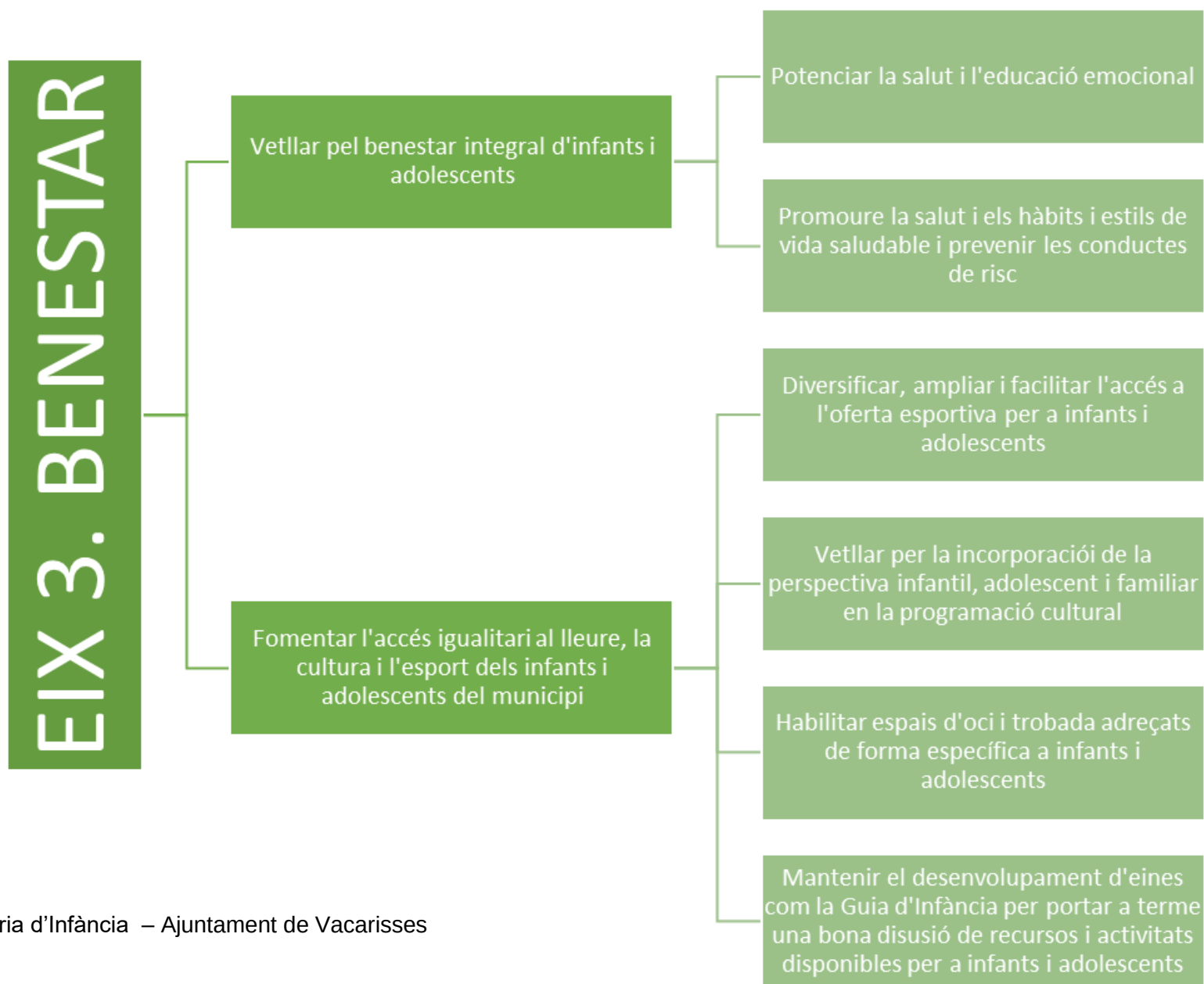
Impulsar estratègies de prevenció del fracàs i l'abandonament escolar

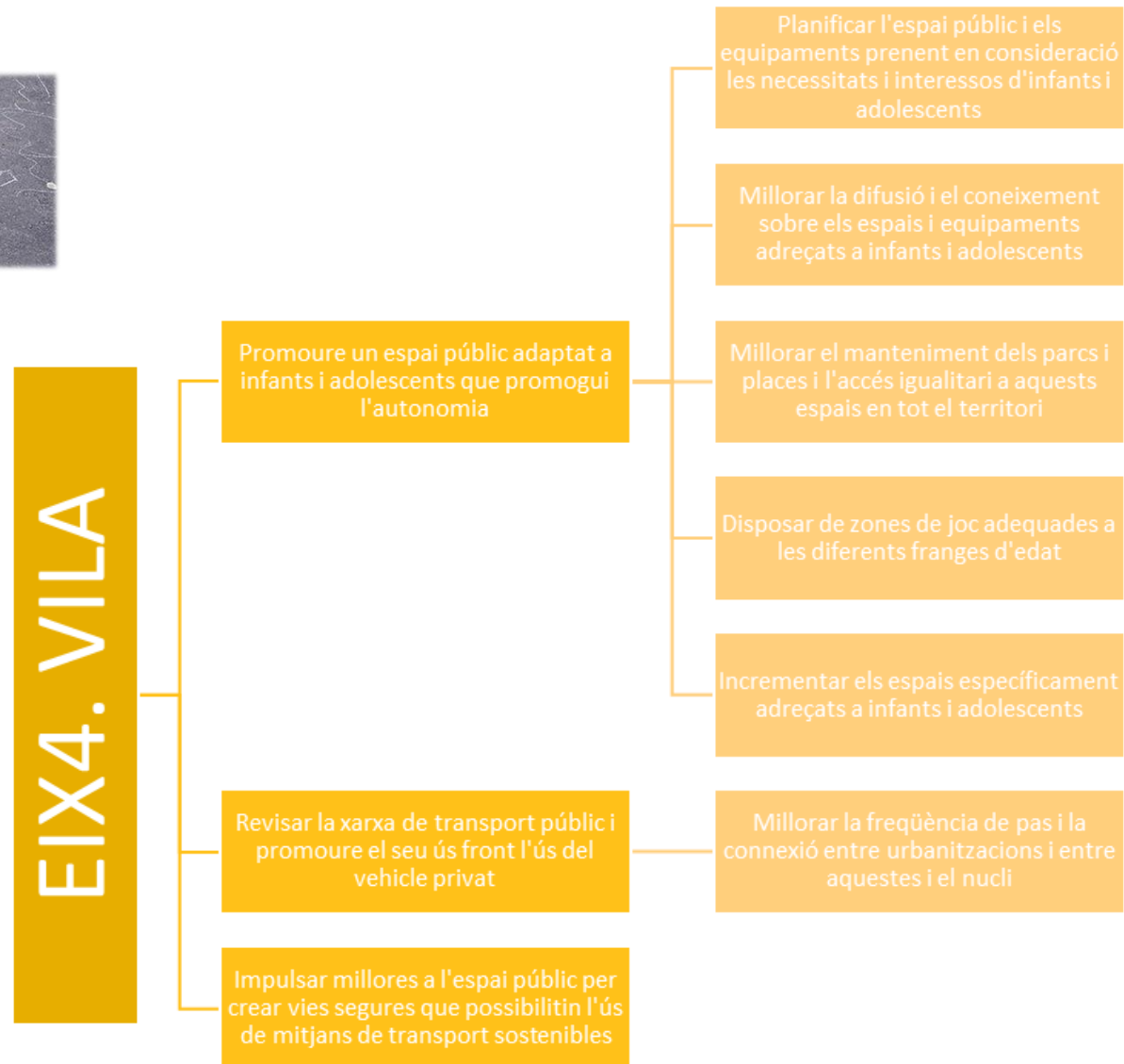
Desenvolupar estratègies d'orientació i acompanyament en les diferents etapes educatives

Mantenir i impulsar l'Espai dels infants.

Oferir suport i impulsar l'activitat de les principals entitats del municipi en lleure educatiu.

Augmentar i facilitar l'accés al lleure educatiu

EIX 6. GESTIÓ DEL PLA

Promoure i consolidar la transversalitat en les polítiques d'infància i adolescència

Establir mecanismes i indicadors d'avaluació i seguiment del desenvolupament del PLIA

7. Pla d'actuació del PLIA

Tot seguit el document detalla el conjunt d'actuacions que poden formar part del Pla d'actuació del PLIA de Vacarisses. En aquest sentit, en primer lloc, es llisten totes aquelles actuacions que ja s'estan desenvolupant per a infants i adolescents al municipi, com ja s'ha fet a l'anàlisi de les polítiques d'infància i adolescència, però destacant una breu explicació de cada actuació. I en segon lloc, es relacionen totes aquelles noves propostes d'actuació que han anat sorgint al llarg del procés participatiu en diferents espais i amb diferents agents socials.

7.1 Actuacions vigents

Àmbit Infants, adolescents i família

- ✎ **Espai Familiar:** Es tracta d'un espai de trobada per a famílies amb infants de 0 a 3 anys. L'objectiu del projecte és donar suport a les famílies en la cura i educació dels seus fills/es a través de l'acompanyament d'una educador que facilita que les famílies puguin compartir i reflexionar sobre educació i criança. A més, també busca compensar situacions socioeconòmiques desfavorides.
- ✎ **Formació de pares i mares:** Xerrades i tallers destinats a les famílies del municipi envers temàtiques que puguin ser d'interès.
- ✎ **Guia d'Infància:** Guia d'activitats per a infants i adolescents de Vacarisses.
- ✎ **Commemoració del Dia Internacional dels Drets dels Infants:** es realitzen activitats en torn el reconeixement i la divulgació dels Drets dels Infants.

Àmbit Educació

Escola

- ✎ **PIDCES:** Assessorament i orientació en temes d'interès adolescent i juvenil: alimentació, sexualitat, consums, estudis, en el marc de l'Institut.

- ✎ **Els Sons del Vent:** Es tracta d'un projecte basat en la pràctica instrumental d'instruments de vent. S'ofereix a l'alumnat, en horari lectiu, la possibilitat d'aprendre a tocar un instrument de vent amb la finalitat de crear un grup instrumental.
- ✎ **Servei d'escola bressol:** es tracta d'un servei per a infants des del 4 mesos fins als 3 anys que compta amb serveis complementaris de menjador, horari complementari i, casal infantils a l'estiu.
- ✎ **Escola de Música:** L'escola ofereix diferents programes de formació musical basats en la pràctica instrumental en grup. A més, l'escola participa activament de la vida cultural del poble, organitza projectes i tallers per a col·lectius concrets, du a terme un projecte conjunt amb les escoles bressol per a sensibilització dels infants en matèria musical, i participa als espais familiars oferint activitats que fan ús de la música com a eix vertebrador.
- ✎ **Servei de menjador escolar:** gestió del servei de menjador de les dues escoles de primària del municipi.
- ✎ **Subvencions per l'adquisició de llibres i material didàctic i informàtic:** des de l'ajuntament es gestionen aquestes subvencions per a infants i adolescents.
- ✎ **Educació viària per a infants:** Introducció a la mobilitat segura a peu, bicicleta i coneixement de senyalització.
- ✎ **Juguem amb l'energia:** Activitats i jocs infantils relacionats amb l'energia.
- ✎ **Tallers d'herbes aromàtiques:** Tallers per a infants in poden fer remis amb herbes, aprendre a conservar-les i a observar-les en el seu entorn natural.
- ✎ **Taller de sensibilització LGTBIQ:** Aquest taller té l'objectiu de sensibilitzar, visibilitzar i acceptar els diferents col·lectius LGTBIQ. Es porten a terme a l'Institut, i es reflexiona sobre el propi sistema educatiu en aquest sentit.
- ✎ **Espai dels Infants:** servei educatiu destinat a tots els infants de Vacarisses de P3 a 6è de primària i les seves famílies. S'ofereix suport i acompanyament escolar i s'estimula el desenvolupament de la personalitat i les competències socials.

Fora escola

- ✎ **Reforç escolar:** Espai de suport a la realització de deures i preparació d'exàmens.

- 👉 **Intervenció en medi obert:** Intervenció al carrer a través d'una educadora social.
- 👉 **Casal de Joves:** Espai de trobada jove on s'ofereixen diferents serveis: Carnet Jove, Boulder d'escalada, mòduls d'skate, Espai de jocs, així com una programació de tallers, sortides i activitats diverses.
- 👉 **Casals d'estius i Casalets:** Oferta d'activitats d'estiu durant els mesos de juny i juliol.
- 👉 **Punt d'Informació Juvenil (PIJ):** Assessorament i orientació en temes d'interès juvenil.

Àmbit Benestar

Salut

- 👉 **Conveni amb La universitat Politècnica de Catalunya:** Destinat a famílies i llurs infants, aquest conveni permet que puguin disposar d'una revisió oftalmològica i l'obtenció d'ulleres de manera gratuïta, si és necessari segons el cas.
- 👉 **Psicojove:** Servei d'atenció psicològica destinat a infants i les seves famílies. Al servei s'hi pot accedir directament o bé derivat per algun altres servi i/o professional.
- 👉 **Promoció de xerrades pedagògiques per a la prevenció del consum de drogues i el bullying escolar:** Els cossos de seguretat (Mossos d'Esquadra i Policia Municipal de Terrassa) porten a terme xerrades a l'Institut amb l'objectiu de prevenir el consum de drogues i l'assetjament escolar.

Cultura, oci, lleure i joc

- 👉 **Pack Jove:** Es tracta d'un casal d'estiu per a infants i adolescents des de 6è de primària a 4rt d'ESO.
- 👉 **Programa cultural:** programació cultural diversa adreçada a adolescents i joves de 12 a 30 anys com la Festa Major, Festa Major Petita, Cicle d'Arts Escèniques Dijous a la fresca, Cicle musicals VADEMUSICA.
- 👉 **Hores del conte al carrer i a la Biblioteca:** Programació a l'illa de vianants de les hores del conte que es durant l'ant es fan a la Biblioteca, com a programa de foment de la lectura.
- 👉 **Va de Musica:** Programació de concerts de música en horari matinal, buscant un grup que agradi tant a adults com a infants.
- 👉 **Cicle de Teatre Infantil:** Programació d'obres de teatre infantil a la tardor.

- ✎ **Cicle festiu de Vacarisses:** En la programació de les diferents festes populars es programen activitats pensades exclusivament per a infants i adolescents.
- ✎ **Anem al Teatre:** Programació de diferents obres de teatre pels diferents cicles de les escoles.
- ✎ **Juga a Vacarisses:** Parc de Nadal amb oferta d'activitats per a infants i adolescents.
- ✎ **Lectofaraons i A l'abril llibres mil:** Programes de foment de la lectura i la comprensió lectora.

Àmbit Vila

Espai Públic

- ✎ **24 parcs infantils al municipi:** El municipi de Vacarisses compta amb 24 parcs infantils distribuïts pel territori municipal.²¹

Mobilitat

- ✎ **Transport escolar a adolescents de petites urbanitzacions:** Conveni entre l'Ajuntament i el Consell Comarcal del Vallès Occidental per tal que els/les adolescents de les urbanitzacions del Fresno i La Farinera puguin accedir a l'Institut en transport subvencionat.
- ✎ **Adequació de l'horari del transport urbà:** S'ha adequat l'horari de l'autobús de línia a les entrades i sortides de les escoles i l'Institut.
- ✎ **Transport de línia amb ús escolar Els Caus i La Coma:** S'han posat línies addicionals per cobrir una major extensió del territori, arribant a urbanitzacions llunyanes. Aquestes serveixen per portar els infants, adolescents i joves als centres educatius, però poden ser utilitzades per la població en general.
- ✎ **Millora de la parada de l'Institut:** S'ha substituït el pal de parada, ubicat en terra, per un planxé de formigó i, en breu, s'instal·larà una marquesina per resguardar els/les alumnes en dia de pluja.

²¹ A l'Annex 9.5 es poden consultar les imatges amb la distribució dels parcs infantils en el municipi.

- **Promoció de la T16:** En col·laboració amb l'AMTU, es reparteixen anualment els documents per poder tramitar la T16 i es promociona el seu ús.
- **Camí escolar:** S'ha creat un camí escolar per anar a l'escola Font de l'Orpina, i es realitza una campanya per promocionar el seu ús i anar caminant al centre educatiu.

Àmbit Participació

- **Concurs per buscar logo i canviar el nom a la Deixalleria:** Concurs entre els/les alumnes de l'Institut per obtenir un logotip i canviar el nom de la Deixalleria amb l'objectiu d'eliminar les connotacions negatives de l'actual.
- **Visites dels infants a l'Ajuntament:** Els infants visiten l'Ajuntament, es reuneixen a la Sala de Plens amb l'Alcalde per fer algunes preguntes i després passen a conèixer els diferents departaments.
- **Audiència pública d'infants:** Es tracta d'un mitjà de participació, consulta i assessorament, consistent en la trobada dels/les responsables polítics i tècnics municipals amb el Consell d'infants. Donat que aquest encara no s'ha desenvolupat, actualment la visita i l'audiència pública d'infants es tracta com una mateixa actuació.

7.2 Propostes d'actuació

A continuació es recullen el conjunt de propostes que s'han anat adreçant en els diferents espais de participació que s'han obert durant el procés de diagnosi del PLIA. Aquestes propostes, per tant, provenen tant d'infants i adolescents, com de famílies, tècnics/es municipals i altres agents municipals i s'han ordenat en funció de l'àmbit d'actuació al que corresponen.

Àmbit	Subàmbit	Propostes d'actuació	Coincidents ²²
Infants, adolescents i família		Ludoteca que faciliti la conciliació laboral i familiar quan acaba el curs escolar	4
		Impulsar activitats per a famílies i infants	16
		 Genèric	3
		 Crear un espai per a famílies i infants on compartir temps amb altres famílies (espai familiar)	10
		 Oferta d'activitats extraescolars amb pares i mares	2
		 Sala de jocs comunitària	1
		Desenvolupar un projecte intergeneracional (avis, infants i adolescents)	3
		 Genèric	2
		 Impulsar espais de confluència amb la gent gran (potser si es posen unes màquines de gimnàs al parc infantil, i un espai amb cistelles..).	1
		Oferir ajudes a famílies nombroses per al menjador	2
		Potenciar millors relacions familiars	1
		Impulsar una major implicació amb la infància per part del jovent	1
		Dissenyar parcs que permetin una major interacció intergeneracional	1
		Oferir més formació per a pares i mares	1
		Impulsar una major implicació de les famílies en general, en l'educació i els hàbits dels infants i adolescents a nivell pràctic i/o tècnic	1
		Fomentar la cultura dels bons hàbits	1
		Impulsar estratègies per a què els pares/mares puguin passar més temps amb els fills	11
		 Genèric	1

²² "Coincidents" fa referència al nombre de vegades que es repeteix la mateixa proposta.

		 Dissenyar estratègies per facilitar la conciliació laboral i familiar	10
Educació	Escola	Incrementar el nombre de professors	4
		Sobre l'escola Pau Casals	-
		 Asfaltar o posar gravilla al pàrquing	2
		 Eliminar les barreres arquitectòniques per accedir a l'escola (els pals de llum de permeten passar als cotxets)	1
		 Posar bancs a la porta de l'escola	1
		 Arreglar els lavabos	9
		 Posar una cuina i millorar el menjar del menjador escolar	8
		 Millorar la climatització de les aules (a l'estiu fa molta calor)	1
		 Posar un rocòdrom	4
		Sobre l'escola Font de l'Orpina	-
		 Habilitar zones d'aparcament per poder recollir els infants més a prop durant l'hivern.	1
		 Fer més pròxima la relació entre l'escola i les famílies	1
		Oferir tallers d'arts i escacs a l'escola a partir de P4	1
		Crear un espai adreçat als joves que no acrediten l'ESO	1
		Incrementar el nombre d'hores d'estudis en anglès	1
		Establir una zona única d'escolarització	1
		Fomentar la cohesió entre les dues escoles de primària	3
		Treballar l'educació emocional	1
		Millorar la percepció de la persona des d'una òptica global, per tal de realitzar una millor atenció a la diversitat, sobretot a l'Institut	1
		Impulsar metodologies pedagògiques innovadores	41

		 Fer més classes en grups i/o parelles	20
		 Fer més activitats pràctiques	15
		 Dotar de major protagonisme l'alumnat en el desenvolupament de les classes	6
		Sobre els deures	-
		 Reduir el volum de deures	30
		 Evitar que deures i exàmens es concentrin en els mateixos dies	20
		 Enviar menys deures per al cap de setmana	15
		 Millorar la coordinació entre el professorat per evitar la sobresaturació de deures	8
		 Destinar part de l'horari lectiu per realitzar deures	6
		Eliminar els càstigs col·lectius	15
		Realitzar més activitats especials en els centres per millorar la convivència	4
		Impulsar mesures efectives per combatre el bullying i l'exclusió a l'Institut	8
		Disposar d'una figura referent per a què l'alumnat de l'Institut pugui fer consultes, rebre assessorament principalment a nivell de salut emocional sempre que sigui confidencial	8
		Impulsar mesures per incrementar la tolerància vers la diversitat, sobretot a nivell d'orientació sexual, entre l'alumnat de l'Institut	4
	Fora escola	Incrementar l'oferta d'activitats extraescolars	46
		 Genèric	32
		 Més activitats de tipus artístic	4
		 Oferir activitats de teatre	2
		 Incrementar l'oferta d'activitats a les tardes per a adolescents durant el curs escolar	1
		 Oferir activitats educatives extraescolars relacionades amb la flora, fauna i espais naturals autòctons	1

de Vacarisses

		 Incrementar l'oferta de l'escola de música amb diferents instruments (bateria, saxo...)	1
		 Escola de dansa	3
		 Impulsar activitats transversals	1
		 Més activitats extres a La Fàbrica semblants a les que es fan en època de nadal	1
		Escola d'idiomes i acadèmia d'anglès (es posa d'exemple <i>Kids & us</i>)	1
		Ajuda amb els deures	1
		Impulsar els patis oberts	1
		Vetllar per la qualitat de les activitats d'entitats i empreses que realitzen activitats i serveis per a infants en espais municipals	1
		Dissenyar estratègies per a què tots els infants puguin realitzar activitats extraescolars de forma que el preu no sigui una barrera d'accés	4
		Millorar la difusió de les activitats extraescolars que es porten a terme al municipi	1
Benestar	Salut	Oferir més opcions de pediatria i major nombre de professionals	4
		Crear un grup de lactància	1
		Millorar la coordinació entre el CAP, l'escola i Serveis Socials pel que fa a la detecció de conductes de risc	1
		Oferir formació als clastres i famílies sobre primers auxilis, intoleràncies, etc.	1
		Impulsar un major nombre de xerrades/cursos de diverses temàtiques relacionades amb la promoció de la salut, adreçades principalment a adolescents	1
		Realitzar formació a mestres, monitors/es i famílies d'eines per treballar la gestió de les emocions amb infants i famílies	1
		Desenvolupar actuacions per dotar a infants i adolescents d'eines per a la gestió de les emocions	12

		Treballar per l'assoliment d'un discurs comú entre l'escola, les famílies, i la resta d'agents i espais educatius, per a l'ús de pantalles per part d'infants.	1
		Més serveis mèdics durant el cap de setmana	1
	Esports	Incrementar l'oferta d'activitats esportives més diverses	18
		Construir un rocòdrom	6
		Incrementar el nombre d'equipaments esportius	40
		 <i>Genèric</i>	15
		 <i>Construir un skatepark</i>	10
		 <i>Habilitar un gimnàs per a infants</i>	2
		 <i>Habilitar circuits per bici, patinets, patins, etc.</i>	5
		 <i>Posar pistes de bàsquet</i>	4
		 <i>Posar més pistes de pàdel i tennis</i>	3
		 <i>Posar una taula de ping-pong al nucli de la vila</i>	1
		Fomentar l'esport	2
		Oferta esportiva adreçada a adolescents (capoeira, boxa, MMA, spinning, aerobí..)	2
		Millorar el manteniment dels equipaments esportius	55
		 <i>Genèric</i>	12
		 <i>Millorar l'estat del Poliesportiu</i>	3
		 <i>Posar parquet a la sala polivalent de la Fàbrica i al Poliesportiu</i>	5
		 <i>Posar gespa al camp de futbol</i>	35
		Fer més gran el rocòdrom d'Eskalavaka	4
		Crear un Club esportiu	1

		Monitors esportius per a adolescents	1
		Crear un equip de bàsquet	1
		Obrir l'accés al rocòdrom (sense haver de soci/a)	1
		Fer accessible la natació per a tots els infants (subvencionant part del curs d'estiu per a aquelles persones que ho necessitin)	1
		Obrir el Poliesportiu al matí	1
		Crear espais d'oci i trobada	50
	Cultura, oci, lleure i joc	 Genèric	1
		 Per a adolescents	22
		 Crear espais pensats especialment per a la franja d'edat 10-12 anys, encara no són "joves" però tampoc se senten còmodes amb els infants. Falten activitats que motivin i moguin a participar als nens i joves a partir dels 10 anys.	1
		 Un local més gran per al Punt de Vol	8
		 Pub/discoteca per a adolescents	3
		 Per a infants	9
		 Diversificar i fer més accessible l'oferta de lleure amb un espai cobert per a l'hivern	1
		 Crear un espai de joc per a infants fins a tres anys i les seves famílies fora de l'horari escolar, que permeti una alternativa al parc durant els mesos de fred a la zona de la Font de l'Orpina.	1
		 Ampliar la franja d'edat del Punt de Vol o fer un Punt de Vol per a infants	4
		Incrementar les activitats d'oci i lleure	30
		 Genèric	5
		 Incrementar les activitats d'oci de tarda i vespres	1

	 Incrementar l'oferta de lleure per a infants	5
	 Incrementar l'oferta d'activitats per a petita infància (0-3 anys)	2
	 Incrementar l'oferta d'oci i lleure per a adolescents	8
	 Impulsar propostes d'activitats de lleure no convencional	1
	 Incrementar l'oferta d'oci i lleure per a infants i adolescents els caps de setmana	8
	Crear un espai d'oci familiar	10
	 Genèric	2
	 Bar musical o discoteca	2
	 Bars i espais d'oci (bitllar, futbolí...)	1
	 Lloc on poder fer karaoke	1
	 Casal per a pares i mares	1
	 Zona de pícnic al nucli	1
	 Plaça amb wifi on hi hagi algun servei del que també puguin gaudir els adults	1
	 Crear un Casal social per a totes les edats	1
	Posar un cinema	7
	 Genèric	3

de Vacarisses

 <i>Cinema infantil</i>	3
 <i>Sessions de cinema a la fresca</i>	1
Oferir més activitats relacionades amb l'entorn natural	12
 <i>Genèric</i>	1
 <i>Incrementar l'oferta d'activitats a l'aire lliure</i>	4
 <i>Oferir sortides i excursions (marcades i amb plànol guia)</i>	5
 <i>Oferir activitats infantils relacionades amb la natura</i>	2
Sobre el Cau	-
 <i>Possibilitar que hi hagi més places al Cau</i>	23
 <i>Un nou local per al Cau</i>	20
Oferir una programació cultural més amplia	2
 <i>Genèric</i>	1
 <i>Més activitats culturals per a infants i adolescents</i>	1
Zona de joc i activitats coberta (per poder jugar quan plou i/o fa fred)	7
Un espai per celebrar aniversaris	4
Concerts infantils	3

de Vacarisses

		Més esplais	2
		Casals de cap de setmana	1
		Impulsar més festes populars durant l'hivern	1
		Potenciar activitats per afavorir el coneixement sobre la vila: espais naturals, història, patrimoni, etc.	1
		Incrementar el control, sobretot en relació al consum de drogues i les baralles, quan es fan festes al poble	1
		Tenir en compte el públic infantil en l'organització de les festes populars	2
		Més grups de música per a la Festa Major	3
Vila	Espai Públic	Piscina coberta	89
		Millorar el manteniment dels parcs	28
		 Genèric	21
		 Disposar d'aigua als parcs	6
		 Habilitar espais d'ombra a la Plaça de l'Aranya	1
		Adequar millor els parcs per als infants (instal·lacions, tipus de sòl, etc.)	13
		 Genèric	9
		 Millorar les infraestructures del parc de la farmàcia	1
		 Disposar de parcs més a prop de l'escola	1
		 Innovar en les propostes de joc dels parcs	1
		 Fer un parc al descampat de l'escola Pau Casals	1
		Parcs menys infantils i pensats per als adolescents	1

Augmentar l'illa de vianants i crear noves zones per a vianants	7
 <i>Genèric</i>	5
 <i>Més espai públic adaptat per jugar</i>	2
Disposar de més espais i zones infantils	7
Manquen comerços (joguines, c. Comercial, "chikipark", roba...)	14
Millorar la neteja de la via pública (femtes gossos carrers i parcs)	9
Incrementar la vigilància (policia local)	2
Disposar de més zones verdes	1
A la zona de la caseta de fusta de la illa de vianants posar sòl de suro	1
Habilitar camins per l'entorn de Vacarisses per poder anar en bici o passejar	1
Diversificar l'oferta i els serveis entre les urbanitzacions	9
 <i>Genèric</i>	2
 <i>Crear més zones infantils al Ventaïol i millorar les existents</i>	4
 <i>Crear Centres Cívics a les urbanitzacions</i>	1
 <i>Posar més parcs a les urbanitzacions</i>	2
Elaborar protocols clars de convivència	1
Impulsar estratègies per reduir l'incivisme a l'espai públic	5
Posar cistelles i una taula de ping pong al Parc de l'Aranya	2
Prohibir els grafitis	1
Reformar la piscina del Ventaïol	1
Posar una pista d'aterratge per als helicòpters en cas d'emergència	1
Arreglar els carrers del Ventaïol	4

de Vacarisses

		Buscar fórmules per reduir les molèsties derivades de les males olors procedents de la Deixalleria	2
		Posar lavabos públics	1
		Vetllar perquè les senyals de trànsit no sobresurtin de la vorera	1
		Arreglar el pàrquing de la rectoria	1
		Ubicar el Punt de Vol en un espai més visible que atregui més usuaris/es	1
	Mobilitat	Millorar el transport públic urbà	18
		 Genèric	10
		 Fer més accessible el preu del transport públic	1
		 Millorar la connexió entre urbanitzacions i entre aquestes i el nucli	3
		 Millorar el transport públic de cap de setmana	2
		 Impulsar una mobilitat més ajustada a les necessitats (més trens i autobusos que cobreixin també la franja escolar de primària).	2
		Fer més accessible el transport públic per als adolescents (horari i preu)	19
		 Genèric	1
		 Fer un carril bici	14
		 Posar a l'Institut places per aparcar bicis	4
		Incrementar la freqüència de pas del bus interurbà	3
		 Genèric	2
		 Millorar el transport públic de connexió amb Terrassa	1
		Trànsit fora!	3
		 Genèric	1
		 Desenvolupar el camí escolar al nucli	2
		Afavorir la mobilitat de vianants	5

		 <i>Genèric</i>	1
		 <i>Fer més amples les voreres i millorar el seu manteniment</i>	3
		 <i>Posar més passos de vianants</i>	1
		Millorar la seguretat i la comoditat en els desplaçaments	1
		Posar indicadors en els camins de l'entorn de Vacarisses	1
		Protegir les vies del tren, especialment a la zona de la Font de l'Orpina	1
		Impulsar els camins escolars o entre barris	1
		Realitzar un estudi vial que permeti valorar les opcions de millora per a la creació de vies còmodes i segures per a la mobilitat al municipi	1
		Més places d'aparcament	2
		Posar màquines expenedores (de bitllets de tren) a les estacions de tren	1
Participació		Dinamitzar la Plaça Joan Bayà	1
		Millorar la coordinació i la difusió d'activitats	1
		Millorar la comunicació i difusió en relació a les entitats culturals	1
		 <i>Impulsar espais i moments per a què les diferents entitats i associacions que porten a terme actuacions per a infants i adolescents puguin explicar què fan tant als infants i adolescents com a les famílies</i>	1
		Incrementar la participació dels nois/es d'entre 13 i 14 anys al Punt de Vol	1
		Manca de suport per part de l'Ajuntament envers el Club d'Escacs	1
		Millorar la participació d'infants i adolescents	9
		 <i>Tenir presents les necessitats d'infants i adolescents en el disseny de polítiques públiques</i>	2

	<i>Que estiguin presents les opinions i punt de vista de infants i joves en els òrgans de participació de l'Ajuntament. Podria ser a través d'un Consell de la Infància que recollís les seves opinions per fer-les arribar als òrgans corresponents</i>	2
	<i>Potenciar la millora de la participació per part d'adolescents i joves, sobretot en el nivell de la presa de decisions</i>	5
	Impulsar la coordinació i l'acció conjunta entre entitats del municipi	1
	Fomentar una major participació per part de la ciutadania en les diferents activitats que es realitzen al municipi	1
	Utilitzar les classes de tutoria per impulsar la participació dels/les alumnes als centres educatius.	6
	Clarificar els canals i òrgans de participació per a infants i adolescents (tant a l'escola/Institut com a la vila)	14
	Fomentar que des de l'Ajuntament es doni resposta a les demandes ciutadanes com a pràctica habitual, raonant i justificant les decisions que es prenen respecte a aquestes	6
	Reduir les desigualtats en el greu de participació dels/les alumnes a l'Institut	7
	<i>Genèric</i>	1
	<i>Millorar la representació i el retorn que porten a terme ecodelegats, delegats, subdelegats, etc de l'Institut</i>	6

de Vacarisses

8. Bibliografia

ALFAGEME, E.; CANTOS, R.; MARTÍNEZ, M. (2003) *De la participación al protagonismo infantil. Propuesta para la acción. Plataforma de Organizaciones de Infancia*. Disponible a: <http://plataformadeinfancia.org/documento/de-la-participacion-al-protagonismo-infantil-propuestas-para-la-accion/>

Convenció dels Drets de l'Infant de Nacions Unides. Disponible a: https://old.unicef.es/sites/www.unicef.es/files/recursos/CDN_CAT_2013_CDN.PDF

GAITÁN, L. (2006) *Sociología de la infancia*. Madrid: Síntesis.

MARTÍN I GÓMEZ, A. I TRUÑO SALVADÓ, M. (2016) Institut Infància i Adolescència "Participació de nois i noies a Barcelona. Oportunitats per a la co-producció de la ciutat amb i des de la infància i l'adolescència" a <http://institutinfancia.cat/biblioteca/participacio-nois-noies-barcelona-oportunitats-co-produccio-ciutat-infancia-ladolescencia/>

MARTÍN I GÓMEZ, A. ET ALTRI (2014) *Rebels amb causa. Manifest Juvenil contra el poder adult*. Barcelona: Tigre de Paper Edicions.

Altres recursos

BALBÍN, J. (2008) *Metodología para la inclusión del enfoque de derechos en el desarrollo vía los planes*. Medellín (Colombia): Instituto Popular de Capacitación.

DEPARTAMENT DE BENESTAR SOCIAL I FAMÍLIA, GENERALITAT DE CATALUNYA (2011) "Pacte per a la infància a Catalunya. Document de Bases". Disponible a: http://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematics/07infanciaiadolescencia/pacte_infancia_catalunya/bases_pacte_infancia.pdf

GAITÁN, L. I MARTÍNEZ, M. (2002) *El enfoque de derechos de la Infancia en la Programación. Guía para el diseño, desarrollo y evaluación de proyectos*. Serie Practica. Facultad de Ciencias Políticas y Sociología, Universidad Complutense de Madrid. Disponible a: http://www.ucm.es/info/polinfan/2007/Serie_practica_1_UCM.pdf

OCHAÍTA E. I ESPINOSA, M.A. (2004) *Hacia una teoría de las necesidades infantiles y adolescentes*. Madrid: MacGraw Hill-UNICEF.

UNICEF ESPAÑA – PROGRAMA CIUDADES AMIGAS DE LA INFANCIA (2010) *Guía para el desarrollo de planes de infancia y adolescencia en los gobiernos locales*.

9. Annexos

9.1 Sessió amb infants de l'escola Font de l'Orpina

A continuació s'exposen els resultats de la dinàmica realitzada amb infants de l'escola Font de l'Orpina. En aquesta sessió van participar 8 infants, 4 nens i 4 nenes.

Àmbit Educació

Sobre l'Escola

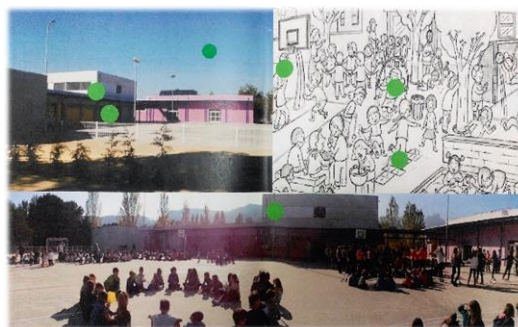
A tots/es els infants participants els agrada molt l'escola.

Entre aquelles coses que més els agraden de l'escola, destaquen:

- El fet de poder jugar amb els companys/es.
- Que aprenen moltes coses.
- Tots els professors/es.
- Les instal·lacions estan ben valorades, principalment el pati.

Entre aquelles coses que menys els agraden de l'escola, destaquen:

- Els monitors/es del menjador perquè els renyen molt.
- El fet que es produeixen algunes situacions de bullying els disgusta (tot i així, apunten que no és habitual que es produeixin aquest tipus de situacions).

Sobre els estudis

Els i les participants, manifesten que en general estan contents amb la forma en que es porten a terme les classes. Tot i així, destaquen que els agrada més quan fan activitats en grups o parelles, més que quan les fan individualment o quan el professor explica tota l'estona ("aprenem més quan fem coses en grup, perquè quan no saps una cosa i l'altre si ho sap ens podem ajudar"). En aquest

sentit, també destaquen una preferència per les activitats més pràctiques que els permeten posar en pràctica allò que aprenen amb la teoria.

Respecte als deures, consideren que no en fan molts, tot i que els alumnes de cinquè i sisè consideren que sí en fan bastants. En aquest sentit, més que de la quantitat de deures, les seves queixes fan referència al fet que els deures, exàmens, treballs, etc. es solen concentrar en els mateixos dies ("els deures i els exàmens els haurien de repartir una mica més per deixar-nos estudiar més").

Sobre les relacions amb els companys/es

Els i les participants manifesten que les relacions entre companys/es són majoritàriament molt bones. Tot i que destaquen que, en ocasions, es produeixen baralles, exposen aquest no és l'ambient habitual. En aquest sentit, manifesten que pràcticament tots els nens/es tenen un grup d'amics/gues i que ningú es queda sol ("a la meua classe tots som amics"), i que no es solen donar situacions de bullying. A més, destaquen que són molt contraris/es a aquestes situacions ("Hi ha una nena que és negreta i es fiquen amb ella perquè diuen que té un virus, ella no els fa cas, però de totes maneres a mi no m'agrada, això no està bé"). ("quan fan aquestes coses els hi diem que parin!").

Exposen que quan hi ha un problema entre companys/es ho intenten resoldre parlant entre ells/es, i quan això no funciona parlen amb els professors/es per a què intervinguin.

Per altra banda, els i les participants exposen que no hi ha una relació estreta entre els alumnes de les dues escoles del municipi ("amb els del Pau Casals no es duem bé, es fiquem amb nosaltres i nosaltres amb ells"). Tanmateix, manifesten que tenen amics/gues de l'altra escola i que hi coincideixen a altres espais com les activitats extraescolars, el cau, etc.

Sobre les activitats en el marc del centre i extraescolars

La majoria de participants realitzen algun tipus d'activitat extraescolar, principalment d'esports, música o llengües. Tots/es valoren molt positivament aquestes activitats i en voldrien fer més i

apunten que el principal impediment és la manca de temps ("estem una mica estressats de fer tantes coses").

La majoria realitza aquestes activitats a l'escola o al nucli de Vacarisses, i només alguns/es indiquen que marxen a altres municipis (principalment Terrassa).

A més, alguns/es destaquen que també participen d'algunes entitats com els diables, el Cau, l'esbart, etc.

Àmbit Participació

Els i les participants consideren que a l'escola poden participar i que els demanen la seva opinió. En aquest sentit, destaquen algunes activitats participatives que els agraden com "la caixa dels pensaments" o "caixa dels problemes" en la que poden escriure sobre les seves inquietuds, problemes, temes d'interès per a ser debatuts durant l'hora de Tutoria. En aquest sentit, és interessant destacar que tots/es coincideixen en que les sessions de tutoria copen els espais de participació.

Per altra banda, pel que fa a la participació a la vila, els i les participants creuen que en general l'Ajuntament els té en compte o pensa en ells/es a l'hora de planificar les actuacions. En aquest sentit, manifesten que des de l'escola es fan activitats com enviar cartes a l'Ajuntament amb propostes o visites a l'Ajuntament per conèixer l'alcalde ("quan vam anar a l'Ajuntament li van dir coses a l'alcalde per a què les intentessin fer"). Tot i que valoren positivament aquestes formes de participació, manifesten que no els han donat resposta a les seves propostes ("jo li vaig dir que al camí vermell fiquessin una font, però no em van fer cas"), ("també vam dir que posessin gespa al camp de futbol i tampoc ho han fet").

En aquest mateix sentit, manifesten que els agradaria poder opinar més habitualment sobre aspectes relatius a la vila.

Sota aquestes reflexions, es pregunta als i les participants què farien si fossin alcaldes o alcaldesses per un dia. Aquestes són les principals idees:

- "preguntaria a la gent que li agradaria"
- "canviaria les coses que no són bones"
- "asfaltaria els carrers perquè alguns són perillosos"
- "ara han tancat els carrers del poble (illa de vianants) i hem de fer una volta sencera i no ens agrada"

Àmbit Vila

Espai públic i Mobilitat

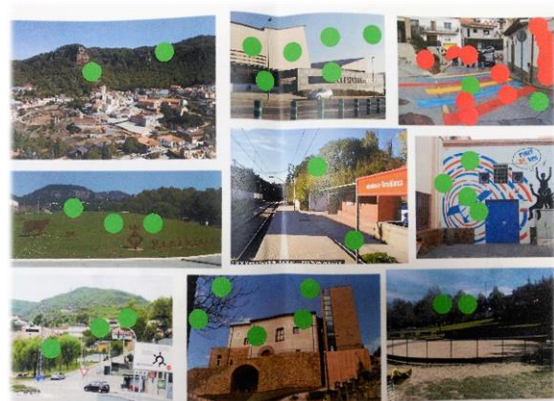
Entre els aspectes positius que perceben de l'espai públic del municipi, destaquen alguns equipaments com el Poliesportiu, la Biblioteca i el Pont de Vol.

També valoren molt positivament el camí escolar.

Entre els aspectes negatius vinculats a l'espai públics, els i les participants destaquen, en primer

lloc, l'incivisme per part d'algunes persones ("la gent no respecta el poble", "la gent no recicla"; "al costat de casa meva un dia els adolescents van arrencar unes *valles* (tanques), van arrencar un banc...", "sempre li peguen patades a les *valles* (tanques)", "a la biblioteca han fet graffitis", "fan com bullying, però als objectes"). Per altra banda, destaquen que hi ha alguns parcs (específicament un parc del Ventaïol) que cal millorar el manteniment.

Respecte a l'espai públic en relació amb la mobilitat, els i les participants destaquen que no els agrada l'illa de vianants, principalment, per les dificultats que comporta en relació a la mobilitat amb cotxe ("abans anava molt bé perquè la mare passava amb el cotxe i et podia deixar allà i marxar sense aparcar, ara has de fer una volta molt gran"). Tanmateix, sí apunten que per anar caminant és millor ("el pas de vianants de colors mola!").

Les visions sobre el municipi el sentiment de pertinença

En primer lloc, demanem als participants que expliquin com és el seu poble, i en aquest sentit, observem que hi ha una valoració molt positiva del municipi. A continuació es destaquen les definicions que els/les participants exposen del municipi:

“Tot és bo, Vacarisses mola molt”; “Vacarisses és el millor poble del món”; “és guai perquè hi ha molta natura”; “és un lloc molt tranquil”; “tots som com una família al poble perquè ens coneixem tots”; “preferim que sigui un poble perquè a la ciutat hi ha molt soroll i contaminació i hi ha menys medi ambient”, “un poble és més segur”.

En segon lloc, es detecta que la identitat i el sentiment de pertinença al municipi (cohesió social) està condicionat pel fet de viure a una urbanització i no al nucli. Tot i que la cohesió es percep elevada al si de l'urbanització, els i les participants perceben el nucli i les urbanitzacions gairebé com si es tractés de pobles diferents (“Això no és el poble, això és Can Serra”).

Àmbit Benestar

Hàbits i estils de vida saludables

Respecte als hàbits i estils de vida saludable, observem que tots els/les participants consideren que mengen de tot i variat, però apunten que sovint mengen de tot perquè els obliguen (“encara que no m'agradi l'amanida me la fan menjar tota”). A més, exposen que fan exercici físic habitualment.

Gestió de les emocions

Els i les participants manifesten que habitualment es senten bé i contents/es. Tot i això, destaquen que en ocasions estan nerviosos/es (“jo em poso molt nerviosa amb els exàmens”) o que hi ha

companys/es que sovint estan enfadats ("hi ha un nen que amb mi de vegades s'enfada molt, i el vocabulari a vegades no és correcte").

En aquest sentit manifesten que quan estan desanimats/des o nerviosos/es intenten canviar d'estat d'ànim bé parlant amb els pares/mares (tots/es coincideixen en que ho parlen amb la mare "no sé que fa la meva mare, només la meva mare pot, que em posa tranquil·la"), pensant en altres coses, etc.

Pantalles

La majoria dels i les participants coincideixen que tot i que els agrada molt el mòbil, la televisió, la tablet, etc, no l'utilitzen molt perquè encara no els deixen. Tanmateix, destaca que els/les participants de més edat (11 i 12 anys) ja tenien mòbil propi en torn els 7 i 10 anys, i afirmen fer un ús força intensiu.

Respecte les videoconsoles, la majoria de participants afirmen utilitzar-les únicament durant els cap de setmana. A més, indiquen que, normalment, juguen tot sols/es amb aquests dispositius (algun/a participant també exposa que té televisió i consoles pròpies a la seva habitació).

Relacions familiars

Pel que a les relacions que es produeixen a l'àmbit familiar, el conjunt de participants manifesta que els agradaria passar més temps amb els pares/mares. En aquest sentit, tot i que la majoria afirma que no passen gaire temps sols/es, d'altres apunten que de vegades sí estan sols/es o amb altres familiars degut, principalment, a les dificultats per conciliar la vida laboral i familiar ("sobretot a l'estiu com que els meus pares tenen que treballar i els avis, que ja estan tots els dies d'escola, marxen al seu poble, llavors el meu germà i jo ens quedem sols a casa"); ("jo normalment em quedo amb el meu germà que ja va a l'Institut").

Per altra banda, els i les participants exposen que els pares/mares (o altres familiars, principalment germans/es) els ajuden amb els deures quan no entenen alguna cosa i que els pregunten sovint sobre els estudis.

Respecte al temps que passen en família, afirmen que sovint solen fer activitats junts (veure una pel·lícula, jugar, mirar la tele, etc.), tot i que de vegades, encara que estiguin tots/es a casa, cadascú fa una cosa diferent. Sota aquesta reflexió, la majoria de participants manifesten que voldrien passar més temps en família, i que voldrien que aquest temps fos per fer coses junts ("jo faria el que sigui mentre sigui estar amb ells").

Per últim, és interessant destacar que s'observa un grau elevat de tolerància per part dels/les participants envers els diferents models de família, i els factors que s'hi poden relacionar quant a orientació sexual ("de vegades s'han ficat amb un nen perquè tot dues mares, però a nosaltres ens sembla bé"); ("a sisè estem treballant el tema de la sexualitat, i llavors ens ho prenem més seriosament").

9.2 Sessió amb infants de l'escola Pau Casals

A continuació s'exposen els resultats de la dinàmica realitzada amb infants de l'escola Pau Casals. En aquesta sessió van participar 8 infants, 4 nens i 4 nenes.

Àmbit Educació

Sobre l'Escola

A tots/es els infants participants els agrada molt l'escola.

Entre aquelles coses que més els agraden de l'escola, destaquen:

- La forma d'ensenyar dels professors/es
- Les aules i la decoració.

Entre aquelles coses que menys els agraden de l'escola, destaquen:

- Que hi hagi molt xivarri

- Que els nens i nenes es portin malament a classe ("a la meua classe es porta tothom fatal!")
- Els càstigs col·lectius.
- Que a l'estiu fa molta calor a les aules.
- El menjar del menjador és molt mal valorat pel conjunt dels i les participants. En aquest sentit, apunten que el fet de no tenir cuina al centre és un dels principals punts febles del centre. ("El menjar és *asquerós*"), ("el que passa és que porten el menjar d'un lloc, el congelen, el fiquen en un plàstic, el porten cap aquí i amb la calor i tot...")

Sobre els estudis

Pel que fa als estudis, la majoria dels/les participants coincideix en que la metodologia didàctica que s'utilitza és adient i es valora de forma positiva ("fan jocs i és divertit el que fan per ensenyar-nos, o sigui no és serio és divertit i se't queda millor").

En aquest sentit, destaquen que prefereixen les activitats en parella o grups, més que no pas les classes molt teòriques en les que el professor/a explica tota l'estona. Tanmateix, alguns/es participants exposen que un dels aspectes negatius de treballar és el fet que es produeixen discussions ("a vegades quan fem en grups el que passa és que a un no li agrada una cosa i a l'altre sí, i es fiquen a barallar-se o a fer-ho pel seu compte i és un lio").

Per altra banda, destaquen que en general els agrada estudiar, però manifesten que en bona mesura depèn de l'assignatura i del professor/a. En aquest sentit, exposen que un bon professor/a ha de ser amable, divertit, ha d'ajudar els alumnes, però també ha de tenir autoritat.

Pel que fa als deures, en general, consideren que no els hi envien molts ("no són ni molts perquè els nens s'atabalin ni pocs perquè vagis lliure"). En aquest sentit, apunten que donat que quan arriben a l'Institut hauran de fer molt deures, és adequat que els enviïn deures perquè consideren que així adquireixen l'hàbit. Tanmateix, també destaquen que hi ha bastants nens/es que no solen fer els deures ("la graella de les faltes dels deures sempre està plena perquè s'obliden de fer-los") o que es porten malament a classe i el que no es pot fer durant aquest temps ho envien de deures de forma que s'acumulen molts.

Tot i que com hem vist, en general, els i les participants consideren que el volum de deures és just, alguns/es valoren negativament el fet que s'enviïn molts deures per al cap de setmana ("el cap de setmana és per descansar!"), ("ens fiquen tant deures que ni pots descansar ni tens temps lliure"),

("coses que passen...que els deures justament sempre els posen els divendres!"); mentre que d'altres valoren com a més convenient que enviïn els deures el cap de setmana perquè consideren que entre setmana disposen de menys temps ("jo també ho trobo just que el cap de setmana ens fiquin deures perquè entre setmana jo estic tots els dies fent activitats i, llavors, si em posen d'un dia per un altre a mi no em va bé").

Sobre les relacions amb els companys/es

Els i les participants destaquen que, majoritàriament, hi ha bon ambient entre els companys/es, tanmateix sí apunten que sovint hi ha nens/es que es porten malament, molesten i els castiguen molt sovint. En aquest sentit, exposen que valoren molt positivament que els/les facin responsables, i que quan fan una cosa mal feta els donin l'oportunitat de corregir-la sense necessitat de dir-ho directament als pares/mares.

Quan es produeixen baralles o discussions, normalment ho parlen amb els professors/es o bé ho intenten resoldre entre ells/es ("si hi ha algú al grup que és responsable pues ho para"); ("quan algú s'està portant malament al pati o a classe ho parlem entre tots"). En aquest sentit, també exposen que en algunes classes utilitzen altres tipus d'estratègies per millorar l'ambient ("a la nostra classe hi ha un racó en el que passem les coses de mal dites a ben dites, així aprens a fer les coses bé i a respectar a la gent").

Sobre les activitats en el marc del centre i extraescolars

Els i les participants valoren molt positivament les activitats especials que es realitzen en el marc de l'escola. Exposen que algunes d'aquestes activitats les veuen com una tradició, i els agrada perquè trenquen la rutina, però també perquè els permeten relacionar-se amb els companys/es d'una manera diferent.

En aquest sentit, manifesten que els agradaria fer més activitats d'aquest tipus, i proposen fer una festa d'aigua quan acaba el curs a l'estiu.

També valoren molt positivament les colònies i les activitats de final de primària en les que recapten diners fent activitats al poble.

Pel que fa a les activitats extraescolars, observem que tots els/les participants realitzen alguna activitat fora de l'horari escolar i que les valoren positivament. Consideren que l'oferta d'activitats és bona, però els agradaria que aquesta fos més diversa i poder realitzar altres activitats que, actualment, només poden fer si van a altres municipis (idiomes més enllà de l'anglès, dansa, gimnàstica rítmica, voleibol, natació, etc), ("jo voldria que hi haguessin més activitats per poder provar coses noves, perquè hi ha coses noves però no són aquí i m'he d'anar a Terrassa i no tinc temps").

A més, alguns/es participants manifesten que caldria millorar la difusió del conjunt d'activitats que s'ofereixen al municipi, ja sigui en el marc dels centres educatius com en altres espais ("hi ha activitats que estan molt amagades i no t'enteres, jo em vaig apuntar a teatre perquè m'ho va dir un amic però això no es veu enlloc"). Sota aquesta reflexió, també demanden que l'ajuntament organitzi més activitats ("hi ha molt poques activitats de l'ajuntament").

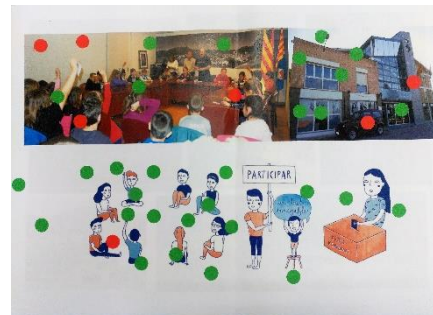
Àmbit Participació

Pel que fa a la participació a l'escola, la majoria de participants considera que a l'escola es té en compte la seva opinió i que els pregunten per diferents temes (convivència al centre, mediació participada en conflictes, etc). Tot i així, s'observa que els temes sobre els que es participa resten en un nivell micro, mentre que no s'estén la participació a altres aspectes del funcionament del centre.

Tot i que consideren que poden participar al centre, es detecta que no tenen clars els canals o vies que utilitzarien per adreçar una proposta en relació al centre.

Quant a la participació a la vila, per una banda, tots els/les participants han participat en les visites a l'Ajuntament, i les valoren positivament.

Per altra banda, manifesten que tenen la percepció que l'Ajuntament no fomenta la seva participació i que no tenen gaire en consideració la seva opinió. En aquest sentit, apunten que no sabrien on adreçar-se ni quins canals o vies utilitzar per fer arribar les seves propostes a l'Ajuntament (només se'ls hi acut l'opció de parlar directament amb l'Alcalde a les visites). A més, destaquen

que hi ha demandes que fa molt de temps que es van traslladar a l'Ajuntament, però no s'ha produït cap actuació per part d'aquest (sobretot en referència al camp de futbol i la piscina).

En aquest sentit és interessant destacar, que els i les participants coincideixen en la necessitat que des de l'Ajuntament es doni una resposta quan es realitza una proposta, tant quan sí es realitzarà l'actuació que es demanda, com quan no es realitzarà explicant-ne els motius ("que ens diguin que sí o que no i que ens donin la raó").

Sota aquestes reflexions, es pregunta als i les participants què farien si fossin alcaldes o alcaldesses per un dia. Aquestes són les principals idees:

- 👉 "pensar en la gent"
- 👉 "posar un paper a cada bústia per veure què voldria fer cadascú"
- 👉 "jo lo que faria és escoltar a la gent del poble a veure què vol i miraria si ho puc fer per a què es sentissin més còmodes aquí al poble".
- 👉 "si no pogués fer una cosa ho explicaria a la gent perquè si tu demanes una cosa i l'altre no et respon és com '*si no m'està escoltant per què li demano les coses?*'".
- 👉 "Abans de decidir una cosa ho valoraria amb la gent del poble"

Per últim, pel que fa a les festes populars, destaca la bona valoració per part dels participants. Tanmateix, alguns/es exposen que s'hauria de pensar en els infants en la seva organització ("La baixada de la vaca a la festa major petita és massa tard i els nens més petits no aguanten per veure-la").

Àmbit Vila

Espai públic i Mobilitat

Entre els aspectes positius del municipi, els i les participants destaquen el fet de disposar d'un entorn natural privilegiat, així com el fet mateix que es tracti d'un poble.

En canvi, entre els aspectes negatives, destaquen en primer lloc, la necessitat de millorar el manteniment d'alguns equipaments, principalment els esportius (piscina, camp de futbol, sala polivalent de La Fàbrica, Poliesportiu, instal·lacions dels parcs). En segon lloc, també destaquen com a negatiu el polígon industrial ("a mi no m'agrada que hi hagi fàbriques perquè quan vaig al bosc de darrere fa pudor"). En tercer

lloc, destaquen la seva visió negativa sobre l'abocador ("des de casa fa mala olor de l'abocador"). Finalment, també destaquen l'incivisme per part d'algunes persones ("en alguns carrers hi ha molta brutícia, la gent tira llaunes, i encara que hagin ficat més papereres la gent no les respecta").

Pel que fa a l'àmbit de mobilitat, d'una banda es destaca que sovint els cotxes circulen a una velocitat poc adequada, la qual cosa els fa sentir insegurs/es ("hi ha vegades que vols creuar i passa un cotxe a *tope maquina* i es salten les senyals de tràfic"). I d'altra banda, destaquen una valoració molt positiva de l'illa de vianants.

Les visions sobre el municipi el sentiment de pertinença

Els i les participants mostren una valoració molt positiva del seu municipi. En aquest sentit, és interessant destacar que aquests/es consideren que el fet que es tracti d'un poble petit és positiu, principalment per la percepció de proximitat i familiaritat ("quan vas pel poble et sents acollit perquè tothom et coneix i és amable") entre els veïns/es, així com la sensació de seguretat.

Propostes

Com a treball previ a aquesta sessió participativa, els nens i nenes de l'escola Pau Casals, van treballar propostes a cadascuna de les classes representades a la sessió. A continuació, es troben recollides aquestes propostes:

- Un camp de bàsquet al nucli posant cistelles a la pistes del centre.
- Posar parquet a la sala polivalent de La Fàbrica i al Poliesportiu.
- Piscina coberta.
- Ampliar la franja d'edat del Punt de Vol o fer un Punt de Vol per a infants.
- Un local més gran per al Cau i més monitors/es per a què puguin haver més places per infants.
- Posar un skatepark fix perquè les rampes només el divendres és molt limitat.
- Més activitats per a infants i adolescents els caps de setmana.
- Fer més amples les voreres i millorar el seu manteniment

- Que no tanquin l'aigua de les fonts, i que posin més fonts.
- Asfaltar algunes carreteres que estan en mal estat.
- Posar gespa al camp de futbol.
- Arreglar el pàrquing de la rectoria.
- Posar més passos de vianants.
- Obrir el Poliesportiu pel matí.
- Posar un gimnàs més gran i per nens/es.
- Oferir una activitat extraescolar de gimnàstica rítmica.
- Posar cistelles, i una taula ping-pong al Parc de l'Aranya.
- Posar cistelles al camp gran del Poliesportiu.
- Fer més gran el rocòdrom d'Eskalavaka.
- Organitzar sortides pel bosc.
- Prohibir els grafitis.
- Més pistes de tennis i pàdel.
- Reformar la piscina del Ventaiol.
- Millorar el transport públic (sobretot el tren, el servei d'autobús el valoren positivament i el consideren suficient).
- Millorar el manteniment dels parcs infantils.
- Posar una botiga de joguines i més botigues en general.
- Més serveis de metge durant el cap de setmana
- Posar més parcs a les urbanitzacions.
- Posar una pista d'aterratge per als helicòpters en cas d'emergència.
- Arreglar els carrers del Ventaiol.
- Posar més places d'aparcament.
- Posar rotondes als carrers sense sortida.
- Ampliar l'oferta d'activitats extraescolars.
- Ampliar l'oferta d'activitats esportives
- Arreglar els lavabos de l'escola (no funciona la cadena i hi ha problemes amb el llum)
- Construir més cases perquè vingui més gent a viure a Vacarisses.
- Que l'abocador no faci tanta pudor.
- Fer una escala des del pàrquing de l'escola fins al mirador.
- Canviar els colors del pas de vianants del centre perquè són massa estridents.
- Accés obert al rocòdrom (sense haver de ser soci/a).
- Fer un carril bici (sobretot per anar pel nucli i fins a l'Institut)
- Posar places a l'Institut per aparcar bicis.

- Posar lavabos públics.
- Més grups de música per la Festa Major.
- Millorar la neteja a diferents zones de Vacarisses.
- Que les senyals de trànsit no sobresurtin de la vorera perquè si vas caminant despistat et pots donar un cop.
- Posar màquines expenedores (de bitllets de tren) a les estacions del tren.

9.3 Sessió amb infants de l'Espai d'Infants

A continuació s'exposen els resultats de la dinàmica realitzada amb infants de l'Espai d'Infants que es porta a terme a l'escola Font de l'Orpina. En aquesta sessió van participar 5 infants, 2 nens i 3 nenes.

Àmbit Educació

Sobre l'Escola

A tots/es els infants participants els agrada molt l'escola.

Entre aquelles coses que més els agraden de l'escola, destaquen:

- El fet de poder jugar amb els companys/es.
- L'estona del pati
- Les sales de l'Espai d'Infants (sobretot la sala de psicomotricitat)
- Les instal·lacions estan ben valorades
- Fer treballs en grups o parelles.

Entre aquelles coses que menys els agraden de l'escola, només destaquen algunes assignatures que, per preferències, els resulten menys atractives.

Sobre els estudis

Pel que fa als estudis, els i les participants destaquen, en primer lloc, que els agrada més quan fan activitats en grups o parelles, més que quan les fan individualment o quan el professor explica tota l'estona ("quan ho fem en grup m'agrada més perquè estàs amb els companys/es i m'ho passo més bé").

En aquest sentit, manifesten que prefereixen aquelles sessions més pràctiques que no pas teòriques. I exposen que conforme s'avança de curs, aquest tipus d'activitats cada cop són menys, guanyant pes els exercicis a l'aula, els deures i els exàmens ("de primer cap endavant ja no fem activitats així, només fem deures").

En segon lloc, quant als deures, la majoria de participants afirma que els agrada tenir deures i que consideren adequats els deures que els envien. Tanmateix, tots/es coincideixen en que, sovint, els envien molts deures. En aquest sentit, apunten que quan més els envien és entre setmana pel que molts/es aprofiten per fer-los a l'espai d'infants.

A més, també consideren que fan molts exàmens, i que aquests es concentren en una mateixa setmana, de forma que no disposen de temps suficient per estudiar i preparar aquests exàmens com voldrien.

Sobre les relacions amb els companys/es

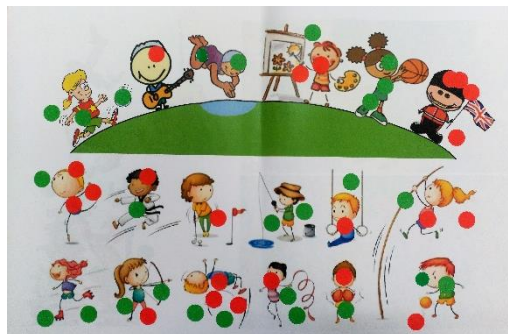
Els i les participants manifesten que les relacions entre companys/es són majoritàriament bones i que tots els nens i nenes de l'escola tenen un grup d'amics/gues, pel que normalment ningú es queda sol/a.

D'altra banda, quan es produeixen baralles o discussions entre companys/es, exposen que solen recórrer als professors/es per a què ho resolguin. En aquest sentit, alguns/es participants asseguren que els costa deixar de barallar-se i que, de vegades, no saben com actuar d'una manera diferent en aquestes situacions ("de vegades quan em fan enfadar no em puc aguantar la ràbia i començo a pegar, però normalment si que m'aguanto i llavors li dic al profe"). Tanmateix, tots/es coincideixen en que la millora manera de resoldre els conflictes entre companys/es és parlar entre ells/es, i en el cas que no ho puguin resoldre acudir als professors/es.

Sobre les activitats en el marc del centre i extraescolars

Els i les participants valoren positivament les activitats especials que es realitzen en el marc de l'escola, sobretot Carnestoltes, la Castanyada, i Cantània.

Per altra banda, respecte a les activitats extraescolars observem diferències respecte a la resta de sessions participatives realitzades, ja que en aquest cas cap

dels/les participants realitza activitats extraescolars més enllà d'assistir a l'Espai d'Infants. En aquest sentit, és interessant destacar tots/es voldrien realitzar alguna activitat d'aquest tipus, i que alguns/es manifesten que el principal motiu pel que no fan altres activitats és econòmic ("ho he demanat als pares moltíssimes vegades"); ("la mare ho està pensant si sí o no"); ("a mi m'han dit que no"); ("la meua mare tindrà que *juntar el dinero*").

Sota aquesta mateixa reflexió, exposen que els pares/mares no els pregunten si volen fer activitats, o quines coses els agradaria fer i, en aquest sentit, manifesten que els agradaria molt que els preguntessin i parlar en família d'aquests temes.

Àmbit Participació

Pel que fa a la participació en l'àmbit de l'escola, els i les participants consideren que, normalment, no els demanen la seva opinió ni els pregunten sobre temes de l'escola. En canvi, tots/es coincideixen en que voldrien tenir canals i vies clares i senzilles per poder participar a l'escola i fer arribar les seves propostes sobre el centre ("si volguéssim dir alguna cosa del cole li diríem a la directora"); ("o li diríem al jefe de l'escola {el conserge}").

D'altra banda, pel que fa a la participació a la vila, els i les participants consideren que des de l'Ajuntament es té en compte l'opinió dels infants, però no saben explicar de quina forma. En aquest sentit, també es detecta un desconeixement envers els canals i vies de participació, de forma que conclouen que si tinguessin una proposta a fer per millorar el poble anirien a buscar

l'alcalde per dir-li ("jo vaig anar una vegada a l'Ajuntament, a dir-li preguntes a l'alcalde"), ("li vam dir que posin gespa al camp de futbol i encara no ho han fet....vaja rollo!").

Sota aquestes reflexions, es pregunta als i les participants què farien si fossin alcaldes o alcaldesses per un dia. Aquestes són les principals idees:

- ✎ "millorar les coses del poble"
- ✎ "posar piscina al poliesportiu"
- ✎ "posar gespa al camp de futbol i vestuaris més grans"

Respecte a l'Espai dels Infants, cal destacar una molt bona valoració per part dels infants ("me encanta venir al espai dels infants"), principalment pel tipus d'activitats que realitzen, les sortides al parc de Can Serra, el suport als deures, etc. A més, exposen que en aquest espai sí poden participar activament, ja que realitzen assemblees periòdiques en les que proposen activitats i fan un seguiment a través de la "llibreta d'assemblees" en la que es recullen els acords presos. En aquest mateix sentit, exposen que utilitzen aquestes assemblees per resoldre els conflictes que es donen entre els companys/es, exposar les seves necessitats i valorar la tasca dels monitors i monitores. Finalment, els i les participants manifesten que consideren les assemblees una bona eina per al bon funcionament de l'espai d'infants.

Àmbit Vila

Espai públic i Mobilitat

Entre els aspectes positius del municipi, els i les participants destaquen:

- ✎ La Biblioteca
- ✎ El Poliesportiu
- ✎ Can Serra (afirmen que és el seu lloc preferit del municipi)
- ✎ El Cingle

En canvi, els resulta complex destacar cap aspecte negatiu del municipi. Sota aquesta reflexió només apareix la illa de vianants. Els i les participants, manifesten que els sembla bé que els nens/es

puguin jugar al carrer sense perill, però alguns/es destaquen que han sentit dir als pares/mares que no els agrada i per això ho valoren negativament.

En segon lloc, pel que fa a la mobilitat, es detecta una forta dependència dels pares/mares en relació a la mobilitat, sobretot quan es tracta de desplaçar-se fora de la urbanització. En canvi, pel que fa a la mobilitat dins la urbanització alguns/es dels participants manifesten utilitzar el camí escolar per anar caminant a l'escola i el valoren molt positivament. A més, és interessant destacar que la totalitat dels/les participants afirma que voldrien anar a l'escola amb bicicleta.

Les visions sobre el municipi el sentiment de pertinença

En primer lloc, demanem als participants que expliquin com és el seu poble, i en aquest sentit, observem que hi ha una valoració molt positiva del municipi. A continuació es destaquen les definicions que els/les participants exposen del municipi:

"És un poble molt xulo"; "És un poble gran i Can Serra té una escola molt guai"; "És un poble molt bonic"; "hi ha aire lliure i és tranquil", "com que és un poble no hi ha cotxes a les nits".

En segon lloc, es detecta que la identitat i el sentiment de pertinença al municipi (cohesió social) està condicionat pel fet de viure a una urbanització i no al nucli. Els i les participants perceben el nucli i les urbanitzacions gairebé com si es tractés de pobles diferents ("a mi no m'agrada el poble, a mi m'agrada Can Serra"); ("Can Serra m'encanta!"); ("Els nens del Pau Casals no em cauen bé, però ella sí perquè ja la conec").

Per últim, es demana als/les participants que reflexionin sobre on pensen que viuran quan tinguin 30 anys. En aquest sentit, observem que la majoria considera que viuran a Vacarisses ("a mi m'agradaria continuar vivint a Vacarisses"); ("jo aquí o a un altre lloc però que sigui un poble").

Àmbit Benestar

Hàbits i estils de vida saludables

En primer lloc, pel que fa als hàbits alimentaris, els i les participants consideren que mengen de tot i variat. Tanmateix, alguns/es destaquen que al menjador sí tenen problemes per menjar alguns dels plats que els serveixen. Respecte al *menjar porqueria*, la majoria manifesta que només en mengen en algunes ocasions, principalment el cap de setmana. Tot i així, alguns/es manifesten que en consumeixen més habitualment, principalment a les nits i entre setmana.

Gestió de les emocions

Els i les participants manifesten que habitualment es senten bé i contents/es ("jo em sento enamorat, content i alguns dies súper content!"). De fet, perceben que els nens i nenes amb els que es relacionen normalment també estan contents/es.

A més, alguns/es destaquen que sovint hi ha nens/es que estan nerviosos/es, i que quan s'enfaden després es senten molt malament i que els costa saber com gestionar aquestes emocions ("de vegades no sé què fer per no estar enfadat"); ("jo quan estic nerviós o m'enfado dono patades a les coses o les llenço per terra, però així em sento malament després"); ("jo em poso en un racó que no em veu ningú fins que em passa").

Sota aquesta mateixa reflexió, manifesten que a l'espai dels infants realitzen algunes activitats per parlar de les emocions que són molt ben valorades ("per exemple l'altra dia ens vam dibuixar i després la resta deien coses bones de nosaltres i ens vam emocionar molt, ell i jo vam acabar abraçant-nos").

Pantalles

Tots els/les participants coincideix en que els agraden molt els diferents dispositius tecnològics, principalment, el mòbil, la tauleta i les videoconsoles. Tot i que afirmen que només els utilitzen quan els deixen i que no hi dediquen molt de temps, és interessant destacar que la majoria ja

disposa d'algun dispositiu propi (principalment tauletes), ("jo tinc mòbil propi, tablet pròpia, ordinador propi i consola pròpia").

Relacions familiars

Els i les participants coincideixen en que els agradaria que els pares/mares passessin més temps amb ells/es i que aquest temps fos per jugar i fer coses junts ("m'agradaria anar d'excursió amb els pares, sortir a l'skatepark, jugar a jocs de taula tots junts...").

En aquest sentit, alguns/es dels participants, manifesten que voldrien que el pare/mare no només estigués més temps amb ell/a, sinó que fos un temps realment compartit ("el meu pare quan arriba a casa de treballar es posa al sofà a dormir i ja està").

9.4 Sessió amb infants del Cau

A continuació s'exposen els resultats de la dinàmica realitzada amb infants del Cau de Vacarisses. En aquesta sessió van participar 8 infants, 6 nens i 2 nenes.

Àmbit Participació

En primer lloc, pel que fa a la participació a l'escola, els i les participants consideren que no els pregunten la seva opinió de forma habitual, sinó més aviat en situacions puntuals. I en aquest sentit, exposen que els agradaria que els preguntessin més sovint, i que tinguessin en compte la seva opinió sobre temes del centre ("per proposar activitats, triar el lloc per anar d'excursió...").

En segon lloc, quant a la participació a la vila, els i les participants perceben que l'Ajuntament no té en compte la seva opinió ("no ens pregunten res mai"). En aquest sentit, exposen que només

han participat quan han realitzat les visites a l'Ajuntament, però consideren que no se'ls va fer gaire cas ("jo li vaig dir a l'Alcalde que posés llums a dalt de la Torrota però no ho han fet"); ("no ens han fet cas del que vam dir").

Sota aquestes reflexions, es pregunta als i les participants què farien si fossin alcaldes o alcaldesses per un dia. Aquestes són les principals idees:

- "canviar el poble"
- "posar gespa al camp de futbol del poliesportiu"
- "encendre les fonts del poble"
- "protegir la gent dels lladres"
- "arreglar les carreteres"
- "Posar un rocòdrom al cole"

En tercer lloc, en relació a la participació al Cau, els i les participants manifesten que depèn del monitor/a que els preguntin o no la seva opinió. En aquest sentit, exposen que els agradaria participar més activament al Cau, i que els demanessin la seva opinió sobre les activitats que fan i les que podrien fer.

Per altra banda, pel que fa a les relacions entre companys/es que es donen al Cau, els i les participants manifesten que tot i que generalment hi ha bon ambient, hi ha baralles i discussions molt sovint ("hi ha moltes baralles casi cada dia que venim..."). En aquest sentit, exposen que sovint no saben com resoldre aquestes situacions ("els nens quan tenen un problema ho resolen pegant perquè són així de bèsties!"), pel que normalment recorren als/les caps.

Àmbit Vila

Espai públic i Mobilitat

Entre els aspectes positius del municipi, els i les participants destaquen:

- El Punt de Vol
- El Poliesportiu
- La Piscina
- La Fàbrica

En canvi, entre els aspectes negatius, destaquen:

- El local del Cau és molt petit.
- Hi ha molts porcs senglars.
- Alguns parcs no tenen un bon manteniment

D'altra banda, pel que fa la mobilitat, observem que aquells nens/es que viuen al nucli manifesten que, la majoria de vegades, es mouen pel poble caminant, mentre que els/les que viuen a alguna urbanització utilitzen més el cotxe. A més, manifesten sentir-se segurs/es quan es mouen pel poble.

Les visions sobre el municipi el sentiment de pertinença

En primer lloc, demanem als i les participants que expliquin com és el seu poble, i en aquest sentit, observem que hi ha una valoració molt positiva del municipi. A continuació es destaquen les definicions que els/les participants exposen del municipi:

“El nostre poble és súper bonic!”; “hi ha un Punt de vol, un Cau, una Fàbrica i una Biblioteca”; “És un poble gran”; “hi ha molta tranquil·litat”; “ens coneixem tots”.

En segon lloc, es demana als/les participants que reflexionin sobre on pensen que viuran quan tinguin 30 anys. En aquest sentit, observem que la majoria considera que viuran a Vacarisses (“segur que viurem a Vacarisses!”); tot i que altres destaquen ciutats pròximes com Terrassa o Barcelona (“perquè hi ha més coses per fer, més llocs per veure...”).

Àmbit Benestar

Hàbits i estils de vida saludables

En primer lloc, pel que fa als hàbits alimentaris la majoria de participants considera que mengen de tot i variat.

En aquest sentit, però, destaquen una valoració molt negativa del menjador (escola Pau Casals) ("al menjador fiquen menjar *asquerós!*"), ("al menjador tot ho posen vegetal...¡mátenme ya!"), ("no han posat mai ni un ou ferrat")

En segon lloc, pel que fa a l'activitat física, tots els i les participants exposen que realitzen exercici físic i diferents activitats esportives fora de l'horari escolar i com a pràctica habitual.

Gestió de les emocions

Els i les participants manifesten que habitualment es senten bé i contents ("jo estic enamorat i feliç!"), tot i que exposen que sovint es senten inquiets/es o nerviosos/es. En aquest sentit, destaquen que no saben com actuar o què fer per gestionar aquests estats anímics ("jo si estic nerviós, crido").

També manifesten que no solen parlar amb els pares/mares d'emocions, tret d'aquelles ocasions en que els ho demanen perquè estan tristos/es o tenen un mal dia.

Per altra banda, i en relació amb les emocions, manifesten que no tots els nens/es tenen grups d'amics/gues i que alguns/es es queden sols/es ("sempre hi ha algun *pringadillo* que es queda sol"). A més, exposen que coneixen algunes persones que han sofert bullying, tot i que es detecta un cert desconeixement sobre l'abast del concepte i de les situacions que s'inclouen ("això no és bullying, només és pegar").

Pantalles

Quant a les pantalles, els i les participants manifesten que aquests dispositius els agraden molt ("a mi m'encanta jugar a la tablet!"). En aquest sentit, és interessant destacar que molts/es dels/les

participants ja disposen de dispositius propis (principalment tauletes, tot i que també alguns mòbils).

Tanmateix, asseguren que habitualment no dediquen molt temps a utilitzar aquests dispositius.

Relacions familiars

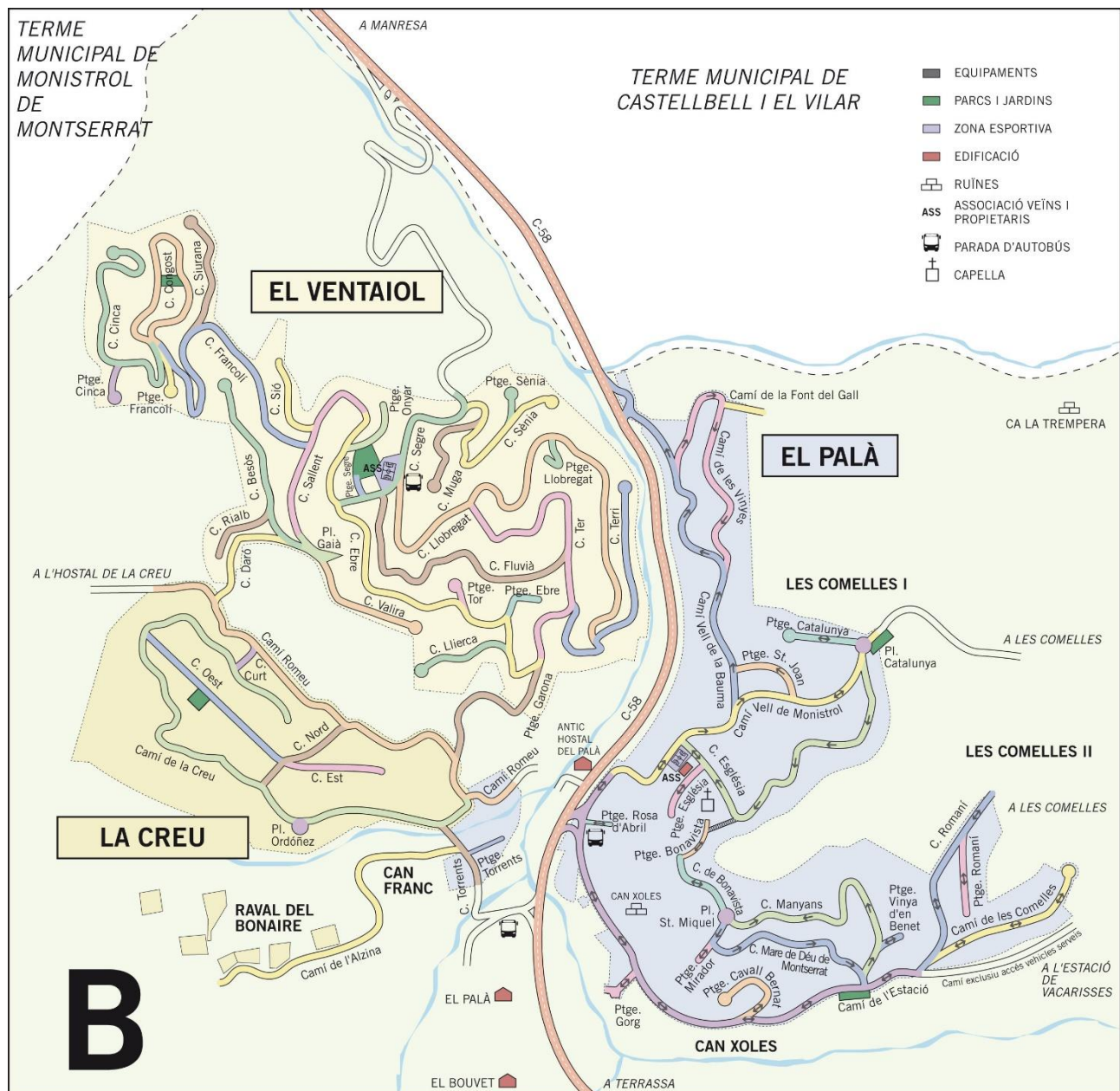
Tots els i les participants coincideixen en que voldrien que els pares/mares passessin més temps amb ells i elles ("jo voldria estar molt més temps amb els pares!"), ("jo sempre estic amb la cangur...").

En aquest sentit, destaquen que el que més els agrada és fer activitats en família (jugar, sortir, veure una pel·lícula, etc).

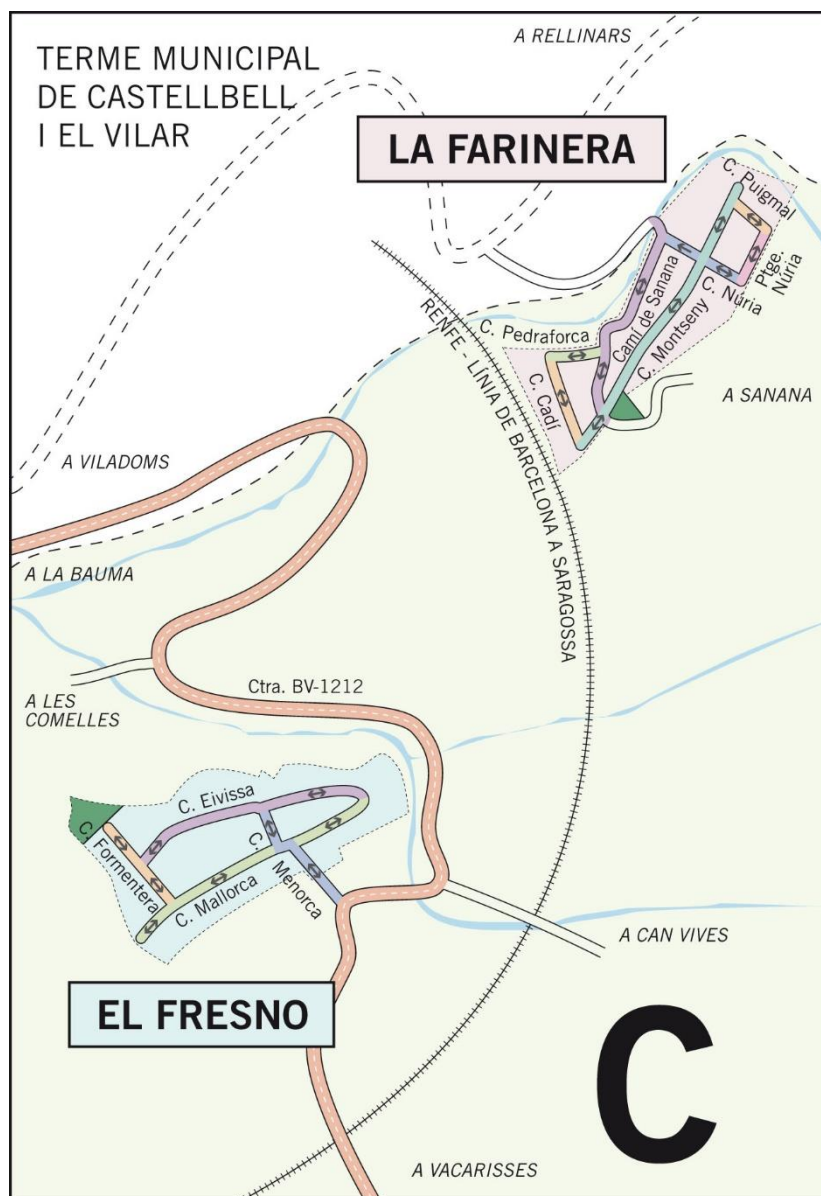
A més, destaquen que els pares/mares els pregunten sovint sobre l'escola i els ajuden amb els deures quan ho necessiten.

Parcs infantils al Ventaiol i Palà:

Parcs infantils a la Farinera i el Fresno:

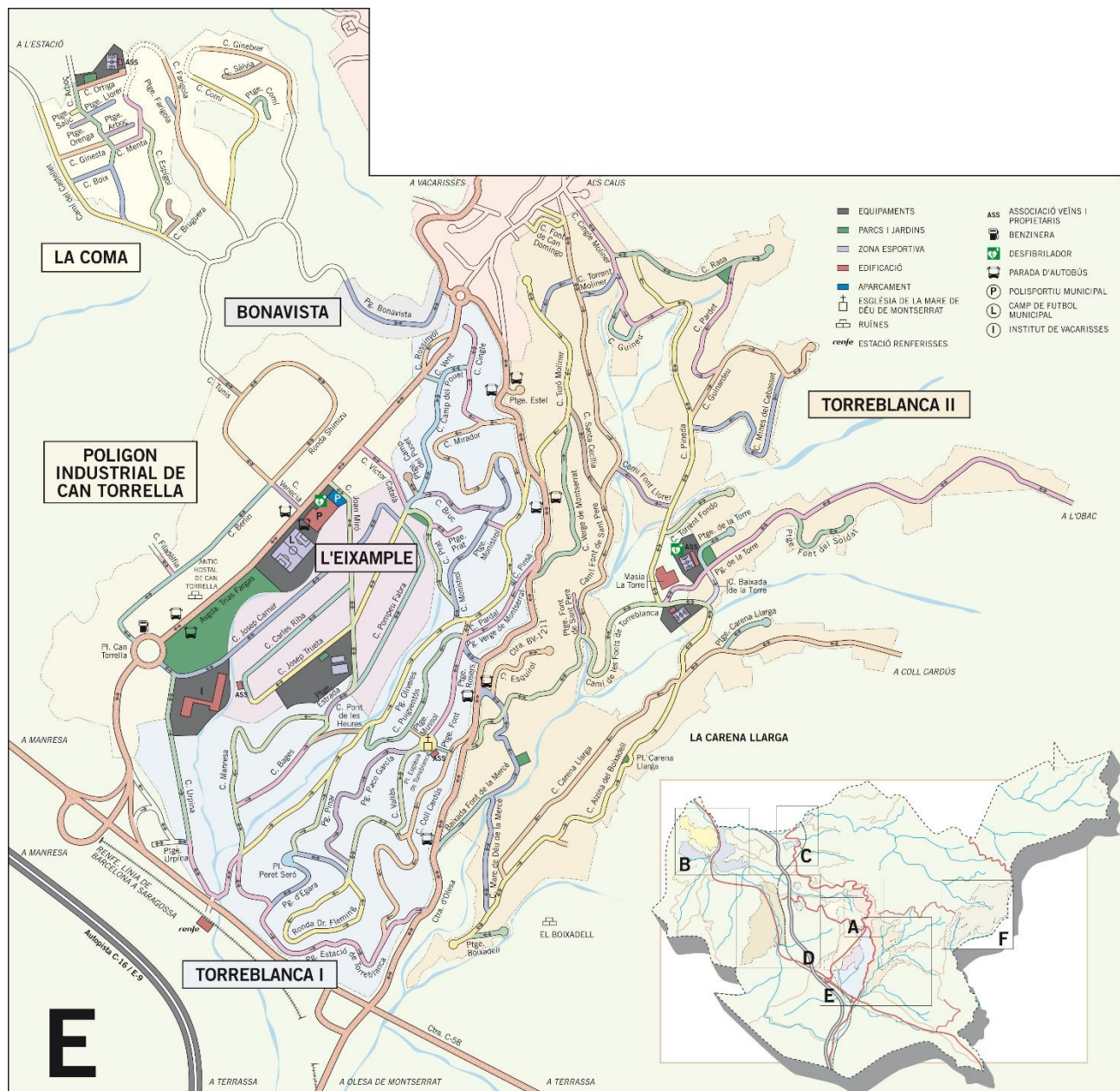

The map displays the Can Serra area and its surroundings. Key locations include Can Serra, Can L'Oliva, and La Colònia Gall. The map shows a network of roads, including the Autopista C-16/E-9 and the RENFE line from Barcelona to Saragossa. Landmarks such as the Estació Renfe, El Castell de Baix, and La Urpina are marked. The map also shows the location of the Can Serra and Can L'Oliva, and the La Colònia Gall. The map includes a legend with symbols for Equipaments, Parcs i jardins, Zona esportiva, Edificació, Ruïnes, Estació Renfe, Associació veïns i propietaris, Benzinera, Desfibrilador, Parada d'autobús, CEIP Font de l'Orpina, E.B. El Xic, and Deixalleria municipal.

Legend:

- EQUIPAMENTS
- PARCS I JARDINS
- ZONA ESPORTIVA
- EDIFICACIÓ
- RUÏNES
- renfe ESTACIÓ RENFE
- ASS ASSOCIACIÓ VEÏNS I PROPIETARIS
- BENZINERA
- DESFIBRILADOR
- PARADA D'AUTOBÚS
- U CEIP FONT DE L'ORPINA
- X E.B. EL XIC
- M DEIXALLERIA MUNICIPAL

Parcs infantils a l'Eixample, La Coma, Bonavista, i Torreblanca I i II

Parcs infantils a Els Caus:

